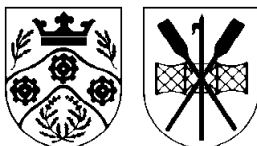

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

Kultur- og Fritidsudvalget

Protokol

Torsdag den 13. oktober 2011 kl. 08:30
afholdt Kultur- og Fritidsudvalget møde i Udvalgsværelse 1/Rådhus.

Medlemmerne var til stede, undtagen:

Lene Kaspersen (C) deltog ikke under behandlingen af
pkt. 14.

Endvidere deltog:

Børne- og Fritidsdirektør Ulla Agerskov, Fritids- og
Kulturchef Tine Vind og Kontorchef Vibeke Schneider.

Endvidere deltog Jacob Sylvest Nielsen, Social- og
Sundhedsforvaltningen under pkt. 1.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Sag nr:		Side:
01	Sundhedsstrategi .	4
02	Halvårsregnskab 2011, Kultur- og Fritidsudvalget .	7
03	Budget for anvendelse af de boligsociale midler 2011 .	9
04	Kulturfonden - ansøgning fra TEMPLET om støtte til Lyt.NU Musikfestival .	13
05	Ny sammenhængende børne- og ungepolitik .	15
06	Godkendelse af kommissorium for udarbejdelse af ny frivillighedsstrategi for Lyngby-Taarbæk Kommune .	18
07	Evalueringsrapport af fællespasning klubområdet .	22
08	Budget 2012 - 2015 for aktivitetsområde folkeoplysning .	25
09	Samarbejdsaftale med Gentofte Kommune omkring skateboardbane på BKO Helligdommen .	27
10	Ændring af Folkeoplysningsloven med virkning fra 1. august 2011 .	30
11	Fremtidig organisering af klubtilbud i Lyngby-Taarbæk Kommune - festtilbud og værested .	34

12	Mødedatoer 2012 Kultur- og Fritidsudvalget	39
	.	
13	Meddelelser oktober 2011 - Kultur- og Fritidsudvalget	41
	.	
14	Lukket sag. Kulturfonden - opfølgning på økonomisk status i forbindelse med afholdt musikarrangement den 25. og 26. juni 2011 - Lyngby-Taarbæk Brassband	43
	.	

Sundhedsstrategi

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte i december 2010 Lyngby-Taarbæk Kommunens nye Sundhedsstrategi. Visionen for sundhedsindsatsen er at styrke borgernes evne og muligheder for at træffe sunde valg, således at den enkelte borger lever et langt og godt liv med mindst mulig sygdom og høj livskvalitet.

Kultur- og Fritidsudvalget havde i april 2011 en første drøftelse af sundhedsstrategien samt de sygdomsforebyggende aspekter i relation til udvalgets områder i lyset af bl.a. Sundhedsprofil for region og kommuner 2010, som blev præsenteret som en del af sagen. I lyset heraf har fire arbejdsgrupper Kost, Bevægelse, Rusmidler og Kronisk sygdom drøftet input til kommunens vigtigste udfordringer på sundhedsområdet. Formålet var at komme med anbefalinger og prioritere særlige fokusområder frem for andre som oplæg til udmøntning af sundhedsstrategien.

Overordnet set er der to fremtrædende perspektiver i arbejdsgrupperne og styregruppens drøftelser:

- Sundhedsstrategien skal sætte fokus på ulighed i sundhed ved at lægge særlig vægt på grupper med få ressourcer, som har brug for støtte til at tage vare på egen sundhed. I den forbindelse fremhæves børn og unge som en vigtig målgruppe.
- Forbedret sundhed har ud over at være et mål i sig selv andre positive afledte effekter, som strategisk bør udnyttes og synliggøres på tværs af forvaltninger og afdelinger.

Ovenstående to perspektiver afspejles i nedenstående fire fokusområder, som forelægges politisk behandling i oktober 2011:

1. Reduceret tilgængelighed til usund kost blandt børn i skolealderen

Et eksempel på praktisk udmøntning af fokusområdet kan være at bringe kommunale skoler og cafeterier i kommunale idrætsanlæg i spil ved at erstatte usunde madvarer med sundere alternativer og dermed gøre de sunde valg til de lette valg. Hjemkundskabsundervisningen i folkeskolen et andet eksempel på, hvordan kommunen kan bidrage til at cementere sunde madvaner hos børn i skolealderen. En tredje vinkel kunne være at inddrage forældres rolle og ansvar i forhold til børn og

unges kostvaner.

2. Øget fysisk aktivitet i børn og unges hverdag

Som eksempel på udmøntning af fokusområdet kan nævnes øget fokus på at guide børn og unge til aktiviteter i idrætsklubber i kommunen, fx. ved at synliggøre frivillige foreningernes tilbud i regi af kommunale fritids- og ungdomsklubber. Et andet eksempel er i højere grad at udnytte og indrette byrummet således, at mulighederne for aktiv transport til og fra skole understøttes og gøres fordelagtige.

3. Forebyggelse af brug af rusmidler og tidlig debut blandt børn og unge

De konkrete eksempler på udmøntning af fokusområdet peger i retning af at afprøve nye metoder til at påvirke normer og holdninger til fest- og alkoholkultur i skoler, fritids- og ungdomsklubber og uddannelsesinstitutioner. Forældres holdninger og egen adfærd i forhold til rusmidler spiller en afgørende rolle for udvikling af holdninger og vaner hos børn, hvorfor samarbejdet med forældrene er centralt. Endvidere kunne forebyggelse af rygestart på skoler og ungdomsuddannelse være et eksempel, jf. sag i Kultur- og Fritidsudvalget om festtilbuddet Klub 10.

4. Koordineret og systematiseret samarbejde om sundhedsfremmende potentialer

Som eksempel på udmøntning af fokusområdet kan nævnes et styrket fokus på samarbejde og videndeling om sundhedsfremmende potentialer i fælles interessefelter og -overlap på tværs af kommunens forvaltninger og afdelinger. Sundhed kan således være et middel til at løse opgaver i andre sammenhænge ud over at være et mål i sig selv. Som eksempel kan nævnes, at motionstilbud og rygestop kan styrke ledige borgere i forhold til at opnå beskæftigelse.

Arbejdsgruppen vedrørende kronisk sygdom besluttede ikke at indstille til at igangsætte nye initiativer på nuværende tidspunkt, da kommunen i regi af forløbsprogrammerne for kronisk sygdom og Sundhedsaftalen 2011-2014 er igang med at implementere flere af de nationale anbefalinger vedrørende rehabilitering af kronisk sygdom.

For at sikre et ensartet grundlag for drøftelserne af arbejdsgruppernes anbefalinger forelægges Børne- og Ungdomsudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Teknik- og Miljøudvalget samt Byplansudvalget identiske sager vedrørende strategiske fokusområder i oktober 2011.

Fagudvalgene vil senere i december 2011 drøfte de konkrete målsætninger og handleplaner inden for hver fokusområde. Sideløbende vil det organisatoriske set up i de enkelte forvaltninger blive etableret med sigte på igangsættelse af nye initiativer mv. Det forventes, at handleplanerne kan bringes i spil i kommunens institutioner i samarbejde med bl.a. decentrale bestyrelser og ledelser samt frivillige

aktører fra foråret 2012.

Hovedkonklusionerne fra arbejdsgruppernes drøftelser er udsendt til udvalgets medlemmer.

Økonomiske konsekvenser

Sundhedsstrategien afholdes inden for udvalgets bevillingsmæssige rammer.

Beslutningskompetence

Kultur- og Fritidsudvalget.

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår, at udvalget godkender de fire fokusområder.

Kultur- og Fritidsudvalget den 13. oktober 2011:

De fire fokusområder godkendtes, dog således at det præciseres, at forældrenes rolle er vigtig.

Halvårsregnskab 2011, Kultur- og Fritidsudvalget

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget behandlede den 23. august 2011 forvaltningens redegørelse vedrørende halvårsregnskab 2011. Redegørelsen er udarbejdet på baggrund af de tillægsbevillinger, der blev givet på KMB-mødet den 27. juni 2011 samt med udgangspunkt i forbruget pr. 30.6.2011.

Økonomiudvalget besluttede, at

1. tage redegørelsen vedr. halvårsregnskabet 2011 til efterretning.
2. anbefale de bevillingsmæssige konsekvenser af halvårsregnskabet over for Kommunalbestyrelsen.
3. godkende at konsekvenserne for overslagsårene 2012-15 indarbejdes i det administrative budgetforslag 2012-15.
4. oversende redegørelsen til de enkelte fagudvalg med henblik på behandling.

Resultatet af fagudvalgets behandling oversendes til Økonomiudvalgsrådet den 16. september.

Hovedtallene i Resultatet af halvårsregnskab 2011:

Mio. kr. netto	Budget 2011	Korrigeret budget *	Anslået regnskab	Afvigelse i halvårsregnskab i forhold til korr.budget	Afvigelse mellem skønnet regnskab og opr. budget
Fritid	29,9	31,5	32,6	1,1	2,7
Idræt	36,8	37,2	37,2	0	0,4
Folkeoplysning	14,5	15,0	15,0	0	0,5
Bibliotek	34,3	32,3	32,3	0	-2,0
Kultur	11,6	6,3	6,6	0,3	-5,0
Kultur- og Fritidsudvalget i alt	127,1	122,4	123,8	1,4	-3,4

- = mindreudgift/merindtægt

+ = merudgift/mindreindtægt

* Budget 2011 inkl. tillægsbevillinger siden budgetvedtagelsen i oktober 2010 til og med juni 2011.

Yderligere specifikation:

Nettoafvigelsen, der udgør 1,4 mio. kr., kan opdeles i flg. kategorier:

	Mio. kr.
FRITID	
Pavillonleje, Kolle	0,4

Kapacitetstilpasning på klubområdet	0,7
KULTUR	
Kulturhuset	0,3
Ialt	1,4

Vurdering i forhold til tidligere indmeldt budgetudfordringer på driftsdelen

I udsendte ”halvårsregnskab 2011” er forklaringerne på udgiftsudviklingen uddybet.

Økonomiske konsekvenser

Fremgår af sagen.

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. udvalget tager redegørelsen vedr. halvårsregnskabet 2011 til efterretning,
2. udvalget drøfter udviklingen med henblik på at pege på handlemuligheder.

Kultur- og Fritidsudvalget den 13. oktober 2011:

1. Udvalget tog redegørelsen til efterretning.
2. Drøftet idet udvalget genbehandler sagen i udvalgets møde i november.

Budget for anvendelse af de boligsociale midler 2011

Sagsfremstilling

Som en konsekvens af det øgede fokus på de boligsociale udfordringer i fire af kommunens almene boligafdelinger i sommeren 2010, blev der i budgettet for 2011-14 afsat 300.000 kr. årligt til boligsociale aktiviteter i budgetperioden. Midlerne blev øremærket til "boligsociale aktiviteter generelt og specielt i forbindelse med implementering af den nye styringsreform for det sociale boligbyggeri" (Aftale om budget 2011-14).

I maj måned 2011 fik Kultur- og Fritidsudvalget forelagt en status fra arbejdet i de boligsociale arbejdsgrupper. De boligsociale arbejdsgrupper blev nedsat i forbindelse med styringsdialogmøderne i november/december 2010. Siden maj har arbejdsgrupperne arbejdet videre med at formulere konkrete mål og aktiviteter for den boligsociale indsats. Det forventes, at grupperne er klar med deres boligsociale handlingsplaner i begyndelsen af november 2011. På baggrund af det arbejde, der allerede foreligger, har forvaltningen imidlertid opstillet et budget for anvendelsen af de boligsociale midler i 2011 (se bilag 1). I prioriteringen af de indsatser, som indgår i budgettet er der lagt vægt på følgende:

1. Indsatserne vil blive sat i gang i 2011.
2. Indsatserne tilgodeser alle fire involverede afdelinger.

De boligsociale midler vil blive anvendt på følgende boligsociale indsatser, som vil blive sat i gang i efteråret/vinteren 2011:

Bydelsmødre-projektet: Lyngby-Taarbæk Kommune har fået støtte af Integrationsministeriet til at etablere et korps af "bydelsmødre", det vil sige ressourcestærke etniske minoritetskvinder, som kan opsøge og give rådgivning til gruppen af udsatte etniske minoritetsmødre. Gruppen af udsatte etniske minoritetsmødre er kendetegnet ved, at de lever isoleret, mangler netværk i og kendskab til det danske samfund. Da en stor del af målgruppen for bydelsmødre-projektet - både de ressourcestærke og de udsatte minoritetsmødre - bor i de boligafdelinger, hvor der er planer om en koordineret boligsocial indsats, afsættes en del af de boligsociale midler til at koordinere aktiviteter i projektet med boligafdelingerne samt til aktiviteter for bydelsmødrene i boligområderne. Der afsættes 30.000 kr. i 2011.

Mentoruddannelse af ejendomsfunktionærer og kurser til unge som led i projekt

"Unge som ejendomsfunktionærer" : Med udgangspunkt i erfaringerne fra blandt andet projekt "A-holdet" i Tåstrupgård planlægges et projekt i samarbejde mellem boligafdelingerne, UU Nord og Jobcenteret. Ejendomskontorerne modtager 1-2 unge i praktikforløb eller som medhjælpere efter aftale med UU Nord.

Ejendomsfunktionærerne fungerer som mentorer for de unge i forløbet. Projektet etableres i Lundtofteparken, Fortunen Øst og Sorgenfrivang II og planlægges i efteråret 2011. Uddannelsesdelen af projektet, rettet mod både ejendomsfunktionærer (mentorkursus) og mod de unge, forventes igangsat inden udgangen af 2011. Der afsættes derfor 30.000 kr. af de boligsociale midler til kursusaktiviteter i 2011.

Indkøb af idrætscontainer: Der indkøbes en idrætscontainer med idrætsrekvisitter, som til at starte med opstilles i hallerne i Fortunen Øst, hvor ideen afprøves. En idrætscontainer er en container fyldt med idrætsudstyr, som holder åbent nogle eftermiddage/aftener om ugen, hvor børn og unge kan komme og bruge rekvisitterne. Idrætscontaineren kan bruges både til styrede aktiviteter, fx. ved at en basketklub holder en åben træning, hvor der kun er fokus på basket, og til mere uformelle aktiviteter, hvor der er fri adgang til alle rekvisitter i et tidsrum. Formålet med idrætscontaineren er at skabe et samlingspunkt for aktivitet for afdelingens børn og unge, særligt de børn og unge, der ikke deltager i organiserede fritidsaktiviteter. Fritidsklubberne og lokale frivillige foreninger inddrages i arbejdet, så de børn og unge, der kommer og besøger idrætscontaineren, får et kendskab til de fritidstilbud, der ellers er. Idrætscontaineren holder åbent nogle eftermiddage/aftener om ugen samt i weekenden og bemannes af klubberne og frivillige og på længere sigt forældre fra området efter nærmere aftale. Projektet forventes igangsat inden udgangen af 2011. I 2011 afsættes der 70.000 kr. til formålet.

Pulje til aktiviteter for børn og unge: Der afsættes et beløb til aktiviteter for børn og unge, der igangsættes i boligområderne. Formålet med puljen er at have nogle midler til at sætte aktiviteter i gang, når lysten, behovet og engagementet hos børnene og de unge er der. Børnene og de unge inviteres til dialog omkring aktiviteter i området, og puljen bruges til at sætte aktiviteter i gang i forlængelse af denne dialog. Regler for puljen udarbejdes i efteråret 2011. Der afsættes 30.000 kr. til formålet i 2011.

Fritidspas: Der afsættes en pulje på 50.000 kr. af de boligsociale midler til at give børn og unge i de fire afdelinger, hvis forældre ikke har råd til at betale for at deres børn kan deltage i fritidsaktiviteter, støtte til dette. Projektet etableres i samarbejde med boligafdelingerne og frivillige foreninger.

Beboeraktiviteter for voksne: Der afsættes 30.000 kr. af de boligsociale midler til at sætte gang i aktiviteter for voksne beboere i afdelingen. Formålet er forsøgsvis at igangsætte aktiviteter for voksne beboere som fx. fælles madlavning, zumba med mere. På længere sigt skal aktiviteterne kunne finansieres via egenbetaling eller via

afdelingerne, men i forsøgsperioden afsættes der midler til formålet.

Åbne træninger i boligafdelingerne: I samarbejde med lokale idrætsforeninger og klubberne arrangeres der "åbne træninger" i boligområderne. En "åben træning" er en træning, som en frivillig forening afvikler i et boligområde, så områdets børn og unge kan komme og stifte bekendtskab med en idrætsgren. Formålet er at skabe aktivitetstilbud i lokalområdet og at skabe kontakt mellem de frivillige (idræts)-foreninger og børn og unge i boligområdet. Der afsættes 30.000 kr. til formålet, som anvendes til indkøb af materialer samt støtte til foreningerne, der varetager træningerne.

Protokol fra sagen vedr. status på de boligsociale arbejdsgrupper er vedlagt sagen.

Økonomiske konsekvenser

Der er afsat 300.000 kr. på budget 2011-14 til boligsociale aktiviteter. Vedlagte budget giver et overblik over, hvad midlerne forventes brugt til i 2011.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Budget for anvendelsen af de boligsociale midler 2011								
2	De to første poster, er midler, der er brugt i 2011, mens resten er forslag til anvendelse.								
3									
4	Samlet beløb afsat i budgettet								
5									300000
6	Udgifter								
7	Klubberne i Lundtofteparken								
									25000
8	Boligsociale nøgletal (Fortunen Øst og Højhuset)								
									4000
9	Mentorkursus for ejendomsfunktionærer								
									30000
10	Aktiviteter i tilknytning til projekt "Bydelsmødre"								
									30000
11	Forsøg med fritidspas til børn og unge								
									50000
12	Pulje til aktiviteter for børn og unge								
									30000
13	Idrætscontainer i Fortunen Øst								
									70000
14	Aktiviteter for voksne beboere i afdelingerne								
									30000
15	Åbne træninger i boligområderne								
									30000
16									
17	I alt 2011								
									299000

Beslutningskompetence

Kultur- og Fritidsudvalget.

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår, at Kultur- og Fritidsudvalget godkender budget for anvendelsen af de boligsociale midler 2011.

Kultur- og Fritidsudvalget den 13. oktober 2011:

Udvalget godkendte budgettet for anvendelse af de boligsociale midler i 2011.

Udvalget understreger, at samarbejdet med FIL i forbindelse med anvendelsen af de boligsociale midler er væsentlig.

Kulturfonden - ansøgning fra TEMPLET om støtte til Lyt.NU Musikfestival

Sagsfremstilling

Musikforeningen Rytmetemplet (Templet) og Lyngby-Taarbæk Kommune har udviklet *Projekt Lyt.Nu*, herunder *Lyt.Nu Musikfestival* for ”upcoming” rytmisk musik, med deltagelse af flere lokale musikere. *Lyt.NU Musikfestival* har løbet af stablen én dag i Lyngby Kulturhus både i 2008, 2009 og senest i november 2010.

Kommunen har igangværende forhandlinger med anden aktør om dennes leje af Lyngby Kulturhus. En fremleje af kulturhuset til privat aktør vil betyde, at Templet vil skulle betale leje for at bruge stueetagen i forbindelse med afholdelse *Lyt. NU Musikfestival* den 12. 11. 2011.

Planlægningen af årets *Lyt.NU Musikfestival* blev iværksat i 2010 inden bestræbelserne på kulturhusets lokaler blev iværksat.

Der ansøges derfor om støtte på 50.000 kr til *Lyt.NU Musik festival 2011* til dækning af huslejeudgifter såfremt kulturhuset på dette tidspunkt måtte være fremlejet til anden aktør.

I fald fremlejeaftalen ikke er trådt i kraft pr. 12.11.2011, vil Templet som tidligere kunne benytte huset gratis, og støtten, i form af dækning af lejeudgifter, vil ikke være nødvendig.

Lyt.NU Musikfestival i Kulturhuset indgår som et delmål i Lyngby-Taarbæks kommunes aftale med foreningen Rytmetemplet jvfr. Templets resultatkontrakt pkt. 4:

Lyngby-Taarbæk Kommune stiller ”Templet”, ejendommen Jernbanevej 16 i Lyngby, vederlagsfrit til rådighed for Musikforeningen Rytmetemplet. Foreningen skal endvidere vederlagsfrit huse Foreningen af øvelokaler i Kgs. Lyngby i øvelokalerne i kælderen.

Musikforeningen Rytmetemplet står for den daglige drift af huset, der finansieres af det kommunale tilskud, der ydes i henhold til denne aftale.

Lyngby-Taarbæk kommune stiller vederlagsfrit lokalerne i stue-etagen til rådighed i Lyngby Taarbæk Kommunes Kulturhus i forbindelse med afholdelsen af én årlig musikfestival.

Hidtil har *Lyt. NU Musikfestival* derfor kunnet benytte kulturhuset gratis, idet det var en del af Lyngby Kulturhus aktiviteter i samarbejde med Templet. Budgettet til festivalen var tidligere en del af Lyngby kulturhus arr. budget. Musikfestivalens

budget inkluderer derfor ikke udgifter til leje af lokaler.

Lyt.NU Musikfestival har på nuværende tidspunkt derfor annonceret i diverse medier, indgået kontrakter med musikere og teknikere, med henblik på afvikling af *Lyt.nu Musikfestival* i regi af kulturhuset.

Lyt.NU Musikfestival er en del af *projektet Lyt.NU*, og skaber sammen med *Lyt.NU Showcase* og *Lyt.NU Akademi* grobund for talentudvikling indenfor det rytmiske musikmiljø i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Hele *Projekt Lyt.NU* har et samlet budget på 261.000 heraf tegner *Lyt.NU Musikfestival* sig for 166.000 kr. som finansieres dels gennem midler fra resultatkontrakten med Lyngby-Taarbæk kommune, dels gennem sponsorater samt indtægter fra billetsalg og salg af drikkevarer.

I 2010 og 2011 støttede kommunen tillige *Lyt.Nu Akademiet* med 10.000 kr. gennem Kulturfonden.

Beslutningskompetence:
Kultur- og Fritidsudvalget

Indstilling:

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår, at der, såfremt Kulturhuset fremlejes til anden aktør før 12.11 2011, bevilges 50.000 kr. til dækning af lejeudgifter i forbindelse med afholdelse af *Lyt.NU Musikfestival* i hht. den tidligere indgåede aftale omkring lokaler i Kulturhuset.

Kultur- og Fritidsudvalget den 13. oktober 2011:

Udvalget godkendte, med henvisning til resultatkontrakten med Templet, at der bevilges 50.000 kr. til dækning af lejeudgifter i forbindelse med afholdelse af *Lyt.NU Musikfestival* i henhold til den tidligere indgåede aftale omkring lokaler i Kulturhuset, såfremt Kulturhuset fremlejes til anden aktør før 12. november 2011.

Ny sammenhængende børne- og ungepolitik

Sagsfremstilling

Historik

I juni måned 2010 godkendte Børne- og Ungdomsudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget et kommissorium for en revision af den sammenhængende børne- og ungepolitik. I efteråret/vinteren 2010/2011 har en arbejdsgruppe i forvaltningen udarbejdet et udkast til en ny sammenhængende børne- og ungepolitik. Undervejs i processen har en lang række interessenter været inddraget i arbejdet. Både politikere, brugerbestyrelser, frivillige foreninger, fagpersoner og de unge selv har haft mulighed for at bidrage med deres input til politikken.

I april måned 2011 fik Kultur- og Fritidsudvalget og Børne- og Ungdomsudvalget forelagt 1. udkast til den sammenhængende børne- og ungepolitik. Begge udvalg besluttede at sende udkastet i høring.

Høring

Politikken blev derfor udsendt til høring den 1. maj 2011 hos følgende høringsparter: Alle skolebestyrelser, daginstitutionsbestyrelser, Klub Lyngbys bestyrelse, Ungdomsskolens bestyrelse, Musikskolens bestyrelse, alle lokale MED-udvalg i børne-, fritids- og kulturområdet, Område-MED, Folkeoplysningsudvalget, Integrationsrådet, Handicaprådet, Skoleforum, Småbørnsforum, Kulturnetværket og Fælles Elevrådet. Fristen for høringssvar var den 1. juli 2011, og forvaltningen har i alt modtaget 23 høringssvar.

I bilag 1 kan ses en samlet oversigt over høringssvarene samt forvaltningens bemærkninger til de enkelte høringssvar. De enkelte høringssvar er også vedlagt sagen (bilag 1). Generelt kan høringssvarene opsummeres i følgende 4 punkter:

1. Generelt positiv modtagelse af politikens overordnede mål og værdier
2. Generel bekymring for om visionerne og de forventninger, der ligger i politikken kan indfries i forhold til ressourcesituationen med besparelser på børneområdet.
3. Generelt efterlyses en handlingsplan for politikken med konkrete mål og indsatser.
4. Der er i høringssvarene mange konkrete bud på ændringer i sprog, formuleringer, indhold etc. i politikken.

Nyt udkast til den sammenhængende børne- og ungepolitik

De høringssvar, som forvaltningen har taget til efterretning, er skrevet ind i den sammenhængende børne- og ungepolitik med kursiv (se bilag 2). Derudover er der foretaget en række andre ændringer i politikken, siden det 1. udkast, som udvalgene fik fremlagt i april måned:

- Forvaltningen har indført et afsnit omkring den lovgivningsbestemte plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet, som skal udarbejdes som en del af den sammenhængende børne- og ungepolitik.
- Politikken er blevet skrevet igennem med henblik på at luge ud i indforstået fagsprog, så politikken også vil være læsevenlig og forståelig for borgerne.
- Politikken er blevet sat op med fotos af børn og unge fra Lyngby-Taarbæk Kommune.

Handlingsplan for den sammenhængende børne- og ungepolitik

Derudover har forvaltningen ændret i det afsnit i politikken, som vedrører implementering og evaluering af politikken. På baggrund af ønsket i mange af høringssvarene og forvaltningens overvejelser om, hvordan der skabes det bedste grundlag for implementering og evaluering af politiken, vil der blive udarbejdet en handlingsplan for politikken, som både implementering og evaluering vil tage udgangspunkt i. Dette er nu beskrevet i politikken.

Protokol fra den sammenhængende børne- og ungepolitiks politiske behandling i april er vedlagt i bilag.

Den videre proces

Hvis Børne- og Ungdomsudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget godkender den sammenhængende børne- og ungepolitik, vil den videre proces omkring politikken implementering se sådan her ud:

Handling	Deadline
Handlingsplan udarbejdes Alle relevante ledere og medarbejdere, samt Skoleforum og Småbørnsforum inddrages. Udarbejdelsen af handlingsplanen sker parallelt med udarbejdelsen af forvaltningens virksomhedsplan.	August-oktober 2011
Handlingsplan behandles i de politiske udvalg.	17. november 2011
Den sammenhængende børne- og ungepolitik og handlingsplanen formidles ud i organisationen og til borgerne	December 2011
Virksomhedsplaner udarbejdes i de enkelte institutioner med udgangspunkt i politikken og handlingsplanen	December 2011 / januar 2012

Økonomiske konsekvenser

Politikken forventes gennemført inden for den eksisterende ressourceramme.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen har beslutningskompetencen til at godkende den sammenhængende børne- og ungepolitik i henhold til Servicelovens §19, stk. 2.

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen anbefaler over for Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen, at

1. forvaltningens svar på de indkomne høringssvar godkendes
2. den nye sammenhængende børne- og ungepolitik godkendes.

Kultur- og Fritidsudvalget den 13. oktober 2011:

1. Udvalget anbefaler, at forvaltningens svar på de indkomne høringssvar godkendes.
2. Udvalget anbefaler af den nye sammenhængende børne- og ungepolitik godkendes med de faldne bemærkninger.

Godkendelse af kommissorium for udarbejdelse af ny frivillighedsstrategi for Lyngby-Taarbæk Kommune

Sagsfremstilling

Indledning og baggrund

Lyngby-Taarbæk Kommune besluttede i 2008 at indgå i et udviklingsprojekt om nye veje i inddragelsen af frivillige i den kommunale opgaveløsning - med Lundgårdskonsulenterne og tre andre kommuner, støttet af det daværende Velfærdsministerium og Momsfondet.

Formålet med projektet var at få afprøvet nye måder for inddragelse af frivillige i kernen af den kommunale opgaveløsning. Projektet er afsluttet og evalueret i starten af 2011 og dokumenteret i dels en samlet evalueringsrapport for alle fire kommuners projekter, dels en lokal evalueringsrapport for Lyngby-Taarbæk Kommune projekterne. Rapporterne har været forelagt til politisk behandling og drøftelse i foråret 2011, ligesom de lokale projekter også er dokumenteret i en film, der er færdiggjort i juni 2011.

I anledning af frivillighedsåret i 2011 og som opfølgning på Lundgårdprojektet er der efterfølgende i august 2011 afholdt et seminar for Kommunalbestyrelse, forvaltning samt repræsentanter for frivillighedsområdet. Formålet med seminaret var at få drøftet erfaringerne fra Lundgårdprojektet og fremadrettet få diskuteret muligheder og perspektiver for det frivillige arbejde i Lyngby-Taarbæk Kommune – der kan indgå i formuleringen af den nye frivillighedsstrategi, som blev politisk bestilt i 2009 med budgetaftalen for 2010.

I september 2011 blev opsamlingen og forslagene fra frivillighedsseminaret i august 2011 udsendt til Kommunalbestyrelsen til orientering med oplysning om, at der på oktobermøderne ville blive fremlagt et forslag til det videre arbejde med udarbejdelse af en ny frivillighedsstrategi, der omfatter hele det kommunale opgaveområde – og ikke kun det frivillige sociale arbejde, som er hægtet op på frivillighedsmidlerne i henhold til Serviceloven.

På denne baggrund er der udarbejdet vedlagte forslag til kommissorium for arbejdet med udarbejdelse af en ny frivillighedsstrategi, der udover ovennævnte elementer bygger videre på de mange gode erfaringer, der allerede er gjort med frivillig indsats – både inde på matriklen i de kommunale institutioner og de mange ildsjæle, som arbejder med frivillighed på kryds og tværs i Lyngby-Taarbæk Kommune, uden offentlig støtte og på egne præmisser.

Organisering af processen med udarbejdelse af en ny frivilligstrategi

For at signalere politisk prioritering af opgaven – og fordi de politiske nøglespørgsmål, som beskrives nedenfor kræver en tæt politisk involvering i processen – foreslås det, at arbejdet med udarbejdelse af en ny frivilligstrategi organiseres og forankres i et § 17,4 udvalg.

Af styrelseslovens § 17, stk. 4 fremgår det således:

”I øvrigt kan kommunalbestyrelsen nedsætte særlige udvalg til varetagelse af bestemte hverv eller til udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for kommunalbestyrelsen, økonomiudvalget eller de stående udvalg.

Kommunalbestyrelsen bestemmer de særlige udvalgs sammensætning og fastsætter regler for deres virksomhed.”

I udvalget foreslås der repræsentation af både politikere og repræsentanter for frivillighedsområdet. Konkret foreslås § 17,4 udvalget sammensat på følgende måde:

- o Udvalgsformændene for alle fagudvalg og Økonomiudvalget
- o Der udpeges derudover 4 medlemmer fra frivillighedsområdet på følgende måde: 2 medlemmer udpeges af Frivilligcentret, 1 af Folkeoplysningsudvalget og 1 af Integrationsrådet.

Formanden for § 17,4 udvalget udpeges af og blandt kredsen af udvalgsformænd.

Der kan efter behov indkaldes personer fra både den kommunale forvaltning, decentrale ledere, frivillighedsområdet samt andre relevante områder til nærmere belysning af udvalgte problemstillinger.

§ 17,4 udvalget sekretariatsbetjenes af Børne- og Fritidsforvaltningen og Social- og Sundhedsforvaltningen. Børne- og Fritidsdirektøren er referencedirektør på opgaven og udvalgssekretær for § 17,4 udvalget.

§ 17, stk. 4 udvalget referer til Økonomiudvalget.

Der etableres endvidere en *følgegruppe* bestående af 10 repræsentanter fra frivillighedsområdet, som kan bl.a. kan bidrage til idéudvikling og -afprøvning i forhold til § 17,4 udvalget – og som kan inddrages ad hoc. Følgegruppens medlemmer rekrutteres via annonceres og udpegning, så de dækker et bredt udsnit af gruppen af frivillige.

§ 17,4 udvalgets opgave og kommissorium

I den politiske sag om Civilsamfundsprojektet fra juni 2011 blev der defineret tre politiske nøgleudfordringer:

- o Medborgerskabsbegrebet

- o I kernen eller i periferien af den kommunale opgaveløsning?
- o Er der potentiale for en større frivillig indsats og hvordan bliver potentialet sat i spil?

§ 17,4 udvalgets opgave er i forlængelse af den politiske bestilling fra 2009, erfaringerne fra Lundgårdprojektet og det eksisterende frivillige arbejde, samt inputtene fra seminaret i august følgende:

- o Udarbejdelse af en ny frivilligstrategi, som fastlægger Lyngby-Taarbæk Kommunes vision, mål, rammer og holdninger til frivilligt arbejde – både indenfor og udenfor den kommunale opgaveløsning
- o I strategien at få håndteret og besvaret de tre ovennævnte politiske udfordringer, således at der skabes klare politiske rammer omkring det frivillige arbejde i Lyngby-Taarbæk Kommune
- o At komme med forslag til, hvordan frivillige kan sikres en lettere adgang til at blive frivillig i Lyngby-Taarbæk Kommunes institutioner, skoler, ældrecentre, det tekniske område, administration mv.
- o At belyse og overveje - hvorvidt midlerne til frivilligt socialt arbejde, folkeoplysningens start- og udviklingsmidler samt de boligsociale midler – lovligt og med fordel kan samtænkes og indgå om økonomisk støtte til bredere frivillige aktiviteter
- o At overveje, hvordan der kan skabes en fælles ”værktøjskasse”/checkliste for, hvordan inddragelse af frivillige i den kommunale opgaveløsning håndteres.

Udarbejdelsen af strategien betyder ikke, at det allerede velfungerende frivillige arbejde i kommunen sættes på stand by, mens strategien udarbejdes. Dette arbejde fortsætter naturligvis sideløbende.

§ 17,4 udvalget skal have færdiggjort sit arbejde med udarbejdelse af et forslag til frivillighedsstrategi senest den 1. april 2012.

Økonomi

Forslaget til ny frivilligstrategi forudsættes udarbejdet indenfor de eksisterende økonomiske rammer.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen, jf. Den Kommunale Styrelseslovs § 17,4.

Indstilling

Forvaltningen indstiller,

at udkast til kommissorium for udarbejdelse af en ny frivillighedsstrategi for Lyngby-Taarbæk Kommune godkendes

Bilag

- o Udkast til kommissorium for udarbejdelse af ny frivillighedsstrategi for Lyngby-Taarbæk Kommune
- o Budgetaftalen fra 2010 (side 6)
- o Opsamlingen fra seminaret i august
- o Erfaringsopsamling på projektet Kommunen og Civilsamfundet

Kultur- og Fritidsudvalget den 13. oktober 2011:

Et flertal i udvalget anbefaler, at kommissoriet godkendes, idet udvalget dog foreslår, at sammensætningen af udvalget ændres til, at der vælges én fra hvert parti til § 17,4-udvalget, 2 udpeges af Folkeoplysningsudvalget og 2 af Frivilligcentret.

Udvalgets tre medlemmer fra Venstre stemmer imod og henholder sig til, at kommunalbestyrelsesmedlemmerne i udvalget udpeges efter den D'Hond'ske fordelingsmetode.

Evaluering af fællespasning klubområdet

Sagsfremstilling

Som et led i budgetaftalen for 2011-2014 blev det besluttet at indføre fællespasning indenfor dagtilbud, herunder klubberne, henover sommeren 2011.

Formålet med den fælles pasning er at tilbyde pasning til børn og unge med pasningsbehov og samtidig reducere antallet af klubber, som holder åbent i ugerne, hvor der er lav fremmødeprocent.

Børne- og Fritidsforvaltningen har evalueret den fælles pasning indenfor dagtilbud og på klubområdet. Børne- og Fritidsforvaltningen har udsendt spørgeskema til de forældre, personale og ledere, der har deltaget i den fælles pasning.

Klubområdet

På klubområdet blev pasningen besluttet fordelt på 3 fritids- og ungdomsklubber (klub Baune, klub Lundtofte og klub Tryggehvile), der har holdt åbent i uge 28, 29 og 30 i sommerferien med baggrund i de valgte skoledistrikter. Som følge af den tidlige klubstart for 3.klasser, havde klub Baune og klub Tryggehvile udvidet åbningstid i de 3 uger. Mandag – torsdag fra kl.08.00–17.00 og fredag fra kl. 08.00–16.00. Klub Lundtofte havde åbent i tidsrummet kl.10.00-16.00 alle dage i den pågældende periode, idet Lundtofte Skole ikke var omfattet af tidlig SFO/Klub start.

I alle tre uger har der været personale fra alle klubberne i området, i den klub som holdt åbent. Forslaget om fællespasning har været drøftet og taget til efterretning i Klub Lyngbys ledergruppe og blev forelagt Klub Lyngbys bestyrelse den 11. januar 2011, ligesom forældrene blev orienteret om fællespasningen.

I klubberne har fællespasningen været tilrettelagt, så forældrene ikke har behøvet at tilmelde deres børn på forhånd. Tilrettelæggelse af fællespasningen er foregået i samarbejde på tværs af klubberne i det distrikt, der har haft åbent. Klubberne Kolle, Vænget, og V2 havde fællespasning med Klub Tryggehvile, klubberne Tronen og Carlsvognen havde fællespasning med Klub Lundtofte og Klub Baune.

Tilbagemeldinger på klubområdet

Som det ses af skemaet, har der i nogle af klubberne været forholdsvist lavt fremmøde af børn i de tre uger, hvor der har været fællespasning. Børne- og Fritidsforvaltningen har modtaget meget få tilbagemeldinger fra forældrene, mens

der har været størst tilbagemelding fra personalet. Tilbagemelding har været muligen via et skema, der kunne afleveres i klubben, eller elektronisk via e-mail.

Fremmødte børn

	Uge 28	Uge 29	Uge 30
Klub Lundtofte	11	6	11
Trykgehvile	19	12	14

Klub Baune opgiver omtrentlige tal for fremmødte børn: I uge 28 ca. 60 børn og i uge 29 og 30 ca. 40 børn.

Antal besvarelser

Forældre	7
Ledere	4
Personale	19

Vurdering af børnenes trivsel

	Meget tilfreds	Tilfreds	Mindre tilfreds	Ikke tilfreds	Ikke svaret
Forældre	2	2	0	0	3
Ledere	1	1	1	0	1
Personale	2	11	3	3	0

Overordnet oplevelse af fælles pasning

	Meget tilfreds	Tilfreds	Mindre tilfreds	Ikke tilfreds	Ikke svaret
Forældre	2	1	1	0	3
Ledere	0	1	1	1	1
Personale	0	5	5	9	0

Hvordan har du følt dig forberedt på den fælles pasning

	Meget tilfreds	Tilfreds	Mindre tilfreds	Ikke tilfreds	Ikke svaret
Forældre	3	0	1	0	3
Ledere	0	1	1	0	2
Personale	3	6	5	5	0

Hvordan var din oplevelse af aktiviteterne under den fælles pasning

	Meget tilfreds	Tilfreds	Mindre tilfreds	Ikke tilfreds	Ikke svaret
Forældre	2	2	0	0	3
Ledere	0	3	0	0	1

Personale	4	6	6	3	0
-----------	---	---	---	---	---

Samlet set har fællespasningen fungeret godt - overordnet set. Forældrene har været enten meget tilfredse, tilfredse, en enkelt mindre tilfreds eller også er spørgsmålet ikke blevet besvaret. Klubberne har oplevet, at det fortrinsvis var "egne" klubbørn, der blev passet. Blandt lederne har der været tilfredshed eller mindre tilfredshed, mens der blandt personalet har været større tilkendegivelse af mindre tilfredshed eller ikke tilfredshed. En årsag kan bl.a. være, at personalet har oplevet ferieplanlægningen for ufleksibel, og at der reelt var ganske få børn, der benyttede tilbuddet.

Fremadrettet vil den nye klubstruktur med områdeledelse kunne give en større fleksibilitet omkring tilrettelæggelse af fællespasningen.

Økonomiske konsekvenser

I budget 2011-2014 fremgår det, at klubområdet skal spare 300.000 kr. i 2011 og 600.000 kr. i årene 2012 – 2014.

Beslutningskompetence

Kultur- og Fritidsudvalget

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen indstiller, at Kultur- og Fritidsudvalget tager evalueringen af fællespasning på klubområdet til efterretning.

Kultur- og Fritidsudvalget den 13. oktober 2011:

Udvalget tog evalueringen af fællespasningen til efterretning.

Budget 2012 - 2015 for aktivitetsområde folkeoplysning

Sagsfremstilling

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2011-2014 vedtog et flertal i Kommunalbestyrelsen en rammebesparelse på 400.000 kr. i 2011 og en rammebesparelse på 800.000 kr. i 2012 og efterfølgende år.

Besparelsen på 400.000 kr. i 2011 besluttede Folkeoplysningsudvalget den 30. november 2010 at udmønte således:

- Tilskud til folkeoplysende voksenundervisning, lærer- og lederløn 65.000 kr.
- Mellemkommunal refusion folkeoplysende voksenundervisning 50.000 kr.
- Tilskud til idrætsforeninger 65.000 kr.
- Lokaletilskud folkeoplysende voksenundervisning 50.000 kr.
- Lokaletilskud frivillige folkeoplysende foreninger 70.000 kr.
- Start- og udviklingspuljen 50.000 kr.
- Tilskud til anskaffelser og forbedringer af hytter o.l., Perspektivplanen 50.000 kr.

Udover ovennævnte rammebesparelse blev der på aktivitetsområde Folkeoplysning vedtaget en besparelse på PEA-tilskuddet, der er tilskud til nedsættelse af deltagerbetaling for pensionister, efterlønsmodtagere og arbejdsledige. Besparelsen er på 400.000 kr. i 2011 og 800.000 kr. i hvert af budgetårene 2012-14. Budgettet til PEA-tilskud er i 2011 1.295.400 kr.

Udvalget besluttede i 2010 at nedsætte tilskuddet pr. 1. august 2011, så taksterne bliver 7 kr. pr. undervisningstime (pt. er taksten 9 kr.) og 12,50 kr. pr. foredrag (pt. er taksten 16 kr.)

Brugerrepræsentanterne i Folkeoplysningsudvalget fremlagde på mødet den 6. september 2011 følgende forslag til udmøntning af de resterende 400.000 kr. for årene 2012-15:

- Folkeoplysende voksenundervisning 50.000 kr.
- Mellemkommunal refusion 100.000 kr.
- Idrætsforeninger 50.000 kr.
- Lokaletilskud til frivillige forening 50.000 kr.
- Start- og udviklingspuljen 150.000 kr.

Der er afholdt orienteringsmøde om budget for brugerråd og styrelser den 5.

september 2011 i Bibliotekssalen, hvor budgetforslaget blev præsenteret. Budgetforslaget har været sendt i høring hos de høringsberettigede, med høringsfrist den 19. september 2011. Budgetforslaget blev endvidere offentliggjort på kommunens hjemmeside den 1. september 2011.

Økonomiske konsekvenser

Beskrevet ovenfor.

Beslutningskompetence

Kultur- og Fritidsudvalget

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår, at nedenstående indstilling fra Folkeoplysningsudvalgets brugerrepræsentanterne følges.

Brugerrepræsentanterne indstiller at udmønte besparelsen på 400.000 kr. således:

- Folkeoplysende voksenundervisning 50.000 kr.
- Mellemkommunal refusion 100.000 kr.
- Idrætsforeninger 50.000 kr.
- Lokaletilskud til frivillige forening 50.000 kr.
- Start- og udviklingspuljen 150.000 kr.

Kultur- og Fritidsudvalget den 13. oktober 2011:

Udvalget godkendte at følge indstilling fra Folkeoplysningsudvalgets brugerrepræsentanter om udmøntning af besparelsen på 400.000 kr.

Tidsplan for etablering af skaterbane

Sagsfremstilling

Kultur- og Fritidsudvalget besluttede på deres sidste møde d. 18. august 2011, at udsætte sagen omkring, hvorvidt der skal indgås et samarbejde med Gentofte Kommune om skaterbanen, for at afvente Folkeoplysningsudvalgets indstilling. Folkeoplysningsudvalget behandlede sagen på deres møde d. 6. september 2011 og besluttede at anbefale, at skaterbanen skal placeres i Virum bagved Virumhallerne.

Den nuværende foreslåede placering bag Virumhallerne, som forvaltningen har arbejdet med siden 2008, er valgt dels ud fra flere henvendelser fra drenge i Virum, med ønsker om en skaterbane i Virum og dels på baggrund af undersøgelser om mulig placering i Virum i samarbejde med Teknisk Forvaltning (notat af 29. september 2011 redegøres der blandt andet for andre placeringer, der har været i spil).

Placeringen er godkendt af Byplanudvalget d. 20. april 2010 og efterfølgende i Kommunalbestyrelsen 3. maj 2010. Sagen er efterfølgende blevet indbragt for Natur- og Miljøklagenævnet d. 28. maj 2010, hvorfra der endnu ikke er kommet en afgørelse. Det betyder, at en egentlig byggetilladelse ikke kan udstedes førend nævnet har taget stilling til sagen. Nedenstående tids- og handleplan forudsætter derfor Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse.

Forvaltningen er ligeledes i besiddelse af en indstilling af areal til udlejning ved Virumhallerne fra Banedanmark, dateret den 6. marts 2009 (begge dokumenter, er vedlagt som bilag).

Forvaltningen har i 2009 fået udarbejdet et projektforslag af Nordach & Pinto Design sammen med et budgetoverslag på mulige løsninger af opgaven (projektforslag samt budgetoverslag er vedlagt som bilag). Budgetoverslaget har 2 etaper, selve skaterarealet samt en skate sti. For første etape - skaterarealet - er der lavet 3 priseksempler på henholdsvis 577.000 kr., 456.000 kr. og 412.000 kr. i 2009 priser. Indeholdende i priseksemplerne for etape 1 er også etablering af underlag i beton. Det skal nævnes, at man i udarbejdelsen af projektforslaget har arbejdet med både beton og asfalt som mulige underlag til skaterbanen, men at valget er faldet på beton, da det vurderes som det bedst egnede underlag.

Etape 2 - skate sti - anslås til at koste 206.000. Da det tidsmæssigt ikke har været muligt, at få udarbejdet et nyt budgetoverslag med tidssvarende priser, inden mødet

i Kultur og Fritidsudvalget d. 13. oktober, har forvaltningen lavet en teknisk prisfremskrivning af priseksemplerne.

	Budgetoverslag 2009	Prisfremskrevet til 2011 priser
Etape 1A (Skatearela)	577.000 kr.	630.000 kr.
Etape 1B (Skatearela)	456.000 kr.	500.000 kr.
Etape 1C (Skatearela)	412.000 kr.	450.000 kr.
Etape 2 (Skate sti)	206.000 kr.	230.000 kr.

Prisfremskrivningen betyder, at projektforslaget, som det forelægger i sin nuværende form, ikke kan holde sig inden for det afsatte beløb på 406.000 kr. Derfor vil det være nødvendigt at få udarbejdet et revideret projektforslag, som holder sig indenfor den til projektet afsatte beløbsramme.

Med udgangspunkt i at der udarbejdes et revideret projekt og at anlægsopgaven ikke skal i udbud (da det er en opgave med et budget på under 500.000 kr.), er følgende overordnede og foreløbig tids- og handleplan udarbejdet.

Tid	Aktivitet
Oktober 2011	Udarbejdelse af revideret projektforslag samt budgetoversalg
November 2011	Fremlæggelse af projektforslag og endelig tidsplan i Kultur- og Fritidsudvalget
November 2011 – Januar 2012	Udarbejdelse af endeligt projekt samt indgåelse af aftale med entreprenør
Februar – April 2012	Etablering af skaterbane
April/maj 2012	Åbning af skaterbanen

Økonomiske konsekvenser

Der er frigivet midler på i alt 406.000 kr., hvoraf 236.000 kr. er bevilget fra Folkeoplysningsudvalgets Udviklingspulje. Ud over de 236.000 kr. er der bevilliget 25.000 kr. fra Johannes Fog Fonden, samt givet tilsagn på 10.000 kr. fra Nordeafonden. Disse midler er dog betinget af, at det oprindelige projekt inden for kommunens grænser gennemføres. Det resterende beløb på 130.000 kr. finansieres af aktivitetsområderne Fritid og Idræt, med 100.000 kr. fra budgetområdet ”Idrætsområde Nord”, samt 30.000 kr. fra Fritids- og Ungdomsklubbernes udviklingspulje.

Af de 406.000 kr. er der brugt 12.500 til udarbejdelse af projektforslag, hvilket giver et restbeløb på 393.500 kr til anlæg af skaterbanen.

Driften af skaterbanen afholdes indenfor idrætsrådets budget.

Beslutningskompetence

Kultur- og Fritidsudvalget

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår, at Kultur og Fritidsudvalget drøfter sagen og giver forvaltningen bemyndigelse til at få udarbejdet et revideret projektforslag som kan finansieres inden for den eksisterende økonomiske ramme på 393.500 kr, og at det fremlægges sammen med en endelig tidsplan på Kultur- og Fritidsudvalgets møde i november 2011.

Kultur- og Fritidsudvalget den 13. oktober 2011:

Et flertal i udvalget besluttede, at skateboardbanen etableres ved Virum Hallen indenfor den afsatte økonomiske ramme.

Et medlem, Lene Kaspersen, C, stemte imod, idet C ønsker, at skateboardbanen etableres i Lyngby Idrætsby.

Ændring af Folkeoplysningsloven med virkning fra 1. august 2011

Den 29. april 2011 fremsatte Undervisningsministeren et forslag om ændring af folkeoplysningsloven, der blev endeligt vedtaget den 1. juni 2011.

Ændringsforslaget til loven er udarbejdet på baggrund af den rapport, der er udarbejdet af det Nationale Folkeoplysningsudvalg fra oktober 2010, som den tidligere Undervisningsminister Bertel Haarder nedsatte i 2009.

Lovændringens hovedpunkter

- ændring af lovens formålsbestemmelser, så demokratiforståelse og aktivt medborgerskab indgår direkte i lovteksten
- udformning og vedtagelse af en kommunal folkeoplysningspolitik med inddragelse af brugerne i processen
- krav om sikring af brugerindflydelse på folkeoplysningsområdet
- mulighed for nye samarbejdsformer i form af en obligatorisk kommunal udviklingspulje
- mulighed for at indgå partnerskabsaftaler
- mulighed for at fravige krav om deltagerbetaling ved folkeoplysende aktiviteter - f.eks. i forhold at imødekomme nye og udsatte borgere
- forenkling af tilskudssystemet til den folkeoplysende voksenundervisning

Brugerindflydelse i form af udvalg

Af lovændringen fremgår nedenstående af §35:

"Kommunalbestyrelsen skal ifølge lovændringen sikre, at den folkeoplysende virksomhed i kommunen inddrages ved det i stk. 2

nævnte udvalg i alle sammenhænge af generel betydning for denne virksomhed, herunder forud for vedtagelsen af

1) den i § 34 nævnte politik for den folkeoplysende virksomhed,

2) kommunens budget for den folkeoplysende virksomhed og

3) kommunens regler for tilskud til den folkeoplysende virksomhed.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal oprette et udvalg inden for den kommunale forvaltning med repræsentation for

den virksomhed, der kan få tilskud efter kapitel 3, hvortil den kan henlægge sine opgaver i henhold til denne lov."

Ovenstående er en væsentlig ændring af loven, idet det tidligere var frivilligt for kommunen at nedsætte et folkeoplysningsudvalg. Det var dog præciseret i loven, hvordan kompetence- og opgavefordeling var fordelt mellem folkeoplysningsudvalg

og kommunalbestyrelsen, hvis kommunen havde et udvalg. Hvis kommunen ikke havde et folkeoplysningsudvalg, var det op til kommunen selv, at beslutte hvordan kontakten til og dialogen med de foreninger, der hører under folkeoplysningsloven, skulle foregå.

Lovændringen angiver, at der skal nedsættes et udvalg med repræsentation for den folkeoplysende virksomhed, og at udvalget skal inddrages i alle sammenhænge af generel betydning for den folkeoplysende virksomhed i forhold til folkeoplysningspolitik, budgetvedtagelse og kommunale tilskudsregler.

Udvalget kan være et Folkeoplysningsudvalg, som vi kender det i dag, men det er op til kommunerne at definere sammensætningen af udvalget, udvalgets opgaver (så længe man opfylder kravene i §35, som nævnt ovenfor), mødefrekvens m.m.

I 2010 udarbejdede Børne- og Fritidsforvaltningen en analyse af folkeoplysningsområdet på baggrund af Kommunalbestyrelsens tidligere beslutning i henhold til Kommunestyrelseslovens §17 stk. 4 og det blev besluttet, at man inden udløbet af indeværende kommunalbestyrelsesperiode skal tage stilling til, hvorvidt der skal være en anden organisering af området.

Ifølge ændringen af folkeoplysningsloven skal kommunen i forbindelse med udarbejdelse af folkeoplysningspolitikken tage stilling til den fremtidige organisering af området. Således kan et eventuelt nyt udvalg nedsættes med det samme, når folkeoplysningspolitikken er vedtaget.

Ikrafttrædelse

Loven trådte i kraft den 1. august 2011.

For den del af loven, der omhandler tildeling af offentlige lokaler, tilskudsfordeling og andre økonomiske dispositioner, er det med virkning fra finansåret 2012.

Kommunalbestyrelsen skal senest den 1. januar 2012 have vedtaget og offentliggjort en folkeoplysningspolitik.

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår, at arbejdet med opfylde kravene i den nye Folkeoplysningslov igangsættes i efteråret 2011 og forventes færdig ultimo 2012. I lovbemærkningerne til Folkeoplysningspolitikken (§34) står der bl.a.: "Der skal være tale om en lokal politik, som formuleres ud fra lokale forhold. Politikken skal kunne give både foreninger og borgere indflydelse på og indsigt i, hvilke rammer der gælder for den folkeoplysende virksomhed i den pågældende kommune." Set på den baggrund foreslår Børne- og Fritidsforvaltningen at der lægges op til en bred og involverende lokal proces i første halvdel af 2012.

Opgaver i forbindelse med lovændringen

I forhold til den nuværende organisering, tilskudsregler mv. skal der tages fat på nedenstående emner:

- Udarbejdelse og vedtagelse af folkeoplysningspolitik: Som anført er det

obligatorisk for kommunen fremover at have en folkeoplysningspolitik, hvilket kommunen ikke har i forvejen . Eventuelt oplæg til ny struktur (nyt udvalg) / erstatning for folkeoplysningsudvalget, hvis dette ønskes afskaffet fra næste Kommunalbestyrelsesperiode. Dette hænger sammen med folkeoplysningspolitikken.

- Afsætte beløb til udviklingspulje og udarbejde retningslinjer herfor: Obligatorisk: det kræver ikke en forøgelse af rammen til folkeoplysning, men det er et krav, at der er afsat en udviklingspulje.
- Justering af retningslinjer for tilskud til folkeoplysende voksenundervisning: Da der er indført nye begreber mv. i loven, skal de kommunale retningslinier som minimum justeres.
- Justering af lokaleudlånsregler: De nuværende kommunale regler bør justeres i forhold til lovændring. Derudover bør man forholde sig til, om kommunen fortsat skal have to forskellige regelsæt for henholdsvis udlån til folkeoplysende formål og kulturelle formål
- Justering af retningslinjer for udbetaling af tilskud til børne- og ungdomsorganisationer: De nuværende regler bør justeres i forhold til lovændringen, desuden trænger det nuværende regelsæt til modernisering (Lyngby-Ordningen)
- Justering af retningslinjer for tilskud til idrætsforeninger (Lyngby-Ordningen). De nuværende regler bør justeres i forhold til lovændringen.

Tidsplan for udarbejdelse og vedtagelse af folkeoplysningspolitik

De landsdækkende folkeoplysende organisationer har udarbejdet en guide til udarbejdelse af en kommunal folkeoplysningspolitik. I guiden anbefales kommunerne at udarbejde politikken med en bred borger- og brugerinddragelse, for at så mange som muligt føler ejerskab for den endelige politik. Det er også vigtigt, at politikken udarbejdes, så den hænger sammen med kommunens politikker og strategier for andre områder.

En folkeoplysningspolitik skal indholde:

1. Målsætning for borgernes deltagelse i den folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde
2. Rammer for den folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde
3. Samspil og sammenhæng mellem den støtteberettigede folkeoplysningsvirksomhed og selvorganiserede grupper og aktiviteter, herunder for så vidt angår de økonomiske rammer for det folkeoplysende udviklingsarbejde
4. Samspil mellem den folkeoplysende virksomhed og øvrige politikområder, herunder muligheder for indgåelse af partnerskaber om løsning af konkrete opgaver
5. Afgrænsning af aktiviteter inden for den folkeoplysende virksomhed i forhold til til andre tilgrænsende aktiviteter
6. Omfanget og karakteren af brugerinddragelsen af den folkeoplysende virksomhed i kommunen

Med disse forhold for øje foreslås nedenstående overordnede tidsplan for udarbejdelse og vedtagelse af folkeoplysningspolitikken.

Tidsplan

November - december 2011	planlægning af process i forhold til inddragelse af borgere og brugere
Januar - april 2012	borger og brugerinddragelse
April - august 2012	formulering af politik, høring af høringsberettigede parter
September 2012	politisk vedtagelse af politikken

Børne- og Fritidsforvaltningen vil til næste møde udarbejde et kommissorium for udarbejdelse af politikken.

Økonomiske konsekvenser

Det er obligatorisk, at kommunen skal afsætte midler til en udviklingspulje, hvilket dog ikke kræver forøgelse af den økonomiske ramme, men kan ske ved en omprioritering af den nuværende ramme. Kravet kan opfyldes ved at videreføre den nuværende Start- og udviklingspulje med ændrede retningslinjer.

Finansiering af process omkring bruger- og borgerinddragelse foreslås finansieret af aktivitetsområde folkeoplysning.

Beslutningskompetence

Kultur- og Fritidsudvalget.

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen

1. indstiller forslag til tidsplan til godkendelse
2. anbefaler, at sagen videresendes til Folkeoplysningsudvalget mhp. dels udtalelse vedr. process og tidsplan og dels finansiering af process omkring bruger- og borgerinddragelse

Kultur- og Fritidsudvalget den 13. oktober 2011:

1. Udvalget godkendte forslag til tidsplan.
2. Udvalget godkendte endvidere, at sagen videresendes til Folkeoplysningsudvalget med henblik på dels udtalelse vedrørende proces og tidsplan og dels finansiering af proces omkring bruger- og borgerinddragelse.

Fremtidig organisering af klubtilbud i Lyngby-Taarbæk Kommune - festtilbud og værested

.

Sagsfremstilling

Tidligere beslutninger.

Kultur- og Fritidsudvalget behandlede på sit møde den 18. august 2011 sagen omkring fremtidig organisering af klubtilbud i Lyngby-Taarbæk Kommune med særligt henblik på etablering af værested og festtilbud.

Kultur- og Fritidsudvalget besluttede:

- at der skal etableres et værested for unge i alderen 15-18 år og at der skal findes en fysisk placering.
- at værestedstilbuddet skal evalueres efter 1 år

På Kultur- og Fritidsudvalgsmødet den 18. august 2011 blev den fysiske placering endvidere drøftet. Det blev besluttet at anmode forvaltningen om at undersøge forskellige muligheder, hvorefter sagen genoptages på Kultur- og Fritidsudvalgsmødet med henblik på afklaring af placering.

Børne- og Fritidsforvaltningen har efterfølgende afholdt møde med interessenterne omkring værestedet: klubberne, Ungdomsskolen, Club 10 og Templet og drøftet mulighederne for fysisk placering. I den forbindelse er spørgsmålet om aldersgruppen for værestedstilbuddet blevet drøftet på ny og der derfor til drøftelse i udvalget nedenfor beskrevet to modeller.

Forslag til værestedets fysiske placering

Der har været udtrykt ønske om at se på mulighederne for en fysisk placering af værestedet centralt i Lyngby. Følgende placeringer har indgået i overvejelserne:

1. Templet

I sagsfremstillingen til Kultur- og Fritidsudvalgsmødet den 18. august 2011 har Templet været nævnt som en mulighed, da Templet muligvis kunne have ledig kapacitet i eftermiddagstimerne.

Templet har efterfølgende oplyst, at de har et øget aktivitetsniveau, der indebærer, at der holdes flere arrangementer end tidligere og omkring tre - fire arrangementer om ugen i sæsonen. Templets sæson starter medio august og varer til medio december. Efter jul startes der medio januar og afsluttes med udgangen af juni

måned. Når der er arrangementer vil både scenerum og lokalet på overetagen være i brug som forberedelse af aktiviteterne. Der er derfor stort set ingen ledig kapacitet i Templet til fasteftermiddagstilbud. Templets kapacitet er 160 personer ved koncerter og 230 personer ved fester. Herudover har Templet en aldersmæssig profil, der betyder, at man skal være minimum 16 år for at være medlem. Templet kan indgå i samarbejde omkring enkeltstående arrangementer f.eks. i sammenhæng med events for de unge indenfor aldersgruppen 15 –18 år. Ligesom Templet ville kunne indgå i det eksisterende samarbejde på tværs af klubberne omkring optræden af klubbernes lokale bands.

Vurdering fra Børne- og Fritidsforvaltningen:

På denne baggrund er det forvaltningens vurdering, at Templet ikke i sin nuværende form, kan anvendes som værested for unge i eftermiddagstimerne.

2. Lokaler på Gasværksvej 4, der tidligere husede "Ønskemøbler."

Er ikke en kommunal ejendom, men består af boligareal og erhvervslejemål, der p.t. delvist er udlejet til lager. Boligarealet (Gasværksvej nr. 8) udgør 156 m² og erhvervslejemålet (Gasværksvej nr. 6) udgør 675 m². Det samlede areal er fordelt på tre etager. I hht. Lokalplan 213 for området ved Gasværksvej, behandlet i Byplanudvalget 18. marts 2009, har der været foreslået etableret nyt byggeri på Gasværksvej og deraf nedrivning af de nuværende lokaler. Lokalplanen er ikke påbegyndt, men der ligger en positiv tilbagemelding fra Byplanudvalget om realisering af et projekt. Byplanudvalget protokollerede 18. marts 2009 at projektet blev godkendt med bemærkning om at lokalplanen skal behandle muligheden for en sammenhængende udviklingsmulighed med de nord for liggende ejendomme, men lokalplanen er ikke påbegyndt p.t.

Måske ville der kunne etableres et midlertidigt lejemål, men lokalerne er ikke istandsatte.

Den årlige lejeomkostning kendes ikke.

Vurdering fra Børne- og Fritidsforvaltningen:

På baggrund af de planer, der er for grunden, anbefaler Børne- og Fritidsforvaltningen, at der ikke arbejdes videre med denne placering.

3. Placering i Club 10

Club 10's lokaler står ubenyttede hen på hverdage i det pågældende tidsrum, da lokalerne bruges på fredage, hvor der er festtilbud. Der er erfaring blandt personalet omkring værestedsfunktion for unge i eftermiddags- og aftentimerne.

Vurdering fra Børne- og Fritidsforvaltningen:

Selvom lokalerne ikke ligger centralt i Lyngby Midt, er de klargjorte og ville kunne anvendes og tages i brug umiddelbart.

4. Ungdomsskolens kælderlokaler – de tidligere klublokaler

De tidligere Ungdomsskole-klublokaler kunne også være en mulighed. Der har

tidligere været klubaktiviteter, og lokalerne er indrettet til formålet. Ungdomsskolens lokaler er endvidere kendt af de 13 –18 årige fra hele kommunen som benytter Ungdomsskolens tilbud, samt de 15 –16 årige fra kommunen som er tilmeldt kommunens 10. klassecenter på Ungdomsskolen.

Vurdering fra Børne- og Fritidsforvaltningen:

Ungdomsskolens placering ligger ikke umiddelbart centralt placeret i Lyngby, men lokalerne ville i givet fald kunne være klar til start pr. 1. januar 2012.

5. Lokaler på Gl. Lundtoftevej 9 A. "Vandværket"

Lyngby-Taarbæk Forsyning ejer nogle lokaler på ca. 150 m² beliggende på Gl. Lundtoftevej 9 A, der p.t. er tomme. Lokalerne ligger i en ældre bygning fra 1904, hvor lokalerne trænger til reovering og ikke er isolerede. Lyngby-Taarbæk Forsyning ville i givet fald være interesseret i midlertidig at udleje til en årlig pris af kr. 75.000.- beregnet på en omkostning på kr. 500 pr. m² for 150 m² årligt. Hertil kommer udgifter til vand, el og varme.

Vurdering fra Børne- og Fritidsforvaltningen:

Placeringsmæssigt en mulighed, men der vil være årlige driftsomkostninger på lejemålet.

Organisatorisk tilknytning

Værestedet forudsættes ledelsesmæssigt at høre under Områdelederen og kan forankres i den nye klubstruktur eller i Ungdomsskolen. Der er afsat midler til medarbejdernormering på i alt ét årsværk samt aktiviteter og evt. husleje.

En vigtig del af et værestedstilbud er de unges egen medbestemmelse og indflydelse på rammer og indhold. Værestedstilbuddet kunne især være tiltænkt at skulle drives af de unge selv, så aktiviteterne planlægges og afvikles af de unge. Et forslag kunne være at etablere en bestyrelse, bestående af unge blandt de kommende brugere samt det ansatte personale/områdeleder, der udarbejder forslag til "leveregler" for adfærd, aktiviteter samt indhold for værestedet. Tanken er at give de unge videst mulig indflydelse på rammer og indhold i kombination med bemandet tilsyn.

Målgruppe

Kultur- og Fritidsudvalget har tidligere forholdt sig til, at værestedet skal være et tilbud fire eftermiddage om ugen mandag – torsdag i tidsrummet kl. 15 -18, for aldersgruppen 15-18-årige.

Model 1 – værested for de 15 – 18-årige

I forbindelse med høringsprocessen omkring den nye klubstruktur har unge fra 7. og 8. klasse været inddraget i form af fokusgruppeinterviews i maj 2011. Her blev det tilkendegivet, at der var interesse for et eftermiddagsværested for denne aldersgruppe (13 – 14 årige). Især unge fra 7. klasserne ønsker sig et værestedstilbud. De lidt ældre tilkendegiver, at andre fritidsbeskæftigelser også er

vigtige. Mange af de 15 – 18-årige har således ofte tilbud via deres uddannelsesinstitution.

Bemanding

Ungeinddragelsen viser, at 9. klasse ikke ønsker at være sammen med 7. og 8. klasserne.

En overvejelse kunne være, om der altid skal være bemanding på værestedet? I andre kommuner, f.eks. Gribskov, er der etableret et tilbud for unge fra 15 år i samlingsstedet ”Remisen”, hvor der ikke altid er ansat personale tilstede. Remisen beskriver sig selv som værende et kulturhus for unge med sociale og kulturelle begivenheder for unge mellem 15 og 21 år. Der er udarbejdet husorden for Remisen og organisationsformen er en forening med en brugerbestyrelse og en ansat pædagogisk medarbejder.

I Tapperiet i Køge er aldersgrænsen 15 år, og værestedet har ansat personale, men også et stort antal frivillige som supplement. Erfaringerne fra Tapperiet er, at brugerne både er de yngste fra 15 år og til med slutningen af gymnasiet.

Model 2 – værested for de 13 – 15-årige

Blandt interessenterne (klubber, Ungdomsskole og Club 10) er det en vurdering, at det måske fortrinsvis er de 13 – 14-årige, der har behov for et værestedstilbud. Dog har Club 10 erfaring for, at de ældre ikke så gerne vil være sammen med de yngre. Klubområdets vurdering er, at især de yngre (7. – 8. klasse) har efterlyst værestedstilbud.

Det er dog forvaltningens umiddelbare vurdering, at værestedstilbuddet med den økonomi og den organisering af tilbuddet forudsætter en målgruppe, der er lidt ældre, nemlig de 15-18-årige.

På baggrund heraf foreslår forvaltningen at aldersgruppediskussionen vendes igen – med henblik på en endelig fastlæggelse af målgruppen.

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen indstiller, at Kultur- og Fritidsudvalget drøfter og træffer beslutning om:

- Værestedets fysiske placering
- Hvorvidt målgruppen skal være model 1 (for de 15-18-årige) eller model 2 (for de 13-14-årige)

Økonomiske konsekvenser

Den samlede økonomi for etablering af værestedet udgør jf. beslutning på Kommunalbestyrelsesmødet 27. juni 2011 kr. 500.000,- til bemanding og aktiviteter, der tilvejebringes ved nedlæggelse af Ungdomsskolens pausehold.

Beslutningskompetence

Kultur- og Fritidsudvalget

Kultur- og Fritidsudvalget den 13. oktober 2011:

Udvalget besluttede,

At forvaltningen arbejder videre med, at Værestedet placeres i lokaler Gl. Lundtoftevej 9 A, ”Vandværket”, ligesom et samarbejde med Templet undersøges. Værestedet er bemandet.

At den endelige fastlæggelse af målgruppen for Værestedet foretages i samarbejde med de unge.

Sagen genoptages i udvalgets møde i januar 2012.

Mødedatoer 2012 Kultur- og Fritidsudvalget

.

Sagsfremstilling

Forvaltningen fremlægger forslag til følgende mødedatoer for udvalget i 2012, jf. Økonomiudvalget beslutning i mødet den 20. september 2011:

Torsdag den 19. januar 2012
Torsdag den 09. februar 2012
Torsdag den 15. marts 2012
Torsdag den 12. april 2012
Torsdag den 10. maj 2012
Torsdag den 14. juni 2012
Torsdag den 23. august 2012
Torsdag den 13. september 2012
Torsdag den 11. oktober 2012
Torsdag den 15. november 2012
Torsdag den 6. december 2012

Alle dage kl. 08.30.

Endvidere fremlægges forslag til følgende mødedatoer for Småbørnsforum og Skoledialog i 2012

Torsdag den 26. januar 2012

Småbørnsforum kl. 16.30 - 18.00
Skoledialog kl. 18.30 - 20.00

Torsdag den 24. maj 2012

Skoledialog kl. 16.30 - 18.00
Småbørnsforum kl. 18.30 - 20.00

Torsdag den 25. oktober 2012

Småbørnsforum kl. 16.30 - 18.00
Skoledialog kl. 18.30 - 20.00

Herudover afholdes fælles informationsmøde om budgettet i august/september 2012.

Beslutningskompetence

Kultur- og Fritidsudvalget

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår, at mødedatoerne godkendes

Kultur- og Fritidsudvalget den 13. oktober 2011:

Godkendtes.

Meddelelser oktober 2011 - Kultur- og Fritidsudvalget

Sagsfremstilling

Meddelelser fra formanden og forvaltningen

- 1. Forslag til udstillingsplan på Sophienholm for 2012**
Orientering om forslag til udstillingsplan på Sophienholm for 2012.
Oversigt udsendes til kommunalbestyrelsens medlemmer.
- 2. Undersøgelse af bibliotekernes betydning for borgerne**
Orientering om resultatet af undersøgelse fra Danmarks Biblioteksforening om bibliotekernes betydning for borgerne. Notat og rapport udsendes til kommunalbestyrelsens medlemmer.
- 3. Status på "KulturMetropolØresund" - regional kulturaftale**
Orientering om status på 4-årig regional kulturaftale (KulturMetropolØresund) for 2012-2015. Notat og projektkatalog udsendes til kommunalbestyrelsens medlemmer.
- 4. Status på effektiviserings- og besparelsesinitiativer (LIS)**
Orientering om status på effektiviserings- og besparelsesinitiativer. Oversigter udsendes til kommunalbestyrelsens medlemmer.
- 5. Efterårsferieaktiviteter**
Orientering om nyt tilbud om aktiviteter i efterårsferien for børn i skolealderen i Lyngby-Taarbæk Kommune. Katalog udsendes til kommunalbestyrelsens medlemmer.
- 6. Status på etablering af billedskoleSag**
- 7. Reetablering af idrætsfaciliteterne ved Fuglsanggårdsskolen**
Orientering om sag på Børne- og Ungdomsudvalgets dagsorden til mødet den 13. oktober 2011. Kopi af sagen er udsendt til udvalgets medlemmer

Beslutningskompetence

Kultur- og Fritidsudvalget

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår, at orienteringen tages til efterretning.

Kultur- og Fritidsudvalget den 13. oktober 2011:

Taget til efterretning.

"Status på "KulturMetropolØresund" – regional kulturaftale" optages på udvalgets dagsorden i november 2011.

"Status på etablering af billedskole" optages på udvalgets dagsorden i december 2011.

Lukket sag. Kulturfonden - opfølgning på økonomisk status i forbindelse med afholdt musikarrangement den 25. og 26. juni 2011 - Lyngby-Taarbæk Brassband

.

N O T A T
om
Kommunens strategiske udfordringer på sundhedsområdet.
Oplæg fra arbejdsgrupperne
BEVÆGELSE, KOST, RUSMIDLER og KRONISK SYGDOM

Der er solid evidens for, at menneskets sundhed skabes på såvel individuelt som socialt og strukturelt niveau. Sundhedsstrategien tager derfor udgangspunkt i en forståelse af sundhed og sygdom som produkt af samspillet mellem den enkeltes personlige levevis og ressourcer, levevilkår og samfundets generelle rammer og strukturer, herunder offentlige indsatser.

Kommunen spiller, som en myndighed med kontakt til borgerne fra "vugge til grav", en væsentlig rolle i sundhedsindsatsen. Kommunen har gode muligheder for at påvirke borgerens adfærd i en sundhedsfremmende retning ved at bidrage målrettet til at skabe rammer for sund levevis på tværs af kommunale forvaltninger og ansvarsområder.

Overordnet set er der to fremtrædende perspektiver i arbejdsgrupperne og styregruppens drøftelser vedr. udmøntning af sundhedsstrategien:

- Sundhedsstrategien skal sætte fokus på ulighed i sundhed ved at lægge særlig vægt på grupper med få ressourcer, som har brug for støtte til at tage vare på egen sundhed (børn og unge, ældre samt udsatte borgere). Særligt børn og unge fremhæves som vigtige målgrupper.
- Sundhedsstrategien skal understøtte, at forbedret sundhed ud over at være et mål i sig selv har andre positive afledte effekter, som strategisk bør udnyttes og synliggøres på tværs af forvaltninger og afdelinger.

De to perspektiver afspejles i nedenstående hovedkonklusioner fra drøftelser i de fire tværgående arbejdsgrupper KOST, BEVÆGELSE, RUSMIDLER og KRONISK SYGDOM.

Kost

Anbefaling

Arbejdsgruppen for Kost anbefaler, at reduceret tilgængelighed til usund kost blandt børn i skolealderen er det primære fokusområde i arbejdsgruppens udmøntning af Sundhedsstrategien.

Baggrund

Arbejdsgruppens drøftelse har taget afsæt i det faktum, at mange borgere spiser forkert og usund kost, fordi det er den nemme og tilgængelige kost i hverdagen. Dermed fremhæves tilgængeligheden af usund kost som kommunens primære udfordring på området. Herudover er det i lyset af sundhedsstrategiens grundprincipper og et langsigtet perspektiv fornuftigt, at have særlig fokus på grupper, som ikke selv kan tage ansvar for deres kostvaner; herunder børn/unge, ældre og borgere med særlige behov.

Der findes god dokumentation af befolkningens kostvaner, samt evidens for, hvilken kostsammensætning, der er hensigtsmæssig i forhold til fremme af sundhed og forebyggelse af sygdom i de forskellige aldersgrupper. Eksempelvis viser studier af ældre borgere på plejecentre, at underernæring er et større problem end for højt energiindtag modsat andre aldersgrupper. Parallelt med disse resultater fremhævede arbejdsgruppen udfordringen vedr. sammensætningen af kost til ældre borgere og sammenhængen mellem kost og medicinindtag.

Arbejdsgruppen lagde i drøftelserne også stort vægt på, hvordan skolerne i højere grad kan udnyttes som i forhold til strategisk at påvirke børnene i forhold til kostvaner. Sunde kostvaner grundlægges ligesom øvrig sundhedsadfærd i opvæksten. Børn og unge er særligt påvirkelige i 5.-8. klasse, hvor netop madlavning i folkeskolen finder sted. Der ligger ifølge arbejdsgruppen et ikke fuldt udnyttet potentiale i forhold til at cementere sunde og varige kostvaner hos børn i denne alder.

Modsat er det mere sparsomt med viden om, hvilke evidensbaserede indsatser, der kan iværksættes, således at sund kost fremmes blandt børn og unge, voksne og ældre. Svag dokumenteret effekt af kostindsatser betyder, at kommunen på dette område skal forberede sig på en risikovillig tilgang, hvor manglende evidens skal ses som en mulighed for at bidrage til ny dokumentation af forskellige metoder.

Få studier peger dog på, hvilke værktøjer i bestemte arenaer, som kan have potentiale i forhold til fremme af sund kost. Retningslinjer, regulering af adgang til bestemte kosttyper samt prisinterventioner på skoler har i nogle studier vist sig at have positiv på eleveres fødeindtag og overvægt.¹ Forebyggelseskommissionens rapport fremhæver skoler/SFO'er og fritids- og ungdomsklubber som mulige arenaer for indsatser, hvor børn og unge er målgruppen.²

Der findes umiddelbart ingen sundhedsøkonomiske analyser af interventioner på kostområdet, hvorfor økonomi og effektivitet er sværere parametre at inddrage i forhold til vurdering og prioritering af kostinterventioner.

Bevægelse

---

¹ DSI Institut for Sundhedsvæsen (2006): Evidensbaseret forebyggelse i kommunerne.

² Forebyggelseskommissionen (2009): Vi kan leve længere og sundere

Anbefaling

Arbejdsgruppen for Bevægelse anbefaler, at øget fysisk aktivitet i børn og unges hverdag, udpeges som det primære fokusområde i arbejdsgruppens udmøntning af sundhedsstrategien

Baggrund

En aktiv livsstil og fysisk aktivitet fremmer individuel fysisk og psykisk sundhed og medvirker til at øge det generelle velvære og den sociale sammenhæng i samfundet som helhed. Fokus på fysisk aktivitet og bevægelse er derfor en væsentlig del af enhver strategi, der sigter mod at forebygge konsekvenserne af stillesiddende livsstil, overvægt og fedme.

Arbejdsgruppens drøftelser centrerede sig om kommunens muligheder for at øge borgernes viden om og tilgængelighed til daglig fysisk aktivitet, samt den tidlige indsats over for børn og unges livsstil og bevægelsesvaner. Overordnet afspejler gruppens drøftelser tre temaer 1) Folkeskolen i bevægelse 2) viden om tilgængelighed til bevægelse i hverdagen og 3) indretning af byens rum.

Kommunen vil med sundhedsstrategien sætte fokus på grupper med få ressourcer, som har brug for hjælp til at tage ansvar for egen sundhed, jf. strategiens ene grundprincip. På denne baggrund fremhæves børn og unge, ældre og borgere med særlige behov som særlige målgrupper for sundhedsstrategien.

Den eksisterende viden om, at sundhedsadfærd grundlægges i barndommen og videreføres i voksenlivet, understøtter en tidlige indsats over for børn og unges daglige bevægelse. Studier peger på, at motionsvaner er den livsstilsfaktor, hvor samvariationen mellem børn og forældre er størst. Samvariationen går begge veje; forældres sundhedsvaner har stor betydning for børns vaner, samtidig med, at børn og unges opmærksomhed og interesse for fysisk aktivitet og sundhed givetvis kan have en afsmittende effekt på den øvrige familie.

Sundhedsstyrelsens anbefalinger peger på strukturel forebyggelse i forhold til at øge borgernes tilgængelighed til og muligheder for en fysisk aktiv livsstil.³ Strukturel forebyggelse defineres som forebyggelse, der gennem lovgivning, styring og regulering har til formål at skabe sundhedsfremmende rammer.⁴

Fysiske omgivelser og rammer er en vigtig del af strukturel forebyggelse, fordi de rammer, som borgerne har lyst og mulighed for at bevæge sig i, har indflydelse på sundhed og trivsel. Det er derfor oplagt, at kommunen i forbindelse med byplanlægning og -udvikling (veje, stier, parker, infrastruktur), indtænker hensynet til bevægelse i byrummet, fx ved at understøtte mulighederne for aktiv transport til og fra skoler og arbejdspladser. Udenlandske studier peger på, at der er en sammenhæng mellem fysiske omgivelser, som ikke appellerer til aktive fritidsaktiviteter og transport, og fedme hos børn.⁵

Da mulighederne for at være fysisk aktiv ikke begrænser sig til grønne områder og aktiv transport, skal strukturel forebyggelse også udmøntes i de fysiske rammer, som borgerne færdes under i kommunens institutioner. Her peger den nyeste forskning på, at arenaer, hvor bor-

³ Sundhedsstyrelsen (2010): Sundhed på Tværs

⁴ Sundhedsstyrelsen (2005): Terminologi – Forebyggelse, sundhedsfremme og folkesundhed

⁵ DSI Institut for Sundhedsvæsen (2006): Evidensbaseret forebyggelse i kommunerne.

gernes er i daglig berøring med kommunen, i højere grad skal indtænkes til daglig aktivitet og bevægelse. I forhold til børn og unge er kommunale daginstitutioner, folkeskoler, fritids- og ungdomsklubber oplagte aktører, som kan bidrage til at understøtte børns og unges bevægelsesvaner samt inspirere til et aktivt fritidsliv i idræts- og fritidsklubber.⁶

Øget fokus på børns og unges bevægelsesvaner giver mulighed for at styrke koordinationen og samarbejdet med decentrale og eksterne aktører, som er et grundprincip i sundhedsstrategien.

Sundhedsstrategiens fjerde grundprincip har fokus på at iværksætte profitable indsatser med øje for balancen mellem forebyggende indsatser med et langsigtet investeringsperspektiv og indsatser, som giver mulighed for på den korte bane at reducere kommunens accelererende sundhedsudgifter.

Forebyggelses- og sundhedsindsatser bliver overordnet set dyrere, jo mere syg borgeren er. Det vil sige, at primær forebyggelse målrettet raske borgere generelt er billigere end tertiær forebyggelse til borgere med erkendt sygdom. Fra et økonomisk perspektiv er der derfor god fornuft i at prioritere den primære forebyggelse med øje for, at den primære forebyggelsesindsats er "det lange seje træk", hvorfor effekten givetvis først vil vise sig på den lange bane.

Rusmidler

Anbefaling

Arbejdsgruppen for Rusmidler anbefaler, at forebyggelse af brug af rusmiddel og tidlig debut blandt børn og unge udpeges som primært fokusområdet i gruppens udmøntning af sundhedsstrategien.

Arbejdsgruppen har også identificeret væsentlige potentialer i forhold til at udvikle indsatsen over for unge misbrugere samt familier med misbrug, hvorfor dette perspektiv også tildeles opmærksomhed i udmøntningen af sundhedsstrategien.

Baggrund

Arbejdsgruppen drøftelse centrede sig om to perspektiver vedr. rusmidler: 1) Forebyggelsesperspektivet og 2) Behandling/misbrugsperspektivet.

I forhold til forebyggelsesperspektivet fremhævede arbejdsgruppen fest- og alkoholkulturen blandt børn og unge, manglende viden samt forældres holdninger til brug af rusmidler som de primære udfordringer.

Som det forholder sig med andre former for sundhedsadfærd spiller forældres holdninger og eget brug af rusmidler en rolle for udviklingen af holdninger og vaner hos børn. Der er fx en øget sandsynlighed for, at børn og unge starter med at ryge, hvis én af forældrene ryger.⁷ Faktorer, der påvirker unges alkoholvaner, er ligeledes forældres alkoholkultur, tilgængelighed og de voksnes holdning til og accept af alkoholforbrug blandt unge. Resultaterne kan tale for, at implementere indsatser, som inddrager forældres egne holdninger og adfærd.

---

⁶ Sundhedsstyrelsen (2010): Sundhed på Tværs

⁷ Statens Institut for Folkesundhed (2011): Skolebørnsundersøgelsen 2010

Rygestopkurser er en af de eneste dokumenterede forebyggelsesindsatser med dokumenteret effekt på sygelighed. Der findes god evidens for både holdbaserede og individuelle rygestopkurser. Ligeledes peger litteraturen på, at rygestop udgør en af de meste omkostningseffektive interventioner i sundhedsvæsenet.⁸ Fra et økonomisk perspektiv er der således stærk faglig evidens for positiv effekt af rygestopkurser målrettet voksne. Effekten af kommunal forebyggelse vedrørende alkohol, rygning og øvrigt misbrug blandt unge er ikke veldokumenteret.

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at skoler, ungdomsuddannelser og klubber indtænkes som arenaer i forebyggelsen af rusmidler. Dog savnes der dokumenteret viden om effektive tilgange og metoder over for børn og unge, hvorfor kommunen også på dette område må forberede sig på at bidrage til skabelse af ny viden.

I forhold til behandlerperspektivet fremhævede arbejdsgruppen tidlig opsporing af misbrugsfamilier, misbrugere med psykiske lidelser samt manglende helhedsorientering i behandlingsindsatsen af unge misbrugere, som de væsentligste udfordringer.

Behandlerperspektivet lægger op til en sekundær forebyggelses indsats, som modsat den primære forebyggelse har potentiale i forhold til at reducere høje udgifter forbundet med behandling og udredning for misbrug. Dog er der kun svag evidens for, hvilke metoder, som bør anvendes. Arbejdsgruppen vurderer, at der er et uudnyttet potentiale i forhold til at styrke samarbejde og koordination mellem de forskellige sociale indsatser målrettet misbrugere i kommunen.

Kronisk sygdom

Anbefaling

Arbejdsgruppen anbefaler, at der på nuværende tidspunkt ikke igangsættes nye initiativer over for borgere med kronisk sygdom.

Baggrund

Kommunen er på kronikerområdet sammenlignet med nabokommunerne på forkant i kronikerindsatsen. Dette gælder fx i forhold til implementering af de regionale forløbsprogrammer. Forløbsprogrammerne for KOL og type 2 diabetes er implementeret, og implementeringen af forløbsprogrammet for hjerte/karsygdomme planlagt til 2012.

Ligeledes eksisterer der allerede flere patientuddannelserne i regi af Sundhedscentret (LÆR AT LEVE med kronisk sygdom og LÆR AT TACKLE kroniske smerter), som tilgodeser målgrupper af borgere med kronisk sygdom, som arbejdsgruppen særligt pegede på.

På baggrund af at kommunen i regi af forløbsprogrammerne og Sundhedsaftalen for 2011-2014 allerede har implementeret de primære nationale anbefalinger vedr. kommunal patientrettet forebyggelse (forebyggelse målrettet borgere med kronisk sygdom) igangsættes pt. ikke yderligere initiativer målrettet borgere med kronisk sygdom.

---

⁸ DSI Institut for Sundhedsvæsen (2006): Evidensbaseret forebyggelse i kommunerne.

Der eksisterer imidlertid en udfordring i at optimere og styrke samarbejdet med de lokale frivillige patientforeninger. Patientforeningerne besidder viden, ressourcer og kompetencer, som kan understøtte den kommunale indsats over for borgere med kronisk sygdom, samt tilgå problemstillingerne ud fra en anden vinkel.

Kommunens samarbejde med patientforeningerne på sundhedsområdet kan med fordel indtænkes i en ny frivillighedsstrategi, samt strategi vedr. borger- og bruger inddragelse.

Strukturel og tværsektoriel forebyggelse

Anbefaling

Arbejdsgrupperne anbefaler at styrket koordineret og systematiseret samarbejde sundhedsfremmende potentialer på tværs af forvaltninger og afdelinger udpeges som et fjerde fokus område.

Baggrund

Arbejdsgrupperne og styregruppen lagde vægt på, at de konkrete handleplaner afspejler et tværsektorielt og strukturelt forebyggelsesperspektiv.

Borgernes sundhedstilstand har stor betydning for efterspørgslen efter kommunens ydelser inden for en række område. Det gælder fx pleje, sygedagpenge, behandling og genoptræning. Dette betyder, at der kan være fordelagtigt i højere grad at forholde sig til sundhedsopgaven, som en der ikke skal løses af sundhedsområdet alene. Tværsektoriel forebyggelse handler at anskue og identificere forebyggelse og sundhedsfremme som et fælles interesseområde, som ud over at være et mål i sig selv, har andre positive afledte effekter i andre sammenhænge.

Videndeling og koordineret samarbejde kan bidrage til integration af sundhedshensyn og sundhedsfremmende potentialer i driften af de forskellige forvaltninger og afdelinger. Som eksempel kan nævnes, at motionstilbud og rygestop kan styrke ledige borgere i forhold til at opnå beskæftigelse.

Herudover fremhævede arbejdsgruppen og styregruppen etablering sunde rammer og strukturer, som gør det sunde valg til det lette valg. Det strukturelle forebyggelsesperspektiv handler om at understøtte varige ændringer ved at fokusere på borgernes incitamenter til sund levevis via rammesættende regulering og styring. Eksempler på strukturel forebyggelse er etablering af cykelstier og regler om rygning og alkohol på kommunale institutioner.

Ditte Marie Bruun

Status på den boligsociale indsats og anvendelse af de boligsociale midler

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår, at Kultur- og Fritidsudvalget tager status på den boligsociale indsats til efterretning, herunder bevillingen af 15.000 kr. fra de boligsociale midler til frivillige klubber i Lundtofteparken.

Sagsfremstilling

Status på den boligsociale indsats

Den boligsociale indsats kom på den politiske dagsorden i Lyngby-Taarbæk Kommune i foråret og sommeren 2010. Den 1. januar 2010 trådte der en ny lov i kraft om en udvidelse af kommunens tilsyn med de almene boligorganisationer. Lovændringen betyder, at der fremadrettet ud over det hidtil eksisterende tilsyn, som primært har været af økonomisk og juridisk karakter, skal udføres en styringsdialog eller et såkaldt "dialogbaseret" tilsyn. Formålet med styringsdialogen er at sikre et tættere samarbejde mellem kommune og boligorganisationer og at indgå fælles aftaler på en række områder. Derudover var der i løbet af sommeren 2010 flere episoder i Lundtofte-området med skyderi og stenkast mod en bus. Desuden henvendte flere boligorganisationer sig til kommunen for at drøfte udviklingen i beboersammensætningen, som i nogle afdelinger opleves som på vej i en negativ retning.

Den 30. august 2010 godkendte kommunalbestyrelsen et koncept for det nye dialogbaserede tilsyn med de almene boligorganisationer i Lyngby-Taarbæk Kommune. Grundstenene i det nye tilsyn er ét årligt fælles dialogmøde (kontaktudvalgsmødet) med alle boligorganisationerne i kommunen, samt årlige styringsdialogmøder med hver enkelt boligorganisation. I tilknytning til konceptet blev det besluttet, at tre områder (Lundtofteparken, Sorgenfrivang II og Sorgenfrigårdsvej/Lundtoftegårdsvej) skulle indgå som prioritet i udarbejdelsen af en plan for den boligsociale indsats. Disse tre områder blev udvalgt med baggrund i sommerens hændelser i Lundtofteområdet samt de henvendelser kommunen havde fået fra de pågældende boligorganisationer vedr. udviklingen i beboersammensætningen.

På de første styringsdialogmøder, som blev afholdt i november og december 2010, blev der som opfølgning på denne beslutning indgået aftale med AKB Lyngby, Lyngby Boligselskab, Boligorganisationen Samvirke i Lyngby og Lyngby Almennyttige Boligselskab om at nedsætte to boligsociale arbejdsgrupper: Én

samlet for afdelingerne Lundtofteparken (under Boligorganisationen Samvirke), Fortunen Øst (under Lyngby Boligselskab) og Højhuset (under AKB Lyngby) og en for Sorgenfrivang II (under Lyngby Almennyttige Boligselskab).

I begyndelsen af februar indkaldte Børne- og Fritidsforvaltningen til første møde i de to arbejdsgrupper. Arbejdsgrupperne består af repræsentanter fra de fire boligorganisationer og de fire involverede afdelinger, medarbejdere fra både Børne- og Fritidsforvaltningen og Social- og Sundhedsforvaltningen og derudover af repræsentanter fra de frivillige foreninger i områderne. Arbejdsgruppernes opgave er at afdække udfordringerne i de involverede afdelinger og komme med et bud på, hvilke boligsociale indsatser der kan imødegå disse udfordringer. De møder der foreløbig er holdt i arbejdsgrupperne har været koncentreret om at få overblik over den dokumentation, der findes omkring beboerne i området og på den baggrund blive enige om, hvilke udfordringer den boligsociale indsats skal koncentreres om og hvilke målgrupper, indsatsen skal sættes rettes imod.

Anvendelse af de boligsociale midler

Som en konsekvens af det øgede fokus på de boligsociale udfordringer i sommeren 2010 blev der i budgettet for 2011-14 afsat 300.000 kr. årligt til boligsociale aktiviteter i budgetperioden. Midlerne blev øremærket til "boligsociale aktiviteter generelt og specielt i forbindelse med implementering af den nye styringsreform for det sociale boligbyggeri" (Aftale om budget 2011-14). Det er vurderingen, at midlerne bør fordeles og understøtte de boligsociale tiltag, som arbejdsgrupperne kommer frem til. Der er imidlertid allerede en række boligsociale initiativer igang. Senest har Lyngbyguiderne i samarbejde med afdelingsbestyrelsen opstartet tre lokale frivillige klubber i Lundtofteparken. I den forbindelse har de søgt kommunen om et tilskud på 35.000 til aktiviteter, forplejning og daglig drift af klubberne (se bilag 1).

Som udgangspunkt er de boligsociale midler ikke tænkt som en pulje, der kan søges ind til. Men eftersom det forventes, at de lokale frivillige klubber i Lundtofteparken vil blive tænkt ind i den samlede boligsociale indsats i området, har forvaltningen bevilliget midler, der kan medvirke til at opretholde driften af klubberne, indtil en samlet finansiering af den boligsociale indsats er på plads. Idet Lyngbyguiderne ligeledes har søgt og fået bevilliget 20.000 kr. til drift af klubberne via §18 i serviceloven om økonomisk støtte til frivilligt arbejde, har Børne- og Fritidsforvaltningen bevilliget de 15.000 op til 35.000 fra de boligsociale midler.

Økonomiske konsekvenser

De 15.000 kr. til aktiviteter, forplejning og daglig drift af klubberne i Lundtofteparken finansieres af de 300.000 kr., som er afsat i budget 2011-14 til boligsociale aktiviteter.

Beslutningskompetence

Kultur- og Fritidsudvalget.

Kultur- og Fritidsudvalget, den 19. maj 2011:

Status samt bevilling af midler (15.000 kr.) til frivillige klubber i Lundtofteparken blev taget til efterretning, dog er Kultur- og Fritidsudvalget opmærksomt på, at der ligeledes er iværksat et arbejde med at etablere en klub i Sorgenfri.

Udvalget ønsker en samlet handlingsplan for anvendelse af midlerne i efteråret 2011.

NOTAT

om

høringssvar vedr. den Sammenhængende børne- og ungepolitik

I efteråret 2010 og foråret 2011 har en arbejdsgruppe arbejdet på et udkast til en nye Sammenhængende børne- og ungepolitik i Lyngby-Taarbæk Kommune. 1. udkast af politikken blev behandlet af Børne- og Ungdomsudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget i april 2011. Begge udvalg indstillede, at politikken blev sendt i høring. Politikken blev derfor den 1. maj udsendt i høring hos følgende høringsparter: Alle skolebestyrelser, daginstitutionsbestyrelser, Klub Lyngbys bestyrelse, Ungdomsskolens bestyrelse, Musikskolens bestyrelse, alle lokale MED-udvalg i børne-, fritids- og kulturområdet, Område-MED, Folkeoplysningsudvalget, Integrationsrådet, Handicaprådet, Skoleforum, Småbørnsforum, Kulturnetværket og Fælles Elevrådet.

Fristen for høringssvar var den 1. juli 2011, og forvaltningen har modtaget i alt 23 høringssvar. Nedenfor præsenteres høringssvarene, samt forvaltningens bemærkninger til de enkelte punkter i høringssvarene.

Høringspart	Høringssvar	Forvaltningens bemærkninger
MED-udvalget i Virum Nord	<ul style="list-style-type: none"> – MED-udvalget mener, at politikken indeholder fine visioner, som alle i princippet gerne vil leve op til. – MED-udvalget gør opmærksom på, at jo flere forventninger, der udstikkes fra det politiske system, jo flere forventninger vil der komme fra forældrene. – MED-udvalget mener, at det bliver vanskeligt at indfri de politiske forventninger på baggrund af besparelserne på børneområdet. 	<p>Forvaltningen foreslår, at udvalget drøfter denne problematik.</p> <p>Forvaltningen mener ikke, at politikkens målsætninger er uforenelige med de afsatte ressourcer på børne- og fritidsområdet, men det forventes, at politikken i nogle sammenhænge vil give anledning til omlægning af de eksisterende ressourcer.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – MED-udvalget ønsker, at politikken omsættes i en handleplan. 	<p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og foreslår, at der udarbejdes en handlingsplan for politikken.</p>
<p>Personalet i Børnehuset Hjortholm</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Personalet støtter op omkring det positive fremadrettede børnesyn, som ligger til grund for de 6 værdier i politikken. – Personalet udtrykker undren og bekymring for, hvordan de smukke visioner omkring inklusion hænger sammen med de kraftige nedskæringer i personaleressourcer. – Personalegruppen udtrykker bekymring for, om inklusion kombineret med knappe personaleressourcer vil gå ud over tiden til den store gruppe af børn med særlige forudsætninger. 	<p>Forvaltningen mener ikke, at politikkens målsætninger er uforenelige med de afsatte ressourcer på børne- og fritidsområdet, men det forventes, at politikken i nogle sammenhænge vil give anledning til omlægning af de eksisterende ressourcer.</p>
<p>MED-udvalget i vuggestuen Firkløveren</p>	<p>MED-udvalget har følgende konkrete bemærkninger til politikken:</p> <ul style="list-style-type: none"> – MED-udvalget foreslår, at der på side 6 til beskrivelsen af 'Kvalitet' tilføjes, at det er de professionelle, som sikrer kvaliteten, samt at kvalitet er individuelt fra forældre til forældre. MED-udvalget mener, at det er barnets udvikling og trivsel, som definerer om det er kvalitet, der leveres, og at det er vigtigt, at denne oplevelse af kvalitet videreformidles til forældrene. – MED-udvalget foreslår, at følgende formulering under temaet Forebyggelse og Tidlig Indsats genbruges under temaet Inklusion: "Indsatsen over for barnet/den unge tager udgangspunkt i de professionelles viden om, hvad der virker og skaber den ønskede effekt for barnet og familien". MED-udvalget understreger vigtigheden af, at det er tydeligt, at det er en professionel vurdering, om barnet vil profitere af inklusion, og hvordan rammerne herfor skal være. – MED-udvalget foreslår, at der i afsnittet om hvem der skal udføre politikken tilføjes i testen om politi- 	<p>Forvaltningen mener, at beskrivelsen af kvalitet i politikken allerede tager højde for bemærkningerne i høringssvaret.</p> <p>Forvaltningen mener, at beskrivelsen under temaet Inklusion allerede tager højde for bemærkningerne i høringssvaret.</p> <p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning.</p>

	<p>kerne, at det også er dem, der har ansvaret for at sætte rammerne, som de professionelle aktører kan arbejde under, så de kan nå målsætningerne. Disse rammer har indflydelse på den kvalitet, der kan leveres.</p>	
Områdebestyrelsen Virum Nord	<ul style="list-style-type: none"> – Bestyrelsen finder det positivt, at politikken samler hele børneområdet og tilslutter sig generelt værdierne og intentionerne i politikken. – Bestyrelsens mener, at ambitionsniveauet i politikken står i kontrast til de tilbagevendende budgetbesparelser på børneområdet. – Bestyrelsens understreger, at en vigtig forudsætning for deres tilslutning til politikken er, at politikken ledsages af de nødvendige ekstra ressourcer. – Bestyrelsen anbefaler, at den nye politik følges op af en konkret handlingsplan. 	<p>Forvaltningen mener ikke, at politikens målsætninger er uforenelige med de afsatte ressourcer på børne- og fritidsområdet, men det forventes, at politikken i nogle sammenhænge vil give anledning til omlægning af de eksisterende ressourcer.</p> <p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og foreslår, at der udarbejdes en handlingsplan for politikken.</p>
Forældrebestyrelsen i vuggestuen Firkløveren	<ul style="list-style-type: none"> – Bestyrelsen i Firkløveren mener generelt, at politikken indeholder nogle fine idéer. – Bestyrelsen savner en nærmere beskrivelse af, hvordan politikken skal blive til praksis i en virkelighed med enorme besparelser. – Bestyrelsen bemærker, at følgende citat fra ungeworkshoppen bør udelades: ”De voksne ved intet om hvad unge tænker – det er en anden tid i dag end da mor og far var unge”. Bestyrelsen mener, at citatet harmonerer dårligt med tanken om forældrene som grundpillen i politikken. – Bestyrelsen bemærker, at det enten bør uddybes eller udelades, at målgruppen for politikken går op til 23 år. 	<p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og foreslår, at der udarbejdes en handlingsplan for politikken.</p> <p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning.</p> <p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning.</p>

<p>Forældrebestyrelsen i Børnereden</p>	<p>Bestyrelsen stiller sig generelt positivt overfor indholdet i politikken og bakker op omkring den grundlæggende ideologi og den øgede fokus på fællesskabet og på at sikre den enkeltes følelse af at være en del af noget.</p> <p>Bestyrelsen efterlyser en handlingsplan, som konkretiserer politikken.</p> <p>Bestyrelsen ønsker at følgende punkter tages i betragtning i det videre arbejde med politik og handlingsplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bestyrelsen efterlyser, at det i politikken klart kommunikeres ud, hvordan forældrenes engagement forventes praktiseret, så det er klart for pædagoger såvel som forældre, hvilke krav det stiller til deres hverdag. – Bestyrelsen opfordrer til, at handlingsplanen for politikken forholder sig til, hvordan det sikres, at også familier uden ekstra overskud også inkluderes og forbliver en del af fællesskabet. – Bestyrelsen efterlyser et overblik over dagtilbuddenes ressourcer fremover og understreger, at politikken kun kan realiseres, hvis der ikke fjernes yderligere ressourcer fra området. 	<p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og foreslår, at der udarbejdes en handlingsplan for politikken.</p> <p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og foreslår, at man forholder sig til bemærkningen i den kommende handlingsplan.</p> <p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og foreslår, at man forholder sig til bemærkningen i den kommende handlingsplan.</p> <p>Forvaltningen mener ikke, at politikken målsetninger er uforenelige med de afsatte ressourcer på børne- og fritidsområdet, men det forventes, at politikken i nogle sammenhænge vil give anledning til omlægning af de eksisterende ressourcer.</p>
<p>Forældrebestyrelsen i Rævehøjen</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Bestyrelsen oplever, at politikken er opløftende læsning og bifalder de visioner, der præsenteres i politikken. – Bestyrelsen mener, at det giver god mening at samle politikken for hele børne- og ungeområdet. – Bestyrelsen efterlyser økonomiske overvejelser, målbare succeskriterier og en plan for hvordan politikken skal implementeres i praksis. 	<p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og foreslår, at der udarbejdes en hand-</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Bestyrelsen oplever, at der er et misforhold mellem de visioner, der præsenteres og den virkelighed af konstante besparelser som opleves i LTK. – Bestyrelsen bakker op omkring målsætningerne i politikken men stiller kraftigt spørgsmålstejn ved, om de kan føres ud i livet med den generelle ressourcesituation på børneområdet og de yderligere besparelser, der er på vej. – Bestyrelsen bifalder politikkens fokus på børn og unges indflydelse, men som repræsentanter for de yngste børn oplever de ikke, at deres forsøg på medindflydelse bliver hilst velkommen eller lyttet til. 	<p>lingsplan for politikken.</p> <p>Forvaltningen mener ikke, at politikkens målsætninger er uforenelige med de afsatte ressourcer på børne- og fritidsområdet, men det forventes, at politikken i nogle sammenhænge vil give anledning til omlægning af de eksisterende ressourcer.</p> <p>Når politikken træder i kraft, er en af målsætningerne, at børn og unge sikres medindflydelse. Dette skal der fremover arbejdes med både i de enkelte institutioner og bredt i kommunen.</p>
<p>Forældrebestyrelsen i Vandpytten</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Bestyrelsen mener, at visionerne i politikken er pæne, men at de ikke forholder sig til de ressourcesvage børn og forældre. – Bestyrelsen ser de mange besparelser på børneområdet som uforenelige med politikken. 	<p>Politikken omhandler alle børn og unge i kommunen og de værdier, visioner og mål kommunen har på et overordnet plan omkring børn og unge. Derfor er de ressourcesvage børn og forældre ikke nævnt specifikt. Men i handlingsplanen skal de generelle visioner og mål omsættes til praksis og i den sammenhæng vil de særlige indsatser, der skal til over ressourcesvage børn og familier blive beskrevet.</p> <p>Forvaltningen mener ikke, at politikkens målsætninger er uforenelige med de afsatte ressourcer på børne- og fritidsområdet, men det forventes, at politikken i nogle sammenhænge vil give anledning til om-</p>

		lægning af de eksisterende ressourcer.
Forældrebestyrelsen i Børnehuset Pilen	<ul style="list-style-type: none"> – Bestyrelsen hilser visionerne, tanker og holdningerne i politikken velkomne, men betvivler på det kraftigste, at de kan føres ud i livet med den nuværende ressourceramme. – Bestyrelsen savner noget mere konkret at forholde sig til og håber at flere hørt i forbindelse med implementeringen af politikken. 	<p>Forvaltningen mener ikke, at politikkens målsætninger er uforenelige med de afsatte ressourcer på børne- og fritidsområdet, men det forventes, at politikken i nogle sammenhænge vil give anledning til omlægning af de eksisterende ressourcer.</p> <p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og foreslår, at der udarbejdes en handlingsplan for politikken.</p>
Forældrebestyrelsen i Drivhuset	<ul style="list-style-type: none"> – Bestyrelsen fremhæver vigtigheden af, at økonomien er til stede for at politikken kan gennemføres. 	<p>Forvaltningen mener ikke, at politikkens målsætninger er uforenelige med de afsatte ressourcer på børne- og fritidsområdet, men det forventes, at politikken i nogle sammenhænge vil give anledning til omlægning af de eksisterende ressourcer.</p>
Fælleselevrådet	<p>Fælleselevrådet synes det er godt at se en samlet politik og glæder sig til udmøntningen.</p> <p>Fælleselevrådet har følgende konkrete kommentarer:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Fælles Elevrådet bemærker, at beskrivelsen af fællesskab på side 6 er meget generel. Elevrådet efterlyser en kompleks beskrivelse, som forholder sig, hvordan børn inkluderes, hvis et barn først er udelukket. – Fælles Elevrådet efterlyser en forklaring på, hvorfor målgruppen for politikken går op til 23 år. – Fælles Elevrådet foreslår, at der i formuleringen på side 8 lægges 	<p>Forvaltningen tager Fælles Elevrådets bemærkning til efterretning og foreslår, at man i den kommende handlingsplan forholder sig til spørgsmålet om hvordan man inkluderer, når et barn først er udelukket.</p> <p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning.</p> <p>Det er læreren/det pædagogiske personale,</p>

	<p>vægt på, at eleverne får medbestemmelse også om hvilke undervisningsformer, der bruges i skolen.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Fælleselevrådet synes, at det lyder godt, at alle børn skal inkluderes i fællesskaber og lægger vægt på, at der står, at alle skal have en reel medindflydelse. – Fælles Elevrådet bemærker, at det på side 11 skal siges tydeligere, at de voksne skal være opmærksomme på det enkelte barn, idet men ikke kan forvente, at de børn, der har det skidt selv henvender sig til en voksen. – Fælles Elevrådet bemærker, at det virker modstridende, at der på side 11 står, at man ønsker at forebygge, når et barn ikke trives. – Fælles Elevrådet foreslår, at der på side 12 tilføjes Fælles Elevrådet til eksemplerne. – Fælles Elevrådet stiller spørgsmål om, hvordan den Sammenhængende børne- og ungepolitik hænger sammen med projektet Fremtidens skole. 	<p>som har kompetencen i forhold til at planlægge undervisningen og vurdere hvilke undervisningsformer, der giver den bedste læring. Eleverne har dog mulighed for at indgå i dialog med læreren og bringe ønsker til alternative undervisningsformer op i elevrådet.</p> <p>Forvaltningen mener, at det i målsætningen og beskrivelsen af temaet "Forebyggelse og Tidlig Indsats" fremgår klart, at der skal ske en tidlig opsporing af børn, der har det skidt fra de professionelle side.</p> <p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning.</p> <p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning.</p> <p>Den Sammenhængende børne- og ungepolitik er overordnet alle projekter på børne- og fritidsområdet. Derfor skal projekt Fremtidens Skole bidrage til at understøtte målsætningerne i politikken.</p>
<p>Skolebestyrelsen på Hummeltofteskolen</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Bestyrelsen bakker op omkring tanker og værdierne i politikken. Bestyrelsen foreslår dog, at visionen også kommer til at indeholde en formulering om, at LTK arbejder med en international og globaliseret tilgang, hvor forskelligheder rum- 	<p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning.</p>

	<p>mes.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bestyrelsen ser frem til at blive involveret i udformningen af de konkrete effektmål og indsatser på baggrund af politikken. - Bestyrelsen forventer, at Børne- og Ungdomsudvalget er fuldt opmærksomme på, at skolernes økonomi er så trængt, at nye tiltag nødvendigvis må følges af penge for, at de kan sættes i værk. Det er ikke muligt at presse flere aktiviteter ind, uden at noget andet skal tages ud, og den nye politik kan derfor kun implementeres og blive en succes, hvis der følger nye penge med. - Bestyrelsen mener, at tanken om sammenhæng med frivillige organisationer er udmærket, men det er vigtigt, at politikken ikke får som konsekvens, at der skal stilles pædagogiske og faglige krav til de frivilliges kompetencer for, at de politiske mål opnås. Bestyrelsen mener, at der må kunne findes modeller for et tillidsfuldt samarbejde med foreningslivet, uden at foreningslivet får tildelt et forpligtende og formelt ansvar i politikken. 	<p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og foreslår, at der udarbejdes en handlingsplan for politikken.</p> <p>Forvaltningen mener ikke, at politikkens målsætninger er uforenelige med de afsatte ressourcer på børne- og fritidsområdet, men det forventes, at politikken i nogle sammenhænge vil give anledning til omlægning af de eksisterende ressourcer.</p> <p>Forvaltningen foreslår, at udvalget drøfter det frivillige foreningslivs rolle og ansvar i politikken.</p>
Skolebestyrelsen på Trongårdsskolen	<ul style="list-style-type: none"> - Bestyrelsen synes forslaget er godt, og at værdier og målsætninger hænger fint sammen. <p>Bestyrelsen er af den opfattelse, at hvis politikken implementeres vil LTK fortsat være et attraktivt sted at vokse op i.</p>	
Skolebestyrelsen på Fuglsangårdsskolen	<p>Bestyrelsen finder overordnet set, at politikken udtrykker en positiv tilgang til børn og unge og indeholder mange gode tanker om tilgangen til børn og unge.</p> <p>Bestyrelsen har derudover følgende kommentarer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bestyrelsen finder, at "forældreansvar" i højere grad er et generelt vilkår end en egentlig værdi i sig selv, og foreslår, at det i højere grad skal ind som en del af værdigrundlaget. En værdi omkring (foræl- 	<p>Man kan diskutere, om forældreansvar er en værdi eller et vilkår, men forvaltningen finder, at det er så vigtigt et element i politikken,</p>

	<p>dre)samarbejde kunne måske indfange forældrene som centrale aktører.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bestyrelsen udtrykker bekymring for, hvorvidt politikken hænger sammen med den nuværende ressourcemæssige situation i LTK. – Bestyrelsen understreger, at de fornødne ressourcer skal være tilstede, hvis politikken skal føres i livet. – Bestyrelsen mener, at formuleringerne i politikken fremstår meget generelle og sjældent uddybes til fulde. Det er derfor vigtigt, at indholdet reelt tænkes ind i forhold til de enkelte institutioners virksomhedsplaner. Samspelet mellem politiske intentioner og de konkrete virksomhedsplaner skulle gerne stå skarpt i sidste ende. – Bestyrelsen er positive over for brugen af citater fra de unge selv, men understreger, at de enkelte citater kan være taget ud af en sammenhæng. – Bestyrelsen efterlyser en uddybning af begrebet ”kreativitet”. – Bestyrelsen udtrykker ønske om, at der løbende følges op på politikken i de kommende år. 	<p>at det er beskrevet som en værdi.</p> <p>Forvaltningen mener ikke, at politikken mål-sætninger er uforenelige med de afsatte ressourcer på børne- og fritidsområdet, men det forventes, at politikken i nogle sammenhænge vil give anledning til om-lægning af de eksisterende ressourcer.</p> <p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og foreslår, at der udarbejdes en handlingsplan for politikken.</p> <p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning.</p> <p>Forvaltningen medgi-ver, at ordet ”kreativt” kan betyde mange ting i den sammenhæng det er brugt. Derfor er ordet taget ud af politikken.</p> <p>Forvaltningen ligger stor vægt på, at der bliver fulgt op på politikken og vil i forbindelse med handlingsplanen foreslå, at der udover den officielle evaluering efter 2 og 4 år afholdes er årligt ledermøde, hvor der følges op på politikken.</p>
Skolebestyrelsen Virum Skole	<ul style="list-style-type: none"> – Bestyrelsen tilslutter sig de grundlæggende synspunkter i politikken. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Bestyrelsen forventer, at der snarligst foreligger en handlingsplan fra forvaltningen, så udmøntningen ikke kun påhviler de enkelte institutioner. 	Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og foreslår, at der udarbejdes en handlingsplan for politikken.
Skolebestyrelsen Lundtofte Skole	<p>Bestyrelsen tilslutter sig visionen og finder, at de 6 temaer dækker børne- og ungeområdet godt.</p> <p>Bestyrelsen har følgende konkrete bemærkninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bestyrelsen mener, at formuleringen på side 6 "Ingen børn og unge bør ekskluderes fra fællesskabet, og alle har godt af at være en del af flere fællesskaber" mere har karakter af en norm for hvad er rigtigt og forkert end en værdi. Bestyrelsen foreslår derfor, at formuleringen ændres til "...skal have mulighed for". - Bestyrelsen foreslår, at ordet altafgørende sidste sætning på side 6 ændres til afgørende, idet sætningen dermed får et lidt mindre definitivt præg af en endegyldig sandhed, samtidig med at den stadig udtrykker en værdi. - Bestyrelsen foreslår, at der findes en formulering, der dækker mere bredt end alene idrætsforeninger og spejderne i sætningen "De frivillige idrætsforeninger og spejderne har plads til alle børn og unge..." 	<p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning.</p> <p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning.</p> <p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning.</p>
MED-udvalget på Lundtofte Skole	MED-udvalget finder politikken visionær og bifalder, at der er tale om én politik.	
MED-udvalget og bestyrelsen ved LTU	MED-udvalget og bestyrelsen ved LTU har ingen specifikke bemærkninger til politikken, men udtrykker et stort ønske om at blive inddraget i implementeringsprocessen.	Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og foreslår, at der udarbejdes en handlingsplan for politikken.
MED-udvalget Kongevejens Skole	<ul style="list-style-type: none"> - MED-udvalget støtter op om vision, værdier og de udvalgte temaer i politikken. - MED-udvalget understreger, at det er vigtigt, at politikken kommer til at fungere som en samlende enhed 	Det vil blive tydeligt i handlingsplanen, at mange af de indsatser,

	for alle de projekter, der allerede er søsat og ikke afsæt for en lang række nye projekter.	der skal laves for at leve op til målsætningerne i politikken allerede er i gang, men der vil også blive behov for nye indsatser på de områder, hvor indsatsen i dag ikke lever op til politikken. Men der vil ikke blive taget initiativ til nye indsatser, som der ikke er ressourcer til.
Folkeoplysningsudvalget	<ul style="list-style-type: none"> – Folkeoplysningsudvalgets repræsentanter fra FIL's og Samvirkes bestyrelser har været inddraget i udformningen af politikken og de oplever, at der er blevet lyttet til deres bidrag. – Folkeoplysningsudvalget glæder sig til udmøntningen af politikken. – Folkeoplysningsudvalget gør opmærksom på, at Templet er en frivillig folkeoplysende forening og ikke en professionel kulturel aktør som de er benævnt i politikken. Templet bør derfor slettes fra aktørlisten. 	Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning.
Kulturnetværket	<ul style="list-style-type: none"> – Kulturnetværket ser generelt positivt på politikken og bifalder de tværfaglige og demokratiunderstøttende tiltag, som er tænkt ind i politikken. – Kulturnetværket savner en kulturel vinkel i politikken og kommer med en række forslag til tiltag, som netværket mener, vil kunne være med til at skærpe sanserne, nysgerrigheden og kreativiteten hos unge mellem 12 og 16 år. 	Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og foreslår, at Kulturnetværkets forslag til konkrete tiltag tages med i arbejdet med at lave en handlingsplan for politikken.
Handicaprådet	<p>Handicaprådet oplever politikken som meget ordrig og meget lidt konkret.</p> <p>I realiseringen af politikken lægger handicaprådet vægt på følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mest mulig inddragelse af forældrene både til de velfungerende og til de udsatte børn og unge. 	<p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og foreslår, at der udarbejdes en handlingsplan for politikken.</p> <p>Forvaltningen tager handicaprådets bemærkninger til efterretning og foreslår, at de tages med i arbejdet</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Uddannelse og efteruddannelse af medarbejdere på daginstitutioner og skoler for at kunne håndtere inklusion. – At sikre fleksibilitet i inklusionen af hensyn til både de mere velfungerende samt børn og unge med funktionsnedsættelser. – Til stadighed at have individuelt tilpassede specialtilbud til de børn og unge, som ikke kan profitere af inklusion. <p>Derudover bemærker Handicaprådet, at det er nødvendigt med en forståelse af, at inklusion koster penge og kræver mange ressourcer. Handicaprådet bakker generelt op om inklusionstanken, men fastholder, at der for nogle børn kan være behov - i kortere eller længere perioder – for adskillelse i individuelle specialiserede tilbud.</p>	<p>med at lave en handlingsplan for politikken.</p> <p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning.</p>
Integrationsrådet	<ul style="list-style-type: none"> – Integrationsrådet vurderer, at politikken indeholder ambitiøse visioner for området. – Integrationsrådet opfordrer til, at implementering af politikken via handlingsplaner og evaluering skal have højeste prioritet. – Integrationsrådet foreslår i den forbindelse, at politikken udsættes for en 'stress-test', der betyder, at politikken afprøves på en sag, der rummer udfordringer, med henblik på at teste, om politikken fungerer. – Integrationsrådet beklager, at rådet ikke har været inviteret til de workshops, som har dannet baggrund for børne- og ungepolitikken. – Integrationsrådet efterlyser, at politikken forholder sig til målgruppen af børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk, hvor der kan være særlige udfordringer. 	<p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og foreslår, at der udarbejdes en handlingsplan og en evalueringsplan for politikken.</p> <p>Der vil blive lavet en handlingsplan for politikken, som evalueres efter 2 og 4 år. Evalueringen vil vise, om målsætningerne er nået og politikken dermed har fungeret.</p> <p>Forvaltningen beklager, at Integrationsrådet ikke har været inviteret med til den afholdte workshop.</p>

		<p>Politikken omhandler alle børn og unge i kommunen og de værdier, visioner og mål kommunen har på et overordnet plan omkring børn og unge. Derfor er målgruppen af børn og unge med anden etnisk baggrund ikke nævnt specifikt. Men i handlingsplanen skal de generelle visioner og mål omsættes til praksis og i den sammenhæng vil de særlige indsatser, der skal til over for målgruppen af børn og unge med anden etnisk baggrund blive beskrevet.</p>
--	--	--

Børnehuset Askevænget
Børnehuset Blå
Skovbakkens Børnehave
Børnehuset Langs Banen
Vuggestuen Villa Furesø

Den 22. juni 2011

Høringssvar ang. Sammenhængende Børne- og Ungepolitik i LTK

Som udgangspunkt er MED-udvalget af den holdning at det er fine visioner, som alle i princippet gerne vil leve op til.

Dog skal vi gøre opmærksom på, at jo flere forventninger, der udstikkes fra det politiske system, jo flere forventninger vil der også komme fra forældrene.

Besparelserne på dagtilbudsområdet gør, at det vil være meget svært at indfri de politiske forventninger. Herudover mener vi, at der bør foreligge en egentlig handleplan til opfyldelse af visionen.

Med venlig hilsen

Medlemmerne af MED-udvalget i Virum Nord

Personalet i Hjortholm ønsker at komme med følgende udtalelse til Ltk's nye Børne- og unge politik:

Som personale støtter vi op om det positive fremadrettede børnesyn som ligger til grund for de 6 værdier i den foreslåede nye sammenhængende børne- og unge politik.

Visionerne i oplægget ligger tæt op ad de visioner og mål vi har for arbejdet i Børnehuset Hjortholm.

Vi undres blot over, og bekymres særligt om, hvordan de smukke visioner omkring inklusion af børn med særlige vanskeligheder stemmer overens med de kraftige nedskæringer som vi netop nu står overfor. Visionerne omkring inklusion mener vi kun kan udføres hvis de voksne har tid, ro og nærvær til at se det enkelte barns ressourcer for derved at kunne tilrettelægge en pædagogik som kan inkludere barnet i fællesskabet. Vi kan være bekymret for at inklusion kombineret med for dårlige personaleressourcer vil gå ud over tiden til at tilgodese den store børnegruppe og børn med særlige forudsætninger.

Med venlig hilsen

Personalet i Børnehuset Hjortholm

Hørings svar om den ny sammenhængende børne- og ungepolitik

Nedskrevet efter Personalemøde med MED-status mandag den 16. maj 2011

På side 6 beskrives 'Kvalitet'. Her bør tilføjes, at det er de professionelle, som sikrer kvaliteten, samt at kvalitet er individuelt fra forældre til forældre. Vi mener, at det er barnets udvikling og trivsel, som definerer om det er kvalitet, vi leverer. Men vi skal sikre videreformidlingen af denne oplevelse af kvalitet til forældrene.

I 'Tema 4: Forebyggelse og tidlig indsats' står der: *Indsatsen over for barnet/den unge tager udgangspunkt i de professionelles viden om, hvad der virker og skaber den ønskede effekt for barnet og familien*". Dette er vi helt enige i, og vi mener også, at det er nødvendigt, at det samme skal stå i afsnittet om 'Tema 3: Inklusion og fællesskab'. Det er vigtigt, at det er tydeligt, at det er en professionel vurdering, om barnet vil profitere af inklusion, og hvordan rammerne herfor skal være. De professionelle har en særlig viden om de enkelte børns problematikker og behov, og det er vigtigt at tillægge det vægt, når der skal tages beslutning om barnet.

Under afsnittet: 'Hvem skal udføre politikken?' Står der at: *"Politikerne har det overordnede politiske ansvar for, at målsætningerne i politikken nås."* Her mener vi, at det er vigtigt at tilføje at politikerne også har ansvaret for at sætte rammerne, som de professionelle aktører kan arbejde under, så de kan nå målsætningerne.

Politikerne fastsætter mål og rammerne for vores pædagogiske arbejde, som har indflydelse på den kvalitet vi kan levere. Her signalerer politikerne, hvilke opgaver og hvilken kvalitet de ønsker.

På vegne af hele personalegruppen i Vuggestuen Firkløveren

Caroline Bülow Tronche

Til Børne- og Fritidsforvaltningen

Ledelsessekretariatet

Att: Kathrine Bek Nyboe

Virum, den 30. juni 2011

Høringssvar til ny sammenhængende børne- og ungepolitik

Bestyrelsen for Område Virum Nord har drøftet udkast til ny sammenhængende børne- og ungepolitik og har følgende bemærkninger.

Bestyrelsen finder det positivt, at der er taget initiativ til en samlende og sammenhængende politik for børneområdet, og kan generelt tilslutte sig de værdier og intentioner, der er indeholdt i forslaget. Det kan bidrage til en sund og frugtbar dialog i de kommende år.

Det er dog bestyrelsens opfattelse at initiativet, de gode intentioner og det høje ambitionsniveau står i kontrast til de drastiske og tilbagevendende årlige budgetbesparelser på børneområdet, der har fundet sted de sidste 4-5 år.

Bestyrelsens tilslutning til udkastet er således under forudsætning af, at de foreslåede initiativer ledsages af tilsvarende ekstra ressourcer til implementering af den nye politik. Samtidig vil bestyrelsen anbefale at den nye politik, der vil afføde en tilsvarende forventning hos forældre m.fl., følges op med konkrete handlingspunkter ift. at sikre en hensigtsmæssig implementering.

Venlig hilsen

Områdebestyrelsen for Virum Nord

8. juni 2011

Høringssvar til den ny sammenhængende børne- og ungepolitik

Generelt mener vi, at forvaltningens nye sammenhængende børne- og ungepolitik ser ganske fin ud og indeholder nogle ganske fine idéer. Vi har dog nogle få indsigelser.

Vi savner blandt andet lidt mere omkring, hvordan alle disse tiltag skal blive en realitet og ikke bare forblive fine ord i en politik. Dette er især set i forhold til de enorme besparelser, som kommunen samtidig vil fortage på netop børne- og ungeområdet. Herunder området omkring inklusion, hvor vi har store bekymringer i forhold til kommunens tiltag, hvilket også er angivet i høringssvar af den 24. maj 2011.

Desuden har vi nogle rent sproglige bemærkninger.

Vi finder det uhensigtsmæssigt, i forhold til politikernes kongstanke, hvor forældrene ganske naturligt bliver tildelt den centrale rolle for børnenes trivsel, at man samtidig vælger at inkludere et citat fra "unge workshopen", hvor der står: "De voksne ved intet om hvad unge tænker – det er en anden tid i dag end da mor og far var unge".

Det er muligt, at der er en vis sandhed i udsagnet, men det harmonerer, efter vores opfattelse, dårligt med tanken om forældrene som grundpillen i politikken. Det må være muligt at finde andre citater, der signalerer det ønskede, uden på samme måde at underminere det, man tidligere har skrevet.

Desuden fremgår det på side 7 (eller 2, alt efter hvilket sidetal man går efter) at: "Lyngby-Taarbæk Kommunes sammenhængende børne- og ungepolitik er rettet mod alle børn og unge i kommunen fra 0-18 (23) år." Her så vi gerne, at de 23 år, der er sat i parentes uddybes, eller helt udelades. Politikken er som udgangspunkt rettet mod de 0-18årige og vi synes intet sted at have set beskrevet, hvordan de op til 23 årige kommer ind i billedet.

Med venlig hilsen

Anja Hoffmann Zernichov,
På vegne af forældrebestyrelsen i Vuggestuen Firkløveren

Virum, juni 2011

Høringssvar vedr. Sammenhængende Børne- & Ungepolitik

Bestyrelsen i Vuggestuen Børnereden har læst og drøftet kommunens udkast til Sammenhængende Børne- & Ungepolitik (herefter benævnt udkastet) og stiller sig generelt positivt overfor indholdet. Den øgede fokus på fællesskabet og på at sikre den enkeltes følelse af at være en del af noget støtter vi op om.

Udkastet beskriver meget fint ideologien bag forslaget, vi savner dog på nuværende tidspunkt en handlingsplan til at konkretisere de overordnede linjer, så vi kan forholde os til, hvordan udkastet vil påvirke dagligdagen for børn, pædagoger og forældre.

I den videre behandling af udkastet samt formuleringen af handlingsplanen vil vi derfor opfordre til, at der lægges vægt på følgende punkter:

- I udkastet nævnes øget ansvar og engagement fra forældrene gentagne gange. Som bestyrelse er vi enige i denne tilgang, vi finder det dog vigtigt at overveje og klart kommunikere, hvordan dette engagement forventes praktiseret, så det er klart for pædagoger såvel som forældre, hvilke krav det stiller til deres hverdag.
- At omstille sig til en højere grad af involvering kan være en stor omvæltning for en børnefamilie, som i forvejen har et stramt program og måske flere børn at tage hensyn til. Det er derfor nødvendigt at inkludere i handlingsplanen, hvordan man sikrer, at familier uden det ekstra overskud også inkluderes og forbliver en del af fællesskabet.
- For at kunne vurdere hvorvidt de foreslåede mål er realistiske, er vi nødt til at vide, hvilke ressourcer dagtilbuddene fremover kommer til at have. Der er allerede vedtaget besparelser for 2012, og vi er for nyligt blevet præsenteret for kommunens Inklusionsstrategi, som kommer til at skære yderligere i ressourcerne. Hvis dagtilbuddene skal have en realistisk chance for at nå målene i dette udkast, kræves det, at der ikke fjernes yderligere ressourcer end de allerede annoncerede.

Overordnet set virker udkastet til Sammenhængende Børne- & Ungepolitik fornuftigt, og bestyrelsen bakker op om den grundlæggende ideologi bag.

Vi ser nu frem til at vurdere udkastet sammen med den dertilhørende handlingsplan for bedre at kunne vurdere, hvordan det rent konkret vil komme til at fungere i det daglige.

Med venlig hilsen

Forældrebestyrelsen i Børnereden, Virum

Høringssvar – Ny sammenhængende børne- og ungepolitik

Forældrebestyrelsen i Rævehøjen er positive overfor det udspil der præsenteres i materialet "Sammenhængende Børne- og Ungepolitik i Lyngby-Taarbæk Kommune 2012-2016".

Det er opløftende læsning, og vi kan kun bifalde de visioner, der præsenteres i materialet. Det giver rigtig god mening at samle politikken for hele børne- og ungeområdet, så der "skabes et fælles fundament for hele børne- og ungeområdet og gives afsæt for et frugtbart og tillidsfuldt samarbejde i hele organisationen fra det politiske niveau til den enkelte medarbejder". Dette vil ikke blot være positivt for de ansatte på børne- og ungeområdet, men også for kommunens børnefamilier.

Når vi alligevel reagerer i form af dette høringssvar skyldes det flere forhold. For det første undrer vi os over det absolutte fravær af økonomiske overvejelser i materialet, samt en mangel på målbare succeskriterier for de mål og visioner, der formuleres. Desuden er materialet ukonkret i forhold til, hvordan visionerne skal praktiseres. Endelig skyldes vores forbehold, at vi oplever et misforhold mellem de visioner, der præsenteres og den virkelighed af konstante besparelser vi oplever i Lyngby-Taarbæk kommune. Visionerne virker ganske optimistiske og ambitiøse set i lyset af den udmarvende tilstand kommunens institutioner er i. I forhold til det konkrete materiale undrer vi os over følgende:

Værdier. Citat: "De ydelser som børn, unge og deres forældre modtager i kommunen er af høj faglig kvalitet". Det vil vi som forældre tage imod med stor glæde, men vi vurderer ikke, at dette er en reel mulighed med de besparelser, der er regnet ned over området.

Tema 1. Her citeres en deltager på workshop "I stedet for røv-til-bænk undervisning så flere aktiviteter og flere forskellige undervisningsformer". Det er en rigtig god idé, men lader den sig føre ud i liver uden ekstra ressourcer?

Tema 2. "Skabe attraktive fritids-, idræts- og kulturtilbud, så flere børn og unge får lyst til at være aktive i deres fritid". Igen en god idé, der står uden konkrete tiltag eller økonomiske overvejelser. Hvordan vil det være muligt at evaluere om denne vision nås?

Tema 3. "Barnet/den unge oplever at være en ligeværdig del af et miljø, der er præget af anerkendelse og respekt for det enkelte individ". Denne udtalelse er vi uenig i. Det er efter vores opfattelse ikke respektfuldt, når der ikke følger ressourcer med. Så anerkender man, efter vores opfattelse, netop ikke det enkelte barn og dets behov.

Tema 4. Som forældre og borgere i kommunen er vi naturligvis interesserede i forebyggelse og tidlig indsats. Det harmonerer dog ganske skidt med den normering, der er i kommunens institutioner. Hvordan tænker kommunen, at det er muligt at "opdage" de børn der trænger til hjælp, hvis der eksempelvis i en SFO er én voksen til 23 børn?

Tema 5. Der lægges op til indflydelse fra børn og unge i kommunen, hvilket vi kun kan bifalde. Vi er forældre til mindre børn, og disse mindre børn repræsenteres af os. Det er ikke vores opfattelse, at vores forsøg på medindflydelse bliver hilst velkommen endsige lyttet til.

På vegne af Rævehøjens forældrebestyrelse

Iben Plate

Høringssvar til den sammenhængende børne- og ungepolitik i Lyngby-Taarbæk kommune 2012-2016

En pæn politik som man ikke kan være uenig i. Der burde dog være mere fokus på de ressourcesvage børn og deres forældre, som synes at være glemt i disse visioner.

Det er dog heldigt at politikken først gælder for 2012, da de mange besparelser der har ramt børneområdet er svære at foregne med denne politik.

Vi ser frem til forbedringer med den nye sammenhængende børne- og ungepolitik.

Venlig hilsen

Forældrebestyrelse Vandpytten
ved formand Berit Nemeth

Børne- og Fritidsforvaltningen
Administrationsbygningen
Toftebæksvej 12
2800 Kgs. Lyngby

Vedr. høring af ny sammenhængende børne- og ungepolitik

Forældrebestyrelsen i børnehuset Pilen er glade for at blive hørt i forbindelse med udvikling af en ny sammenhængende børne- og ungepolitik.

Vi ønsker alle at skabe de bedste rammer for vore børn og unge og forældrebestyrelsen hilser en samlet børne- og ungepolitik velkommen. Vi finder at den har en fin indgangsvinkel og rummer mange gode tanker og holdninger, som det er svært at være uenig i.

Set i lyset af de mange besparelser på området vi har set gennemført de seneste år og som er varslet i nærmeste fremtid, betvivler vi imidlertid, at visionen kan realiseres indenfor de rammer der er afsat. Vi tror det bliver svært, at bringe de mange gode tanker og værdier som politikken indeholder ud i hverdagen. Vi oplever allerede i dag et personale i vore daginstitutioner, der må løbe meget stærkt og som må skære ned i de pædagogiske initiativer grundet ressourceknaphed.

Hvis vi vil tilbyde vore børn og unge helhed og kvalitet i deres hverdag og hvis vi skal lære dem at begå sig i et demokratisk fællesskab hvor anerkendelse er i højsædet, kræver det ud over et stort forældreansvar nogle professionelle voksne, der har de rette rammer. Rammer i bred forstand, hvor de har mulighed for at engagere sig, til at sikre tryghed og udvikling for det enkelte barn og til at sørge for rette indsats overfor såvel velfungerende som udsatte børn og unge. Vi betvivler i forældrebestyrelsen, at disse rammer i tilstrækkeligt omfang er tilstede.

Det er ikke muligt for os som forældrebestyrelse, på nuværende tidspunkt at blive mere konkrete, idet vi savner noget mere konkret, hvilket vi kan forstå vil blive udarbejdet med virksomhedsplanerne. Forældrebestyrelsen håber at blive hørt i forhold hertil.

Med venlig hilsen

Forældrebestyrelsen for Børnehuset Pilen

Lyngby, den 20.06.2011

Vedr. Høringssvar omhandlende sammenhængende børne - og unge politik:

Institutionen Drivhuset har ikke umiddelbart nogle kommentarer til planerne om en sammenhængende børne - og unge politik i Lyngby-Taarbæk kommune. Dog ønsker vi at fremhæve, at økonomien bag div. tiltag indenfor en sammenhængende børne - og unge politik naturligvis skal være til stede, såfremt tiltaget skal give en positiv effekt fremover.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen i Drivhuset

Høringssvar til den samlede børne- og ungepolitik

Vi synes det er dejligt og godt at se en samlet politik. Vi glæder os til at se udmøntningen. Vores kommentarer er som følger:

På side 6 står en boks om fællesskab – det er en meget generel beskrivelse. Vores spørgsmål er hvordan børn skal inkluderes, hvis et barn først er udelukket? Roller kan være svære at ændre.

På side 7 står der fra 0-18 (23)år – vi er lidt uforstående over hvorfor der står 23 år?

På side 8 i nederste grå boks om aktiviteter – vi lægger vægt på ,at eleverne får medbestemmelse også om hvilke undervisningsformer, der bruges i skolen.

Fælleselevrådet synes, at det lyder godt, at alle børn skal inkluderes i fællesskaber fx på s. 10 . Vi lægger også vægt på, at der står, at alle skal have en reel medindflydelse. Fint at bygge et fællesskab omkring interesser, det er på den måde nemmere at inkludere.

På side 11 står der at voksne er klar til at lytte og handle, hvis et barn mistrives. Vi er i tvivl om at barnet vil henvende sig til en voksen, hvis man har det skidt. Mange beholder det for sig selv og har ikke tillid til, at de voksne kan gøre noget. Måske skulle det uddybes tydeligere, at det er de voksne der skal være obs på det enkelte barn.

Formuleringen på side 11 3. afsnit linje 3 ; der er sket noget med et barn og man ønsker at forebygge. Det virker modstridende.

På side 12 står *fx elevrådet og ungerådet*, her synes vi, at der bør tilføjes Fælleselevrådet. Det er en fin prioritet at have, og medindflydelse er vigtigt.

Flere af medlemmerne i Fælleselevrådet har deltaget i projektet Fremtidens skole og vi spørger derfor hvordan dette udviklingsprojekt hænger sammen med denne børne- og ungepolitik?

På Fælleselevrådets vegne
Henrik Riskær

Lyngby-Taarbæk Kommune
Børne- og Fritidsforvaltningen
Administrationsbygningen
Toftebæksvej 12
2800 Kgs. Lyngby

Sorgenfri, den 13. juni 2011

Høringssvar over udkast til sammenhængende børne- og ungepolitik Lyngby-Taarbæk kommune 2012-2016

Hummeltofteskolens bestyrelse takker for indkaldelsen over høring over udkast til en ny sammenhængende børne- og ungepolitik. Vi har følgende bemærkninger.

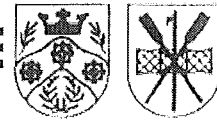
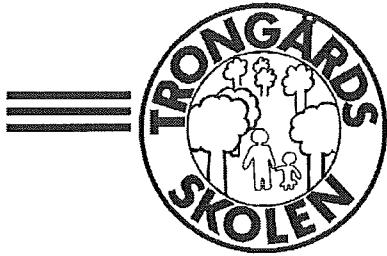
Overordnet bakker vi op om en sammenhængende tænkning i forhold til børne- og ungeindsatsen i kommunen. Den nye politik har mange gode tanker i sig, og vi er grundlæggende enige i værdierne. Vi vil dog foreslå, at visionen også indeholder en formulering om, at Lyngby-Taarbæk kommune arbejder med en international og globaliseret tilgang, hvor forskelligheder kan rummes.

Skolerne skal implementere den nye politik i 2012, og vi ser derfor frem til at blive involveret i udformningen af de konkrete effektmål og indsatser, der udarbejdes i efteråret 2011. Vi forventer, at Børne- og Ungdomsudvalget er fuldt opmærksomme på, at skolernes økonomi er så trængt, at nye tiltag nødvendigvis må følges af penge for, at de kan sættes i værk. Det er ikke muligt at presse flere aktiviteter ind, uden at noget andet skal tages ud, og den nye politik kan derfor kun implementeres og blive en succes, hvis der følger nye penge med.

Tanken om sammenhæng med frivillige organisationer er udmærket, men det er vigtigt, at politikken ikke får som konsekvens, at der skal stilles pædagogiske og faglige krav til de frivilliges kompetencer for, at de politiske mål opnås. Vi mener, at der må kunne findes modeller for et tillidsfuldt samarbejde med foreningslivet, uden at foreningslivet får tildelt et forpligtende og formelt ansvar i politikken.

Med venlig hilsen

Skolebestyrelsen på Hummeltofteskolen

31. maj 2011

Til Børne- og Fritidsforvaltningen
Ledelsessekretariatet
Att: Kathrine Bek Nyboe.

Høringssvar vedrørende forslag til en sammenhængende børne- og ungepolitik.

Trongårdsskolens skolebestyrelse har behandlet ovennævnte forslag på sit møde den 24/5-11 og ønsker at udtale følgende:

Skolebestyrelsen synes forslaget er godt og værdier og målsætninger hænger fint sammen. Det er endvidere skolebestyrelsens opfattelse, at følges denne politik fremover, vil Lyngby-Taarbæk Kommune fortsat være et attraktivt sted at vokse op i.

På bestyrelsens vegne,

Gordon Lees,
Sekretær.

**Kommunalbestyrelsen
Børne- og Fritidsudvalget
Toftebæksvej 12
2800 Lyngby**

Skolebestyrelsen
27. juni 2011

Høringssvar vedr. børne- og ungepolitikken i LTK.

Bestyrelsen noterer sig først og fremmest den positive tilgang til børn og unge, som forslaget til en ny sammenhængende børne- og ungepolitik indeholder. Vi finder, at der er givet udtryk for mange gode tanker om tilgangen til børn og unge generelt og særligt, at de opstillede værdier vil være gavnlige for det videre arbejde. Herunder også som et fælles udgangspunkt for de næste års arbejde i de mange forskellige institutioner, der arbejder med børn og unge, bl.a. i de kommende virksomhedsplaner.

Med hensyn til værdierne finder Bestyrelsen dog, at "forældreansvar" i højere grad er et generelt vilkår end en egentlig værdi i sig selv, og om det ikke i højere grad skal tænkes immanent i relation til det øvrige værdigrundlag. En værdi omkring (forældre)samarbejde kunne måske indfange forældrene som centrale aktører.

Det er endvidere bestyrelsens bekymring hvor vidt den foreslåede politik hænger sammen med de økonomiske - såvel som personalemæssige ressourcer, der er netop nu i kommunen. Det ville være yderst beklageligt, hvis forslaget i sidste ende stod og faldt med økonomien.

De i forslaget beskrevne ideer kan vi ikke være uenige i, da formuleringerne fremstår meget generelle og sjældent uddybes til fulde. Dog må det være af afgørende betydning, at indholdet også reelt tænkes ind i forhold til de enkelte institutioners virksomhedsplaner. Samspillet mellem politiske intentioner og de konkrete virksomhedsplaner skulle gerne stå skarpt i sidste ende.

Det virker positivt med citaterne fra de unge selv. Dog må vi være opmærksomme på, at de enkelte citater kan være taget ud af en sammenhæng.

Begrebet "kreativitet" uddybes ikke nærmere. Da der er tale om et på alle måder bredt begreb, kunne en præcisering heraf være hensigtsmæssig. Derved ville man imødekomme mange uddybende spørgsmål desangående.

Fuglsanggårdsskolens bestyrelse stiller sig grundlæggende positiv til forslaget for så vidt de fornødne ressourcer er til stede. Det er slutteligt væsentligt, at forslaget følges løbende op i løbet af de kommende år.

På bestyrelsens vegne

Janus Neumann
Næstformand i skolebestyrelsen

Fuglsanggårds- skolen

Askevænget 10
2830 Virum

Tlf. 45 28 40 90
Fax 45 85 77 28

fuglsanggaard@ltk.dk
www.fu-ltk.dk

**Lyngby-Taarbæk
Kommune**

Børn- og Ungeudvalget
Lyngby — Taarbæk Kommune
Lyngby rådhus
2800 Lyngby

Bestyrelsen anerkender de mange gode tanker, og intentioner forslaget giver udtryk for.

Vi kan tilslutte os de grundlæggende synspunkter i forslaget.

Materialet indikerer, at processen med at omsætte politikken til effektmål og indsatser inden for de enkelte fagområder skal foregå i efteråret 2011. Til denne proces forventer bestyrelsen snarest en klar og realistisk projekt - og handleplan fra forvaltningen, så processen for den senere udmøntning ikke kun påhviler de enkelte institutioner.

Rigtig god sommer.

Virum skoles bestyrelse

Flemming Feilberg

Virum Skole

Skolebakken 9

2830 Virum

Tlf. 45 28 44 20

Fax 45 85 74 75

virum@ltk.dk

www. viru mskoledk

Lyngby-Taarbæk

Kommune

28. juni 2011

Vedr. Sammenhængende børne- og ungepolitik

pict0.jpg

pict1.jpg

Lyngby-Taarbæk Kommune
Rådhuset
2800 Kgs. Lyngby

Att.: Kathrine Bek Nyboe – kbny@ltk.dk

Lundtofte, den 1. juli 2011

Høring af ny sammenhængende Børne- og Ungepolitik

Skolebestyrelsen på Lundtofte Skole har behandlet den fremsendte "Sammenhængende Børne- og Ungepolitik" på et ordinært bestyrelsesmøde.

Bestyrelsen tilslutter sig visionen og finder, at de 6 temaer dækker børne- og ungeområdet godt. Vi har noteret os med glæde, at både børn & unges og forældres indflydelse og ansvar er medtaget i værdierne og temaerne. Og vi glæder os over, at politikken, jf. forordet, "... skal medvirke til at sikre, at alle børn og unge i Lyngby-Taarbæk kommune får lige muligheder for et godt liv på trods af forskellige forudsætninger".

Vi har følgende få bemærkninger til nogle af de konkrete formuleringer i politikken:

Side 6 – Værdier- Fællesskab - Næstsidste sætning: "Ingen børn og unge bør ekskluderes fra fællesskabet, og alle har godt af at være en del af flere fællesskaber."

Formuleringen "...alle har godt af at være..." har snarere karakter af en norm for hvad er rigtigt og forkert end en værdi. Det foreslås at det ændres til noget i retning af "...skal have mulighed for..."

Side 6 – Værdier – Forældreansvar - Sidste sætning "Det er således altafgørende, at forældre tager ansvar for deres børn og medansvar for de fællesskaber, som deres børn indgår i ..."

Det foreslås at ordet "altafgørende" ændres til "afgørende", så sætningen får et lidt mindre definitivt præg af en endegyldig sandhed, samtidig med at den stadig udtrykker en værdi.

Side 9 – Tema 2: Fritid og kultur - Ca. midt på siden "De frivillige idrætsforeninger og spejderne har plads til alle børn og unge..."

Det foreslås, at der findes en formulering, der dækker mere bredt end alene idrætsforeninger og spejderne.

Skolebestyrelsen ser frem til at følge det videre arbejde med implementering af politikken.

På skolebestyrelsens vegne

Bo Guttman
Formand

Ruth Bahnsen

Børne- og fritidsforvaltningen
Ledelsessekretariatet

Kathrine Bek Nyboe

27. juni 2011

Høringssvar ang. Ny sammenhængende børne- og ungepolitik

MED udvalget på Lundtofte Skole har på møde d. 12. maj behandlet forslag til ny sammenhængende børne- og ungepolitik.

Forslaget rummer udfordringer for såvel familier som professionelle, men MED udvalget finder forslaget visionært og at det peger i en positiv retning.

MED udvalget bifalder at der er tale om én politik, og ser frem til evalueringen efter 2 år.

Lundtofte Skole/MED udvalget

Lundtofte Skole, Nøjsomhedsvej 1, 2800 Kgs. Lyngby

Tlf.: 4528 4220,
email: lundtofte@ltk.dk
www.lu-ltk.dk

LTU høringssvar vedr. ny sammenhængende børne- og ungepolitik

Behandlet på MED-udvalgsmøde d. 24/5 & Bestyrelsesmøde d. 25/5

- Ingen specifikke bemærkninger til den overordnede "Sammenhængende Børne- og Ungepolitik", men et stort ønske om at blive inddraget i processen med at omsætte og implementere politikken i den konkrete hverdag i de enkelte institutioner

På vegne af MED-Udvalget & Bestyrelsen v. LTU

Kenneth Brandt

29. juni 2011

Høringssvar fra Kongevejens Skoles MED-udvalg vedr. ny sammenhængende børne- og ungepolitik.

Kongevejens Skoles MED-udvalg har behandlet "Sammenhængende børne- og ungepolitik" i Lyngby Taarbæk Kommune 2012-2016.

Udvalget støtter som udgangspunkt op om vision, værdier og de udvalgte temaer i den kommende børne- og ungepolitik som værende en samlende politik for hele børne- og ungeområdet.

Udvalget vil dog gerne understrege, at det er vigtigt, at der ikke med afsæt i den kommende børne- og ungepolitik igangsættes en række nye projekter, men at den i stedet kommer til at fungere som en samlende enhed for alle de projekter, der pt. er søsat i kommunen inden for børne- og ungeområdet.

MED-udvalget på Kongevejens Skole

Kongevejens Skole

Kongsvænget 10
2830 Virum

Tlf. 45 28 41 30
Fax 45 28 41 55

kongevvej@ltk.dk
www.ko-ltk.dk

Lyngby-Taarbæk
Kommune

Høringsvar fra Folkeoplysningsudvalget

Sagsnummer: 20110510175

Folkeoplysningsudvalget den 31. maj 2011:

Brugerrepræsentanterne har været inddraget i udarbejdelsen via F.I.L.'s bestyrelse og Samrådet og kan konstatere, at der er blevet lyttet til deres bidrag. De glæder sig til at se planerne for udmøntningen af politikken.

Der er dog en bemærkning idet Templet er nævnt som en professionel aktør som kulturel institution. Templet er en frivillig folkeoplysende forening, og bør derfor slettes i teksten.

Ea Green Larsen, Ole Bennetzen, Henrik Brade Johansen og Tom Nordvi Jensen var fraværende.

KULTURNETVÆRKET

Til

Lyngby-Taarbæk Kommune
Børne- og Fritidsforvaltningen
Administrationsbygningen
Toftøbæksvej 12

(sendes til: kbny@ltk.dk)

2800 Kgs. Lyngby

Att.: Ledelsessekretariatet
Kathrine Bek Nyboe

Hørings svar fra Kulturnetværket:

ANGÅENDE:

Lyngby-Taarbæk Kommunes oplæg til ny sammenhængende børne – og ungdomspolitik.

2011-2016

Kulturnetværket er meget glade for, at vi bliver bedt om at give vores holdning til kende i anledning af Lyngby-Taarbæk Kommunes oplæg til ny sammenhængende børne- og ungdomspolitik.

Generelt

Generelt ser Kulturnetværket meget positivt på oplægget og de visioner som beskrives. Overalt i oplægget er der lagt tværfaglige og demokratiunderstøttende tiltag ind, og der lægges vejen igennem vægt på at opbygge netværk på tværs af de individuelle grupperinger. Det er fine hensigter og intentioner, som vi ser frem til at se implementeret i de kommende år.

Specifikt

Ved Kulturnetværkets bord har vi et særligt fokus på den kulturelle vinkel, og har læst oplægget igennem uden at se netop denne facet komme til syne. På den baggrund vil vi kort skitsere nogle tiltag, som vi mener vil kunne være med til at skærpe sanserne, nysgerrigheden og kreativiteten hos unge mellem 12 og 16 år.

KULTURNETVÆRKET i Lyngby-Taarbæk Kommune. Medlem af Landsforeningen af Kulturelle Samråd.

Formand: Jytte Kløve, Lyngby Hovedgade 44, 2800 Kgs. Lyngby. Næstformand Lis Knudsen. Bestyrelse: Trine Budtz, Inge Schjødt, Lis Langvad, Vibeke Glarbo. Suppleanter: John Lansner. Karen Marie Bredegaard

CVR.: 30981219, Bank: Nordea Lyngby, 2252-34896 06762. Email: post@kulturnetvaerket.dk,

www.kulturnetvaerket.dk

KULTURNETVÆRKET

A.

**Samarbejde mellem kunstnere og skole via Statens Kunstråds
Huskunstnerordning**

B.

**Cross over mellem børn og unges sportsaktiviteter og de frivillige kulturelle
foreninger.**

**A. Samarbejde mellem kunstnere og skole/fritid via Statens Kunstråds
Huskunstnerordning**

Kulturnetværket foreslår, at man forsøger at benytte de muligheder der ligger i at samarbejde med 'Børn og billedkunst - Statens Kunstråd', med henblik på det længe ønskede tiltag om at etablere billedskole – eller kunstformidling til børn og unge.

Man får nedenstående oplysninger, via dette link:

<http://www.kunst.dk/statenskunstraad/boern-unge-kunst/boern-og-billedkunst/>

Statens Kunstråds Billedkunstudvalg støtter projekter, der fremmer børn og unges møde med den professionelle billedkunst, samt initiativer, der fremmer kunstformidlingen til børn.

Underviseren som ambassadør for billedkunsten

Statens Kunstråds Billedkunstudvalg ønsker at støtte formidling af billedkunst rettet mod børn og unge. Udvalget prioriterer et professionelt højt niveau - både når det drejer sig om den kunst, børnene møder, og når det drejer sig om formidlingsformen.

Formålet med Underviseren som ambassadør for billedkunsten er dels at fremme børns syn på kunst, dels at styrke vækstlaget af kommende billedkunstnere.

Forudsætningen for at opnå målene er et generelt højere vidensniveau om billedkunst hos 12 - 18-årige, som forudsætter en god ambassadør for billedkunst, f.eks. på deres uddannelsesinstitution.

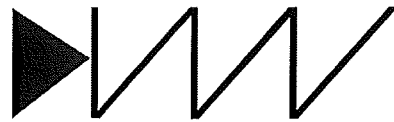
Det kreative Netværk

KULTURNETVÆRKET i Lyngby-Taabæk Kommune. Medlem af Landsforeningen af Kulturelle Samråd.

Formand: Jytte Kløve, Lyngby Hovedgade 44, 2800 Kgs. Lyngby. Næstformand Lis Knudsen. Bestyrelse: Trine Budtz, Inge Schjødt, Lis Langvad, Vibeke Glarbo. Suppleanter: John Lansner. Karen Marie Bredegaard

CVR.: 30981219, Bank: Nordea Lyngby, 2252-34896 06762. Email: post@kulturnetvaerket.dk,

www.kulturnetvaerket.dk

KULTURNETVÆRKET

Netop nu, hvor KulturNetværket har taget initiativ til at samle professionelle udøvende kunstnere i "Det kreative Netværk" skulle det være enkelt at få sat gang i de tanker, som har ligget og "ulmet" i lang tid.

Indenfor både litteratur, musik, scenekunst og dans vil det ligeledes være muligt at søge både midler og inspiration til fremtidige tiltag:

Litteratur:

<http://www.kunst.dk/statenskunstraad/boern-unge-kunst/boern-og-litteratur/>

Musik:

<http://www.kunst.dk/statenskunstraad/boern-unge-kunst/boern-og-musik/>

Scenekunst og dans:

<http://www.kunst.dk/statenskunstraad/boern-unge-kunst/boern-og-scenekunst/>

Hvem kan søge:

Alle institutioner, hvor børn og unge mellem 0-19 har deres daglige gang, kommuner og lokale samarbejdsprojekter kan søge.

Hvad kan der søges om:

Minimumsgrænsen for det ansøgte honorartilskud fra Statens Kunstråd er 15.000 kr. og varigheden af et kunstnerbesøg skal være minimum 10 hverdage og højst et skoleår. Statens Kunstråd dækker 75 % af udgifterne, mens skolen eller dagtilbuddet betaler de resterende 25 % af udgifterne.

B. Cross over mellem børn og unges sportsaktiviteter og de frivillige kulturelle foreninger.

Det er vores indtryk, at netop når de unge når 12-16 års alderen er det i sportsklubberne et problem at få den unge generation af trænere til at fortsætte deres det frivillige arbejde i klubberne. Det er endvidere vores indtryk, at det ligeledes er en tung og svær opgave at inspirere de kommende elitesportsudøvere til at forblive i deres respektive sportsgren

FOTOUDSTILLING

Kulturnetværket foreslår, at man fx kontakter en lokal fotoklub for at bede dem om at portrættere de individuelle trænere/elitesportsudøvere med det formål at lave en udstilling af "Den Ny Elite" - måske på Lyngbys Stadsbibliotek? - eller måske en videoperformance på Templet ved en særlig begivenhed der?

KULTURNETVÆRKET i Lyngby-Taabæk Kommune. Medlem af Landsforeningen af Kulturelle Samråd.

Formand: Jytte Kløve, Lyngby Hovedgade 44, 2800 Kgs. Lyngby. Næstformand Lis Knudsen. Bestyrelse: Trine Budtz, Inge Schjødt, Lis Langvad, Vibeke Glarbo. Suppleanter: John Lansner. Karen Marie Bredegaard

CVR.: 30981219, Bank: Nordea Lyngby, 2252-34896 06762. Email: post@kulturnetvaerket.dk,

www.kulturnetvaerket.dk

KULTURNETVÆRKET

Vi tror, at et sådant tiltag vil få de unge til at opleve at de får "starquality".

Denne ide kunne endvidere gennemføres med unge musikere eller unge kunstnere i fokus.

Venlig hilsen

Jytte Kløve

Formand for KulturNetværket

Brede 28. juni 2011

KULTURNETVÆRKET i Lyngby-Taabæk Kommune. Medlem af Landsforeningen af Kulturelle Samråd.

Formand: Jytte Kløve, Lyngby Hovedgade 44, 2800 Kgs. Lyngby. Næstformand Lis Knudsen. Bestyrelse: Trine Budtz, Inge Schjødt, Lis Langvad, Vibeke Glarbo. Suppleanter: John Lansner. Karen Marie Bredegaard

CVR.: 30981219, Bank: Nordea Lyngby, 2252-34896 06762. Email: post@kulturnetvaerket.dk,

www.kulturnetvaerket.dk

Dato: 07.06.2011

Ref.: MMJ

J.-nr.:

Handicaprådets høringsvar vedr. udkast til sammenhængende børne- og ungepolitik

Handicaprådet har på ekstra-ordinært møde den 7. juni 2011 behandlet sag om udkast til sammenhængende børne- og ungepolitik.

Handicaprådet bemærkede indledningsvist, at det udsendte udkast til en sammenhængende børne- og ungepolitik er meget ordrigt og meget lidt konkret.

Handicaprådet lægger vægt på, at der i realiseringen af en sammenhængende politik skal være fokus på:

- mest mulig inddragelse af forældrene både til de velfungerende og til deudsatte børn og unge
- uddannelse og efteruddannelse af medarbejdere både på daginstitutioner og på skolerne for at kunne håndtere inklusionen
- at sikre en fleksibilitet i inklusionen af hensyn til både de mere velfungerende børn og unge samt de børn og unge, der har funktionsnedsættelser
- til stadighed at have individuelt tilpassede specialtilbud til de børn og unge, der ikke kan profitere af inklusionen

Handicaprådet bemærkede endvidere, at det er nødvendigt, at der er en forståelse for, at inklusion koster penge og kræver mange ressourcer.

Handicaprådets medlemmer gav afslutningsvis udtryk for en opbakning til ideen om inklusion, men at det, af hensyn til det enkelte barn – i kortere eller længere perioder – kan forudsætte behov for adskillelse i individuelle, specialiserede tilbud.

På vegne af Handicaprådet

Mette Marie Juul

Sekretær for Handicaprådet i Lyngby-Taarbæk Kommune

Tlf. 45 97 33 26

**Social- og
Sundheds-
forvaltningen**

Administrationsbygningen
Toftebæksvej 12
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 45 97 30 00

Fax. 45 97 33 00

mmj@ltk.dk
www.ltk.dk

Dato: 30.06.2011
Ref.: KET
J.-nr.: 20110610086

Børne- og Ungdomsudvalget
Formand Trine Nebel Schou

Høringssvar fra Integrationsrådet på ny børne- og ungepolitik

Integrationsrådet har på møde den 6. juni 2011 drøftet udkast til en ny sammenhængende børne- og ungepolitik og afgiver på den baggrund følgende høringssvar.

Rådet kvitterer for det udkast, som foreligger til en ny børne- og ungepolitik. Det er Rådets vurdering, at der er tale om et politik, der sætter nogle ambitiøse visioner for området.

Rådet finder, at implementeringen og herunder handlingsplaner og evaluering skal have højeste prioritet for at sikre, at de ambitiøse visioner – der er sat for området – også følges op af konkrete handlinger.

Rådet foreslår i den forbindelse, at politikken udsættes for en 'stress-test', der betyder, at politikken afprøves på en sag, der rummer udfordringer, med henblik på at teste, om politikken fungerer.

Integrationsrådet beklager, at rådet ikke har været inviteret til de workshops, som har dannet baggrund for børne- og ungepolitikken. Dette afspejler også, at børne- og ungepolitikken ikke forholder sig til målgruppen af børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk, hvor der kan være særlige udfordringer.

Rådet ser frem til at følge det videre arbejde med implementering af politikken og vil – når status og evaluering foreligger – drøfte dette på et møde i Integrationsrådet.

Venlig hilsen

Gitte Kjær-Westermann

Formand for Integrationsrådet

(ingen underskrift - sendt elektronisk)

**Social- og
Sundheds-
forvaltningen**

Administrationsbygningen
Toftebæksvej 12
2800 Kgs. Lyngby

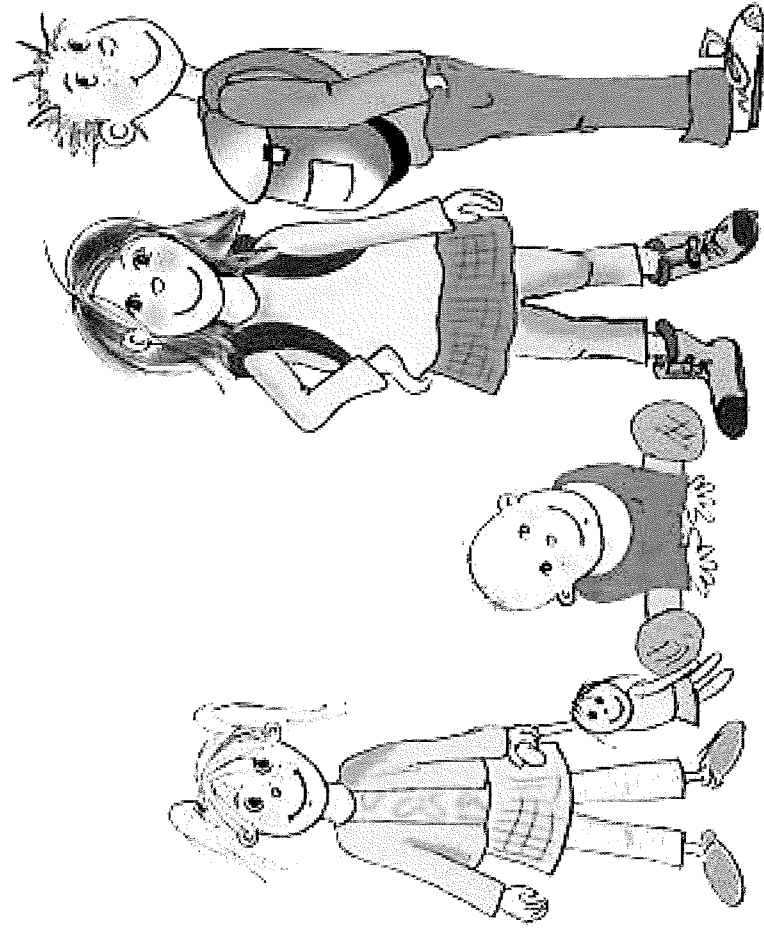
Tlf. 45 97 30 00
Fax. 45 97 34 34

ket@ltk.dk
www.ltk.dk

Sammenhængende børne- og ungepolitik

i Lyngby-Taarbæk Kommune

2012-2016

FRITIDSUDVALGET
DEN 13.10.11
SAG NR. 5

Indholdsfortegnelse

Forord, s. 3
Læsevejledning, s. 4
Vision, s. 5
Værdier, s. 6
Politikkens målgruppe, s. 7
Tema 1: Læring og kompetencer, s. 8
Tema 2: Fritid og kultur, s. 9
Tema 3: Inklusion og fællesskab, s. 10
Tema 4: Forebyggelse og tidlig indsats, s. 11
Tema 5: Børn og unges medindflydelse, s. 12
Tema 6: Sammenhæng og samarbejde i børn og unges liv, s. 13
Hvem skal udføre politikken?, s. 14
Implementering og evaluering, s. 15

Forord

Det er med stor glæde, at jeg kan præsentere Lyngby-Taarbæk Kommunes nye Sammenhængende børne- og ungepolitik. Formålet med den nye politik er at skabe et fælles syn på børn og unge og en fælles retning for arbejdet med børn og unge. Den sammenhængende børne- og ungepolitik udspringer af Anbringelsesreformen fra 2006, som var en forløber til Barnets Reform. Formålet med en sammenhængende børne- og ungepolitik er ifølge Serviceloven ”*at sikre sammenhæng mellem det generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte*” (§19 i Serviceloven).

Derfor er den nye Sammenhængende børne- og ungepolitik rettet mod alle børn og unge – både de velfungerende og de udsatte. Og derfor spænder politikken vidt. Med forslag til hvordan man forebygger problemer i almenområdet til, hvordan man griber ind over for børn og unge med særligt behov for støtte i form af sociale foranstaltninger. Men måske endnu vigtigere lægger politikken vægt på, hvordan man skaber en sammenhængende indsats, så man dækker hele spektret fra de velfungerende børn til de børn, der har særlige behov. Denne sammenhæng er en vigtig faktor i arbejdet med at sikre, at alle børn og unge i Lyngby-Taarbæk Kommune får lige muligheder for et godt liv – selvom de har forskellige forudsætninger.

Som noget nyt går den nye Sammenhængende børne- og ungepolitik også ind og erstatter alle de nuværende politikker, som griber ind i børne- og ungeområdet, så i dag er der kun én politik for hele børne- og ungeområdet. Fremover er der altså kun et sted, borgere, politikere og fagprofessionelle skal søge indsigt i kommunens visioner, værdier og målsætninger på børne- og ungeområdet. Den nye politik udgør et fælles fundament for hele børne- og ungeområdet og skal give inspiration og afsæt for et frugtbart og tillidsfuldt samarbejde i hele organisationen - fra det politiske niveau til den enkelte medarbejder.

Alle medarbejdere, der arbejder med børn og unge, er forpligtede til at tænke de værdier, som er formuleret i politikken, ind i alt arbejde med børn og unge, og alle indsatser skal have visionen og målsætningerne for øje. For at gøre dette praktisk muligt bliver der lavet en handlingsplan, hvori de politiske målsætninger bliver omsat til konkrete mål og handlinger. Handlingsplanen bliver derfor det arbejdsredskab, som medarbejderne vil komme til at bruge i deres hverdag i forhold til implementeringen af den Sammenhængende børne- og ungepolitik. Selvfølgelig skal bruges som et strategisk styringsredskab for politikere og ledere, når der skal træffes afgørende beslutninger på børne- og ungeområdet.

I 2010 fremsatte regeringen et nyt lovforslag om styrkelse af indsatsen over for kriminalitetstruede børn og unge. Lovforslaget resulterede blandt andet i en ændring af Serviceloven, så der i dag i §19, stk. 3 står, at kommunerne som en del af den sammenhængende børne- og ungepolitik skal udarbejde en plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet. Lyngby-Taarbæk Kommune forventer at have en sådan plan klar inden udgangen af 2011, og planen vil så indgå som et tillæg til den Sammenhængende børne- og ungepolitik sammen med handlingsplanen for politikken.

Endelig vil jeg gerne benytte lejligheden til at understrege, at enhver indsats fra de kommunale myndigheders side skal ses som et supplement til forældrenes rolle og ikke som en erstatning. Det er forældrene, der skaber rammerne for deres barns grundlæggende tryghed og udvikling. Den kommunale indsats skal rettes mod at give alle børn lige muligheder for et godt liv på trods af deres forskellige forudsætninger. Med den nye Sammenhængende børne- og ungepolitik er der skabt et godt fundament for at sikre alle børn og unge i Lyngby-Taarbæk kommune et trygt, udfordrende og udviklende børne- og ungdomsliv.

Søren P. Rasmussen, Borgmester

Læsevejledning

Den Sammenhængende børne- og ungepolitik indledes med politikens vision. Vision definerer vi som et billede af en foretrukken fremtidig tilstand. Lyngby-Taarbæk Kommunes vision på børne- og ungeområdet beskriver således, hvad det er, vi stiller mod - hvor vi gerne vil hen. Efter visionen følger en beskrivelse af kommunens værdier på børne- og ungeområdet. Værdier definerer vi som grundlaget for visionen – det fundament vi står på af principielle normer, som vi synes er betydningsfulde og derfor værd at bygge på. Som sidste del af indledningen er der en kort beskrivelse af politikens målgruppe.

Herefter følger en beskrivelse af de 6 temaer, som kommunalbestyrelsen har udvalgt, som dem indsatsen på børne- og ungeområdet skal koncentrere sig om i de kommende 4 år. De 6 temaer er:

- Læring og kompetencer
- Fritid og kultur
- Inklusion og fællesskab
- Forebyggelse og tidlig indsats
- Børn og unges medindflydelse
- Sammenhæng og samarbejde i børn og unges liv

Temaerne bliver præsenteret et efter et. Til hvert tema er knyttet en overordnet målsætning, som fortæller, hvad vi vil opnå i forhold til temaet. De overordnede målsætninger er under hvert tema udfoldet i en fortælling om, hvad det så betyder for, hvordan vi ser på og arbejder med børn og unge i Lyngby-Taarbæk Kommune. Hvert tema afrundes med et bud på, hvad det så er, vi vil gøre i forhold til det enkelte tema.

I forbindelse med hvert tema optræder et til flere citater. Citaterne stammer fra en ungeworkshop, som blev holdt i forbindelse med udarbejdelsen af politikken. På ungeworkshoppen var elever fra 6.-10. klasse inviteret til at komme med deres meninger og input i forhold til temaerne i politikken.

Efter præsentationen af de enkelte temaer følger en oversigt over og beskrivelse af de aktører – private og professionelle - som skal omsætte den Sammenhængende børne- og ungepolitik til praksis. Og endelig er der en beskrivelse af, hvordan politikken skal implementeres og evalueres.

Vision

Børn og unge i Lyngby-Taarbæk Kommune skal udvikle sig til at blive selvstændige, nysgerrige og kreative mennesker, der har appetit på livet, læring og udvikling i et demokratisk *globaliseret* samfund. Børn og unge skal være en del af gode, forpligtende fællesskaber, der naturligt støtter barnet i dets udvikling.

Værdier

Anerkendelse:

Børn og unge skal føle sig set hørt og forstået.

De voksne gør sig umage for at se, høre og forstå børn og unge og deres bevæggrunde. De voksne møder børn og unge med det udgangspunkt, at børnene og de unge gør det, der er meningsfuldt for dem, og at de gør sig umage.

Fællesskab:

Alle børn og unge har ret til at være en del af fællesskabet.

Alle børn og unge skal føle sig ligeværdige og værdifulde i de fællesskaber, de indgår i. De professionelle arbejder ud fra en inkluderende tilgang, som indebærer, at børn og unge skal ses og værdsættes som unikke personer og sikres ret til faglig, personlig og social udvikling i et socialt fællesskab, hvor alle er lige. Børn og unge skal føle sig som aktører i eget liv og opleve at kunne bidrage til og være værdifulde i fællesskabet. Ingen børn og unge bør holdes ude fra fællesskabet, og *alle skal have mulighed* for at være del af flere fællesskaber. Derigennem får børn og unge mulighed for at styrke deres forskellige kompetencer og opnå indsigt i samfundets mangfoldighed af værdier.

Forældreansvar:

Børn og unge er forældrenes ansvar.

Forældre er de vigtigste voksne i børnene og de unges liv. Forældre er de primært ansvarlige voksne i forhold til at sikre, at deres barn udvikler selvværd og identitet, samt lærer at respektere og forstå såvel egne som andres behov. Det er forældrenes ansvar at støtte deres barn i at deltage og involvere sig i aktiviteter, som giver barnet gode og relevante oplevelser. Og det er forældrenes ansvar, at barnet får mulighed for en tryk og sund hverdag, herunder får støtte til at opbygge gode og befordrende relationer til andre børn. Det er således afgørende, at forældre tager ansvar for deres børn og medansvar for de fællesskaber, som deres børn indgår i, ofte med børn, der er forskellige fra deres eget barn.

Kvalitet:

Kvalitet er det, der virker for børn og forældre

De ydelser som børn, unge og deres forældre modtager i kommunen er af høj faglig kvalitet. Høj faglig kvalitet vil sige, at de professionelle bygger deres praksis på den eksisterende viden om, hvad der virker, hvad enten det gælder børns læring, generelle sociale adfærd eller indsatsen over for børn med særlige behov. Men kvalitet er kun kvalitet, hvis det også opleves sådan af børnene/de unge og forældrene. Derfor defineres kvalitet i et samspil mellem brugerne og de professionelle.

Demokrati:

Børn og unge skal have medindflydelse

Børn, unge og forældre oplever, at de er betydningsfulde aktører og beslutningstagere, der har og påtager sig medansvar i aftaler, der berører dem. Barnets/den unges synspunkter skal altid inddrages i overensstemmelse med alder og modenhed.

Politikkens målgruppe

Lyngby-Taarbæk Kommunes Sammenhængende børne- og ungepolitik er rettet mod alle børn og unge i kommunen fra 0-18 år (og op til 23 år i forbindelse med udsatte unge i efterværn).

Politikkens visioner, værdier og målsætninger gælder både den store gruppe af børn og unge, som generelt er i god trivsel, og de børn og unge, som er udsatte. Et barn eller en ung kan være udsat på grund af sociale, psykiske eller fysiske vanskeligheder. Vanskelighederne kan være af meget forskellig tyngde og være til stede i barnets/den unges liv i en kortere eller en længere periode.

Politikken spænder dermed over hele den kommunale indsats i børne- og ungeområdet: Fra den generelle og forebyggende indsats i almenrådets institutioner til den indgribende indsats, hvor et barn eller en ung, har brug for en social foranstaltning.

Tema 1: Læring og kompetencer

Sagt på ungeworkshop: "Når læreren går op i det, og man kan se, at det er spændende – så gider eleverne".

Overordnet målsætning:

Alle børn og unge skal fra tidlig start i dagtilbud til afslutning i skole- og ungdomsuddannelse være del af et læringsmiljø, som tilgodeser tilegnelsen af viden, relevante færdigheder og kompetencer.

Det betyder at:

I Lyngby-Taarbæk Kommune oplever alle børn og unge at være del af et læringsmiljø, der er med til at udvikle dem - både i dagtilbud, skole, ungdomsuddannelse og fritidsliv. Et udviklende læringsmiljø er kendetegnet ved, at der tages udgangspunkt i børnenes ressourcer, og at de professionelle understøtter børnene/de unge i at udvikle deres kompetencer og et positivt selvbillede. Via deres faglighed giver de professionelle børn og unge de bedste muligheder for at udvikle deres potentialer fuldt ud. For at opnå optimal læring har de professionelle fokus på både trivsel og faglighed. Professionelle og forældre medvirker til, at børn fra en tidlig alder tør udfordre sig selv, så de rustes til livet efter skolen.

Børn og unge er forskellige og kompetente på forskellige måder. Læring handler om at udfordre og understøtte de enkelte børn i deres forskellige måder at udvikle færdigheder og kompetencer på. Læring opstår i sociale relationer mellem mennesker og muliggøres gennem kommunikation. Det er derfor essentielt, at de professionelle er bevidste om deres egen kommunikation og om hvordan, den virker ind på børnenes læring. Professionelle skal altid være parate til at gøre og sige tingene anderledes for netop at åbne op for nye måder at handle og lære på.

Læring og udvikling af kompetencer finder både sted i dagtilbud, skoler og klubber, men også i børnene og de unges fritidsliv i de frivillige foreninger og på biblioteket.

Sagt på ungeworkshop: "I stedet for røv-til-bænk undervisning så flere aktiviteter og flere forskellige undervisningsformer"

Det vil vi:

- Skabe udviklende læringsmiljøer, hvor børnene og de unge kan udvikle deres sociale og faglige kompetencer.

Tema 2: Fritid og kultur

Overordnet målsætning:

Alle børn og unge har mulighed for at have et sundt og aktivt fritidsliv.

Sagt på ungdomsworkshop: "Der er gode fritidsklubber, ungdomsklubber og ungdomsskole. Der er stor frihed, men også mange gode tilbud".

Det betyder at:

I Lyngby-Taarbæk Kommune oplever alle børn og unge, at kommunen har et fritidstilbud, som imødekommer deres behov for meningsfulde aktiviteter, samvær, sociale relationer og et sundt liv. Det samlede fritidstilbud i kommunen er præget af gode rollemodeller, voksne som unge, der giver børn og unge mulighed for at indgå i et trygt socialt fællesskab og medvirker til at skabe kontinuitet i børns og unges liv gennem deres opvækst. Forældrene er vigtige aktører i deres børns fritidsliv og bliver inddraget som aktive samarbejdspartnere i og af de lokale fritidstilbud.

Der er et bredt udbud af fritidsaktiviteter, som giver børn og unge indhold i fritiden og får dem til at tage ansvar og aktiv del i lokalsamfundet. Det frivillige foreningsliv og de kulturelle institutioner er vigtige samarbejdspartnere i børnenes og de unges fritidsliv og sammen med de kommunale fritidstilbud understøtter de børnenes/de unges ønsker og udviklingsmuligheder. *Det frivillige foreningsliv* har plads til alle børn og unge og giver børnene og de unge mulighed for at udfolde og udfordre sig selv på nye måder. I foreningslivet udvikler børn og unge deres sociale kompetencer, deres samarbejdsevner og deres evner til at tage ansvar for sig selv og andre. Biblioteket, musikskolen og kommunens øvrige kulturinstitutioner laver aktiviteter for børn og unge og aktiviteter *med* børn og unge, hvor børnene og de unge selv aktivt er med til at skabe kulturelle aktiviteter. Dette udvikler børnene og de unges måder at udtrykke sig på, dem de er og den måde de ser omverdenen på.

Det samlede udbud af fritidsaktiviteter i kommunen formidler viden og står for aktiviteter, der kan gøre sundhed og fysisk udfoldelse til en naturlig del af familiernes hverdag. Den sundhedsfremmende og forebyggende indsats skal medvirke til at give børn og unge mulighed for at træffe sunde valg og for at leve et sundt liv.

Sagt på ungdomsworkshop: "Der er brug for noget bedre liv i Lyngby både om dagen, om natten og i weekenden fx med cafeer, barer, feststeder, spisesteder osv.".

Det vil vi:

- Skabe attraktive fritids-, idræts- og kulturtilbud, så flere børn og unge får lyst til at være aktive i deres fritid.

Tema 3: Inklusion og fællesskab

Sagt på ungeworkshop: "Fællesskab er, når alle er med og ingen føler sig udenfor".

Overordnet målsætning:

Alle børn og unge skal inkluderes i fællesskaber, hvor de føler sig set, hørt og respekteret.

Det betyder at:

I Lyngby-Taarbæk Kommune oplever alle børn og unge at være en del af fællesskabet i de miljøer de indgår i. I kommunens institutioner har man et inkluderende udgangspunkt, som betyder, at der skal være plads til alle børn og unge. Barnet/den unge skal opleve at være en ligeværdig del af et miljø, der er præget af anerkendelse og respekt for det enkelte individ. Børn, unge og deres forældre bliver understøttet til aktivt at bidrage til og være med i fællesskabet - både af de professionelle og af de øvrige forældre.

Alle børn og unge oplever, at de er med i og bidrager til de mange forskellige fællesskaber, de indgår i. Inklusion betyder, at alle dagtilbud, skoler, klubber og frivillige foreninger imødekommer børn og unge og fortsat ændrer i egen praksis for at udvikle øget inklusion. Når der opstår større eller mindre kriser i børn og unges liv, har alle voksne omkring børnene/de unge – forældre, professionelle og frivillige - en særlig opmærksomhed omkring, at børnene/de unge ikke ekskluderes fra de fællesskaber, de indgår i.

Børn i vanskeligheder af mere permanent karakter skal også inkluderes i kommunens dagtilbud, skoler, klubber og frivillige foreninger. Børnene/de unge skal mødes med en forventning om, at de hver især har noget vigtigt at bidrage med til fællesskabet, og at de har alle muligheder for at udvikle sig i den retning, de ønsker. De professionelle skal sørge for, at det enkelte barn/den enkelte unge har de rigtige rammer at udvikle sig i – også når det tager tid og er vanskeligt at skabe den ønskede forandring. De professionelle skal konstant bevare fokus på at gøre barnet/den unge til aktiv deltager i sit eget liv og sikre stabilitet og kontinuitet omkring barnet/den unge.

Sagt på ungeworkshop: "Man skal prøve at interessere sig for, hvad andre laver og være åben over for nye personer".

Det vil vi:

- Skabe inkluderende fællesskaber i alle kommunens institutioner og frivillige foreninger, så der er plads til alle børn og unge.

Tema 4: Forebyggelse og tidlig indsats

Sagt på ungeworkshop: "Man skal gribe tidligt ind, når der er et barn, der ikke trives, tage det alvorligt og finde ud af, hvad problemet er".

Overordnet målsætning:

Der sker en tidlig opsporing af udsatte børn og unge, og de modtager den relevante støtte tidligt, kompetent og koordineret.

Det betyder at:

I Lyngby-Taarbæk Kommune oplever alle børn og unge, at de professionelle arbejder på at skabe god trivsel for alle. Børn, der trives i deres hverdag, har de bedste forudsætninger for at blive hele og veltilpassede voksne. Børn og unge trives, når de oplever, at de bliver set, hørt og anerkendt for det, de hver især kan bidrage med til fællesskabet og til deres egen udvikling. Alle institutioner arbejder aktivt med at udvikle børnene og de unges sociale forståelse og empatiske evner, så børnene og de unge bliver gode til selv at tage vare på hinanden og deres fælles trivsel.

Hvis et barn eller en ung oplever ikke at trives i en kortere eller længere periode, står der voksne klar til at lytte og til at handle, når handling er påkrævet. Det betyder, at der sikres en tidlig, aktuel, behovsafstemt og sammenhængende indsats over for alle udsatte børn og unge i Lyngby-Taarbæk Kommune. I langt de fleste tilfælde, hvor et barn eller en ung ikke trives afhjælpes vanskelighederne gennem *tiltag* i barnets dagtilbud, skole og klubtilbud i samarbejde med forældrene. I de tilfælde hvor der i kortere eller længere tid er behov for målrettet støtte, fastlægges støtten i et samarbejde mellem forældre og de relevante professionelle. Den støtte, der gives, er af en sådan kvalitet, at barnet/den unge udvikler sig og får opfyldt sine behov for nære, stabile relationer til voksne, herunder opbygning af sociale relationer og netværk, skolegang, sundhed, trivsel og forberedelse til et selvstændigt voksenliv.

Indsatsen sker med udgangspunkt i barnet/den unges tarv og familiens ressourcer. Det skal være en helhedsorienteret tværfaglig indsats, hvor det fælles mål for indsatsen er afdækket og tydeliggjort for de involverede parter. Indsatsen over for barnet/den unge tager udgangspunkt i de professionelles viden om, hvad der virker og skaber den ønskede effekt for barnet og familien.

Det vil vi:

- Skabe et velfungerende tværfagligt netværk, som tager fælles ansvar for børn og unges trivsel og for at gribe tidligt ind, når et barn eller en ung har det svært.

Sagt på ungeworkshop: "Lærerne skal være opmærksomme og snakke med dem, der har det svært".

Tema 5: Børn og unges medindflydelse

Sagt på ungeworkshop: "Børn og unge skal inddrages, fordi de ved mest om dem selv".

Sagt på ungeworkshop: "Voksne kunne bruge hjælp til ideer".

Overordnet målsætning:

Alle børn og unge skal opleve, at de inddrages i større beslutninger, der vedrører dem som gruppe, og at de har reel medindflydelse.

Det betyder at:

I Lyngby-Taarbæk Kommune oplever alle børn og unge, at de voksne, som træffer beslutninger omkring børn og unges liv, inddrager børnene/de unge selv i beslutningerne. Når politikerne træffer beslutninger på børne- og ungeområdet inddrages børnene/de unges beslutningsorganer (som fx *Fælles Elevrådet, elevrådene på den enkelte skole*, ungeråd etc.) i den politiske beslutningsproces. Alle uddannelsesinstitutioner, fritidsinstitutioner og frivillige foreninger arbejder aktivt med at udvikle børnenes/de unges demokratiforståelse – både i teori og praksis. Fra tidlig alder lærer børnene om demokratiets spilleregler, deres demokratiske rettigheder og pligter, og de opmuntres til og gives mulighed for at udøve dem i dagligdagen. Alle kommunens institutioner og frivillige foreninger har medansvar for, at børn og unge bliver aktive medborgere i samfundets små og store fællesskaber.

Børnene/de unge oplever, at når de bliver bedt om at komme med en holdning, så bliver det taget alvorligt. De voksne har derfor også et ansvar for at give en forklaring, hvis det børnene/de unges ønsker ikke kan lade sig gøre..

Sagt på ungeworkshop: "Det skal føre til noget det man siger, og det skal tages alvorligt".

Det vil vi:

- Skabe børnedemokratiske platforme i alle børne- og ungeinstitutioner, som tages med på råd i institutionens hverdag såvel som i kommunalpolitiske beslutninger, der vedrører børnene og de unge.

Tema 6: Sammenhæng og samarbejde i børn og unges liv

Overordnet målsætning:

Der skal være helhed og sammenhæng i børn og unges liv.

Sagt på ungeworkshop: "Skolen skal lytte til forældrene, og forældrene skal lytte til skolen og handle".

Det betyder at:

Helhed, omsorg og respekt skal være det, der kendetegner overgangen fra hjem til dagtilbud, imellem de forskellige dagtilbud, mellem de forskellige skole- og fritidstilbud og mellem skole og ungdomsuddannelse i Lyngby-Taarbæk Kommune. Forældrene oplever, at der er en rød tråd i de kommunale tilbud, og at de føler sig trygge, når deres barn skifter fra et tilbud til et andet. De professionelle har et indgående kendskab til det enkelte barn, og der er et tæt samarbejde på tværs af dagtilbud, skoler, fritids- og ungdomsinstitutioner omkring overgangene fra et tilbud til et andet.

Samarbejdet omkring overgangene er mest intensivt omkring de yngste børn. Når børnene bliver ældre skal de gradvis lære selv at håndtere og tage ansvar for skiftet fra en institution til en anden. Det sikres dog altid, at den relevante viden følger barnets/den unge uanset alder.

Det er altid børnene/de unge, der er omdrejningspunktet for samarbejdet mellem de professionelle. Der er et tillidsfuldt og forpligtende samarbejde mellem alle de voksne, der arbejder med børn og unge, som skal medvirke til at sikre at børnene/de unge trives. Det gælder også de professionelle og frivillige, der møder børnene og de unge i deres fritidsliv, herunder biblioteket, musikskolen og de frivillige foreninger.

Når det drejer sig om indsatsen overfor de børn/unge, der har et særligt behov for støtte, er der sammenhæng og kontinuitet i samarbejdet mellem de professionelle og mellem de professionelle og familien. Indsatsen over for barnet/den unge ses i sammenhæng med indsatsen over for resten af familien, og forældrene inddrages som aktive medspillere, så barnets udvikling understøttes bedst muligt. De professionelle arbejder ud fra at forandringer skal give mening for den enkelte, og at succesfulde forandringer i en familie derfor kun kan skabes, hvis forandringen opleves som meningsfuld for alle de involverede parter.

Det vil vi:

- Skabe et effektivt tværfagligt netværk, som sikrer sammenhængende overgange og indsatser i børns og unges liv.

Hvem skal udføre politikken?

Den Sammenhængende Børne- og Ungepolitik er en politik for alle børn og unge. Derfor er det alle de voksne omkring børnene og de unge - forældre, politikere, ledere, professionelle og frivillige - der har et fælles ansvar for at nå målene i den Sammenhængende Børne- og Ungepolitik. Kun gennem en fælles indsats kan politikken komme til at gøre en reel forskel.

Politikerne:

Har det overordnede politiske ansvar for, at målsætningerne i politikken nås og for at afsætte de nødvendige ressourcer.

De private aktører:

Forældrene har hovedansvaret for at deres børn udvikler sig og trives. De professionelle støtter forældrene i denne opgave, og derfor er samarbejdet mellem forældre og professionelle en hjørnesten i politikken.

Børnene og de unge har et ansvar for at medvirke aktivt i de aktiviteter, der udspringer af politikken.

Det frivillige foreningsliv (det idebestemte og samfundsengagerende børne- og ungdomsarbejde, spejderne, idrætsforeningerne og frivillige sociale foreninger) er primært aktører i den generelle og forebyggende indsats, men kan inddrages i den foregribende og indgribende indsats over for et specifikt barn eller ung efter nærmere aftale.

De professionelle aktører:

Dagtilbud, skoler, SFO, klubber, ungdomsskolen, sundhedsplejen og SSP-samarbejdet har ansvaret for den generelle og den forebyggende indsats i almenområdet. Den generelle og forebyggende indsats består i at sikre trivsel og den sociale og faglige udvikling for alle børn og unge. Alle institutioner og faggrupper i almenområdet er imidlertid vigtige samarbejdspartnere også i den foregribende og den indgribende indsats over for enkelte børn/unge, således at flest mulige børn og unge bevarer tilknytningen til almenområdet.

PPR, støttepædagoger, ressourcegrupper, tale-hørekonsulenter og fysioterapeuter understøtter den forebyggende indsats i almenområdet og er vigtige aktører i den foregribende indsats, når et barn eller en ung har brug for en særlig indsats. Den foregribende indsats sker altid i tæt samarbejde med almenområdet.

Sagsbehandlere og Forebyggelsescenteret har ansvaret for den indgribende indsats, det vil sige, når et barn eller en ung er så udsat, at der er brug for en social foranstaltning. Den indgribende indsats vil altid ske i samarbejde med de øvrige professionelle, som er involveret i barnets/familiens sag.

De kulturelle institutioner (Biblioteket, Sophienholm, Stadsarkivet, Musikskolen m.fl.) er primært aktører i den generelle og forebyggende indsats, idet de tilbyder kulturelle aktiviteter og oplevelser for børn og unge.

Politikkens implementering

Den Sammenhængende børne- og ungepolitik træder i kraft fra 2012 og gælder i en 4-årig periode frem til 2016. Der vil i løbet af efteråret 2011 blive udarbejdet en handlingsplan, hvor målsætningerne i politikken bliver omsat til konkrete og målbare mål og indsatser på tværs i forvaltningen og inden for de enkelte fagområder. I handlingsplanen vil der både indgå de indsatser, som allerede er i gang og de nye indsatser, der skal sættes i gang med henblik på at nå politikken's målsætninger. De nye indsatser i handlingsplanen skal indarbejdes i forvaltningens og de enkelte institutioners virksomhedsplaner for de kommende fire år.

Politikkens evaluering

Den Sammenhængende børne- og ungepolitik vil blive evalueret første gang efter 2 år og igen efter 4 år, hvor hele politikken skal revideres. Vurderes det i forbindelse med 2-års evalueringen, at der allerede på det tidspunkt er behov for en grundlæggende revision af politikken, kan dette beslattes af kommunalbestyrelsen.

Evalueringen af politikken vil tage udgangspunkt i handlingsplanens mål og omfatte alle indsatser i handlingsplanen. Det vil sige både indsatser, som har været i gang længe og nye indsatser. Evalueringen af den Sammenhængende børne- og ungepolitik vil bygge ovenpå de evalueringer, som foretages af handlingsplanens indsatser i andre sammenhænge.

Foto

**Børne- og Fritidsforvaltningen
Ledelsessekretariatet**

UDKAST

Udkast til kommissorium for udarbejdelse af ny frivilligstrategi for Lyngby-Taarbæk Kommune

---

1. Indledning og baggrund

Lyngby-Taarbæk Kommune besluttede i 2008 at indgå i et udviklingsprojekt om nye veje i inddragelsen af frivillige i den kommunale opgaveløsning - med Lundgårdskonsulenterne og tre andre kommuner, støttet af det daværende Velfærdsministerium og Momsfondet.

Formålet med projektet var at få afprøvet nye måder for inddragelse af frivillige i kernen af den kommunale opgaveløsning. Projektet er afsluttet og evalueret i starten af 2011 og dokumenteret i dels en samlet evalueringsrapport for alle fire kommuners projekter, dels en lokal evalueringsrapport for Lyngby-Taarbæk Kommune projekterne. Rapporterne har været forelagt til politisk behandling og drøftelse i foråret 2011, ligesom de lokale projekter også er dokumenteret i en film, der er færdiggjort i juni 2011.

I anledning af frivillighedsåret i 2011 og som opfølgning på Lundgårdprojektet er der efterfølgende i august 2011 afholdt et seminar for Kommunalbestyrelse, forvaltning samt repræsentanter for frivillighedsområdet. Formålet med seminaret var at få drøftet erfaringerne fra Lundgårdprojektet og fremadrettet få diskuteret muligheder og perspektiver for det frivillige arbejde i Lyngby-Taarbæk Kommune – der kan indgå i formuleringen af den nye frivillighedsstrategi, som blev politisk bestilt i 2009 med budgetaftalen for 2010.

I september 2011 blev opsamlingen og forslagene fra frivilligheds seminaret i august udsendt til Kommunalbestyrelsen til orientering med oplysning om, at der på oktobermøderne ville blive fremlagt et forslag til det videre arbejde med udarbejdelse af en ny frivillighedsstrategi, der omfatter hele det kommunale opgaveområde – og ikke kun det frivillige sociale arbejde, som er hægtet op på frivillighedsmidlerne i henhold til Serviceloven.

På denne baggrund er der udarbejdet nedenstående forslag til kommissorium for arbejdet med udarbejdelse af en ny frivillighedsstrategi, der udover ovennævnte elementer bygger videre på de mange gode erfaringer, der allerede er gjort med frivillig indsats – både inde på matriklen i de kommunale institutioner og de mange ildsjæle, som arbejder med frivillighed på kryds og tværs i Lyngby-Taarbæk Kommune, uden offentlig støtte og på egne præmisser.

2. Organisering af processen med udarbejdelse af en ny frivilligstrategi

For at signalere politisk prioritering af opgaven – og fordi de politiske nøglespørgsmål, som beskrives nedenfor kræver en tæt politisk involvering i processen – foreslås det, at arbejdet med udarbejdelse af en ny frivilligstrategi organiseres og forankres i et § 17,4 udvalg.

Af styrelseslovens § 17, stk. 4 fremgår det således:

”I øvrigt kan kommunalbestyrelsen nedsætte særlige udvalg til varetagelse af bestemte hverv eller til udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for kommunalbestyrelsen, økonomiudvalget eller de stående udvalg. Kommunalbestyrelsen bestemmer de særlige udvalgs sammensætning og fastsætter regler for deres virksomhed.”

I udvalget foreslås der repræsentation af både politikere og repræsentanter for frivillighedsområdet. Konkret foreslås § 17,4 udvalget sammensat på følgende måde:

- Udvalgsformændene for alle fagudvalg og Økonomiudvalget
- Der udpeges derudover 4 medlemmer fra frivillighedsområdet på følgende måde: 2 medlemmer udpeges af Frivilligcentret, 1 af Folkeoplysningsudvalget og 1 af Integrationsrådet.

Formanden for § 17,4 udvalget udpeges af og blandt kredsen af udvalgsformænd.

Der kan efter behov indkaldes personer fra både den kommunale forvaltning, decentrale ledere, frivillighedsområdet samt andre relevante områder til nærmere belysning af udvalgte problemstillinger.

§ 17,4 udvalget sekretariatsbetjenes af Børne- og Fritidsforvaltningen og Social- og Sundhedsforvaltningen. Børne- og Fritidsdirektøren er referencedirektør på opgaven og udvalgssekretær for § 17,4 udvalget.

§ 17, stk. 4 udvalget referer til Økonomiudvalget.

Der etableres endvidere en *følgegruppe* bestående af 10 repræsentanter fra frivillighedsområdet, som kan bl.a. kan bidrage til idéudvikling og -afprøvning i forhold til § 17,4 udvalget – og som kan inddrages ad hoc. Følgegruppens medlemmer rekrutteres via annonceres og udpegning, så de dækker et bredt udsnit af gruppen af frivillige.

3. § 17,4 udvalgets opgave og kommissorium

I den politiske sag om Civilsamfundsprojektet fra juni 2011 blev der defineret tre politiske nøgleudfordringer:

- Medborgerskabsbegrebet
- I kernen eller i periferien af den kommunale opgaveløsning?
- Er der potentiale for en større frivillig indsats og hvordan bliver potentialet sat i spil?

Disse tre politiske nøgleudfordringer dannede også rammen om seminarets diskussioner. Der henvises her til den vedlagte opsamling på gruppediskussionerne.

§ 17,4 udvalgets opgave er i forlængelse af den politiske bestilling fra 2009, erfaringerne fra Lundgårdprojektet og det eksisterende frivillige arbejde, samt inputtene fra seminaret i august følgende:

- Udarbejdelse af en ny frivilligstrategi, som fastlægger Lyngby-Taarbæk Kommunes vision, mål, rammer og holdninger til frivilligt arbejde – både indenfor og udenfor den kommunale opgaveløsning

- I strategien at få håndteret og besvaret de tre ovennævnte politiske udfordringer, således at der skabes klare politiske rammer omkring det frivillige arbejde i Lyngby-Taarbæk Kommune
- At komme med forslag til, hvordan frivillige kan sikres en lettere adgang til at blive frivillig i Lyngby-Taarbæk Kommunes institutioner, skoler, ældrecentre, det tekniske område, administration mv.
- At belyse og overveje - hvorvidt midlerne til frivilligt socialt arbejde, folkeoplysningens start- og udviklingsmidler samt de boligsociale midler – lovligt og med fordel kan samtænkes og indgå som økonomisk støtte til bredere frivillige aktiviteter
- At overveje, hvordan der kan skabes en fælles ”værktøjskasse”/checkliste for, hvordan inddragelse af frivillige i den kommunale opgaveløsning håndteres.

Når Frivilligstrategien er udarbejdet og godkendt i de politiske udvalg udarbejdes en udmøntningsplan for, hvordan strategien kan implementeres.

Udarbejdelsen af strategien betyder ikke, at det allerede velfungerende frivillige arbejde i kommunen sættes på stand by, mens strategien udarbejdes.

4. Økonomi

Forslaget til ny frivilligstrategi forudsættes udarbejdet indenfor de eksisterende økonomiske rammer.

5. Forslag til overordnet tidsplan

§ 17,4 udvalget skal have færdiggjort sit arbejde med udarbejdelse af et forslag til frivillighedsstrategi senest den 1. april 2012.

Effektivisering via god borgeradfærd og frivilligt arbejde

Udover LTK's egne effektiviseringer har kommunen brug for et aktivt medspil fra borgerne i den vedvarende indsats for at effektivisere.

For at kommunen kan lykkes med at effektivisere og omdisponere ressourcerne til den direkte service kræver det dog ansvarlige og aktive medborgere. Borgerne kan bl.a. bidrage hertil gennem frembringelse af forslag til effektiviseringer som LTK kan gennemføre, gennem en intelligent og hensigtsmæssig adfærd, som kan dæmpe ressourcetrækket på en række serviceområder samt øget frivilligt arbejde til gavn for lokalsamfundet.

LTK har op til vedtagelsen af dette budget modtaget 100 forslag fra borgerne om mulige effektiviseringer. Heraf er udvalgt 28 forslag til viderebehandling. Forslagene og deres videre færd er opsamlet i et notat der ligger på www.ltk.dk. Kommunen vil fortsat opfordre befolkningen om at komme med forslag til områder, hvor de ser at indsatsen kunne organiseres mere effektivt.

Et andet område er ændring af borgeradfærden i forhold til kommunen. Et eksempel på den ønskede adfærd kan være, at borgerne medvirker til, at ansøgninger om byggetilladelser indeholder alle de rigtige oplysninger første gang – og ikke overlader det til den kommunale byggesagsbehandler at kontrollere indholdet. Ændring af adfærd vil umiddelbart kunne føre til kortere sagsbehandlingstider for byggetilladelser.

Et andet eksempel kunne være, at borgerne udviser den nødvendige omtanke i forhold til, at affald i byrummet rent faktisk kommes i de opstillede affalds-spande. En sådan adfærd vil kunne flytte ressourcer fra banal opsamling af affald – som burde have været i spanden – til andre relevante områder.

Endelig skal der peges på, at det frivillige arbejde vil komme til at spille en større og større rolle fremover. Der er gode traditioner for frivilligt arbejde i LTK, som der skal bygges videre på. I takt med at kommunen i højere og højere grad kommer til at fokusere på kerneydelserne, vil en del opgaver enten ikke længere kunne løses eller vil overgå til løsning af frivillig arbejdskraft. Et eksempel på dette er, at LTK's lydavis i fremtiden vil skulle udarbejdes af frivillige på området. Et andet eksempel er, at LTK er i gang med en række forsøgs- og udviklingsprojekter på frivillighedsområdet. Dette vil i den kommende periode blive opsamlet og systematiseret i en egentlig strategi for den frivillige indsats i LTK.

Endvidere vil der være mulighed for at udvikle frivillighedsarbejdet i regi af Folkeoplysningsudvalget samt gennem de eksisterende statslige midler til området.

3. Den politiske aftale i hovedtal

Det administrative budgetudspil for 2011-14 indeholder behov for en samlet genopretning på i gennemsnit 68,2 mio. kr. under forudsætning af bevarelse af en gennemsnitlig kassebeholdning på 186 mio. kr.

Aftalen indeholder en konkretisering af denne budgetudfordring samtidig med at der er uændrede skatteprocenter.

FRITIDSUDVALGET
 DEN 13.10.11
 SAG NR. 6

Seminar om medborgerskab og frivillighed

Stadsbiblioteket, Kgs. Lyngby, d. 24. august 2011

Anneks 1: Deltagernes noter fra gruppearbejde

To sessioner af gruppearbejde gav en rig portion konkrete forslag, observationer, kritiske bemærkninger og forslag til nye muligheder. Så vidt muligt er alle referenternes noter forsøgt renskrevet ordret, kun suppleret med enkelte fyldord af hensyn til forståelsen. Der er ikke gjort forsøg på at udvikle deltagerens noter eller redigere for gentagelser. Nogle noter var mere fyldestgørende og mere forståelige end andre, men alt i alt er der tale om et inspirationskatalog af kommentarer, der kan bringes i spil af dem, der har deltaget. Kommentarerne kan ikke stå alene, men kan påminde om diskussionernes indhold og inspirere til den videre proces.

Debat om medborgerskab generelt

Generelt til første gruppearbejde om medborgerskab:

Spørgsmål 1: På hvilke områder mener I at kommunen og de frivillige kan styrke samarbejdet?

- 1) Kommunikation: begge veje skal styrkes og der skal arbejdes med hvad du kan gøre for den anden, ikke omvendt.
  - 2) Fortsat anerkendelse af de frivilliges arbejde og indsats.
  - 3) Frivillighedskoordinator skal 'oprettes'
  - 4) Frivillighedsportal / bank ønskes.
- Det er lysten der driver værket for frivillige
  - Man skal være frivillig på de frivilliges præmisser (men en dør der står åben)
  - De frivilliges ydelser skal værdsættes
  - Forpligtelse = synlighed af vi laver = anerkendelse
  - Man ønsker at føle, at det nytter
  - [?] er afhængig af at de frivillige er der.
  - Nye tiltag bliver negativt modtaget
  - Bindeleddet mellem frivilligt arbejde og organisationen 'opad'
  - Ny indgangsvinkel og signal fra LTK om et tættere samarbejde med forskellige organisationer.
  - Kan LTK bed frivillige organisationer om at lave projekter?
  - Der bør skelnes mellem 'kan' opgaver og 'skal' opgaver – men hvor klart skal der skelnes?
Det der er det afgørende er at der foregår en konstruktiv dialog.
Der kan være diskussion om kvalitet, eksempelvis uenighed om hvordan der laves naturpleje.
  - Det er måske en ide at få et konstruktivt samarbejde, der hvor der er fagpersonale involveret.
  - Tage udgangspunkt i "at det ikke bliver lavet, hvis de frivillige ikke er der"
  - Modstand [i forvaltningen/ hos institutioner?] dræber gode initiativer.

- Frivillighed har brug for respons fra eventuelle myndigheder/ samarbejdspartnere
- Synlighed at der er frivillige organisationer
- Hvem kan byde ind på opgaverne?
- Prøve at eksperimentere, - der skal voves.
- Ildsjæle skal gives plads.
- Der bør nedsættes en central gruppe, der koordinerer frivilligt arbejde, fx "etisk råd".
- Der skal være information / oplysning om frivilligt arbejde.

Spørgsmål 2: Hvilke borgere skal inddrages i hvilke situationer?

- Forsøg at inddrage de unge
- Etabler kommunal jobportal
- Find egnede lokaler
- Info om frivilligt arbejde
- Ældre skal kunne inddrages i børneinstitutioner, fx bage kage eller læse. Man kunne lave et forum, hvor folk der er relevante på området mødes. Man kunne f.eks. formidle budskabet gennem Det Grønne Område. Fx. kunne skoler åbne op for besøg.
- Medlemmer af klubber kan bidrage, fx pige og drengeklubber. Idrætsforeninger kan også bidrage. Man kunne tage fat i "ressourcesvage borgere" og bruge deres kompetencer. Fx kunne man inddrage borgere [..?] eller hjemløse.
- Kommunen skal være gearret til at håndtere de frivillige
- Opret en frivillighedsportal med information, som en infobank hvor der kan søges og lægges opgaver, laves tilmeldinger m.v.
- Skab mere kommunikation om frivillighed.
- Angst for den skjulte dagsorden (at kommunen sætter frivillige ind og fyrer medarbejdere)
- Opblødning af samfundsstrukturer - > fleksibilitet, A-kasse, lovgivning)
- Hvor går grænserne for hvad den frivillige kan påtage sig af opgaver?
- Man kan ikke forpligte frivillige, kun motivere
- Men man kan forpligte forvaltningen.

Spørgsmål 3: Hvor forpligtende er medborgerskab? Hvad kan vi forlange/ forvente af hinanden?

- Vi har et moralsk ansvar over for hinanden.
- De frivillige ser hinanden / medborgerne som et supplement til den kommunale opgaveløsning. Ønsker ikke at overtage de kommunale opgaver.
- Fokus på hvor ressourcestærke borgere kan byde ind. Der bør etableres kommunal portal på internettet, der giver mulighed for at den enkelte kan oplyse hvad han/ hun byder ind med, hvor meget, hvornår og hvad de er interesserede i.
- Der skal være fleksibilitet i forhold til engagementet, det kan både bare være en dag, en uge eller en time op en hverdag hver uge.
- Der bør være kontrol med de personer der skal hjælpe/ være frivillige.
- Frivillige erstatter den hjælpsomhed, som tidligere var noget naboen stillede til rådighed.
- Information om blandt andet frivilligcentrets tilbud, jobs, m.v. skal øges.
- Frivillige/ foreninger ønsker at passende lokaler stilles til rådighed.

- Holdningsændring – ”har du givet dit bidrag til frivilligt arbejde i dag?” Holdningsændring både hos kommune og borgere.
- Mere samarbejde på stort set alle områder.
- Bedre udnyttelse af de kommunale lokaler.
- Dialog og gensidig respekt (skal øges)
- Organisere forvaltningen til et mere smidigt og effektivt samarbejde med de frivillige
- Den enkelte medarbejder i forvaltningen skal være orienteret om tilbud i de frivillige foreninger.
- Politisk vilje til at støtte gode, eksisterende projekter, ikke kun de nye.
- Udnytte ’det grå guld’ og gøre op med deres uro for at blive bundet.
- Afgrænsning af snitflader mellem frivillige og professionelle.
- Synlighed og lette kanaler i dialog mellem frivillige og kommune; fx et ”etisk råd” i form af kort svar på henvendelser fra frivillige... f.eks. en uge [??]
- Anerkendelse af frivillig indsats, da lyst driver værket. Det skal nytte noget.
- Kommunen skal tro på de frivilliges kompetencer.
- Flexibilitet efterlyses.
- Tilgang skal være ”kan” frem for ”skal”
- Spørg hvad de frivillige vil byde ind med hos kommunen
- Kommunen bør fortælle hvad den har brug for
- Frivilligt arbejde skal være frivilligt
- Frivilligt arbejde skal kunne tilrettelægges fleksibelt.

Temadebat om ældreområdet

Tre pointer:

- 1) Afsæt kommunale ressourcer til opstart af aktiviteter
  - 2) Branding og kommunikation
  - 3) Ildsjæle skal findes og plejes
- Der er behov for flere besøgsvenner på områdecenter. Personlig kontakt.
  - Udvide samarbejde til idrætsforeninger og etablere ”Idrætsklub for seniorer” (håndbold, badminton, tennis, fodbold, svømning med et socialt sigte)
  - Hvordan kan vi hjælpe borgerne der er ensomme og mangler personlig kontakt, de har svært ved at klare sig på det sociale felt
  - Sundhedsfremmende at aktivere
  - Hvordan får vi fat i frivillige der har de kompetencer det kræver at hjælpe og yde nødvendig støtte ved problematikker som kommunen ikke tager sig af?
  - Tænke unge mennesker ind på ældreområdet
  - Frivillig på ubestemt tid i en begrænset periode; en enkelt dag
  - Udlændinge der skal have point til statsborgerskab

- Samarbejde med børneinstitutioner
- Åbent hus på plejehjemmene for at tiltrække frivillige
- Fokus på enlige der sidder derhjemme – hvordan bliver vi opmærksomme på dem?
- Er hjemmehjælperne gode nok til at formidle viden om ensomme borgere til ledelsen?
- Ledsagere til at følge beboere til og fra aktiviteter
- Der skal spørges indtil andre ting end praktiske opgaver for at finde behov udover støttestrømper og personlig pleje, fx kultur, underholdning, frisk luft.
- Finde ligesindede på internettet til at se specielle programmer i tv, lave spiseklub, spille kort.
- Lad os se mulighederne og løse barriererne bagefter.
- Skab IT Team der kan hjælpe ældre med computer ad hoc
- Central "xxx" [hvor skal jeg henvende mig hvis jeg vil...]
- Lokalaviser, markedsføring
- Sms-besked / udbyde opgaver
- Personlig kontakt
- Bruge uddannelsesinstitutioner
- Projekt frivillig
- Udfordringen er at det kræver at vi ofrer tid på at koordinere
- Skolerne skal tænke det ind i planlægning
- Gøre det konkret for unge hvad der skal til i stillingsopslag.
- Oversigt med billede plus telefon og email adresser på dagens deltagere

Temadebat om Børn- og Unge-området

Tre pointer

- 1) Etabler LTK portal med frivilliges CV m.m.
- 2) Nedbring barrierer i forhold til at bruge frivillige
- 3) Sæt forældre/ bedsteforældres kompetencer i spil

Vedr. Erfaringer med øget medborgerskab på B & U-området:

- Dagensinstitutioner samarbejder med Familiehuset. Her får man personer ind som har en ringe tilknytning til arbejdsmarkedet (bondebyen).
- Bondebyen skriver hvis de har særlige kompetencer, fx inden for træer/ skov/ stjerner. Så kommer forældre/ bedsteforældre og fortæller børnene om det. Alle får større udbytte og glæde af det og af hinanden.
- Faggrønser skal håndteres.
- Det personale der ansættes får besked på at de skal kunne rumme disse personer. Bondebyen har udarbejdet en folder. Forældrene har en særlig interesse for børns institution og vil gerne bidrage.
- Forældre til klub-børn vil gerne deltage i ture med videre – især hvis det varsles i god tid.
- Kvinder af anden etnisk oprindelse som er forholdsvis isolerede. Der uddannes – sundhed, økonomer, opdragelse – kvinder, som (bydelsmødre) opsøger de etniske kvinder.

- Forskere på DTU rejser hyppigt tidligt hjem. Ofte er det pga. at ægtefællen ikke falder til i Danmark. Etablere netværk for medfølgende ægtefæller. Invitere forskerfamilier hjem til fx kaffe for at danne netværk med dem.
- Spm vedr nye områder for samarbejde/ frivillighed:
- Pasning af børn på ydertidspunkter
- Daginstitutioner: Skabe ro om børnene, fx ved at læse for dem. Ønske: At børnene møder andre end det pædagogiske personale og som giver dem et helt andet verdensbillede. Erfaringsudveksling [mellem personale og frivillige].
- Ressourcebank på nettet - hvad kan der bydes ind på (afgrænsede opgaver). At få øje på de skjulte ressourcer.
- Folk skal opfordres eller spørges direkte om de vil være frivillige.

Temadebat om Idrætsområdet

Tre pointer:

- 1) Mere mod fra kommunen til at give foreninger en chance for at løfte projekter.
- 2) Giv foreningerne lejlighed til at anvende lokalerne på andre måder og andre tidspunkter.
- 3) Inddrage foreninger/ borgere noget tidligere i beslutningsprocessen – specielt ved besparelser (finde alternative løsninger).
- 4) Mere fleksibilitet og bedre udnyttelse af faciliteterne samt udvikling af lokalerne.
- 5) Et beslutningsorgan savnes og mangler.

Erfaring: Virum håndboldklub afviklede Skt. Hans arrangement, som kommunen havde nedlagt sin støtte til/ ansvar for. Tilsvarende erfaring med lokalt orkester i Taarbæk, der gerne ville spille og det lykkedes gennem foreningers bidrag.

- Ejerskab af projekter kan motivere frivillige.
- Der er meget læring at hente fra de frivillige.
- Sindslidendes værested virker [..?] frivillige sammen med kommunens medarbejdere.. [?]
- Volley og badminton deltog i kommunes sommerferieaktiviteter
- Svømmeklub kan overtage svømmeundervisningen – de har ekspertisen
- Mere mod fra kommunen efterlyses – giv foreningerne chancen
- Hvorfor er svømmehallen lukket 7 uger i sommerferien? Svømmeklubben kunne stå for åbningstiden.
- Forvaltningen stoppede søbadets fremdrift
- Flexibilitet i abonnementsstrukturen efterlyses
  - o Samarbejde med ungdomsskolen i på Engelsborg
  - o Cafémiljøet fungerer dårligt i flere haller.
- Svømmeklubben forestår rengøring i en af svømmehallerne.
- Opgaverne skal kommunikeres og defineres.'

- Der skal ikke kun fokuseres på de ressourcestærke
- Ved forandringer, besparelser, nedlukninger vil foreningerne gerne inddrages for at kunne bidrage til konstruktive nye løsninger – kommunikationen mangler p.t.
- Fritidsklubberne har været inddraget og har hjulpet med besparelser
- Idræts-sfo/ fritidsklub -> foreninger kommer med oplæg til proces for inddragelse af brugerne.

Temadebat om natur-, teknik- og miljøområdet

- 1) Åbenheden i forvaltning skal øges.
- 2) Kommunikationen mellem alle parter skal øges og der skal arbejdes på formidlingsdelen.
- 3) Der skal etableres opgave matchmaking
- 4) Større brug af internettet.
- 5) Overveje at etablere et borger-mentor-netværk

Ingen noter? Eller mere sandsynligt at noterne var generiske og uden titel og derved er integreret i et af de andre afsnit.

Temadebat om kultur- og fritidsområdet

Hovedkonklusioner/ tre pointer:

- 1) *Åbenhed* mellem kommune, medarbejdere og frivillige.
- 2) *Kommunikation* om mulighederne, om projekter m.v.
- 3) *Organisering* af muligheder for og koordinering af frivillighed. Fx portal og katalog over hvor opgave og frivillige kan finde hinanden.

Generelt til spørgsmål 1 og 2:

- Frivillighed skal på skoleskemaet
- Lav "omvendt" frivillighedsarbejde institutionerne kunne rydde op i nærdemokratiet.
- Ren sø arrangement
- Grundejerforeningernes vedligeholdelse af grønne lokalområder vil øge ansvaret for området.
- Naturture/ naturpleje som integrationsprojekt.

Generelt til spørgsmål 3:

- Frivillighedschef, som koordinator (som pendant til erhvervschef)
- Katalog over hvilke opgaver man kunne påtage sig som frivillig.
- Aftager af en opgave skal kunne møde udbyder.
- Mere åbenhed og brug af medier (fx lokalavisen, internettet, kommunens hjemmeside)

Generelt til spørgsmål 6:

- Visuelt materiale, hvis målgruppen er indvandrere.
- En intro-pakke rettet mod indvandrere om hvad frivillighedssamfundet kan tilbyde og hvad de selv evt. kan være behjælpelige med.

Temadebat om social- & sundhedsområdet

- Den politiske vilje til at ville samarbejde
  - o Synlighed
  - o Kompetencer
  - o Frihedsgrader
  - o Reel åben dialog
  - ... alt sammen i samarbejdet mellem kommune og frivillige.
- Synlig ledelse i stedet for at slippe
- Det er meget rigtigt med at forberede det en overgang til et lokalsamfund hvor der er plads til flere frivillige.
- Mer fokus på forudsætninger om gensidig kompetenceforståelse.
- Nye muligheder i den daglige drift
- ... kurser for de borgere, der ønsker at være frivillige på det sociale område
- Handicappede: jobskabelse hvor der arbejdes med frivillige og lønnet arbejde
- Eksempel: social opgave kræver kompetencer til at kunne håndtere frivillige. (gr. 5)
- Uddannelse af frivillige blandt andet gennem supervision.

Konkrete nye ideer:

- Få i flere 60-70-årige i forhold til motion
- Give tilbud til demens de frivillige skal klædes på til opgaven.
- Aktivitetscentre eksisterer allerede men der skal kunne være mere.
- Kørsel: Hvis kommunen leaser biler kunne frivillige køre, lige som det fx er tilfældet for Røde Kors i KBH.
- Åbenhed og bevidsthed hos kommunens medarbejdere i forhold til frivillige. Idealet er at kommunens medarbejdere skal vide hvilken frivillig forening/ patient forening, der er relevant for den enkelte borger.
- Kommunen skal beslutte, at vi vil benytte de frivillige og tage nogle chancer.
- Matchmaking. Frivilligcentret skal være mere synligt. Der skal skabes en kobling mellem brugere, frivillige og kommune.
- Ny målgruppe: De socialt meget udsatte; fx gennem ny mentorordning. Det kan eksempelvis gøres ved at koble foreninger, der arbejder med integration og musik/ Templet. Andet eksempel er Lyngby Guiderne og Dansk Flygtningehjælp.
- Bedre udnyttelse af lokalerne. Skolerne er tomme efter kl. 15.

Gruppearbejdet

2 sessioner i gruppearbejdet. 1) brainstormer, helikopterperspektiv på medborgerskab, 2)

Hvilke områder, hvilke borgere, hvad kan kommunen gøre for at tiltrække dem, hvad vil medborgerskab sige for LTK, hvad betyder det for os?

Første gruppe: Gruppe 4

- 1) På hvilke områder og til hvilke opgaver mener I at kommunen og frivillige kan styrke samarbejdet i fremtiden for at fastholde en god omsorg og velfærd for kommunens borgere – hvad kan kommune og frivillige hver i sær gøre og hvad kan man gøre i fællesskab
  - a. Bedre integration, lektiehjælp, synlighedsdag, initiativ cykelprojekt, samarbejde med integrationsrådet: fokus på mellemgruppen, fokus på hjælp til installering i boliger efter forvaltningen har sluppet
  - b. Det har en afsmittende effekt på resten af familien
  - c. Idræt, sundhed, især de unge, fastholde de unge i teenagealderen, en gruppe overlades til sig selv, mellemgruppe fra 30 op, som egentlig godt vil noget fællesskab men i den alder er der mest fokus på elite. Etablere sociale hold for mellemalderen. Lyngby idræts camp. Bliver medlemskab af en idrætsforening for tungt, klippekort. Folk vil gerne have fleksibilitet.
  - d. Frivilligcenteret skal nu til at samarbejde med kommunen. Overvej: er det frivilligt arbejde eller overtager vi lønnede jobs. Formaliteterne skal være i orden, hvis ikke præmisserne for samarbejde er defineret, kan det være et farligt område at bevæge sig ud i. Det vil være en gråzone.
  - e. Nogle institutioner er gode til at bruge forældre kompetencerne allerede. Italesættelsen er vigtigt: flødeskummet i vores hverdag.
  - f. Forholde sig individuelt til hvert nyt job. Der er for eks nogle gange tavshedspligt. Skal de aflevere skriftlig tavshedspligt, udvidet børnetest.
  - g. Fordel for lokalsamfundet at få dem bragt i spil.
- 2) Hvilke borgere skal inddrages og i hvilke situation
  - a. Den støtte man kan få er ofte nye ting. Udfordring at det er sværere at få støtte til projekter der allerede er eksisterende. Politikerne kan blive bedre til også at ville støtte gode eksisterende projekter. Ikke kun nye titler og nye projekter
  - b. Man kan ikke presse citronen mere på forældreområdet. Det er det grå guld vi har fat i.
  - c. Hvis man får skabt et miljø hvor forældrenes kompetencer udnyttes vil også de gerne. De der er oppe i omdrejninger, er lettere at få til at tage mere. Ja, men de bryder også ned med stress
  - d. De der har en ringe tilknytning til arbejdsmarkedet, de vil faktisk gerne, men er svære at få fat i. Der er identitet i det. Men fagforeningen spænder ben.
- 3) Hvor forpligtende er et medborgerskab – hvad kan vi forlange af hinanden?
  - a. Er det et kontraktligt forhold, det kan man ikke med pensionister.

- b. Frivillighed fordrer frivillighed, og ikke pligt. Samtidig må vi alle tage et medansvar for det fællesskab vi lever i, i den udstrækning vi kan.
- c. Fra service til medansvar.
- d. Skelne mellem dem, der går i stykker af at blive skubbet til, skubbe lidt mindre til dem, måske, med aktivering osv. Skubbe lidt mere til nogle andre, folk på efterløn, osv.
- e. Men frivillighed må drives af, at man brænder, og mange holder op med at brænde, hvis de tvinges og styres fra oven. Heri ligger der en fare i at kommunen styrer for meget.

Anden gruppe: kulturområdet

- 1) Hvilke erfaringer med øget medborgerskab kender I, som vil være interessante at prøve af i Lyngby Taarbæk
  - a. Udpegning af bevaringsværdige bygninger i Furesø området. Eksempel på en interesseopgave. Sammenlignelig med Templet. Interessen her er musik, brænder for musik. Bruge foreningerne ud fra deres formål, der hvor folk brænder. Det er det, der kendetegner det frivillige. For så kan de ikke lade være. Man skal også føle, det har en mening for nogen. Jeg har gjort en forskel. Det er dødsvært at sætte i rammer. For man ved aldrig hvad det er, der skal gro. Kommunen kan liste nogle områder, og så se, hvilke foreninger der vil støtte op om det. krydsfeltet hvor frivilligheden møder det offentlige er noget organisatorisk, proces, som vi kan beskrive.
  - b. Noget skulle måske flyttes ud af kommune, så kommunen ikke skulle hele vejen ind over. Kunne der være et bindeled, en ansat, mellem kommunen og de frivillige. En frivillig koordinator. Være med til at facilitere, hvem kan vi tale med, hvor kan det ligge. Der er ikke nogen, der koordinerer det. En tværfaglig person.
  - c. Det er også embedsværket der skal begynde at tænke anderledes. Eks Taarbæk kulturforening der kunne bruge biblioteket efter at biblioteket er lukket. De kører de videre med selv nu. Lydavis, som kører frivilligt nu. Der er 18 nu der driver lydavisen. Problemet var at der var medarbejdere som har lagt hjerteblood i opgaven i mange, mange år og de skulle nu overdrage opgaven til frivillige.
  - d. Har vi behov for kurser i empowerment. Hvordan gør vi borgerne i stand til at kommunikere med deres politikere så de kommer frem med deres sager.
  - e. Holdningsændring i administrationen. Fra ledelsen, borgmesteren. Vigtigt at det bliver taget imod, ellers opgiver man. Det er først og fremmest en holdningsændring både hos de frivillige og hos kommunen. Det er svært at sige hvor grænsen går.
  - f. Holdningsændring blandt borgerne. For hvor mange er egentlig frivillige, blandt de unge og blandt de lidt ældre. Appellere til deres moral. Har du talt med dit barn i dag. Har du givet dit bidrag til samfundet i dag. Kommunen har nogle kerneydelser. Borgerne har nogle velfærdsforventninger.
  - g. Forventningsafstemning, Tordens Skjolds soldater, forældregenerationen lige nu, for at det her kan blive anderledes end det vi diskuterede i forrige gruppe, hvilke eksempler har vi, vi kan bruge. De frivillige husker måske heller ikke hinanden. Integrationsrådet den 5. september. En af hurdlerne er at der er så forskellig forventning til, hvordan man gør det. Nogen kan lide at følge dagsordenen, andre vil gerne samtale.
  - h. Klare retningslinier for grænserne.

- i. Anden beliggenhed til frivillighedscenteret.
  - j. Hvad koster SFOen kommunen. Hvis man tænker på hvor mange frivillige der er i idræt. Kan man for lidt flere penge få endnu mere ud af det. opgaven kan
- 2) Hvordan kunne I tænke jer at udvikle samarbejdet inden for jeres temaområde? Er der udækket behov? Altså nye områder, hvor frivillige kan inddrages.
- a. Hvis man godt vil løfte kulturområdet, er der mulighed for det ved events, hvor borgerne deltager. Det gør vi i Lindegården. At kommunen gjorde noget ved deres image på hjemmesiden: professionelle i samarbejde med frivillige. Udskrive konkurrence, for eks. Kunstnerisk udvikling af byrummet. Mange folkeskoleelever er bedre til at lave hjemmesider end firmaer. Det skal faciliteres for at blive til noget. Involvere det frivillige arbejde, erhvervslivet. Liv i byen, noget multikulturelt. Mere aktivitet nede i Lyngby. Kulturnat, kulturuge med forskellige aktiviteter i Lyngby Centrum. Kulturnætterne overlevede sig selv. Der var ikke kvalitet i det. Og for meget alkohol. Det skal i hvert fald kalde det noget andet. Som borger at man fik noget, som vendte tilbage, og som er noget godt. Hvis man sammen kunne finde noget godt og løfte det sammen. Noget nyt.
  - b. Et eksempel er Mølleå sejladserne. Man kunne lave happenings, boder osv. Foregår om dagen.
  - c. Hvis det skal have succes skal de frivillige have indflydelse hele vejen.
  - d. Kunne frivillighedsdagen være tilbagevendende. Synlighedsdag.
- 6) Har nogen kendskab til nye/anderledes måder at rekruttere på?
- a. Tænke i andre målgrupper, Du dur! Norsk fænomen. Alle har noget at byde på. Involvere grupper vi normalt ikke tænker kan noget. Vende tingene på hovedet. Meget af det der skaffer en god rekruttering er en god ildsjæl. Alle mennesker er et flok dyr, og vil gerne være med til en succes. Hvis alfahannen skifter fra håndbold til fodbold, skifter alle. Så en der driver hjulet. En succes er for eks at der kommer et resultat ud af det. Det er vigtigt at det ikke bare er en studiegruppe, der diskuterer, men at det flytter noget.
  - b. Unge vil gerne have de rigtige rollemodeller. Hvis det drejer sig om at rekruttere unge som besøgsvenner, så skal man gå derhen hvor de unge er, og kunne forklare hvad de får ud af at være frivillige.
  - c. Huske at fortælle de gode historier i Det Grønne Område.

Det vigtigste

1. Frivillighed handler om at brænde om noget. At kommunen støtter op om det. ellers mister ildsjælene deres lyst til at være med.
2. Vidensdeling, synliggørelse, der er masser der vil noget frivilligt, men hvor går de hen, kommunikationsopgave, og får vi løst den, kommer rekrutteringen
3. Tænke i andre målgrupper

Sundhed og Social

1. at embedsværket vil de frivillige
2. Tænke i de udsatte som kompetente til at bidrage
3. ..

Idræt

1. At kommunerne har mod til at give de frivillige ansvaret. Eks give svømmeklubben changen.
2. Flexibilitet i udnyttelsen af ressourcer og faciliteter, lokaler, mv
3. beslutningsdygtighed, handlekraftigt organ, der går hurtigt bureaukrati i det, tålmodigheden er ikke så lang for de frivillige. Kommer hurtigere i mål.
4. når der sker store forandringer, besparelser, inddrages tidligere, så man selv kan være med til at lave en konstruktiv løsning. Betyder meget for processen

Børn og unge

1. Forældre og bedsteforældres kompetencer i spil, medansvar og bidrag – gensidig portal, lægge cv op
2. matching af behov, udbud og efterspørgsel

Ældre

1. husker at pleje ildsjælene, så man ikke kører død
2. vigtigheden af branding og kommunikation
3. ressourcer på i forbindelse med projekter også med frivillige – så det ikke bliver billig arbejdskraft, nødvendige for at få sat tingene i gang.

Opsamling

- Der er en villighed og interesse i at arbejde sammen og øge medborgerskabet.
- Der er potentiale hos det grå guld, forudsat at de ikke oplever sig bundet. Der er potentiale hos idrætsforeningerne, i pige og drengeklubber ...
- .
- Velfærd skal måske ikke længere skabes af kommunen for borgerne, men af kommunen med borgerne, med kommunen som facilitator frem for organisator.

Erfaringsopsamling
på projektet
”Kommunen og Civilsamfundet”

Maj 2011

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3
2. Baggrund og målsætning for projektet	3
3. Metode i central og decentral erfaringsopsamling	4
4. Begreberne civilsamfund og medborgerskab	4
5. Hovedresultater i Lundgaard Konsulenternes erfaringsopsamling	5
6. Hovedresultater i Lyngby-Taarbæk Kommunes erfaringsopsamling	6
6.1 Organisering	6
6.2 Profil af de frivillige i projektet	8
6.3 Hovedresultater	9
6.3.1 <i>Inde på matriklen – inde i rummet for opgavens varetagelse</i>	10
6.3.2 <i>Samarbejde med og fastholdelse af frivillige (værdigrundlag)</i>	11
6.3.3 <i>Frivillig arbejdskraft</i>	12
6.3.4 <i>Erfaringsopsamling fra de frivillige</i>	13
6.3.5 <i>Projektet anno 2011</i>	16
6.3.6 <i>Status på de seks delprojekter ultimo 2010</i>	16

1. Indledning

I 2008 henvendte konsulentfirmaet Lundgaard Konsulenterne sig til Lyngby-Taarbæk Kommune vedrørende et nyt projekt "Kommunen og Civilsamfundet". Formålet med projektet var at afprøve nye måder at dele ansvar på mellem medborgere og kommunale institutioner med sigte på dels at øge kvaliteten i den kommunale opgaveløsning, dels udvikle det frivillige medborgerskab. Projektet havde afsæt i den store frivillighedskultur på fx fritidsområdet og i foreningslivet, som allerede eksisterer. Projektet satte fokus på, hvordan ressourcer i civilsamfundet kan drages ind i den kommunale opgaveløsning i en tid, hvor velfærdsydelse fremover kan komme under pres. Projektet byggede på, at ansvar tænkes nede fra - med udgangspunkt i det personlige ansvar hos medborgeren - og op mod samfundets professionelle, lovbundne og frivillige fællesskaber.

Projektet havde sammenhæng til regeringens kvalitetsreform fra 2008 - og herunder, hvilke bud der er på fremtidens ansvarsdeling mellem kommunen og civilsamfundet.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 22. september 2008, at Lyngby-Taarbæk Kommune skulle deltage i projektet på linje med tre andre kommuner - Lejre, Varde og Horsens.

Projektet har været ledet af konsulentfirmaet Lundgaard Konsulenterne med en projektperiode på to år (2009 - 2010) og har omfattet i alt 19 delprojekter i de fire kommuner. Delprojekterne er gennemført inden for følgende områder:

- 1 bibliotek
- 3 daginstitutioner
- 5 folkeskoler
- 1 ungdomsskole
- 2 fritids- og idrætsklubber, heraf den ene for unge med særlige behov
- 1 10. klassecenter
- 7 ældre- og plejecentre, heraf et for ældre med sindslidelser
- 2 aktivitetstilbud for henholdsvis ældre og voksne med særlige behov
- 1 specialvejledning (for udviklingshæmmede)
- 2 afdelinger - en sundhedsafdeling og en administrativ funktion.

Delprojekterne har alle vedrørt velfærdsydelser.

Lundgaard Konsulenterne har udarbejdet en erfaringsopsamling, som af Socialministeriet blev offentliggjort ultimo januar 2011.

Dette notat vedrører erfaringsopsamlingen i Lyngby-Taarbæk Kommune. Notatet er et supplement til den kommende dvd om projektet i Lyngby-Taarbæk Kommune. Notatet, dvd'en og erfaringsopsamlingen fra Lundgaard Konsulenterne udgør samlet set Lyngby-Taarbæk Kommunes erfaringsopsamling på projektet.

2. Målsætning for projektet

Projektet er medfinansieret af Momsfonden. I Lyngby-Taarbæk Kommunes ansøgning til Momsfondet om midler til projektet blev det fremhævet, at det særligt interessante for kommunen i projektet var at få belyst mulighederne for, at frivillig indsats og offentlig opgavevaretagelse kan foregå midt inde i rummet for opgavens varetagelse. Kommunen skrev endvidere, at projektet derved

ville adskille sig fra andre frivillighedsområder, der typisk foregår uden for kommunens matrikler og rum for opgavevaretagelse. Projektet skulle søge at besvare spørgsmål som:

- Kan civilsamfundet supplere med en ny form for ansvarsdeling og måder at gøre tingene på?
- Kan de kommunale ansatte åbne op mod nye samarbejdsformer?
- Hvad får kommunernes borgere og deltagere ud af det?
- Hvilke rammevilkår og organisationsformer kan være med til at bære?
- Hvad kan gå galt?

Kommunen supplerede ansøgningen med, at projektet var et konstruktivt supplement til det frivillige arbejde, der allerede finder sted i kommunen samt, at kommunen i forvejen har et bredt udsnit af frivillige foreninger, men at indsatsen primært foregår uden for den kommunale opgavevaretagelse.

3. Metode i central og decentral erfaringsopsamling

Formålet med den overordnede erfaringsopsamling for projektet var at opsamle ideer, viden og viderebringe inspiration til andre kommuner og aktører på området.

Der var forventninger til projekternes bidrag til viden og erfaring om:

- Nye måder at dele ansvar på mellem kommune og civilsamfund – fx på områder, hvor der i dag ikke er tradition for samspil med frivillige eller helt nye former for samspil og kompetencedeling
- Barrierer, der dukker op, når medarbejdere og frivillige deler ansvar ”inde på arbejdspladsen” – fx i relation til gældende lovgivning, arbejdsvilkår, rutiner, arbejdstilrettelæggelse og holdning hos medarbejdere, ledere, frivillige eller brugere – og ikke mindst ideer til mulige løsninger
- Muligheder for at motivere flere frivillige eller nye grupper af frivillige gennem nye organiserings- og samspilsformer – fx direkte kontakt mellem frivillige og institution, inddragelse af frivillige i møder eller andre aktiviteter på arbejdspladsen
- Redskaber til forankring af det frivillige samfundsarbejde inde på arbejdspladsen – fx gennem nye organiseringsformer, sammenhængende politikker, tværgående samspil i den kommunale organisation eller nye former for samspil med de lokale frivillige foreninger.

Konsulentfirmaet Lundgaard Konsulenterne baserede deres erfaringsopsamling på løbende erfaringsudveksling med de fire kommuner, afgrænset kvantitativ spørgeskemaundersøgelse målrettet de frivillige deltagere (blandt andet om deres profil og motivation), fokusgruppeinterview og en afsluttende tværgående workshop med nøglepersoner fra de 4 kommuner og andre relevante aktører. I Lyngby-Taarbæk blev fire fokusgruppeinterview gennemført med henholdsvis frivillige, medarbejdere og ledere på tværs af de 6 delprojekter i kommunen.

Sideløbende med deltagelse i Lundgaard Konsulenternes erfaringsopsamling gennemførtes en mindre lokal erfaringsopsamling som et supplement til den centrale opfølgning.

4. Begreber i projektet

Begreberne ”frivillig” og ”medborger” er ikke defineret og brugt i en snæver betydning i projektet. I projektet indgår fx i Lyngby-Taarbæk unge fra 10. klassecentret, som har deltaget som frivillige i et af delprojekterne - selv om deres deltagelse har været et led i deres undervisning. På tværs af de fire kommuner har projektet involveret lokale patientforeninger, idrætsforeninger, private virksomhe-

der, udviklings- og menighedsråd, frivilligcentre samt frivillige som enkelt personer uden tilknytning til specifikke foreninger eller centre.

På engelsk skelnes mellem det at være henholdsvis statsborger og medborger. Samme skelnen søger fx Professor Ove Korsgaard ved at definere medborgerskab foruden de objektive lovsikrede rettigheder og pligter (statsborgerskab) som et subjektivt engagement i samfundet. Et engagement der indgår i det demokratiske arbejde med at skabe samfundet. Tankerne om medborgerskab er bagvedliggende værdier til det øgede fokus på inddragelse af civilsamfundet i forhold til at bevare og videreudvikle velfærdsydelse. Der er fokus på, at den sociale kapital, som findes i samfundet, kan udnyttes og være med til at understøtte de forskellige sektorer.

Begrebet "civilsamfundet" er vanskeligt at afgrænse, men kan bruges som en fællesbetegnelse for de aktører og grupperinger, som eksisterer imellem og uafhængigt af privatsfæren, markedet og det offentlige i et demokratisk samfund. Der er ingen skarpe grænser mellem de forskellige sfærer, og mange aktiviteter i samfundet går på tværs af dem.

I projektet har deltaget frivillige på tværs af de forskellige sfære, så civilsamfundet er i projektet forstået i en meget vid forstand.

5. Hovedresultater i Lundgaard Konsulenternes erfaringsopsamling

I konsulentfirmaet Lundgaard Konsulenternes erfaringsopsamling "Projekt kommunen og civilsamfundet, en erfaringsopsamling fra 19 kommune projekter" fremgår, at erfaringerne fra projektet viser, at der generelt fra borgerne er et ønske om at bidrage frivilligt og ulønnet, hvor der er behov for det. Der er leveret eksempler på, at der er et uudnyttet potentiale, som kan sættes i spil i bestræbelserne på at fastholde og udvikle velfærdsydelse i Danmark. Projektet har vist, at der både er nye områder, hvor frivillige kan levere en indsats, og nye grupper af frivillige, som er parate til at bidrage. Det at være frivillig og bidrage til samfundet medvirker til livskvalitet for de deltagende frivillige, og på samme tid medvirker den frivillige indsats til øgede velfærdsydelse og kvalitet. Centralt i Lundgaard Konsulenternes erfaringsopsamling fra projektet står, at samarbejdet mellem kommune og civilsamfund kan bidrage til mere kvalitet, der hvor borgerne møder den kommunale indsats.

Det er de positive oplevelser, der er fremherskende. Der har generelt været meget stor tilfredshed hos de frivillige, der har deltaget i erfaringsopsamlingen. Tilsvarende gælder for medarbejdere og ledere. Der har generelt været en fælles forståelse mellem de frivillige og de ansatte om "rummene" for frivillighed henholdsvis faglighed. Medarbejdernes frygt for at skulle afgive noget af det almenne, der kan give luft i hverdagen, er kun sjældent kommet til udtryk.

Samarbejdet mellem de frivillige og de kommunalt ansatte fagpersoner har bidraget til en positiv udvikling af de ansattes hverdag og arbejdsformer. De forskellige tilgange som de frivillige og de professionelle repræsenterer, medvirker til et øget fokus på faglighed og udvikler såvel kultur som arbejdsrutiner. Samarbejdet åbner institutionerne for lokalsamfundet og øger opbakningen til det arbejde, der udføres. Samarbejdet ses også at bidrage til at styrke lokalsamfundet i form af netværksdannelse og et øget samspil mellem forskellige grupper og personer, som ellers ikke mødes i andre sammenhænge. Projektet viser endeligt, at samarbejdet kræver investering i form af tid. En investering, som generelt opleves som nyttig i forhold til den værdi samspillet med de frivillige bidrager med.

Kernen i projektet kan sammenfattes til:

- At nye samarbejdsformer mellem kommunen og civilsamfundet indebærer behov for klare afgrænsninger og/eller klare politiske udmeldinger i forhold til organisering og styring. Den generelle erfaring i projektet er, at der ikke har været væsentlige barrierer for samarbejdet, men at projektet stiller skarpt på temaer indenfor organisering og styring, der bør prioriteres. Et tema er fx en afklaring af grænsen mellem fagligt og frivilligt arbejde. De klare afgrænsninger og/eller politiske udmeldinger bør prioriteres for at kunne engagere flere frivillige og høste det ”ekstra”, som et samspil kan give.
- At udvikle det frivillige medborgerskab er grundlæggende et politisk spørgsmål med sammenhæng til den efterfølgende politiske opfølgning og perspektivering af projektets resultater.

Konsulentfirmaet Lundgaard Konsulenterne har identificeret følgende succesparametre for vellykkede samarbejder mellem kommune og civilsamfund:

- Kvalificeret og engageret ledelse
- Klarhed omkring rammer, roller og ansvar
- Forankring af det frivillige arbejde (en del af hverdagen på enhed, men afskærmet for snærende strukturer og fortrolige oplysninger)
- Synlighed - med sammenhæng til ledelse og forankring (betydning af samspil skal synliggøres)
- Bredde og mangfoldighed i den frivillige indsats (engagere bredt – køn, alder og opgaver).

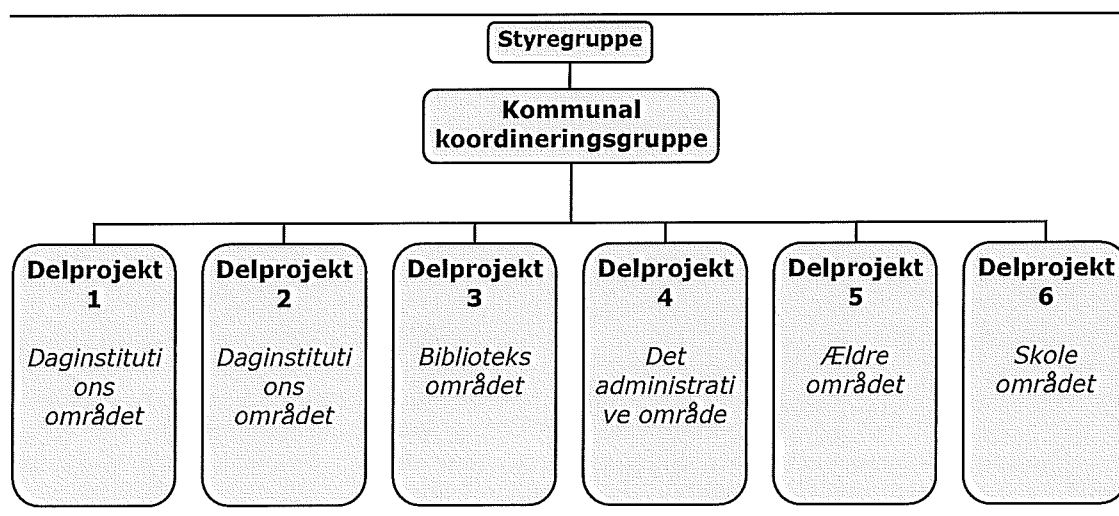
Der er en mere uddybende beskrivelse af de fem punkter i rapporten ”Projekt ”Kommunen og Civilsamfundet”, Lundgaard Konsulenterne, 2010. Konklusioner og anbefalinger fra erfaringsopsamlingen af Lundgaard Konsulenterne er generelt i overensstemmelse med de opnåede erfaringer i Lyngby-Taarbæk Kommunes i alt 6 delprojekter.

6. Hovedresultater i Lyngby-Taarbæk Kommunes erfaringsopsamling

6.1 Organisering

På baggrund af Kommunalbestyrelsens godkendelse af projektet den 22. september 2008 udpegede Direktionen fem forvaltningsområder til at bidrage til projektet. Det var daginstitutions-, skole-, ældre-, biblioteks- og det centraladministrative område. Organisationen fremgår af figur 1 med en styregruppe, en koordinator med en kommunal koordineringsgruppe, og seks delprojektgrupper. Styregruppen bestod af direktør for Børne- og Fritidsforvaltningen samt ledere fra de involverede forvaltningsområder.

Figur 1: Organisering af projekt "Kommunen og Civilsamfundet" i Lyngby-Taarbæk Kommune

Der forelå ingen specifikke krav i det overordnede projekt til indhold eller organisering af de enkelte delprojekter i de fire kommuner inden for temaet. Projektet har søgt at indhente bred erfaring om civilsamfundsinvolvering herunder om samspillet, opgave- og ansvarsfordeling mellem frivillige og de kommunale institutioner/fag professionelle.

Forud for projektstart præsenterede Lundgaard Konsulenterne og Velfærdsministeriet projektet for FOA, BULP, DLF, DSR og 3F. I Lyngby-Taarbæk Kommune blev der afholdt møde med de lokale tillidsrepræsentanter forud for projektstart, ligesom MED-systemet blev orienteret om projektet.

For hver af de seks delprojekter blev der udarbejdet projektbeskrivelser med milepæle. Ansvar for de enkelte delprojekter blev placeret hos projektjerne. Der har via projektbeskrivelserne på tværs af delprojekterne været fokus på ressourceallokering, samarbejde og fastholdelse og værditilvækst for brugerne ved inddragelse af frivillige i opgavevaretagelse på matriklen. De enkelte delprojekter har været målrettet forskellige grupper af frivillige og aktiviteter. Der ses en mangfoldighed i projektet i Lyngby-Taarbæk på dette punkt, som det også var tilfældet i de øvrige tre deltagende kommuner.

Kontakt til de frivillige til de enkelte delprojekter kom i stand via forskellige kanaler. Det er sket blandt andet via:

- Flyer, der blev uddelt til forældre og pårørende
- Annoncering i lokalavis
- Kontakter og opsøgende arbejde.

Formålene i de seks delprojekter er gengivet nedenfor.

Tabel 1: Beskrivelse af formål i de seks delprojekter i Lyngby-Taarbæk Kommune

Delprojekter	Formål
Børnehuset Bulderby	Formålet var at etablere et samarbejde mellem frivillige med ringe eller ingen tilknytning til arbejdsmarkedet og det pædagogiske personale i Børnehuset Bulderby samt invitere forældre og bedsteforældre og deres kompetencer inden for i aktiviteter for 0-6-årige.
Børnehuset Klokkeblomsten	Formålet var at etablere et samarbejde mellem beboere i et nyt byggeri for seniorer kaldet BauneBo og det pædagogiske personale i Børnehuset Klokkeblomsten om at udvikle kvaliteten i dagtilbuddet for de 3-6-årige i Børnehuset Klokkeblomsten. Børnehuset Klokkeblomsten og BauneBo er nabobygninger. Derudover skulle delprojektet søge at etablere en "bedstefar"/"bedstemor" ordning, hvor ældre fra kommunen kom og læste eventyr eller fortalte om egne oplevelser for børnene i børnehusets "eventyrrum".
Engelsborgskolen	Målet med projektet var at medvirke til at sikre en høj kvalitet i undervisningstilbud, fritidstilbud og forældrearrangementer på Engelsborgskolen. Skolen har dygtige og kompetente undervisere og fritidspædagoger, men ønsker at inddrage viden og kompetencer fra eksterne samarbejdspartnere og derved tilbyde også mere specialiseret viden i undervisningen.
Ældrecenteret Møllebo	Formålet med delprojektet var at fremme liv og livskvalitet for Lyngby-Taarbæk Kommunes ældre borgere ved at forsøge at inddrage nye grupper af borgere samt virksomheder som frivillige på forsøgsvis et områdecenter - og til andre opgaver end traditionelt. Ældreområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune har tradition for at inddrage frivillige som en væsentlig ressource på kommunens områdecentre. Det er fortrinsvis ældre borgere, som har, eller har haft, familiær tilknytning til det enkelte områdecenter.
Stadsbiblioteket	Formålet var i samarbejde med frivillige at benytte lokalbibliotekets lokaler i Taarbæk udenfor den korte officielle åbningstid samt at understøtte Taarbæks Kulturforenings arrangementer for lokalsamfundet. Taarbæk Bibliotek er et mindre lokalbibliotek, som er beliggende på Taarbæk Skole med to ugentlige åbningsdage (onsdag eftermiddag og lørdag).
Centraladministrationen	Formålet var at inddrage frivillige medborgere i et samarbejde med kommunen om udvikling af kommunens hjemmeside med hensyn til form, indhold og brugervenlighed. Et samarbejde om teknologi, kommunikationsform samt servicering af borgerne.

6.2 Profil af de frivillige i projektet

De frivillige i Lyngby-Taarbæk, som har medvirket i projektet, har en anden profil end hovedparten af de øvrige frivillige i de tre øvrige kommuner i projektet. I Lyngby-Taarbæk er der en ligevægt af kvinder og mænd. 65 pct. var under 50 år. 66 pct. havde en mellem eller lang videregående uddannelse. Det skal dog understreges, at overstående tal er baseret på meget få besvarelser fra frivillige i Lundgaard Konsulenternes kvantitative spørgeskemaundersøgelse (17 besvarelser fra Lyngby-Taarbæk). De resterende frivillige i delprojekterne i Lyngby-Taarbæk var enten yngre (10. klasse elever) eller generelt med samme karakteristika og procentandele. I de øvrige tre kommuner var der generelt blandt de deltagende frivillige en overvægt af kvinder over 65 år med ingen eller med en kort uddannelse.

71 pct. af de frivillige (som har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen (17 i alt)) er i arbejde, og 29 pct. er på efterløn/pension. For de fire kommuner samlet set var 18 pct. af de frivillige i arbejde, og 78 pct. var på efterløn/pension.

77 pct. af de frivillige er, eller har været, frivillig andre steder. For de fire kommuner samlet set var samme andel på 70 pct.

I Lyngby-Taarbæk Kommune har samarbejdet i delprojekterne med frivillige sociale organisationer været begrænset. De frivillige i delprojekterne har omfattet medarbejdere fra en privat virksomhed, elever fra 10. klassecenter, frivillighedsforening (Senior IT), pårørende, borgere og borgere med svag tilknytning til arbejdsmarkedet.

6.3 Hovedresultater

Projektet "Kommunen og Civilsamfundet" vedrører et område, hvor der allerede er et veletableret samarbejde med for eksempel frivillige foreninger, brugere og pårørende på en række fagområder, og hvor udfordringen i projektet har været at tænke i fx nye og tættere samarbejdsflader, i nye grupper af frivillige og i forhold til flere kommunale arbejdsopgaver. Det er en udfordring i forbindelse med en forholdsvis kort projektperiode på 2 år, for det tager tid at udvikle og forankre fx inddragelse af nye grupper af borger og virksomheder som frivillige. Det ses blandt andet i delprojektet på ældrecenteret, hvor det at få kontakt til unge krævede tid og stillede anderledes krav til samarbejdets planlægning fx ved afgangseksamener. Det er en erfaring i projektet, at nye samarbejdsflader og nye opgaver mellem kommunale institutioner og frivillige kræver tid for at gro sideløbende med engagement og knofedt fra begge sider.

Alle delprojekter er gennemført på "matriklen", men i mere eller mindre grad "inde i rummet for opgavens varetagelse". I alle delprojekter har der været et klart skel mellem faglig kerneydelser og service på den ene side, og på den anden side de ekstra ydelser og aktiviteter, som de frivillige aktivt har bidraget med. Der har ikke været faglige barrierer for projekternes gennemførelse, men der har været fokus på, hvor grænsen går mellem faglighed og lovkrav - og frivilligt arbejde. Delprojektlederne har alle brugt tid på at forklare og orientere om projektets formål forud for delprojektets igangsættelse. Det er en generel oplevelse på tværs af delprojekterne, at de frivilliges arbejde er "flødeskum" til gavn for brugerne/lokalområdet, men at de frivilliges indsats ikke har medført resourceallokering (frigivet ressourcer) i større omfang på institutionen.

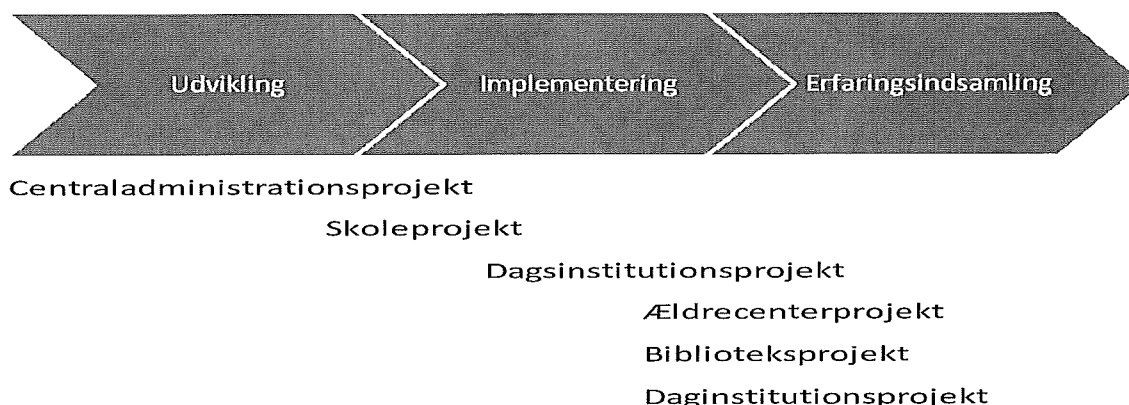
Ledelsesopbakningen har varieret i delprojekterne, og det er en erfaring fra projektet, at ledelsesopbakning er central, for at et projekt skal blive en succes.

Overordnet set er målsætningen helt eller delvist opfyldt i fire af de seks delprojekter ved udgangen af 2010. Et delprojekt på skoleområdet er fortsat i implementeringsfasen, men forventes fortsat at blive gennemført. Delprojektet i centraladministrationen blev stoppet, da det ikke var muligt at gennemføre i den oprindelige form.

Aktiviteterne i fire af delprojekterne (to på daginstitutions-, et på biblioteks og et på ældreområdet) har alle medført enten øget og/eller andre velfærdsydelser af kortere eller længere varighed. Delprojekterne har i varieret omfang skabt tættere bånd på tværs af generationer og mellem institutionen og brugere/pårørende/lokalsamfundet. Der er i alle projekter med undtagelse af det ene i centraladministrationen taget skridt til nye eller øget samarbejdsflader med brugere af institutionen eller borgere i kommunen. Projekterne har sat øget fokus på faglighed, når de frivillige er blevet inddraget i arbejdet på institutionen. De frivilliges aktiviteter har i enkelte delprojekter øget råderummet til et fagligt fokus blandt personalet til fx tid til et barn/børn, der i situationen har brug for ekstra opmærksomhed eller har et særligt behov.

Den forholdsvis store variation i gennemførelsesgraden de seks delprojekter imellem kan illustreres som neden for.

Figur 2: Projektets tre faser

Delprojektet i centraladministrationen ville involvere frivillige til aktiviteter inden for et område, hvor der ikke er tradition for samarbejde med frivillige. Det viste sig meget svært at få indkredset, hvor det var muligt at inddrage frivillige i et givtigt samarbejde for begge parter inden for gældende lovgivning mv. I fokusinterviewet med medarbejdere blev det fremhævet, at de største barrierer for delprojektet dels var en afklaring af råderummet for frivillige, dels at det blev oplevet som en ekstra opgave, som blev skubbet rundt. Der manglede ejerskab til opgaven/civilsamfundsinddragelse.

Delprojektet på skoleområdet vedrører en systematisk registrering og anvendelse af viden og kompetencer fra dels elevernes familier, dels lokalområdet. Det at inddrage viden og kompetencer fra fx pårørende i undervisningen er ikke i sig selv nyt, men det er en systematik og struktur for en aktiv inddragelse af frivillige til gengæld. Det viste sig, at projektperioden på 2 år var for kort tid, men delprojektet kører fortsat.

I delprojekterne i Lyngby-Taarbæk Kommune ses sammenhænge mellem resultatet og:

- Om det er et nyt projekt eller et allerede igangsat projekt
- Hvor let det har været at gå til opgaven
- Ledelsesopbakning
- En veldefineret tovholder
- Fokus på inddragelse og ansvar til frivillige – sammenhængskraften på institutionen – tæt dialog til frivillige og om det frivillige arbejdes merværdi blandt personalet
- Tidsforbruget.

I bilag 1 er gengivet udvalgte statements fra de gennemførte fokusgruppeinterviews med henholdsvis ledere og medarbejdere i Lyngby-Taarbæk Kommune.

6.3.1 Inde på matriklen – inde i rummet for opgavens varetagelse

Alle delprojekter er blevet afholdt inde på ”matriklen”, men der er variation i, hvor tæt de frivillige er blevet involveret i institutionernes opgavevaretagelse. Der er et spænd fra tæt integreret samarbejde (dagsinstitution) til adskilte og særlige initiativer og aktiviteter (ældrecenter). I boksen nedenfor er gengivet tilbagemeldinger fra tre af delprojekterne.

Daginstitution

Inden vi fik frivillige og folk i jobtræning, har vi på personalemøder haft oppe og vende, hvad det vil sige, at have folk ude fra i institutionen. Noget af det vi har drøftet er: de frivillige og tavshedspligt - hvad må det koste i tid for mentor at påtage sig denne opgave? Inddragelse af de frivillige - hvordan gør vi? Hvor meget skal vi i personalegruppen vide om personens arbejdsevne m.m., respekten for den frivillige, deres medejerskab, hvilke problemstillinger er der ved at inddrage frivillige i arbejdet med børnene? Konfliktløsning, forældreinddragelse.

Ældrecenter

Det er aftalt med områdeledergruppen, at der afsættes ressourcer svarende til 1 person fra hvert af de 6 områdecentre, som delvist kan indtræde med arbejdsværdi i nærværende projekt. Disse personer er samlet i en projektgruppe. Undervejs har projektlederne mødtes med 6 medarbejdere fra de 6 områdecentre, som hver især er koordinator for det frivillige arbejde på det enkelte center. Denne gruppe har været med til at udvikle konceptet og har deltaget i indledende spørgerunder med medarbejdere og borgere for at finde fokus for delprojektet. Samtidig har de 6 koordinatore deltaget aktivt i selve afviklingen af aktiviteterne.

Bibliotek

Frivilliggruppen har ikke deltaget i løsning af Bibliotekets almindelige daglige arbejdsopgaver, som kræver viden om det digitale bibliotekssystem og adgang til låner/personregistre etc., men frivilliggruppen har tilført biblioteket noget ekstraordinært. Frivilliggruppen har et ønske om udlån af materialer udenfor bibliotekets åbningstid, hvor de frivillige selv holder åbent. Dette kræver enten adgang til de digitale registre eller en investering i en udlånsautomat.

6.3.2 Samarbejde med og fastholdelse af frivillige (værdigrundlag)

Samarbejdet og ikke mindst rammerne herfor har været meget forskelligt grebet an i delprojekterne. I Børnehuset Bulderby indgår rummelighed og åbenhed som centrale værdier i huset med retningslinjer for samarbejdet med frivillige forankret i institutionens værdigrundlag og personalepolitik. I biblioteksprojektet blev rammerne for samarbejdet fastlagt i frivilliggruppen med afsæt i bibliotekets værdier, og rammerne medvirkede til at tydeliggøre det fælles kreative rum.

Der, hvor samarbejdet har været kontinuerligt mellem frivillige og den kommunale institution, ses en løbende udvikling i samarbejdet. I fokusgruppeinterviewene med frivillige var der samstemmende tilkendegivelser om lyst til og et ønske om mere medinddragelse og ansvar. Det er en erfaring fra projektet, at samarbejdet løbende bør udvikles via forventningsafstemning mellem de frivillige og institutionen/kommunen til samarbejdet. Projektet har ligeledes sat spot på, at rammer og samarbejdsaftaler, som løbende kommunikerer ud og redefineres, er givtige.

I boksen nedenfor er gengivet citater fra tre af delprojekterne.

Daginstitution

Vi har fået vendt mange spørgsmål og har fundet frem til en form for, hvordan de frivillige skal indgå i institutionen. Der er bred enighed om, at det er en gevinst for huset at have dem blandt os. Mens vi har haft frivillige i huset, har der undervejs været rejst spørgsmål om rummelighed, struktur/ramme for de frivillige, hvad skal de vide, og hvem skal informere, hvordan klæder vi personalet på, hvad er succeskriterierne? Hvordan takles det, når de enkelte læringsmål bliver forsinket/forhindret af den udefrakommende? Hvordan skaber vi rummelighed - at kunne rumme det anderledes? Vi udfordres på vores normer. Hvordan tackler vi konflikter? Hvordan superviserer vi hinanden bedst? Hvad lærer børnene, og hvad lærer vi børnene? Vi har på personalemøder formuleret en etik og leveregler for, hvordan vi gerne vil have det på vores arbejdsplads, og det er gældende for alle. Vi har skrevet ned og besluttet, hvordan vi inddrager de frivillige i arbejdet i institutionen, og har opstillet nogen rammer for, hvad de frivillige må varetage og have indflydelse på, og hvad de ikke må.

Ældrecenter

Der har undervejs i projektet været meget energi og interesse omkring at skabe udvikling om emnet med at inddrage frivillige i at løse kommunens opgaver. På baggrund af de enkeltstående aktiviteter er det ikke muligt at vurdere i hvilken grad, projektet har medvirket til at tilvejebringe rammevilkår og organisering til inddragelse af de frivillige. Ud over, som tidligere beskrevet, at de unge mennesker har travlt og ofte er vældig involverede, er vi også stødt på praktiske og strukturelle forhindringer i vores søgen efter yngre frivillige. Eksempelvis gik 10. klasses eleverne allerede fra til læseferie i begyndelsen af maj måned efterfulgt af afsluttende eksamen, hvorefter de spredtes for alle vinde i sommerferien for i september måned at starte på en eller anden form for ungdomsuddannelse.

Bibliotek

Bibliotekets værdigrundlag har haft stor betydning for projektets succes. Der har været en høj grad af overensstemmelse mellem de frivilliges syn på bibliotekets "ide" og deres mening/motivation med at deltage i projektet. Frivilligprojektet har givet den erfaring, at der er stor interesse for bibliotekets "ide", og at borgerne gerne vil bidrage med at videreudvikle og udfylde denne. Projektlederen vil dog påpege, at man ikke kommer uden om en basisydelse i biblioteksregi ydet af "ansatte", som et grundlag for frivilligarbejdet. I Taarbæk er der et stort overskud af lyst hos borgerne til at deltage.

6.3.3 Frivillig arbejdskraft

I delprojekterne har inddragelsen af frivillige haft sigte på at kunne tilbyde ekstra aktiviteter/ydelser til brugerne (flødeskum). Erfaringer med kommunale opgaver alene varetaget ved frivillig arbejdskraft kan projektet derfor ikke give. Delprojekterne har blandt andet haft fokus på at åbne institutioner mere op/bruge faciliteterne mere, på at støtte op om medborgere med behov herfor og øge forståelsen for et aktivt medborgerskab. I boksen nedenfor er gengivet citater fra tre af delprojekterne om samarbejdet samt tidsforbrug herpå.

Boks 3 Professionelle og frivillige

Daginstitution

Personalet oplever, at de får frisat ressourcer til at tage sig af de enkelte børn, når de frivillige er på stuerne. Et eksempel er fx, at en frivillig laver rytmik med børnene, og der er nogen af børnene, der er trætte, kede af det og ikke vil være med. Pædagogerne får tid til at yde omsorg og pædagogisk støtte til dem. I andre sammenhænge får pædagogen frigjort tid til at støtte barnet i dets udviklingsproces under aktiviteten. Dette er med til at højne kvaliteten i samværet med børnene.

Ældrecenter

Projektgruppen har undersøgt, hvordan repræsentanter for personalet (ude/inde/dag/aften) opfatter samarbejdet og ansvarsfordelingen mellem frivillige og personalet. Overvejende er personalet positive for de frivilliges bidrag, og ser gerne unge frivillige i funktionen i nærværende projekt. Der ønskes gerne frivillige om aftenen og i weekenden, hvor der i forvejen er få medarbejdere omkring de ældre. Dog skal vi være opmærksomme på, at det kan være svært at fastholde de unge, og det må vi tage med i vores samarbejde med de frivillige.

Det er ikke nyt for personalet, at frivillige kommer ind på områdecentret. Det nye er, at de frivillige udfører andre aktiviteter end tidligere. Inden projektet gik i gang var der i projektgruppen overvejelser om, at medarbejderne kunne have tanker om, at frivillige kunne "erstatte" de nuværende medarbejdere, eller kunne udføre "de sjove ting" med de ældre, og personalet derfor kun skulle udføre rutineopgaver. Dette ud fra en forståelse af, at "de sjove ting" er det ekstra kolorit, som giver hverdagen lys for medarbejderne i plejen af de ældre beboere. De forløbne aktiviteter har været af en sådan karakter, at medarbejderne ikke umiddelbart kunne iværksætte aktiviteterne. Imidlertid har personalet været meget aktive med at hjælpe beboerne hen til aktiviteterne og tage del i dem sammen med beboerne. Blandt personalet på områdecentret er aktiviteterne i projektet, og de frivilliges indtog, blevet oplevet som glædelig, da personalet har kunnet se, at de ældre har været glade for aktiviteterne. Medarbejdere har meldt tilbage, at de har oplevet deres egne roller anderledes, på den måde, at medarbejderne har skullet stå til rådighed for de frivillige, og som én har udtalt: "*det er ligesom at have en elev*". [i den forståelse er en elev i starten en ekstra opgave, og bliver senere i forløbet en hjælp]. En anden medarbejder har udtalt, at medarbejderne har skullet støtte og imødekomme de frivilliges behov om et øget kendskab til beboerne, og ser gerne at der tilgives ressourcer, så medarbejderne kan videreføre aktiviteterne, som de frivillige har sat i gang.

Bibliotek

Projektet har ikke tilført biblioteket ressourcer, så bibliotekets personale blev frisat, men tværtimod har det krævet en del ekstra ressourcer. Til gengæld har borgerne i Taarbæk fået et kulturtilbud de ellers ikke ville have fået.

6.3.4 Erfaringsopsamling fra de frivillige

Fra Lundgaard Konsulenterne indgik blandt andet en spørgeskemaundersøgelse i deres erfaringsopsamling. Der var enkelte muligheder for kommentarer i fritekstfelter. Neden for fremgår de kommentarer, som frivillige fra projektet i Lyngby-Taarbæk Kommune returnerede. Tabellen skal læses kolonnevis – det er ikke nødvendigvis samme person, som har besvaret de tre spørgsmål på en række.

Tabel 2: De åbne spørgsmål i Lundgaard Konsulenternes spørgeskemaundersøgelse

Hvad vurderer du, at dit arbejde som frivillig har betydet for stedet?	Hvad vurderer du, at dit arbejde som frivillig betyder for samfundet generelt?	Hvad synes du, man skal gøre for at få flere til at deltage som frivillige?
God stemning	Ikke noget særligt	Spørge
At der bliver gennemført noget ekstra for børnene, som personalet ikke har tiden til.	Intet	Oplyse om muligheder
Jeg håber, at de oplever det som en tak for deres indsats på arbejdet	At det sociale arbejde/netværk i lokalområdet øges	Tror, at det vil hjælpe at få flere selvfede radikale som mig i tale, og samtidigt uddanne samfundet bedre og derved afskaffe utryghed
Givet de ældre en god oplevelse og været med til at sætte gang i aktiviteter, der ellers ikke eksisterede	Fin virkning på kort sigt. Ingen virkning på lang sigt	Måske nogle flere "godter". Der er desværre mange unge, der ikke kan lide ordet "frivillig"
Afveksling for børn og aflastning for de ansatte	Man lærer at se tingene fra en ny og ung side	Eventuelt oprette sociale projekter i virksomheder, hvor medarbejdere får fri en dag for at udføre frivilligt arbejde
At aktiviteten øges på biblioteket	Kun ringe betydning	Annoncering i lokale gratisaviser
Forbedret kommunikation mellem Kulturforeningen og biblioteket. Skabt større synlighed omkring biblioteket, problematiseret åbningstiderne og herved skabt basis for udvidede tider, formået at rykke ved indretningen i biblioteket, og herved skabt mere fleksible rammer. Sat fokus på tiltag for børn og unge i kommunen, hvordan kan biblioteket spille en afgørende rolle her. Skabt et godt fællesskab mellem ca. 15-17 borgere, som nu er aktive i en læsekreds, skabt et samarbejde mellem Taarbæks fantastiske præst og biblioteket.	Vigtigt som samfundsborger	Udbrede kendskabet til frivilligt arbejde
	At biblioteket bevares som bibliotek ikke blot for skolesøgende, men også for borgerne i Taarbæk	Fortælle om de positive oplevelser man får, f.eks. i lokalaviserne
	Fokus fra det rent individualistiske menneskesyn flyttes over på en fornyet oplevelse af fællesskabets betydning. Naturligvis kun en start, men signalværdien er stor, idet man jo fortæller vidt og bredt om sin indsats som frivillig, hvilket nogen gange kan rykke andre	Synlighed er her helt centralt, desuden skal det være ukompliceret at blive en del af kommunens aktiviteter. Måske skulle man tematisere nogle centrale områder, og herefter efterspørge den nødvendige indsats. Man kunne forestille sig, at frivillighedsgrupper mødtes på tværs og udvekslede erfaringer og herigennem eventuelt blev animeret til at deltage i andre typer/projekter.

I samme spørgeskemaundersøgelse indgik et spørgsmål, som via mulighed for tre afkrydsninger blandt 11 udsagn, vedrørte de vigtigste grunde til, at respondenterne arbejdede som frivillige. I tabellen nedenfor er gengivet de 11 udsagn samt andel afkrydsning af hvert udsagn af frivillige i henholdsvis Lyngby-Taarbæk og alle frivillige i projektet på tværs af de fire kommuner. De højeste andele blandt frivillige i Lyngby-Taarbæk er opnået ved udsagnene "Jeg oplever det som en meningsfyldt måde at være medborger på" (69 pct.) samt "Jeg kan se, at jeg gør en forskel" (56 pct.). De laveste andele – 0 pct. – ses ved udsagnene "Jeg ser det som en del af min karriere" og "Jeg går mulighed for indflydelse og for at påvirke". Samme mønster ses, når andele af afkrydsninger ved de 11 udsagn opgøres for alle frivillige i projektet på tværs af de fire kommuner.

Tabel 3: Hvad er de vigtigste grunde til, at du arbejder som frivillig?

Udsagn	Lyngby-Taarbæk i alt	Alle 4 kommuner
Jeg ser det som en del af mit ansvar som borger	38%	36%
Jeg gør det på grund af min(e) pårørendes eller bekendtes situation	13%	18%
Jeg får mulighed for indflydelse og for at påvirke	0%	16%
Jeg kan se, at jeg gør en forskel	56%	52%
Jeg interesserer mig fagligt for opgaverne	13%	10%
Jeg ser det som en del af min karriere	0%	0%
Jeg får mulighed for at udvikle mig og lære noget	31%	14%
Jeg ønsker at indgå i fællesskab med andre	38%	38%
Jeg har tid til overs	25%	36%
Jeg oplever det som en meningsfyldt måde at være medborger på	69%	68%
Andet	19%	7%
I alt	16	165

I fokusgruppeinterviews målrettet de frivillige blev der ved spørgsmål om samarbejdet med personalet tilkendegivet, at frivillige er et supplement – noget ekstra –, som ikke skal erstatte fagligt personale, men også at der er behov for at tænke bredere og mere inddragende. Enkelte havde stødt på faggrænser. Ved spørgsmål om samarbejdet mellem frivillige og kommunale institutioner/personale blev følgende fremhævet, som vigtigt:

- Undgå besvær (møder mv.), men gå i stedet direkte til ydelsen
- Sæt rammerne for samarbejdet
- Påskøn indsatsen
- Tidsrammer er vigtige
- Forventningsafstemning – så vi ikke oplever, at vi løber panden mod muren
- En kontaktperson er vigtig – nogle skal tage ansvar (frivillig eller institution)
- Tovholder både blandt de frivillige samt fra institutionen, som koordinerer
- Opbakning fra personale og leder er vigtig
- Behov for en fleksibel indstilling hos begge parter
- Der skal også være plads til mindre velorganiseret frivillighed
- Frivillige borgere dækker de små behov, og vi benytter hinanden på tværs.

Der fremkom forslag til, at der blev oprettet et eventbureau, en frivillighedsportal, og at kommunen stiller rammer til rådighed, hvor der fx kan indhentes viden om puljer, og som kan kontaktes om en god ide mv.

Til spørgsmål om deres personlige bevægegrunde til at være frivillige, gik besvarelserne fra det overordnede som, at ”et nærsamfund har et stort behov for fællesskaber” og, at ”der er et stort potentiale i et større kendskab og værdier blandt ældre elever om, at vi hjælper hinanden” til det personlige niveau med udsagn som ”jeg får meget - det er meget morsomt - børnene er fantastiske”. Ved spørgsmål om, hvordan der findes frivillige kom der forslag om, at institutionen tager direkte

kontakt til brugere/borgere, samt giver det frivillige arbejde mening og viser, at her gør den frivillige en forskel.

6.3.5 Projektet anno 2011

En række af delprojekterne i Lyngby-Taarbæk Kommune er fortsat efter projektets afslutning. Der er igangsat en videodokumentation af projektet, som indgår i kommunikation af og opfølgning på projektet i kommunen. Viden fra projektet skal indgå i kommunens frivillighedspolitik/strategi, som forventes udarbejdet og godkendt i 2011. Viden fra projektet vil ligeledes indgå i et seminar om frivillighed og civilsamfund, som forventes afholdt i 3. kvartal 2011. Der skal endelige fortsat arbejdes med at forankre og implementere projektet i den kommunale organisation herunder fortsat afsøge muligheder og finde nye måder at dele ansvaret på – hele vejen rundt om det kommunalpolitiske opgavefelt. Frivillighedscentret bør i den fremadrettede proces medinddrages.

6.3.6 Status på de seks delprojekter ultimo 2010

En kort gennemgang af status i delprojekterne ved udgangen af 2010 fremgår af boksen nedenfor.

Tabel 4: Status ultimo 2010 på de seks delprojekter i Lyngby-Taarbæk Kommune

Delprojekter	Status ultimo 2010
Børnehuset Bulderby	Der har været tilknyttet 3 frivillige med en ringe eller ingen tilknytning til arbejdsmarkedet til Børnehuset Bulderby i projektperioden. De frivillige indgår ikke i normeringen eller i det pædagogiske arbejde, men er en ressource, der gør en forskel i dagligdagen. Der foreligger retningslinjer herfor. De frivillige løser arbejdsopgaver såsom at tage sig af køkkenet, forefaldende arbejde, leg med børnene, deltage eller gennemføre aktiviteter og projekter såsom at bage, lave rytmik, tage med på ture m.m. Den enkelte frivillige er tilknyttet den samme stue som deres personlige mentor. De frivillige har et individuelt ugentligt timetal, der er tilpasset til, hvad de har ressourcer til. Der bliver lyttet til deres ønsker og behov. Deres mentor hjælper de frivillige også i forhold til andre kommunale instanser, som der samarbejdes med. Alle forældre fik udleveret flyer med tilbud om at planlægge og gennemføre særlige aktiviteter med børnene. I samarbejde med pædagogerne har der været planlagt og gennemført en række aktiviteter med relation til læreplaner som fx om naturfænomener. Der har også været fortælling om andre lande, besøg af politi og politibil, bading, underholdning og undervisning af personalegruppen om børns motoriske udvikling. Børnehuset har derudover en stærk tradition for inddragelse af forældre og andre pårørende til afholdelse af fester mv. Alle aktiviteter i projektet videreføres.
Børnehuset Klokkeblomsten	Byggeriet af BauneBo trak ud, og efterfølgende blev målgruppen for byggeriet ændret. En udvikling, som fjernede grundlaget for delprojektets ene formål. Børnehuset har i projektet etableret en "Bedstefar"-ordning, hvor to ældre mænd regelmæssigt kommer og læser eventyr, andre historier samt fortæller livshistorier for de børn, som har lyst til det i børnehusets "eventyrstue". Det er en populær aktivitet blandt børnene – en mulighed for ro og nærvær. Aktiviteten er videreført, og har givet de to frivillige mænd mod på mere fx at arbejde i træ med børnene. Børnehuset har derudover en stærk tradition for inddragelse af forældre og andre pårørende til afholdelse af fester mv.
Engelsborgskolen	Projektet blev først reelt påbegyndt primo 2010, og er fortsat under implementering. Der har været sendt flyer ud til alle forældre til børn og unge på skolen dels om projektet, dels om de ønskede at stille deres viden og kompetencer til rådighed for skole og elever. Skolen har oprettet en forældrebank, der er en database, med informationer om viden og kompetencer, som personalet kan trække ind i undervisningen mv. I alt indgår ca. 70 forældre/pårørende i forældrebanken. I skoleåret 2010/11 er forældrebanken blevet introduceret til personalegruppen med opfordring til at inddrage den tilbudte viden og kompetencer i undervisningen. Ansvar for undervisningen ligger entydigt hos den ansvarlige lærer. Det er tanken, at der ligeledes oprettes en lokalbank, hvor lokalområdet på lignende måde vil søges inddraget i undervisningen.
Ældrecenteret Møllebo	De enkelte aktiviteter, som er blevet afviklet i delprojektet har involverede nye grupper af frivillige og til anderledes aktiviteter for beboerne på Områdecenter Møllebo. Aktiviteterne har medvirket til at fremme liv og livskvalitet for beboere på ældrecenteret. Der har været afholdt en stor aktivitetsdag for beboere i samarbejde ved en gruppe medarbejdere fra en privat virksomhed. Elever fra 10. klassecenter har undervist i oprettelse af mailadresser, mails mv. Der har været afholdt en forvandlingsdag med maleri ved lokal kunstner. Endelig er der blevet tilbudt ugentlig hjælp til at korrespondere elektronisk med familien i samarbejde med en forening.
Stadsbiblioteket	Frivillighedsgruppen (to repræsentanter fra biblioteket og fem frivillige) har arbejdet med ændring af lokalbibliotekets indretning. Der er indkøbt og indrettet cafehjørne med cafeborde, cafestole og kaffemaskine samt ny reol med hjul, der muliggør arrangementer på biblioteket, udstillinger, nye tidsskrifter etc. Frivillighedsgruppen har endvidere planlagt og gennemført en arrangementsrække for efterår 2009, forår 2010 og efterår 2010 med 9 arrangementer. Frivillighedsgruppen har nedsat en romanlæsegruppe primo 2010 med 15 deltagere, der har læst 5 - 6 titler i perioden. Lokalbiblioteket har i forbindelse med Taarbæk borgernes månedlige fællesspisning været åbnet 4 gange fra 17 - 19 (ekstraordinært) i projektperioden. Frivillighedsgruppen har ikke deltaget i løsning af bibliotekets alm. daglige arbejdsopgaver, der kræver viden om det digitale bibliotekssystem og adgang til låner/personregistre etc., men har tilført lokalbiblioteket ekstraordinære muligheder og aktiviteter.
Centraladministrationen	En nedsat projektgruppe med deltagelse fra kommunens it- og personaleafdeling samt kommunikationsenheden i direktionssekretariatet har søgt at afgrænse og igangsætte projektet igennem det meste af projektperioden. Afgrænsning af råderummet for inddragelse af frivillige i forhold til lovgivning og kommunal forpligtigelse har været vanskeligt. Projektet blev som en konsekvens heraf nedlagt i august 2010.

N O T A T

om

Prisfremskrivning af Budgetoverslag for Lyngby Taarbæk Kommune Skaterareal,
udarbejdet af NORDAL ARKITEKTER 25. maj 2009

Da det ikke har været muligt, inden sagens fremlæggelse for Kultur og Fritidsudvalget, at indhente nye budgetoverslag på et kommende skateareal samt skate sti, er totalen for Budgetoverslag for Lyngby Taarbæk Kommune Skaterareal, udarbejdet af NORDAL ARKITEKTER 25. maj 2009 for de enkelte etaper prisfremskrevet ved hjælp af KLs fremskrivningsprocenter for 2010 og 2011 og oprundet til nærmester hele 10.000.

	Budgetoverslag 2009	Prisfremskrevet
Etape 1A (Skatearela)	577.000 kr.	630.000 kr.
Etape 1B (Skatearela)	456.000 kr.	500.000 kr.
Etape 1C (Skatearela)	412.000 kr.	450.000 kr.
Etape 2 (Skate sti)	206.000 kr.	230.000 kr.

Trine Bøgh Barnholdt

Fremtidig organisering af klubområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune til beslutning

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår, at

1. Kultur- og Fritidsudvalget drøfter og beslutter fremtidig organisering af klubområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune samt fremtidig organisering af det kommunale festtilbud.

Sagsfremstilling:

Kultur- og Fritidsudvalget besluttede på mødet den 14. april 2011, at model 1 og 2 skulle sendes i høring med bemærkning om, at de unge inddrages i høringsprocessen. På udvalgets ekstraordinære møde den 2. maj 2011 besluttede udvalget, at der skulle gennemføres en ungeinddragelse af unge på 7. og 8. klassetrin og om muligt på 9. klassetrin i maj måned. Temaet skulle være de unges ønsker til klubtilbuddet.

Forvaltningen har modtaget 5 høringssvar fra henholdsvis Klub Lyngbys bestyrelse, MED-udvalget på og Bestyrelsen af Lyngby-Taarbæk Ungdomsskole/10. klassecenter, Klub Lyngbys MED-udvalg, Club 10 og Fælleselevrådet.

Forvaltningen har ligeledes modtaget fem udtalelser fra henholdsvis klublederne, gruppen af tillidsrepræsentanter (klubområdet), BUPL ((Forbundet for pædagoger og klubfolk), Virum Skole skolebestyrelse og fra to brugere af ungdomsklubber i kommunen.

Høringssvar/udtalelser samt notat med sammenfatning af høringssvar/udtalelser er vedlagt indstillingen i bilag 2.

Forvaltningen gennemførte i samarbejde med arbejdsgruppen ungeinddragelsen i maj måned ved afholdelse af fire fokusgruppeinterviews af unge fra 7. og 8. klassetrin. De indhentede oplysninger fra ungeinddragelsen er vedlagt indstillingen i bilag 3.

Sagsfremstilling drøftet i Kultur- og Fritidsudvalgets møde den 14. april og 2. maj 2011.

Med vedtagelsen af budgettet for 2009 – 2012 blev det besluttet at gennemføre en analyse af klubområdet. Rapporten fra analysearbejdet forelå i maj 2010. Analysen afdækkede overordnet en stor tilfredshed med fritidsklubtilbuddet, men også en række udviklingspunkter i forhold til konsekvent implementering af den

besluttede områdeledelsesstruktur, bedre styring og dokumentation via virksomhedsplanerne samt afrapportering herpå. Derudover havde de overordnede anbefalinger i analysen særligt fokus på ungdomsklubtilbuddet.

Kultur- og Fritidsudvalget drøftede på flere møder forslag til ny klub- og ledelsesstruktur i Lyngby-Taarbæk Kommune hen over sommeren 2010. På udvalgets septembermøde blev der fremlagt tre forslag til ny klubstruktur samt to forslag til ny ledelsesstruktur. Kultur- og Fritidsudvalget besluttede at sende modellerne i høring i klubbestyrelsen samt klubbernes Lokaludvalg. Ingen af høringssvarene pegede klart på nogen af de udarbejdede modeller. I budgetaftalen for 2011- 2014 indgår 2 mio. kr. i effektivisering på struktur og 1 mio. kr. som generel besparelse. I alt en samlet reduktion af klubområdet budget med 3 mio. kr. fra 2012. På baggrund af høringen og budgetaftalen besluttede Kultur- og Fritidsudvalget derfor i november 2010 at nedsætte en arbejdsgruppe, der skulle komme med forslag til ny klubstruktur indenfor rammerne af den besluttede budgetreduktion på de 3 mio. kr.

Kommissoriet for arbejdsgruppen, der er indarbejdet i rapporten, gav arbejdsgruppen i opdrag:

- At udarbejde et forslag til ny klubstruktur*
- At udarbejde et forslag til vision, formålsbeskrivelse og målgruppe for den nye klubstruktur*
- At beskrive hvordan den nye klubstruktur mest hensigtsmæssigt understøttes ledelsesmæssigt samt styringsmæssigt.*

Arbejdsgruppen har indhentet viden fra blandt andet en afholdt temadag for alle medarbejdere og ledere i klubber, Club 10 samt repræsentanter fra Ungdomsskolen samt en gennemført inddragelse af de unge i forbindelse med afholdelse af en workshop med elever fra 6. – 10. klasserne om deres holdninger og ønsker til det gode børne- og ungdomsliv. Arbejdsgruppen har desuden indhentet viden, erfaringer og inspiration fra andre kommuner. Arbejdsgruppen har udarbejdet forslag til ny vision, formål og målgruppe for området samt drøftet og udarbejdet 3 modeller, der hver især beskriver forslag til fremtidig klubstruktur samt ledelses- og styringsmodel. Arbejdsgruppens afrapportering er vedlagt indstillingen i bilag 1 (Er tidligere udsendt - kan findes på sagen).

Tre modeller for fremtidig klubstruktur

Modellerne lever alle op til det besluttede effektiviserings- og besparelseskrav på i alt 3 mio. kr. og til den udarbejdede vision, formåls- og målgruppebeskrivelse. De lægger alle vægt på følgende:

- Udgangspunkt i en opfattelse af klubbernes/ungdomsskolens rolle som spilfordeler*
- Et tæt og forpligtende samarbejde mellem klubber og ungdomsskole*
- I konsekvens heraf en større åbning og orientering ud mod omverdenen og mod*

andre aktører på fritidsområdet, f.eks. idrætsforeninger, spejderkorps, musikskolen, og boligforeningerne

- *En øget vægt på tværgående initiativer og indsatser*
- *Et øget fokus på det opsøgende arbejde. De unge skal opsøges hvor de er og klubarbejdet tage udgangspunkt heri, frem at vente på, at de unge kommer til klubberne*
- *Et øget fokus på særlige og tværgående målgrupper med særlige behov*
- *Større fleksibilitet*
- *En mere fleksibel ressourcetænkning og ressourceanvendelse*
- *En ens tilgang til krav til styringsmodel.*

De tre modeller kan tænkes både med og uden Club 10, forstået på den måde, at lederstillingen i alle tre modeller nedlægges og bidrager til finansieringen af de 3 mio. kr.'s effektivisering/besparelse med 200.000 kr. Tilbuddet kan enten fortsætte som hidtil i de eksisterende lokaler, men drevet af klubberne og ungdomsskolen – eller Club 10 tilbuddet kan nedlægges. I så fald vil et eventuelt festtilbud for unge fremover skulle drives af ungdomsskolen og klubberne. Såfremt lederstillingen i Club 10 ikke nedlægges vil kravet til yderligere besparelser på klubstrukturen eller på klubbernes driftsbudget øges med 200.000 kr. i alle tre modeller.

De tre modeller er forskellige med hensyn til følgende:

- *Provenutilvejebringelse – herunder om det forudsatte provenu tages helt eller delvis på strukturen*
- *Hvorvidt der tilstræbes en enstrengt struktur på 10 – 18 års området*
- *Hvor forpligtende og tæt samarbejdet mellem klubber og ungdomsskole er*
- *Hvorvidt fritids- og ungdomsklubtilbuddet er placeret under samme ledelse.*

Arbejdsgruppen har ikke kunnet blive enige om at pege på en bestemt model og fremlægger derfor tre modeller til politisk drøftelse og beslutning. Der er dog en større del af arbejdsgruppen, der peger på model 1 end på model 2 og 3.

Model 1. Ny klubstruktur med områdeledelse og fire ungdomsklubber

En områdeleder vil have ansvaret for det samlede klubområde. Fritids- og ungdomsklubberne lægges organisatorisk sammen to og to, således at der er én leder til to fritidsklubber og en ungdomsklub. De otte fritidsklubber bibeholder en daglig ledelse som varetages af en pædagogisk koordinator. Ungdomsklubdelen bliver fysisk lagt sammen i forlængelse af den nye ledelsesstruktur, så der ikke længere er otte ungdomsklubber, men fremover fire. Det giver stordriftsfordele, der enten kan udmøntes i bedre normering eller øget åbningstid. Der etableres et forpligtende gensidigt samarbejde med Ungdomsskolen. Ansvar for Ungdomsskolens pausehold – ungdomsklub – overgår til klubberne.

Model 1 bevarer den lokale forankring og den kontinuerlige overgang fra fritidsklub til ungdomsklub, hvilket styrker relationsarbejdet og klubbernes

kendskab til børn og unge i kommunen.

Provenu

Model 1.: 1 områdeleder, 4 klubledere, 8 koordinatører	År 1	År 2	År 3
<i>PL-2011, Merudgift - / Mindreudgift +</i>		I hele kroner	
<i>Ny ledelsesstruktur:</i>			
Afskaffelse af 4 klublederstillinger	1.965.600	1.965.600	1.965.600
Nedlæggelse af Club 10 lederstilling	200.000	200.000	200.000
I alt	2.165.600	2.165.600	2.165.600

Modellen tilvejebringer en besparelse/effektivisering på ny klub- og ledelsesstruktur på 2.165.600 kr. Den resterende besparelse tages på klubbernes driftsbudget på vikarmidler samt ved at reducere andelen af uddannede pædagoger og øge andelen af ikke uddannede.

Model 2. Enstrengt fritidstilbud for de 10 – 18-årige – etablering af ungdomscenter

Lyngby-Taarbæk Ungdomsskole og 10. klassecenter placeres organisatorisk under Kultur- og Fritidsafdelingen for at samle tilbuddene til de lidt ældre børn og unge. Derved skabes grundlaget for et enstrengt fritidstilbud til målgruppen. Det enstrengede tilbud samles under et Ungdomscenter og ledes af en ungechef. Der oprettes tre lokale ungdomsklubtilbud og et centralt tilbud, der integrerer den hidtidige pauseklub på ungdomsskolen. Kernen i ungdomsklubtilbuddet er den centrale ungdomsklub, men der etableres herudover tre lokale ungdomsklubtilbud i Virum, Lyngby og Lundtofte. De tre lokale ungdomsklubtilbud vil både have klubtilbud på en fast matrikel samt opsøgende og tværgående indsatser i forhold til særlige målgrupper.

De nuværende 8 fritidsklubber bibeholdes forankret i skoledistrikterne ud fra nærhedsprincippet og det etablerede tætte samarbejde med skoler og SFO'er med det daglige ledelsesansvar placeret hos en pædagogisk koordinator.

Provenu

Model 2.: 1 Ungdomskulturcenter chef, 4 klubledere, 8 koordinatører	År 1	År 2	År 3
<i>PL-2011, Merudgift - / Mindreudgift +</i>		I hele kroner	
<i>Ny ledelsesstruktur:</i>			
Oprettelse af ungdomskulturchef	-600.000	-600.000	-600.000
Afskaffelse af 15 områdeledere	860.000	860.000	860.000
Afskaffelse af 4 klublederstillinger	1.965.600	1.965.600	1.965.600
Oprettelse af deltidsstilling i administrativ funktion	-100.000	-100.000	-100.000
Nedlæggelse af Club 10 lederstilling	200.000	200.000	200.000
I alt	2.325.600	2.325.600	2.325.600

Modellen tilvejebringer et lidt større provenu på klub- og ledelsesstrukturen end model 1, men forudsætter også, at der gennemføres besparelser på driften. Den resterende besparelse tages på klubbernes driftsbudget på vikarmidler, samt ved at reducere på andelen af uddannede pædagoger.

Model 3. Enstrengt fritidstilbud for de 10 – 18-årige – etablering af Ungecenter og opdeling af klubtilbuddet i et særskilt fritidsklubtilbud og ungdomsklubtilbud

Lyngby-Taarbæk Ungdomsskole, 10. klassecenter og klubberne placeres organisatorisk under Kultur- og Fritidsafdelingen for at samle tilbuddene til de lidt ældre børn og unge. Derved skabes grundlaget for et enstrengt fritidstilbud til målgruppen. Det enstrengede tilbud samles under et Ungdomscenter og ledes af en ungechef. Der etableres ledelse af et særskilt fritidsklubtilbud og et ungdomsklubtilbud.

Fritidsklubberne forankres fortsat i skoledistrikterne ud fra nærhedsprincippet og det etablerede tætte samarbejde med skoler og SFO'er med dagligt ansvar hos pædagogiske koordinatore og under en fælles fritidsklubchef.

Ungdomsklubtilbuddet samles i en fælles ungdomsklub/værested på samme matrikel, hvor de primære Ungdomsskoleaktiviteter foregår. Dermed skabes et fundament for en øget synergieffekt mellem kommunens centrale Ungdomsklub og Ungdomsskolen - "aktiviteter tiltrækker, relationer fastholder". Som supplement til det centrale Ungdomsklubtilbud, tilbydes ligeledes i løbet af ugen forskellige lokale ungdomsklubtilbud – på skift i de lokalt forankrede fritidsklubbers lokaler, i andre egnede lokaler eller hvor de unge er.

Provenu

Model 3.: 1 Ungdomskulturcenterchef, 2 klubledere, 8 koordinatore	År 1	År 2	År 3
<i>PL-2011, Merudgift - / Mindreudgift +</i>		I hele kroner	
<i>Ny ledelsesstruktur:</i>			
Oprettelse af ungdomskulturchef	-600.000	-600.000	-600.000
Afskaffelse af 1,5 områdeledere	860.000	860.000	860.000
Afskaffelse af 6 klublederstillinger	2.948.400	2.948.400	2.948.400
Oprettelse af deltidsstilling i administrativ funktion	-100.000	-100.000	-100.000
Nedlæggelse af Club 10 lederstilling	200.000	200.000	200.000
I alt	3.308.400	3.308.400	3.308.400

Model 3 finansierer det samlede besparelses- og effektiviseringskrav på klub- og ledelsesstrukturen fuldt ud, og indebærer desuden et merprovenu på 308.400 kr., der kan anvendes til nye indsatser og initiativer.

Økonomiske konsekvenser:

De opstillede tre modeller lever alle op til kravet om tilvejebringelse af et samlet effektiviseringsprovenu/besparelse på i alt 3 mio. kr., dog med et varieret provenu fra effektivisering på struktur.

Beslutningskompetence:

Kommunalbestyrelsen.

Kultur- og Fritidsudvalget, den 14. juni 2011:

Kultur- og Fritidsudvalget har haft en grundig drøftelse af de mange høringssvar, som er indkommet i forbindelse med høringsperioden og i de forskellige dialoger, som er blevet faciliteret både med klubområdet og med de unge. Udvalget har nøje sammenholdt høringssvarene med den rapport, som arbejdsgruppen har udarbejdet – og som indebærer forskellige forslag til den fremtidige struktur for klubområdet i

fremtiden. Udvalget ønsker i den forbindelse at udtrykke anerkendelse til klubområdet for den konstruktivitet og forandringsparathed, som området er indgået i dette arbejde med.

Et flertal i udvalget bestående af B, F, V og Jørn Moos indstiller overfor Økonomiudvalg og Kommunalbestyrelse, at klubområdet organiseres efter en områdeledelsesmodel – med en overordnet områdeleder og 4 klubledere under denne med ansvar for både ungdomsklubben og de tilknyttede fritidsklubber. Områdelederen har det overordnede ansvar for hele klubområdet og administrerer områdets ressourcer efter de principper, som er beskrevet i den nye ressourcemodel for området og som forelægges politisk i august 2011. De 4 klubledere under områdelederen har alle ansvaret for én ungdomsklub og 2 – 3 fritidsklubber. Den daglige ledelse af fritidsklubberne varetages af en koordinator. Dette indebærer, at der fremover kun vil være 4 lokale ungdomsklubber, men fortsat 8 lokale fritidsklubber – én fritidsklub i hvert skoledistrikt. Modellen sikrer således en fortsat lokal forankring af klubtilbuddet i Lyngby-Taarbæk Kommune. For en nærmere beskrivelse af de ledelsesmæssige relationer og strukturen til rapportens beskrivelse af model 1.

Herudover løser alle klubber en række fælles tværgående opgaver i forhold til særlige målgrupper og indsatsområder, ligesom *spilfordelerrollen* indebærer et tæt og forpligtende samarbejde i forhold til ungdomsskolen, foreningslivet og boligforeningerne. For at sikre det tætte og forpligtende samarbejde med ungdomsskolen placeres områdelederen fysisk på ungdomsskolen, ligesom samarbejdet i forhold til både ungdomsskolen, foreningslivet og boligforeningerne reguleres i en fælles udviklingsaftale. Alle klubber er forpligtigede til at opbygge et samarbejde med de lokale idrætsforeninger for at skabe et så bredt og godt ungdomstilbud.

Udover de nævnte ungdoms- og fritidsklubber etableres som noget nyt et centralt værested for de 14 – 18-årige i det centrale Lyngby, som skal have åbent i eftermiddagstimerne. De nærmere rammer omkring tilbuddet med hensyn til indhold, bemanning og fysisk placering afklares nærmere i forbindelse med efterårets planlægning og implementering af den nye klubstruktur.

Værestedstilbuddet erstatter den nuværende pauseklub på ungdomsskolen og midlerne fra pauseklubben indgår i finansieringen af værestedstilbuddet. Der omprioriteres endvidere 100.000 - 200.000 kr. fra Club 10-tilbuddet til værestedstilbuddet, således at værestedet samlet set vil have ca. 3/4 mio. kr. til at sikre driften for. For alle der er medlem af ungdomsklubberne er værestedet en del af det samlede tilbud, men for de øvrige unge skal der uarbejdes en takst for dette tilbud.

Club 10 tilbuddet bevares, men skal udvikles. Club 10 tilbuddet drives fremover i en mere fleksibel form, der indebærer, at festerne fremover kan afvikles i alle de tre store lokalområder - Virum, Lyngby og Lundtofte. Det undersøges med Templet om

der vil være mulighed for - som foreslået af Fælleselevrådet - at enkelte fester også kan afvikles i Temples lokaler, eventuelt i samarbejde med Templet. Antallet af fester tilpasses samtidig, således at der fremover kun afvikles fester en til to gange om måneden, fortrinsvis i vinterhalvåret.

Forslaget til ny struktur indbringer 2.165.000 kr. i effektiviseringsgevinst. Den resterende del af det forudsatte effektiviserings- og besparelsesprovenu tages som besparelse på vikarmidlerne og på løn (herunder en ændring af forholdet mellem uddannede og ikke uddannede medarbejdere). Det er udvalgets vurdering, at disse tiltag lever op til kravet om samlet 3 mio. kr. i budgetreduktion for 2012 og overslagsårene, hvorved budgetaftens mål for 2012 og frem vurderes som opfyldt.

Udvalget anbefaler endelig, at de i rapporten fremlagte forslag til ny vision, formål og rammer for det fremtidige klubtilbud godkendes.

Den nye klubstruktur evalueres efter 2 år. Det vil sige primo 2014.

2 medlemmer, Lone Schou-Hansen, A og Lene Kaspersen, C tager forbehold, idet medlemmerne ikke har nået at drøfte protokollatet med den politiske gruppe.

Udvalget ønsker i øvrigt en sag på Kultur- og Fritidsudvalgets møde i 3. kvartal 2011 om kommunens alkoholpolitik overfor unge.

Økonomiudvalget den 21. juni 2011:

Kultur- og Fritidsudvalgets indstilling om at følge model 1 anbefales, dog således, at "(herunder en ændring af forholdet mellem uddannelse og ikke uddannede medarbejdere)" udgår, og idet diskussionen om Club 10, pauseklub og et værested tilbagesendes til Kultur- og fritidsudvalget.

Endvidere lægger udvalget til grund, at der etableres et forstærket samarbejde mellem klubberne og skolerne.

Kommunalbestyrelsen, den 27. juni 2011:

Økonomiudvalgets anbefaling godkendt.

Morten Normann Jørgensen (F) og Søren Hoby Andersen (F) var fraværende.

Sophienholm – forslag til udstillingsplan for 2012.

20.januar – 23. februar Corner 2012

Den nu 80-årige Kunstnersammenslutning Corner har efterhånden taget fast bolig i januar måned på Sophienholm, hvor de udstillende medlemmer samt inviterede gæster får lov at boltre sig i hovedbygning, staldbygning, café, drivhus, Norske Hus, samt i parken. Corners kendetegn er stadig den figurative, ekspressive kunst, som de finder ligesindede hos i to så forskellige yderpoler som London Skolen og kinesisk nutidskunst. Corners hjemmeside www.corner.dk er et slags virtuelt opslagsværk, som udvider udstillingen med alle relevante informationer om de enkelte kunstnere og deres værker

3.marts – 12.april "Road" - Steen Larsen

Steen Larsen (f. 1960) er uddannet i Odense og i England, og tilhører gruppen "Dansk Figuration". Vi er tilbage ved begyndelsen. Vi er tilbage i en ældgammel natur. Vi er tilbage i skoven, ved fjorden og ved havet. Vi er tilbage ved et fravær. Vi er tilbage ved de smukke gamle biler efter krigen, og vi er tilbage på vejene, som skærer og bugter sig ude i terrænet, gennem skoven, langs fjordene og ned til havet. Vi er tilbage ved forbrydelsen og gerningsstedet. Vi er tilbage ved hemmelighederne og løgnene og ting, man gør i dølgsmål, i det skjulte. Vi er "on the road" med den unge, figurative, næsten super-realistiske maler Steen Larsen, som fortæller sære historier med bilerne i landskaberne som omdrejningspunkt.

21. april – 31.maj SEEING LANDSCAPE – på kinesisk

Nogle af kunstnerne fra den danske sammenslutning CORNER har gennem de senere år i højere grad end før dyrket international aktivitet og har nu genoptaget en kontakt med kinesiske kolleger som rækker langt tilbage i sammenslutningens historie. Derfor kan vi nu på Sophienholm i et fælles dansk-kinesisk samarbejde mellem kunstnere og institutioner i begge lande præsentere en international udstilling med moderne kinesisk landskabsmaleri. Ud fra devisen: De kloge nyder bjergene; de vise nyder vandet. Trods den lange geografiske afstand mellem Danmark og Kina, er kulturudvekslingen givende for begge parter. De 12 udstillende kunstnere fra Kina har det til fælles med CORNER medlemmerne, at de fleste arbejder figurativt på en eller anden måde. De kinesiske kunstnere er hver især kendte og anerkendte kunstnere i Kina, og flere af dem underviser på kunsthøjskoler og akademier rundt om i landet.

9.juni – 16. august Jean Voigt og Zarah Voigt

Denne sanselige og maleriske udstilling tager publikum med på en rejse ind i multikunstneren Jean Voigts univers i en mageløs forening af skønhed og forfald. Kom tættere på kunstneren, designeren og kostumieren gennem hans litografier, akvareller, malerier, samt - ikke mindst - kostumer. Og ligeledes på hans datter Zarah Voigt, der er udlært i scenografi og haute couture-design hos sin far, men har valgt smykkedesign som sin, meget raffinerede, niche.

Jean Voigt (1940 – 96) var om nogen mørkets - og lysets - mester, der med perfektionisme og talent forenede både mode, teater og maleri. Fortællingen om ham og Zarah (f.) suppleres med foto og film. De visuelle tableauer ledsages af poetiske sekvenser fra Maria Sanders biografi om Jean Voigt: "Lyset rammer selv det unævnelige", som udkom sidste år.

25. august – 20. september **Septemberudstillingen – Erik Andreasens samling**

Lyngby Kunstforenings traditionelt årlige septemberudstilling fejrer i år sin mangeårige formand, professor Erik Andreasen, som i 1982 donerede hele sin fantastiske samling af – fortrinsvis konstruktiv – kunst til Glyptoteket. Han satsede på nogle udvalgte kunstnere, der tegnede avantgarden i København og Paris i slutningen af 1940'erne og -50'erne. Det er navne som Richard Mortensen, Robert Jacobsen, Victor Vasarely, Jean Dewasne, Serge Poliakoff o.a. Selv om det for størstedelen drejer sig om linie, form og farve, så har også enkelte Cobra kunstnere deres væsentlige plads i samlingen. Bl.a. Carl Henning Pedersen.

For en stund returnerer en stor del af denne uvurderlige samling til Lyngby, hvor vi bliver mindet om en væsentlig periode i 1900-tallets kunsthistorie.

29. september – 8. november **Carnegie Art Award 2012**

I år er Sophienholm vært for den fornemme nordiske pris-udstilling, stiftet af Carnegie Bank Sverige, med det formål at stimulere produktionen af samtidskunst, nærmere betegnet MALERI, af højeste kvalitet.

Maleriet kan dog udvides til også at omfatte fotografi og videokunst.

Denne gang udstiller alle de 17 nordiske kunstnere, som mellem 127 nominerede, i en hård konkurrence er udvalgt af en jury bestående af fremtrædende kunsteksperter.

Juryen har tildelt 1.prisen til den finske kunstner Heikki Marila, 2.prisen til den svenske Ann Edholm, og 3.prisen til den danske Christian Schmidt Rasmussen. Stipendiet er gået til den unge svenske Klara Lidén.

17.november – 17. januar **Glas – Pipaluk Lake**

Pipaluk Lake har markeret sig stærkt både på den danske og den internationale glas-scene med sine eksperimenterende arbejder, der konstant udfordrer glassets muligheder.

Efter to års studier i tekstilformgivning begyndte hun at arbejde med glas og tog helt usædvanligt afgang i tekstil og glas. Det blev begyndelsen på en vedvarende undersøgelse af glassets muligheder og udviklingen af et enestående formsprog, der forener hendes usædvanlige baggrund som tekstilformgiver og glaskunstner.

Pipaluk Lake bygger sit arbejde på eksperimenter med vinduesglas og metaller. Materialernes møde og deres gensidigt forvandlende egenskaber i den varme glasovn er omdrejningspunktet i projekterne. Glassets uopdagede potentiale og skulpturelle kvaliteter kommer til syne i den formgivende proces, hvor også kobber, messing og jern indgår, og flade bliver til form i takt med, at glasset blødgøres og synker ned over metaltrådene. Det er kunsthåndværk i højeste potens.

NOTAT

om

Undersøgelse af bibliotekernes betydning for borgerne

Epinion og Moos-Bjerre Analyse & Rådgivning har for Danmarks Biblioteksforening set nærmere på bibliotekernes betydning for borgerne.

Af de flere end 1.000 adspurgte danskere svarede 67 % at de højest har 3 km til det nærmeste bibliotek. Samtidig svarede 55 %, at hvis afstanden steg til 5 km eller derover ville de ikke længere bruge biblioteket.

Undersøgelsen dokumenterer desuden entydigt, at biblioteksbrug som barn og ung øger sandsynligheden for, at man senere gennemfører en uddannelse.

Orienteringsbilag: Rapport: Danskernes holdning til biblioteker. Danmarks Biblioteksforening 5. juli 2011.

Tine Vind

Danmarks Biblioteksforening

Rapport
Danskernes holdning til biblioteker 2011

5. Juli 2011

Indholdsfortegnelse

1	INDLEDNING	1
2	SAMMENFATNING	2
3	BIBLIOTEKERNES IMAGE OG SAMFUNDSMÆSSIGE VÆRDI	4
3.1	BIBLIOTEKERNES IMAGE	4
3.2	BIBLIOTEKERNES VÆRDI FOR SAMFUNDET	4
4	BIBLIOTEKERNES UDDANNELSESEFFEKT	6
4.1	BEFOLKNINGENS VURDERING AF BIBLIOTEKERNES BIDRAG TIL UDDANNELSE OG LÆSELYST	6
4.2	SAMMENHÆNG MELLEM TIDLIG BRUG AF BIBLIOTEKER OG OPNÅET UDDANNELSESNIVEAU	9
5	PRIORITERING INDENFOR BIBLIOTEKSTILBUDET	11
6	BEFOLKNINGENS BRUG AF BIBLIOTEKET	13
6.1	BRUGSHYPPIGHED	13
6.2	BRUGSFØRMÅL	14
6.3	BRUG AF PERSONALEHJÆLP	15
7	BRUGERNES TILFREDSHED MED OG VÆRDI AF BIBLIOTEKER	16
7.1	BRUGERNES TILFREDSHED MED BIBLIOTEKERNE	16
7.2	BRUGERNES PERSONLIGE VÆRDI AF BIBLIOTEKER	17
8	AFSTAND TIL BIBLIOTEK	18
8.1	BORGERNES AFSTAND TIL NÆRMESTE BIBLIOTEK	18
8.2	AFSTANDENS BETYDNING FOR FRAVALG	18
8.3	AFSTANDENS BETYDNING FOR BRUGSHYPPIGHED OG BRUGERANDEL	19
9	ÅRSAGER TIL IKKE-BRUG	21
10	UNDERSØGELSESMETODE	22

1 Indledning

Danmarks Biblioteksforening har fået gennemført en opinionsmåling af befolkningens holdning til de danske folkebiblioteker. Moos-Bjerre Analyse og Rådgivning og Epinion har gennemført målingen som en landsdækkende befolkningsundersøgelse blandt i alt 1.021 repræsentativt udvalgte danskere på 15 år og derover. Undersøgelsen er gennemført som webbaseret undersøgelse på Epinions Danmarkspanel. Interviewene er gennemført i perioden fra den 26. maj til den 6. juni 2011.

Undersøgelsens formål er at afdække befolkningens holdning til og vurdering af en række biblioteksrelevante emner samt befolkningens brug af bibliotekerne og den værdi som bibliotekerne tilfører brugere og borgere. Mere præcist afdækkes befolkningens oplevelse og vurdering af og holdning til:

- Bibliotekernes image og samfundsmæssige værdi
- Bibliotekernes bidrag til uddannelse og læselyst
- Befolkningens prioritering indenfor bibliotekstilbuddet
- Befolkningens brug af biblioteket (brugerandel, brugshyppighed og brugsformål)
- Brugernes afstand til bibliotek og betydningen af afstand
- Brugernes tilfredshed med og personlige værdi af biblioteket.

Herudover afdækkes ikke-brugernes begrundelser for ikke at benytte bibliotekerne.

Rapporten offentliggøres med kildeangivelsen: "Moos-Bjerre Analyse og Rådgivning og Epinion for Danmarks Biblioteksforening".

2 Sammenfatning

I dette afsnit sammenfattes undersøgelsens hovedresultater. Sammenfatningen er disponeret som rapportens kapitler og delanalyser. Der henvises til de enkelte kapitler for nærmere kommentering og mere detaljerede analyseresultater.

Bibliotekernes image og samfundsmæssige værdi

- De fleste borgere tænker på biblioteker som et sted, de har udbytte af at besøge. Dette udsagn forbinder 59% af danskerne med biblioteker. 36% forbinder biblioteket med "Et sted hvor jeg lærer noget", 35% med "Et sted der giver børnefamilier værdifulde oplevelser" og 34% med "Et moderne sted med tidssvarende tilbud". Omvendt angiver 7% at forbinde biblioteker med "et gammeldags sted med utidssvarende tilbud".
- Næsten alle danskere mener, at bibliotekerne har en stor samfundsmæssig værdi. Således er 96% af befolkningen enig eller meget enig i, at bibliotekerne har stor værdi for samfundet.

Bibliotekernes uddannelseseffekt

Undersøgelsen dokumenterer, at bibliotekerne har en positiv uddannelseseffekt. Det viser sig dels ved brugernes egne vurderinger af bibliotekernes betydning, dels ved statistisk analyse af sammenhæng mellem biblioteksbrug som barn og ung og senere opnået uddannelsesniveau.

- 74% af befolkningen vurderer, at biblioteket har været en hjælp for dem i skole- eller uddannelsesmæssig henseende.
- 36% af befolkningen vurderer, at biblioteket har haft betydning for gennemførelsen af uddannelsen.
- 93% af befolkningen vurderer, at biblioteket bidrager til børns læselyst. Børns læselyst er væsentlig, fordi den har betydning for udvikling af læseevne og dermed på sigt evnen til at uddanne sig.
- Nærmere statistisk analyse viser, at biblioteksbrug som barn og ung øger sandsynligheden for, at man gennemfører en gymnasial ungdomsuddannelse og siden opnår en videregående uddannelse.

Borgernes prioritering indenfor bibliotekstilbuddet

Der er stor spredning i borgernes prioritering af forskellige forhold ved bibliotekstilbuddet, hvilket illustrerer, at borgernes forventninger og ønsker til bibliotekerne er brede og forskelligartede, og at bibliotekernes kundegruppe omfatter en forholdsvis bred gruppe af mennesker.

- Det højst prioriterede er stor bredde i materialer, der opnår prioritet hos 52% af befolkningen. Herefter følger kompetent personale (43%), stort fysisk materialetilbud (41%) og nærhed til biblioteket (37%).

Brugsmønstre

Undersøgelsen afdækker hvor stor en andel af borgerne på 15 år og derover, der er brugere af bibliotekerne, hvor hyppigt brugerne benytter bibliotekerne og med hvilket formål de gør det. Endelig belyses i hvilken udstrækning brugerne søger hjælp hos bibliotekspersonalet.

- 50% af befolkningen er jævnlige brugere af biblioteket eller et af bibliotekets tilbud. 28% af befolkningen benytter aldrig, eller næsten aldrig, bibliotekerne.

- 80% af brugerne låner skønlitteratur på biblioteket, og næsten lige så mange – 76% - låner vidensrelaterede materialer. 53% låner musik, film og spil og 34% bruger biblioteket til besøg med børn.
- 45% af brugerne søger ofte søger hjælp hos personalet, mens 46% sjældent gør det og 9% aldrig eller næsten aldrig trækker på personalet.

Brugertilfredshed og personlig værdi af biblioteker

Brugerne er meget tilfredse med deres biblioteker, og de oplever samtidig i vid udstrækning at have personlig værdi af bibliotekerne.

- 98% af alle brugere er tilfredse eller meget tilfredse med deres bibliotek.
- 92% af brugerne oplever, at biblioteket har stor værdi for dem.

Resultaterne svarer til de resultater, der er fundet i biblioteksbarometerundersøgelserne, der er gennemført af Moos-Bjerre Analyse og Rådgivning i en række kommuner i 2010 og 2011¹.

Afstand til biblioteker og afstandseffekt på benyttelse af biblioteker

Undersøgelsen viser, at det er meget forskelligt, hvor langt borgerne har til nærmeste bibliotek, og at en væsentlig brugerandel er meget følsom overfor afstanden til biblioteket, så forhøjelser af afstanden må forventes at resultere i brugerfravald. Samtidig viser undersøgelsen, at jo kortere afstand mellem borger og bibliotek, jo hyppigere benyttes bibliotekerne.

- 67% af borgerne har højst 3 km. til biblioteket, 17% har 4-6 km, 7% har 7-9 km og 8% har 10 km. eller længere.
- Afstanden har væsentlig betydning for borgerne. Blandt de nuværende brugere vil 7% stoppe med at benytte biblioteket ved en afstand, der overstiger 2 km. Yderligere 13% ved 3 km. og yderligere 35% ved 5 km. Det betyder, at 55% af de nuværende brugere vil være mistet, hvis afstanden til biblioteket bliver mere end 5 km.
- Der er væsentlig flere hyppige brugere blandt borgere, der har højst 3 km. til nærmeste bibliotek end blandt borgere, der har længere afstand til biblioteket.
- Andelen af ikke-brugere stiger med afstanden til biblioteket. Andelen er 24% blandt borgere med mindre end 3 km. til biblioteket stigende til 44% for borgere med 10 km. eller længere.

Årsager til ikke-brug

Miniundersøgelsen blandt ikke-brugerne viser, at der er mange forskellige årsager til ikke at benytte bibliotekerne.

- 20% af ikke-brugerne oplever, at biblioteket ikke henvender sig til dem, 16% at biblioteket ikke har materialer og tilbud, der interesserer dem, 11% angiver afstand og tilgængelighed som årsag, mens 10% angiver manglende viden om bibliotekets tilbud.

---

¹ **Biblioteksbarometerundersøgelserne** er et koncept for brugerundersøgelser, der opgør den brugeroplevede værdi og effekt af bibliotekerne og deres tilbud på en række dimensioner udledt af bl.a. biblioteksloven. Herunder indeholder undersøgelserne spørgsmål om brugertilfredshed og personlig værdi. Undersøgelserne baserer sig på en omfattende dataindsamling og et stort antal brugere i hver kommune.

3 Bibliotekernes image og samfundsmæssige værdi

Som et af de offentlige servicetilbud, som allerflest mennesker benytter, er de kommunale biblioteker også et tilbud, som næsten alle danskere kender og som langt hovedparten har en oplevelse af og holdning til.

Første del af undersøgelsen afdækker hvilket overordnede indtryk borgerne har af bibliotekerne og i hvilken grad, de oplever, at bibliotekerne har værdi for samfundet.

3.1 Bibliotekernes image

Tabel 1 viser, hvilke ord og udsagn borgerne forbinder med biblioteker.

Tabel 1: Hvilke af følgende ord og udsagn forbinder du med biblioteker?

Et sted hvor jeg lærer noget	36 % (366)
Et sted med gode oplevelser	33 % (341)
Et godt sted at opholde sig	32 % (325)
Et sted jeg har udbytte af at besøge	59 % (599)
Et sted, der giver børnefamilier værdifulde oplevelser	35 % (353)
Et moderne sted med tidssvarende tilbud	34 % (345)
Et gammeldagssted med utidssvarende tilbud	7 % (68)
Andet	7 % (75)
Ved ikke	6 % (59)
Total	248 % (2.531)

Tabellen summer til mere end 100%, fordi respondenterne har afgivet flere svar.

Det fremgår, at de fleste borgere tænker på biblioteker som et sted, de har udbytte af at besøge. Dette udsagn forbinder 59% af danskerne med biblioteker. Herefter følger "Et sted hvor jeg lærer noget" (36%), "Et sted der giver børnefamilier værdifulde oplevelser" (35%) og "Et moderne sted med tidssvarende tilbud" (34%). I den anden ende angiver kun 7% at forbinde biblioteker med "et gammeldags sted med utidssvarende tilbud".

3.2 Bibliotekernes værdi for samfundet

Biblioteker og biblioteksydelser kan betragtes som offentlige goder på den måde, at de har værdi, som ikke alene kommer den enkelte person og forbruger til gode, men også har selvstændig værdi for hele samfundet. Der tales ofte om, at bibliotekerne i lidt bredere forstand end bibliotekslovens formålsparagraf bidrager til uddannelse, sociale forhold, information, kulturel berigelse og økonomisk udvikling.

Tabel 2 viser i hvilken grad borgerne vurderer, at biblioteker har stor værdi for samfundet.

Tabel 2: Jeg synes, biblioteket har stor værdi for samfundet?

Meget enig	48 % (461)
Enig	48 % (462)
Uenig	3 % (30)
Meget uenig	1 % (9)
Total	100 % (962)

Det fremgår at hele 96% af befolkningen er enig eller meget enig i, at bibliotekerne har stor værdi for samfundet.

Resultatet er interessant, for denne store andel er væsentlig større end andelen af befolkningen, der benytter bibliotekerne (jf. senere afsnit om brugshyppighed). Det betyder, at den enkelte borger – uanset konkret brug af biblioteket – kan have væsentlig indirekte værdi af bibliotekerne og det betyder ikke mindst, at også ikke-brugere anerkender bibliotekernes samfundsmæssige værdi.

Der er forskelle i besvarelserne fra forskellige grupper:

- **Alder:** Personer i aldersgruppen 15-19 år finder i mindre grad end de øvrige aldersgrupper, at biblioteket har stor værdi for samfundet
- **Uddannelse:** Personer, der har folkeskolen som højst afsluttede uddannelse, finder i lidt mindre grad end øvrige, at biblioteket har stor værdi for samfundet
- **Brugshyppighed:** De hyppige brugere er lidt mere tilbøjelige til at være enige i, at bibliotekerne har stor værdi for samfundet
- **Brugere af personalehjælp:** De brugere, der hyppigt får hjælp af personalet er lidt mere tilbøjelige til at være enige i, at bibliotekerne har stor værdi for samfundet.

4 Bibliotekernes uddannelseseffekt

Folkebibliotekernes samfundsmæssige hovedopgaver er i bibliotekslovens formålparagraf beskrevet som: *at bidrage til uddannelse, oplysning og kulturel aktivitet*. Det er derfor væsentligt, om bibliotekerne kan siges at have en uddannelseseffekt. Undersøgelsen afdækker uddannelseseffekten på to måder:

1. For det første belyses spørgsmålet om uddannelseseffekt i afsnit 4.1 ved hjælp af borgernes egen oplevelse og vurdering af i hvilken grad biblioteket:
  - a. Er eller har været en hjælp i forhold til skole og uddannelse
  - b. Har haft betydning for gennemførelse af uddannelse
  - c. Stimulerer børns læselyst, hvilket har betydning for udvikling af børns læsevne og dermed på længere sigt evnen til at uddanne sig.
2. For det andet belyses spørgsmålet i afsnit 4.2 ud fra en statistisk analyse af borgernes brug af biblioteker som barn og ung sammenholdt med deres opnåede uddannelsesniveau.

4.1 Befolkningens vurdering af bibliotekernes bidrag til uddannelse og læselyst

Tabel 3 viser i hvilken grad respondenterne er enige i, at biblioteket er – eller har været – en hjælp i skole- og uddannelsesmæssig henseende.

Tabel 3: Biblioteket er, eller har været, en hjælp for mig i forhold til skole eller uddannelse?

Meget enig	26 % (253)
Enig	48 % (464)
Uenig	19 % (189)
Meget uenig	7 % (70)
Total	100 % (976)

Det fremgår, at 74% er enig eller meget enig i, at biblioteket har været en hjælp i skole- eller uddannelsesmæssig henseende.

Der er forskelle i besvarelserne fra forskellige grupper:

- **Uddannelse:** Personer med studentereksamen, HF eller lignende samt personer med mellemlang videregående uddannelse eller lang videregående uddannelse har i højere grad end øvrige den oplevelse, at biblioteket har været en hjælp for dem i skole og uddannelse
- **Køn:** Kvinder finder i højere grad end mænd, at biblioteket har været en hjælp for dem i skole- og uddannelsesmæssig sammenhæng
- **Alder:** De yngre aldersgrupper finder i højere grad end de ældre grupper, at biblioteket har været en hjælp for dem i skole- og uddannelsesmæssig sammenhæng. Det kan spille ind,

at disse grupper tidsmæssigt er tættere på at være – eller have været – i en skole- eller uddannelsesmæssig sammenhæng, og derfor har erfaringen med biblioteker i den sammenhæng mere present, ligesom det kan spille ind, at bibliotekerne har ændret sig siden de ældre studerede.

Tabel 4 viser i hvilken grad respondenterne er enige i, at biblioteket har haft direkte betydning for, at man har gennemført sin uddannelse.

Tabel 4: Biblioteket har haft betydning for, at jeg har gennemført min uddannelse?

Meget enig	9 % (78)
Enig	27 % (248)
Uenig	44 % (404)
Meget uenig	20 % (186)
Total	100 % (916)

Det fremgår, at 36% er enig eller meget enig i, at biblioteket har haft betydning for gennemførelsen af uddannelsen.

Der er forskelle i besvarelsene fra forskellige grupper:

- **Uddannelse:** Personer med studentereksamen, HF eller lignende, personer med mellemlang videregående uddannelse eller lang videregående uddannelse har i højere grad end øvrige den vurdering, at biblioteket har haft direkte betydning for deres gennemførelse af en uddannelse
- **Køn:** Kvinder finder i højere grad end mænd, at biblioteket har haft denne betydning
- **Alder:** Aldersgrupperne fra 20-39 år finder i noget højere grad end de øvrige grupper, at biblioteket har haft betydning for gennemførelsen af deres uddannelse. Det kan også her spille ind, at disse grupper tidsmæssigt er tættere på at have afsluttet en uddannelse, og derfor har erfaringen med biblioteker i den sammenhæng mere present.

Tabel 5 viser i hvilken grad respondenterne er enige i, at biblioteket bidrager til børns læselyst.

Tabel 5: Biblioteker bidrager til børns læselyst?

	Total
Meget enig	30 % (277)
Enig	63 % (584)
Uenig	5 % (46)
Meget uenig	2 % (18)
Total	100 % (925)

Det fremgår, at 93% er enig eller meget enig i, at biblioteket bidrager til børns læselyst. Det er en meget udbredt vurdering, og den gælder på tværs af svarpersonernes eget uddannelsesniveau og der er næsten ingen forskel mellem mænd og kvinders opfattelse af bibliotekets bidrag til børns læselyst. Den eneste større forskel i besvarelserne fra forskellige grupper er, at de 15-19 årige i noget mindre grad er enige i, at biblioteket stimulerer børns læselyst. Denne forskel kan hænge sammen med, at denne aldersgruppe er den gruppe, der i mindst grad selv har børn.

4.2 Sammenhæng mellem tidlig brug af biblioteker og opnået uddannelsesniveau

Der er gennemført statistisk analyse for sammenhæng mellem respondenternes vurdering af biblioteksbrug som barn og ung og så det uddannelsesniveau, de har opnået. Formålet er at undersøge, om der kan identificeres en effekt af tidlig og væsentlig benyttelse af folkebibliotekerne og så tilbøjeligheden til at gennemføre en videregående uddannelse.

I denne sammenhæng ses der analytisk anderledes på sammenhænge end ovenfor, hvor vi har afdækket, at forskellige baggrunds- eller adfærdskaraktistika har betydning for borgernes holdning og oplevelse. Disse analyser baserer sig på og bekræfter i nogle tilfælde en kausal forklaringsmodel hvor baggrundsvariable (fx køn, alder og uddannelse) påvirker holdningsvariable som fx bibliotekernes samfundsmæssige værdi eller betydning for børns læselyst. Man kan sige, at vi tester i hvilken grad, holdninger, som afhængige variable påvirkes af baggrundsvariable (uafhængige variable).

I dette afsnit baseres analysen på en anden type af kausal forklaringsmodel, hvor vi anvender borgernes vurdering af deres tidlige biblioteksbrug, og undersøger i hvilken grad dette har påvirket borgerens faktisk opnåede uddannelsesniveau. Kausalitetsmodellen består altså i denne sammenhæng af en adfældsvariabel (biblioteksbrug som barn og ung) som uafhængig variabel og en resultatvariabel (det faktisk opnåede uddannelsesniveau) som afhængig variabel².

Tabel 6 viser i hvilken grad respondenterne er enige i, at de som barn og ung har benyttet biblioteker krydset med deres højst fuldførte uddannelse.

Tabel 6: Vurdering af biblioteksbrug krydset med højst fuldførte uddannelse?

Som barn og ung har jeg i høj grad benyttet biblioteker	Folkeskole	Erhvervsfaglig	Kort videregående	Gymn., HF, HHX, HTX	Mellemlang videregående	Lang videregående	I alt
Meget enig	37 % (117)	41 % (136)	49 % (25)	51 % (45)	48 % (72)	57 % (38)	43 % (433)
Enig	34 % (107)	39 % (130)	35 % (18)	36 % (32)	43 % (64)	31 % (21)	37 % (372)
Uenig	18 % (59)	13 % (43)	10 % (5)	10 % (9)	6 % (9)	9 % (6)	13 % (131)
Meget uenig	11 % (36)	7 % (23)	6 % (3)	2 % (2)	3 % (5)	3 % (2)	7 % (71)
Total	100 % (319)	100 % (332)	100 % (51)	100 % (88)	100 % (150)	100 % (67)	100 % (1007)

Det fremgår, at i alt 80% er enig eller meget enig i, at de som barn og ung har anvendt biblioteker. Det fremgår samtidig, at personer med studentereksamen, HF eller lignende (87%), personer med

² Det gør vi, dels fordi deltagernes besvarelse i dette tilfælde ikke omhandler en holdning som sådan, men en vurderet opgørelse af et brugsomfang, dels fordi den tidlige brug af biblioteket ligger tidsmæssigt forud for det faktisk opnåede uddannelsesniveau.

mellemlang videregående uddannelse (91%) eller lang videregående uddannelse (88%) i højere grad end de øvrige har anvendt bibliotekerne. Resultatet er interessant og statistisk signifikant³.

Undersøgelsen dokumenterer således, at bibliotekerne har en uddannelseseffekt på den måde, at biblioteksbrug som barn og ung øger sandsynligheden for, at man senere gennemfører en videregående uddannelse.

---

³ Der er gennemført statistisk test og undersøgelse af gammakorrelation på sammenhængene ved en model, hvor gennemførelse af studentereksamen o.lign. omkodes til forholdsmæssigt at blive placeret efter lang videregående uddannelse og mellemlang videregående uddannelse. Gamma er 0,204. Gamma måler styrken af sammenhæng samt retning på krydstabellen. En Gamma på 0,204 betyder i dette tilfælde, at det at kende omfanget af biblioteksbrug som barn og ung reducerer fejlen forbundet med at forudsige det forholdsmæssige uddannelsesniveau med 20,4%.

5 Prioritering indenfor bibliotekstilbuddet

De kommunale biblioteker er økonomisk udfordret i disse år, og mange biblioteker har gennemført store besparelser og tilpasninger af sin virksomhed og sine tilbud. Og mange biblioteker er fortsat i en sådan proces. I denne del af undersøgelsen er det afdækket, hvordan borgerne prioriterer imellem forskellige dele af bibliotekstilbuddet.

Tabel 7 viser hvilke 3 forhold, som borgerne finder vigtigst ved bibliotekerne.

Tabel 7: Hvilke 3 af de følgende forhold ved biblioteket er de vigtigste for dig?

Nærhed til mit bibliotek	37 % (374)
Lange åbningstider i hverdagen	19 % (195)
Weekendåbent	21 % (211)
At der er kompetent personale	43 % (440)
At der er længe åbent, selvom en del af tiden er uden personale	18 % (185)
At der er stor bredde i materialerne	52 % (530)
At der er kort ventetid på materialer	30 % (302)
At det fysiske materialetilbud er stort	41 % (414)
At det virtuelle tilbud via internet, e-ressourcer m.v. er stort	15 % (155)
At jeg kan deltage i forskellige arrangementer	5 % (50)
Ved ikke	7 % (69)
Total	286 % (2.925)

Tabellen summer til mere end 100%, fordi respondenterne har afgivet flere svar.

Det fremgår først og fremmest, at der er en stor spredning i besvarelserne. Det illustrerer, at forventningerne og ønskerne til bibliotekerne er brede og forskelligartede, og at bibliotekernes kundegruppe omfatter en forholdsvis bred gruppe af mennesker.

Det højst prioriterede aspekt er dog stor bredde i materialer, der opnår prioritet hos 52% af befolkningen. Herefter følger kompetent personale (43%), stort fysisk materialetilbud (41%) og nærhed til mit bibliotek (37%).

Der er forskelle i besvarelserne fra forskellige grupper:

- **Alder:** Personer på 55 år og derover prioriterer kompetent personale højere end den yngre del af befolkningen, mens flere unge end ældre prioriterer kort ventetid på materialer.
- **Køn:** Kvinder prioriterer både kompetent personale og kort ventetid på materialer højere end mænd.

- **Børn under 15 år:** Personer der har børn under 15 år prioriterer i højere grad end personer uden, at biblioteket har weekendåbent.
- **Brugere af personalehjælp:** De brugere, der hyppigt får hjælp af personalet prioriterer kompetent personale højere end dem, der sjældent eller aldrig får hjælp af personalet.

6 Befolkningens brug af biblioteket

Der er stor forskel på hvor meget, hvordan og med hvilket formål borgerne benytter bibliotekerne. I dette afsnit afdækkes brugshyppighed, brugsformål samt i hvilket omfang, brugerne benytter personalehjælp, når de bruger bibliotekerne.

6.1 Brugshyppighed

Tabel 8 viser, hvor hyppigt borgerne benytter bibliotekerne eller en af bibliotekernes services.

Tabel 8: Hvor hyppigt benytter du biblioteket eller bibliotekets service?

En eller flere gange om ugen	7 % (70)
En eller flere gange om måneden	43 % (417)
Højest en gang hvert halve år	23 % (222)
En gang om året eller aldrig	28 % (269)
Total	100 % (978)

Det fremgår, at 50% af befolkningen er jævnlige brugere af biblioteket eller et af bibliotekets tilbud (dvs. de benytter biblioteket dagligt, ugentligt eller månedligt. I den anden ende fremgår det samtidig, at 28% af befolkningen aldrig eller næsten aldrig benytter biblioteket eller bibliotekets service. Det er en lidt mindre andel end den sidste kulturvaneundersøgelse fra år 2004 viste⁴. Det er uvist, om forskellen skyldes en real udvikling og øget brugerandel i befolkningen i løbet af de sidste 7 år eller om det skyldes et lidt anderledes dataindsamlingsforløb og det forhold, at kulturvaneundersøgelsen omfatter personer fra 16 år og opefter, mens nærværende undersøgelse omfatter personer fra 15 år og opefter.

Der er forskelle i besvarelsene fra forskellige grupper:

- **Afstand til biblioteket:** Brugshyppigheden aftager med afstanden til biblioteket.
- **Køn:** Kvinder er i noget højere grad jævnlige og hyppige brugere end mænd. Omvendt er andelen af ikke-brugere og meget sjældne brugere højere blandt mænd.
- **Uddannelse:** Personer med mellemlang eller lang videregående uddannelse benytter i højere grad biblioteker og bibliotekstilbud end personer med andet uddannelsesniveau.
- **Region:** Personer bosiddende i region Hovedstaden og region Sjælland benytter bibliotekerne mere end personer i Nordjylland, Midtjylland og Syddanmark.

⁴ Ca. 33% af befolkningen benytter sjældent eller aldrig bibliotekerne. Jf. Trine Bille, Torben Fridberg, Svend Storgaard og Erik Wulff: *Danskernes kultur- og fritidsaktiviteter 2004 – med udviklingslinjer tilbage til 1964*, akf forlaget 2004.

6.2 Brugsformål

Tabel 9 viser hvad brugerne benytter biblioteket til.

Tabel 9: Hvad benytter du biblioteket til?

Jeg tager mine børn med på biblioteket	34 % (242)
Jeg tager kurser	2 % (17)
Jeg går til arrangementer	18 % (128)
Jeg låner vidensrelaterede materialer (fagbøger, e-ressource...)	76 % (539)
Jeg låner skønlitterære materialer	80 % (569)
Jeg låner musik, film og spil mv.	53 % (376)
Jeg benytter PC, læser aviser, blade, fordyber mig slapper af	26 % (186)
Ved ikke	1 % (9)
Total	291 % (2.066)

Tabellen summer til mere end 100%, fordi respondenterne har afgivet flere svar.

Det fremgår, at 80% af brugerne låner skønlitteratur på biblioteket. Næsten lige så mange – 76% - låner vidensrelaterede materialer. 53% låner musik, film og spil og 34% bruger biblioteket til besøg med børn.

Der er forskelle i besvarelserne fra forskellige grupper:

- **Alder:** Især aldersgrupperne fra 30-49 år tager børn med på biblioteket, og de 15-44 årige låner i højere grad end andre aldersgrupper musik, film og spil.
- **Køn:** Kvinder benytter i højere grad end mænd biblioteket til at låne skønlitteratur.

6.3 Brug af personalehjælp

Tabel 10 viser hvor ofte brugerne af biblioteket søger vejledning hos personalet.

Tabel 10: Når du går på biblioteket, hvor ofte søger du så vejledning hos personalet?

Hver gang eller næsten hver gang	5 % (38)
Jævnligt	40 % (293)
Sjældent	46 % (342)
Aldrig eller næsten aldrig	9 % (68)
Total	100 % (741)

Det fremgår, at 45% af brugerne ofte søger hjælp hos personalet, mens 46% sjældent gør det og 9% aldrig eller næsten aldrig trækker på personalet.

Der er forskelle i besvarelserne fra mænd og kvinder på den måde, at kvinder i højere grad end mænd søger vejledning hos personalet.

7 Brugernes tilfredshed med og værdi af biblioteker

Hvordan bedømmer brugerne af bibliotekerne det samlede bibliotekstilbud? Det har vi i denne undersøgelse belyst ved at spørge den andel af borgerne, der benytter bibliotekerne hyppigere end årligt; dels hvorvidt de alt i alt er tilfredse med deres bibliotek, dels hvorvidt deres bibliotek har værdi for dem.

7.1 Brugernes tilfredshed med bibliotekerne

Tabel 11 viser i hvilken grad brugerne er tilfredse med deres bibliotek.

Tabel 11: Jeg er alt i alt meget tilfreds med biblioteket?

Meget enig	48 % (349)
Enig	50 % (363)
Uenig	2 % (17)
Meget uenig	0 % (1)
Total	100 % (730)

Det fremgår, at 98% af brugerne er tilfredse eller meget tilfredse med deres bibliotek. Resultatet ligger meget tæt på resultaterne i de biblioteksbarometerundersøgelser, som Moos-Bjerre Analyse og Rådgivning har gennemført i en række kommunale biblioteksvæsen. I disse undersøgelser ligger det samlede tilfredshedsresultat lidt lavere - mellem 94 og 97% - men det skyldes nogle mindre forskelle i dataindsamlingsforløbene.

Der er forskelle i besvarelsene fra forskellige grupper:

- **Afstand til biblioteket:** Tilfredsheden er svagt faldende med afstanden til biblioteket. Således er den samlede tilfredshed blandt brugerne med højst 3 km. til biblioteket er 98% mod 93% hos brugerne, der har mere end 10 km. til biblioteket
- **Brugshyppighed:** Tilfredsheden er lidt større blandt de hyppigste brugere end blandt de sjældnere brugere.
- **Alder:** Tilfredsheden er lidt mindre blandt de yngste brugere end blandt de øvrige aldersgrupper. Blandt de 15-19 årige brugere er den samlede tilfredshed 90%.

7.2 Brugernes personlige værdi af biblioteker

Tabel 12: Jeg synes, biblioteket har stor værdi for mig?

Meget enig	44 % (314)
Enig	48 % (348)
Uenig	7 % (53)
Meget uenig	0 % (3)
Total	100 % (718)

Det fremgår, at 92% af brugerne mener, at biblioteket har stor værdi for dem. Også dette resultat flugter med de resultater, Moos-Bjerre Analyse og Rådgivning har fundet i undersøgelser i udvalgte kommunale biblioteksvæsener, når der tages højde for et lidt anderledes dataindsamlingsforløb.

Der er forskelle i besvarelsene fra forskellige grupper:

- **Brugshyppighed:** Oplevelsen af, at biblioteket tilfører værdi stiger med brugshyppigheden. Således oplever 100% af de hyppige brugere at have stor værdi af biblioteket, mens det "kun" gør sig gældende for 83% af de brugere, der højst benytter biblioteket halvårligt
- **Brugere af personale:** Lidt flere af de hyppige og jævnlige brugere af personale oplever at have stor værdi af biblioteket end de sjældnere brugere af personalehjælp gør
- **Alder:** Den personlige værdi opleves som mindre blandt de yngre brugere end blandt de ældre brugere. Mest udtalt er det, at blandt de 15-19 årige brugere oplever "kun" 76%, at biblioteket har stor værdi for dem, men hele aldersgruppen op til 29 år udtrykker i mindre grad end de ældre at have stor værdi af biblioteket.

8 Afstand til bibliotek

8.1 Borgernes afstand til nærmeste bibliotek

Borgernes afstand til folkebibliotekerne varierer meget afhængigt af hvilken kommune, de bor i. Det skyldes bl.a. meget forskellige geografiske og befolkningsmæssige forhold i kommunerne, men det skyldes også den enkelte kommunes biblioteksbudget, borgernes efterspørgsel og den valgte eller prioriterede biblioteksstruktur.

Tabel 13 viser borgernes oplyste afstand til deres nærmeste bibliotek.

Tabel 13: Hvor langt har du ca. til det nærmeste bibliotek?

1-3 km	67 % (677)
4-6 km	17 % (170)
7-9 km	7 % (71)
10 km eller længere	8 % (83)
Ved ikke	1 % (11)
Total	100 % (1.012)

Det fremgår, at 67% af borgerne har højst 3 km. til nærmeste bibliotek, 17% har mellem 4 og 6 km, 7% har 7-9 km og 8% har 10 km. eller længere.

Borgernes afstand til nærmeste bibliotek er forskellig mellem regionerne. Borgerne i region Hovedstaden og region Sjælland har kortere afstand til nærmeste bibliotek. Illustreret ved andelen af borgere, der har 10 km eller længere gælder dette for: 16 % i Nordjylland, 12% i Midtjylland, 9% i Syddanmark, 6% i Sjælland og 3% i Hovedstaden.

8.2 Afstandens betydning for fravalg

Forrige afsnit viste, at der er store forskelle på, hvor langt borgerne har til deres nærmeste bibliotek. I dette afsnit afdækkes brugernes følsomhed overfor afstand i forhold til, hvorvidt de fortsat vil bruge biblioteket.

Tabel 14 viser hvor lang afstand brugerne er villige til at acceptere, før de frafalder som brugere

Tabel 14: Hvor langt må der maksimalt være til et bibliotek, før du holder op med at komme der?

2 km	7 % (46)
3 km	13 % (83)
5 km	35 % (217)
10 km	26 % (163)
12 km	5 % (33)
15 km eller derover	13 % (79)
Total	100 % (621)

Det fremgår, at blandt de nuværende brugere, vil 7% frafalde ved en afstand, der overstiger 2 km. Yderligere 13% ved 3 km. og yderligere 35% ved 5 km. Det betyder, at i alt 55% af de nuværende brugere vil være mistet, hvis afstanden øges udover de 5 km. Det udtrykker en markant følsomhed overfor afstand.

I den anden ende er 13% af brugerne villige til at acceptere 15 km. eller længere.

Spørgsmålet er lidt hypotetisk, og resultatet skal tolkes med et gran salt. Især i forhold til hvor korte afstande brugerne er villige til at acceptere. Der vil nok være en tendens til at overvurdere effekten af afstand ud fra et spørgsmål som dette. Ikke desto mindre er følsomheden udtrykt så stærk, så der næppe er tvivl om, at brugerne reagerer på afstanden til biblioteket. I næste afsnit støttes undersøgelsen da også netop af, at afstanden til biblioteket har betydning for brugsomfanget.

8.3 Afstandens betydning for brugshyppighed og brugerandel

De to forrige afsnit har vist, at der er store forskelle på, hvor langt borgerne har til deres nærmeste bibliotek, og at brugerne udtrykker en væsentlig følsomhed overfor afstanden på den måde, at ved stigende afstand vil de stoppe med at benytte biblioteket. I dette afsnit vil vi se, om brugernes udtrykte følsomhed også afspejler sig i borgernes tilbøjelighed til, om og hvorvidt de benytter biblioteket.

Tabel 15 viser brugshyppigheden krydset med respondentens afstand til nærmeste bibliotek.

Tabel 15: Hvor hyppigt benytter du biblioteket eller bibliotekets service? / Hvor langt har du ca. til det nærmeste bibliotek?

	1-3 km	4-6 km	7-9 km	10 km eller længere	Ved ikke	Total
En eller flere gange om ugen	9 % (59)	4 % (6)	5 % (3)	3 % (2)	0 % (0)	7 % (70)
En eller flere gange om måneden	47 % (312)	42 % (69)	34 % (22)	18 % (14)	0 % (0)	43 % (417)
Højest en gang hver halve år	20 % (129)	27 % (44)	29 % (19)	36 % (28)	22 % (2)	23 % (222)
En gang om året eller aldrig	24 % (161)	28 % (46)	32 % (21)	44 % (34)	78 % (7)	28 % (269)
Total	100 % (661)	100 % (165)	100 % (65)	100 % (78)	100 % (9)	100 % (978)

Det fremgår, at andelen af hyppige brugere er højere blandt personer, der har højest 3 km. til nærmeste bibliotek end personer, der har længere afstand til biblioteket. Således benytter 56% af personerne med maksimalt 3 km. afstand biblioteket dagligt, ugentligt eller månedligt. Kun 21% af personer med 10 km. eller længere benytter biblioteket så ofte.

Tabellen viser samtidig, at andelen af ikke-brugere (eller meget sjældne brugere) stiger direkte med afstanden til biblioteket. Andelen er 24% blandt personer med mindre end 3 km. til biblioteket stigende til 44% blandt personer med 10 km. eller længere.

Tilsammen viser resultaterne i denne undersøgelse, at borgerne har meget forskellig afstand til nærmeste bibliotek, at en væsentlig brugerandel er meget følsom overfor afstanden til biblioteket, så forlængelser af afstanden må forventes at resultere i brugerfrafald. Og endelig viser undersøgelsen, at jo kortere afstand mellem borger og bibliotek, jo større er sandsynligheden for at borgeren er bruger, og at brugeren hyppigt benytter bibliotekerne.

9 Årsager til ikke-brug

Sidste del af undersøgelsen beskæftiger sig med årsager til "ikke-brug", dvs. hvad der gør, at de 28% af befolkningen ikke – eller stort set ikke - benytter biblioteket.

Forholdet er afdækket ud fra et spørgsmål til de 28%, der oplyser ikke at benytte bibliotek eller højst gøre det en gang årligt.

Tabel 16 viser ikke-brugernes begrundelser for ikke at benytte biblioteket.

Tabel 16: Hvorfor bruger du ikke biblioteket mere end du gør?

Biblioteket ligger for langt væk og/eller er for besværligt at komme til	11 % (29)
Biblioteket har ikke åbent, når det passer mig	8 % (21)
Biblioteket har ikke materialer og tilbud, der interesserer mig	16 % (44)
Biblioteket henvender sig ikke til mig	20 % (55)
Jeg ved ikke, hvad biblioteket har at tilbyde	10 % (27)
Jeg ved ikke, hvordan man gør	1 % (3)
Jeg har indtryk af, at der er store gebyrer for ikke at aflevere til tiden	9 % (23)
Ved ikke	40 % (107)
Total	115 % (309)

Tabellen summer til mere end 100%, fordi respondenterne har haft mulighed for at angive flere årsager.

Det fremgår, at der angives mange forskellige årsager til ikke-brug. 20% udtrykker, at biblioteket ikke henvender sig til dem, og 16% at biblioteket ikke har materialer og tilbud, der interesserer netop dem, 11% angiver afstand og tilgængelighed som årsag, mens 10% angiver manglende viden om bibliotekets tilbud.

Mænd angiver i højere grad end kvinder, dels at biblioteket ikke henvender sig til dem, dels at de ikke ved, hvad biblioteket har at tilbyde.

Interessant er det også, at 40% svarer "ved ikke" på dette spørgsmål. Disse ikke-brugere oplyser reelt, at det hverken er afstand, tilgængelighed, åbningstider, bibliotekets tilbud eller uvidenhed om tilbud, der afholder fra brug. Man kan forestille sig, at der er bagvedliggende begrundelser i retning af, at respondenterne ikke kan se fordele for netop dem, ikke kan se dem selv sidde på eller være en del af biblioteket, bare aldrig har fået biblioteksbesøg ind i hverdagen eller lignende. Nogle af disse begrundelser er påvirkelige gennem PR, synlighed og målrettet formidling fra bibliotekerne.

10 Undersøgelsesmetode

10.1.1 *Dataindsamling via Epinions Danmarks panel*

Undersøgelsen er baseret på 1.021 gennemførte interview med repræsentativt udvalgte danskere på 15 år og derover. Undersøgelsen er gennemført af Moos-Bjerre Analyse og Rådgivning og Epinion som en webbaseret undersøgelse på Epinions danmarkspanel. Interviewene er gennemført i perioden fra den 26. maj til den 6. juni 2011.

10.1.2 *Repræsentativitet*

Epinions danmarkspanel består af repræsentativt udvalg af danskere. Der er dog altid mindre skævheder i landsdækkende opinionsundersøgelser i form af, at kvinder er lidt overrepræsenterede, og at personer med folkeskolen som højest afsluttede uddannelse er lidt underrepræsenterede. For at kompensere herfor og sikre maksimal repræsentativitet er data vægtet på køn, alder, uddannelse og region i forhold til befolkningstal for hele landet i henhold til tal fra Danmarks Statistik. Således sikres det, at resultaterne er repræsentative.

10.1.3 *Statistisk signifikans og stikprøveusikkerhed*

Undersøgelsen omfatter et stort udsnit på 1.021 personer. Selvom dette udsnit er stort er der netop tale om et udsnit eller en stikprøve af populationen af hele landet. Derfor er undersøgelsesresultaterne altid forbundet med en vis grad af usikkerhed.

Den statistiske usikkerhed bliver større, når der ses på delmængder af data, som når man fx ønsker at se på mulige forskelle mellem kønnene, folk med forskellige uddannelsesniveauer, brugshyppighed osv. Der vises og kommenteres som hovedregel kun de resultater, der er *interessante* – dvs. hvor forskellen er af en vis størrelse – og *statistisk signifikante på et 95% signifikansniveau* – dvs. at det med 95% sikkerhed kan udelukkes, at den fundne forskel blot er en tilfældighed. Et statistisk signifikant resultat betyder, at resultatet fra denne stikprøve er tilstrækkelig sikkert til at lade sig generalisere til at være repræsentativt for hele befolkningen og de grupper af befolkningen, der henvises til (fx kvinder, personer med folkeskolen som højest gennemførte uddannelsesniveauer, hyppige brugere osv.).

NOTAT
om

Status for "KulturMetropolØresund" - regional kulturaftale

Kulturministeriet og en række kommuner, hvoraf 26 kommuner indgik samarbejdsaftale for 2011, arbejder på at indgå en 4-årig regional kulturaftale (KulturMetropolØresund) for 2012-2015. Visionen for KulturMetropolØresund er: at udnytte regionens geografiske og sociale tæthed, kulturelle variation og kreative ressourcer på tværs af kommunegrænser og på tværs af Øresund, så området i løbet af en periode på ti år går fra by-netværk til en sammenhængende kulturel metropol.

Kulturaftalen har til hensigt at igangsætte samarbejder på tværs af kommuner og institutioner, der sikrer at kulturregionens samlede ressourcer og viden bliver udnyttet i en fælles udviklingsindsats af kultur-, fritids- og idrætsområdet.

Kulturaftalen er organiseret med en politisk styregruppe bestående af udvalgsformændene fra de deltagende kommuner, der fungerer som besluttende myndighed. Styregruppen mødes halvårligt.

En administrativ følgegruppe nedsættes med repræsentanter fra kulturregionens kommuners forvaltninger. Følgegruppen mødes kvartalsvis. Hertil kommer en partnergruppe bestående af udvalgte projektpartnere til at rådgive og perspektivere udviklingsprojekterne.

Formandskab og sekretariat er placeret i Ballerup Kommune.

Der er foreslået en række indsatsområder og mulige projekter til igangsætning:

Festivaler og Events

Idrætsevents, Udvikling og udvidelse af festivaler

Institutioner på tværs

KOMON (Kulturens motionsdag m.v.), Sæt kulturen i spil, Koordinering og udvikling af rammer for idræt og bevægelse

Unge og kultur

Mungo Park Akademi, Projektspace

Børn og kultur

Kreative børn

Kultur og fritid i det offentlige rum

Det aktive byrum

Kreativ vækst
Regional filmfond

Finansieringsmodel:

Kulturaftalen finansieres gennem kontante midler fra kommunerne, evt. eksterne partnere, samt en kontant medfinansiering fra Kulturministeriet på de projekter som ministeriet, efter forhandling med kulturaftalens kommuner, vælger at støtte.

For at sikre projekterne den nødvendige opstartskapital forpligter kulturregionens kommuner sig på et årligt basisindskud for hvert projekt, de deltager i. Beløbet finansierer primært projektledelse og udgifter ifb. med projektets etableringsfase. Beløbets størrelse er gradueret efter indbyggertal.

For Lyngby-Taarbæk Kommunes vedkommende ville det betyde kr. 40.000 pr. projekt pr. år i perioden 2012-2015. Hertil kommer et kontingentbeløb på kr. 30.000 pr. år for de deltagende kommuner til sekretariatsbistand.

Bilag

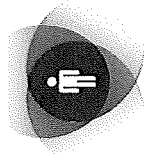
Projektkatalog Metropol Øresund

Tine Vind

Projektkatalog

Kultur Metropol Øresund

Kontakt
KulturmetropolØresund Sekretariatet
Kati Folmer Christensen
kfc@balk.dk

Ballerup Rådhus
Høld-An Vej 7
2750 Ballerup

www.kulturregionh.dk

Grafisk tilrettelæggelse
Karina Andersen

Fotos
Side 4

Engaveparken Saturday, Strøm festival 2010
Fotograf Anders Thormann

Side 6

UCI BMX supercross CPH 2009
Fotograf Christian Korsager (Creative Commons)

Side 8

Runners in tunnel
Fotograf mjk23 (creative commons license)

Side 10

Taghøve ved SOUP projektet
Udlørt af Nils Rømer (billedkunstner) og Carsten Hoff (arkitekt)
Fotograf Malene Nors Tardnæs

Side 12

Fotograf Les Stockton (creative commons license)

Side 14

Christine Albech Børges og Marie Bech Hansen
Fotograf Mikkel Russel

Side 16

Fotograf Shangbara (creative commons license)

Side 18

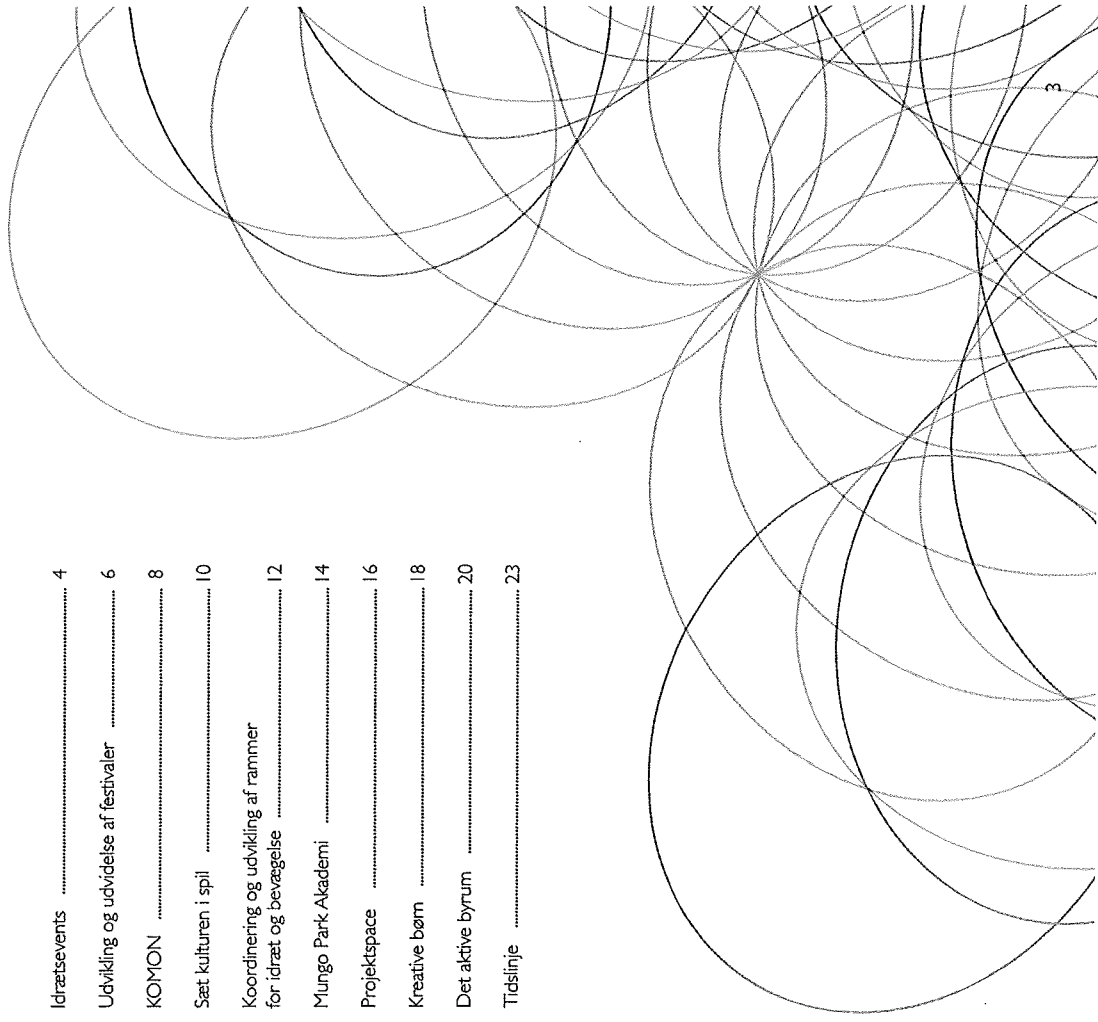
Lukatojboj's Touching Sound & Music Workshop At CTTM09
Fotograf Dispatch festival 2009 (creative commons)

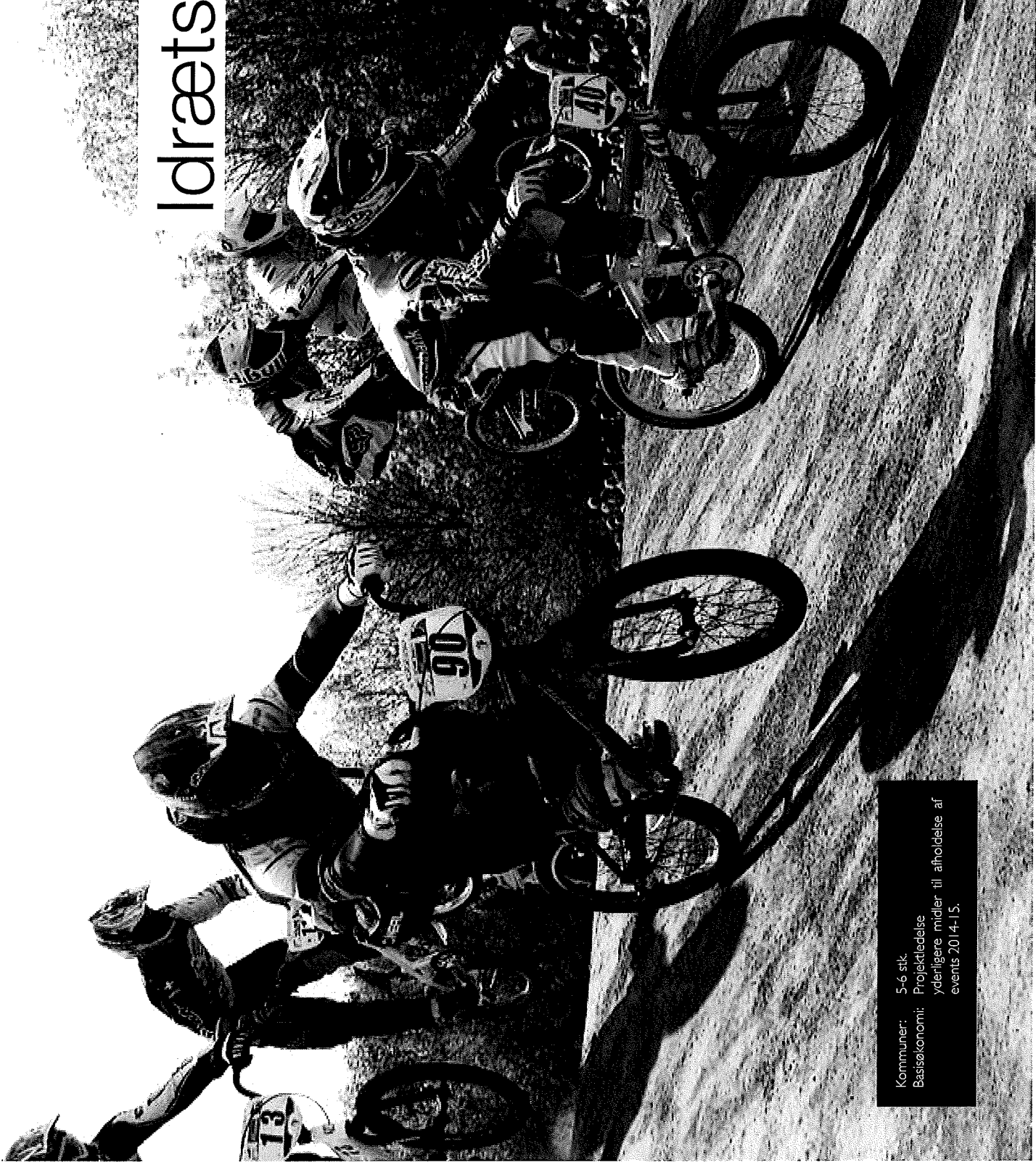
Side 20

Anidrés alias Monsieur A I
Fotograf Icons for now (creative commons license)

Indhold

Idrætsvents	4
Udvikling og udvidelse af festivaler	6
KOMON	8
Sæt kulturen i spil	10
Koordinering og udvikling af rammer for idræt og bevægelse	12
Mungo Park-Akademi	14
Projektspace	16
Kreative børn	18
Det aktive byrum	20
Tidslinje	23

Idrætsevents

Idrætsebegivenheder har et særligt potentiale til at skabe fælles oplevelser, entusiasme, sætte fokus på sport og bevægelse - og give et positivt økonomisk afkast.

For at øge mængde, volumen og kvaliteten af de idrætsevents der afholdes i regionen, vil vi i kulturaftalen arbejde med at udarbejde en fælles model for vurdering, udvikling og afholdelse af idrætsevents. Både med hensyn til internationale topbegivenheder som verdensmesterskaber, europamesterskaber og world-cups, men også for deltagertintensive idrætsebegivenheder, breddebegivenheder, med såvel lokal, national og/eller international deltagelse.

Historisk har fokus, når man skulle vurdere idrætsevents, primært været på gennemførelse af den konkrete begivenhed, som er en ressourcerevende opgave i sig selv. Dernæst på elementer som turisme og branding i forbindelse med eventen. Men for såvel arrangør som værtsregion, bør der være mere der tæller:

For os som kommuner tæller også et værdipotentiale, der ikke fanges i en effektanalyse, som efter en event, fokuserer på økonomisk return on investment. I relation til overnatninger og bespisning i regionen, og national og international presseopmærksomhed omkring arrangementet.

Derfor vil projektet, ud over at etablere et regionalt samarbejde omkring vurdering, tiltrækning og afholdelse af idrætsevents, sætte særlig fokus på de langsigtede effekter, der skaber men værdi for borgerne. Det vil vi i første del af afaleperioden gøre ved, at skabe et samlet koncept for side-aktiviteter, der kan skabe synlighed, og aktivere frivillige og borgere omkring idrætsebegivenheder.

Det indebærer blandt andet, at vi sætter fokus på hvordan vi etablerer de nødvendige støttefunktioner til de forbund og foreninger, der er involveret i afholdelsen af eventen, og hvordan vi kan udnytte begivenhederne til at skabe større tilstrømning til idrætsforeningerne efter begivenheden - og hvordan vi kan bruge begivenhederne, som en vej til at sætte fokus på tematiske som sundhed, fællesskab, forskellighed og talentudvikling i kommunerne.

Kommuner: 5-6 stk.
Projektledelse
Basisøkonomi: yderligere midler til afholdelse af events 2014-15.

De nævnte festivaler har i dag en volumen, som betyder, at de relativt nemt kan udvide aktiviteterne i hovedstadsområdet. Det kræver minimum 5 kommuner i projektet for at det giver mening inden for kulturaløstregi. Ved minimumsantallet vil det være 1-2 festivaler, der vil danne udgangspunkt for udvidelse.

Basisfinansieringen vil blandt andet gå til projektledelse og projektvikling. Det vil sige, der skal påregnes en yderligere finansiering fra de deltagende kommuner til konkrete aktiviteter.

Udvikling og udvidelse af festivaler

Festivaler er begivenheder, der giver konkrete oplevelser til byernes borgere, til besøgende og turister. Festivaler kan, hvis de er bredt forankrede, være med til at skabe sammenhængskraft og identitet i hovedstadsområdet.

Festivaler spænder bredt. Konkret kan de skabe mulighed for at inddrage frivillige, både til at løfte selve festivalerne og til at aktivere på foreningsniveau. Samtidig har festivaler et potentiale til at tiltrække opmærksomhed uden for kommunegrænserne - regionalt, nationalt og internationalt. Dette perspektiv forudsætter dog volumen.

At starte helt nye festivaler er omkostningstungt, og ofte vil det tage et stykke tid, før de bliver tilstrækkeligt store. Der

eksisterer allerede en række festivaler i hovedstadsområdet, som har potentiale til at brede sine aktiviteter endnu mere ud. De er velfungerende organisationer, som er i stand til at varetage nye opgaver, ligesom de allerede har etableret brands, der giver synlighed og garanterer kvalitet. De eksisterende festivaler har en stor gennemslagskraft, som kan udnyttes til at samle såvel hovedstadsområdet som at sikre kvalitativ sammenhæng i aktiviteterne.

For at de eksisterende festivaler kan blive endnu bedre til at skabe oplevelser, bedre til at skabe intern sammenhæng i hovedstadsområdet, brande hovedstadsområdet udadtil, og til at tiltrække spændende samarbejdspartnere, er det væsentligt, at flere kommuner støtter op om festivalerne.

Ved at løfte festivalerne ind i en kulturafale vil den regionale profil og det fulde potentiale udnyttes maksimalt.

Udvikling og udvidelse af eksisterende festivaler kan ske på flere måder. Under det overordnede tema vil de eksisterende festivaler medvirke for at afklare de specifikke muligheder for samarbejder med kommuner i hovedstadsområdet. Spørgsmål der skal afklares, er blandt andet hvordan festivalerne kan udvikle sig i Hovedstadsområdet, hvordan festivalerne forankres i området, hvilke samarbejdspartnere der er i kommunerne (forvaltninger, overinstitutioner til vækstlag osv.), hvordan festivalernes brand sikres og lignende.

Festivaler, der umiddelbart kan udvikles i hovedstadsområdet, er:

- » Den elektroniske musikfestival Strøm
- » Kulturfestivalen Golden Days
- » Copenhagen Film Festival
- » CPH:DOX, CPH:PIX og Buster
- » Jazzfestivalen
- » Distortion

KOMON

Regionen har mange interessante, vidende og stærke kulturinstitutioner. Det er bare ikke alle, der ved det. Nogle fordi de ikke ved, hvor de skal finde dem – andre fordi de ikke tænker, at institutionerne har nogle tilbud for dem. Der ligger derfor et kæmpe potentiale i at synliggøre regionens mangfoldige tilbud på nye måder – og overfor nye målgrupper.

KOMON drives af ambitionen om at få skabt interesse for at anvende og opleve de kulturelle tilbud på en utraditionel vis, og dermed give tilbud til målgrupper, der traditionelt holder sig til én type aktivitet eller oplevelse. Under forkortelsen af Kultur Og Motion Og Natur vil projektets to delprojekter arbejde med at skabe nye oplevelsesmuligheder, kulturelle koblinger og øget synlighed – vel at mærke uden for de institutionelle mure.

Under KOMON ligger to delprojekter:

- » Kulturens Motionsdag
- » Hemmelige Stier

Kulturens Motionsdags er en regional event, der kobler idræt og kultur, med det formål at styrke kulturinstitutionernes møde med borgere og brugere, og samtidig skabe øget samarbejde mellem regionens mange aktører. Eventen vil bestå af en række kulturelle oplevelser, hvor institutionerne sætter egen viden og emne i spil på nye måder. Det kunne være alt fra opvarmning med Den Kongelige Ballet, intervalltræning i gangene på Kronborg Slot til brudebad foran Storm P. Museet efter en løbetur i Frederiksberg Have.

Den årlige begivenhed lægges på samme dag som Copenhagen Marathon, og fungerer dermed som et supplement

Det forventes at minimum 10 kommuner deltager i Kulturens Motionsdag. Kommunerne stiller med basisfinansiering + en intern koordinator til Kulturens Motionsdag. Herudover stiller de deltagende institutioner med ressourcer til aktiviteten.

Yderligere midler til institutionernes aktiviteter søges sikret gennem støtte fra Region Hovedstaden og Nordaa Fonden.

til de mindre elitzere men stadig aktive publikummer. Dagen vil på sigt også kunne knyttes til skolernes motionsdag i oktober, og dermed dels give mulighed for en kobling til et pædagogisk forum og dels arbejde målrettet med udvikling af nye publikumsgrupper. Kulturens Motionsdag kan i løbet af få år blive den helt store folkelige kultur- og motionsevent i hovedstadsregionen, og vil kunne blive et regionalt og internationalt fyrtårn, som et nyskabende eksempel på, hvordan traditionelle kulturoplevelser tænkes sammen med motion og fysisk udfoldelse.

Kulturens Motionsdag skal bidrage til fortællingen om hovedstadsregionen som et sted, hvor det sunde forenes med det spændende/kloge/interessante. Og dermed kan Kulturens Motionsdag understøtte en overordnet branding af regionen.

Hemmelige Stier er et samarbejdet mellem 5 nordjyske landske lokalhistoriske museer. Projektet vil synliggøre og ny-formidle den stedbundne kulturarv, og afsøger samtidigt mulighederne for museernes samarbejdsmuligheder om forskellige typer opgaver.

I Hemmelige stier udarbejdes ruter som er tematiske bårne, som er et supplement til traditionelle 'se til højre – se til venstre' ruter. Ruterne vil kunne suppleres med levende historiefortælling, der udføres i samarbejde med de mange frivillige og venneforeninger i områderne. Erfaringerne fra projektet vil efterfølgende kunne overføres til andre geografisk baserede samarbejder i kulturfeltet.

Sæt kulturen i spil

Kulturinstitutionerne har en væsentlig rolle at spille i identitetskabelsen blandt regionens borgere. Institutionerne kan modvirke skel båret af alder, bosted og kulturelle identiteter, når de formår at række ud til mange forskellige grupper i samfundet.

Inidertid er der en skævhed i sammensætningen af brugere i kulturinstitutionerne, og institutionernes tilbud opleves ikke som vedkommende for alle.

Med projektet "Sæt kulturen i spil" ønsker vi at udvikle kulturinstitutionernes tilbud til de brugergrupper, der typisk ikke op søger institutionerne i dag, ved at etablere en kulturdialog mellem kulturinstitutioner og borgere i bolig sociale områder.

Med børnefamilier som indgangsvinkel vil kulturinstitutioner som eks. biblioteker, museer og teatre op søge borgere, der i dag ikke benytter institutionerne på egen hjemmebane. For at skabe en lokal forankring etableres et korps af frivillige ambassadører fra områderne, der skal være med til at "uddanne" kulturinstitutionerne og sikre samarbejdet med beboerne.

På baggrund af dialogen mellem kulturinstitutionerne og kulturambassadørerne tilrettelægges en række kreative og involverende projekter, hvor borgerne udvikler kulturpro duktioner i samarbejde med kulturinstitutionerne. Samlet set vil udviklingsprocessen, dialogen, og det endelige pro dukt bidrage til skabelsen af vedkommende kulturoplevelser for beboere - og ny viden om vedkommende kulturel værdistabelse for institutionerne.

Desuden vil projekterne bidrage til møder på tværs af kulturelle skel og dannelse af blivende relationer mellem borgere og kulturinstitutionerne. Ved at sætte fokus på spørgsmålet om identitet og skabe dialog om forskellighed, vil projekterne yderligere bidrage til at skabe øget lokal kulturforståelse og øge sammenhængskraften i regionen.

Det forventes at minimum 5 kommuner deltager i projektet, for at sikre mangfoldigheden i de deltagende kulturinstitutioner og tilknyttede boligområder, samt tilstrækkelig økonomisk volumen.

Hver deltagende kommune involverer minimum et boligområde og 2 forskellige kulturinstitutioner.

Ud over grundfinansiering forventes bidrag af medarbejderressourcer (fra såvel kulturinstitutioner som fra boligsocial indsats) i hele projektpenden samt yderligere kontant medfinansiering i 2014-2015, når der gennemføres aktiviteter i hvert enkelt boligområde.

Koordinering og udvikling af rammer for idræt og bevægelse

Projektet har til formål at kortlægge idrætsfaciliteterne i regionen med henblik på at koordinere anvendelsen af de eksisterende anlæg, danne grundlag for en strategi for anvendelse, etablere og udvikle specielle idrætsanlæg samt etablere fundament for afvikling af større tværkommunale events og begivenheder, der har hele regionen som fundament og opland.

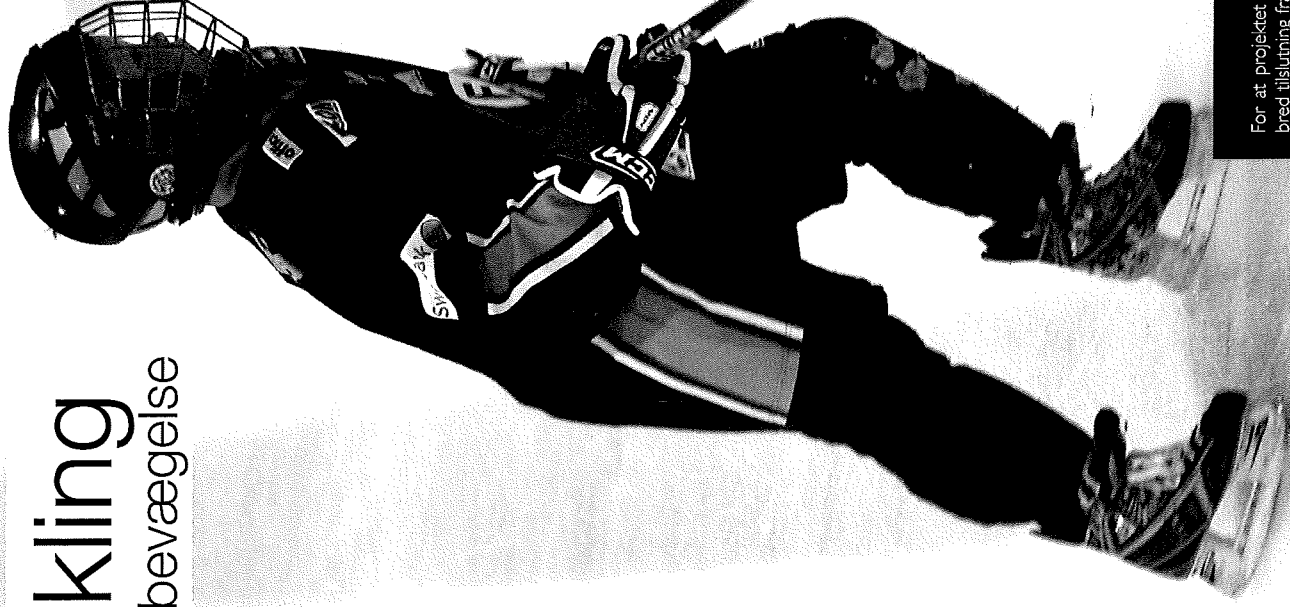
Som en del af kortlægningen af regionens idrætsfaciliteter vil der være fokus på de brugsmønstre, der knytter sig til faciliteterne. Der tages fx udgangspunkt i Lokale- og Anlægsfondens facilitetsanalyse samt Idrættens Analyseinstituts publikationer omkring danskernes motions- og idrætsvaner. Disse analyser suppleres med kortlægningsarbejde, der konkret knytter sig til regionens geografiske udstrækning.

I forlængelse heraf undersøges brugernes mobilitet, med det sigte at vurdere de strategisk bedst egnede placeringer af specifikke idrætsfaciliteter i et regionalt perspektiv. De deltagende kommuner samarbejder omkring den konkrete anvendelse af regionens idrætsfaciliteter med afsæt i tre elementer: a) den indledende kortlægning af idrætsfaciliteter og brugsmønstre, b) de enkelte kommuners politiske ønsker og prioriterede værdier knyttet til idræt og bevægelse og c) værdiøkonomiske rationale og brandingpotentiale i relation til idrætsaktiviteter og –begivenheder.

Med udgangspunkt i erfaringerne erhvervet i samarbejdet omkring de eksisterende faciliteter udbygges kommunernes samarbejde med formaliserede strategier for etablering af idrætsfaciliteter.

Særligt fokus er i denne forbindelse på specialanlægsområder, det fx skøjtehaller, atletikanlæg, skydebaner, svømmebassener, med særskit sigte på talent- og eliteudøvere. I denne sammenhæng påtænkes der naturligvis en tæt dialog med Team Danmark, Danmarks Idræts-Forbund samt specialforbundene.

Generelt gælder det, at der skal tages højde for såvel helheden i regionen samt lokalprofilering for de enkelte kommuners vedkommende. Strategierne skal danne grundlag for beslutninger om ud- og afvikling af specialiserede idrætsanlæg på et mere overordnet og fremsynet plan. Som en del af strategierne skal der udvikles kvalitetskriterier for de specialiserede anlæg med udgangspunkt i en vision om kvalitet frem for kvantitet. I tilknytning til sætningen på events kan det blive relevant at medtænke kortlægning af elementer som infrastruktur, overnatningsmuligheder og lignende.

For at projektet skal give mening, kræver det en bred tilslutning fra kulturrådets kommuner. Projektet er primært ressourcebåret. Basisindsatser finansieres af projektfondene og projektfondene.

Mungo Park Akademi

Undersøgelser viser, at scenekunst er et kraftfuldt, pædagogisk redskab til udvikling af personlighed, sociale kompetencer, entreprenerskab og innovationskompetencer. Alligevel møder danske børn og unge kun glimtsvis teater som udtryksform. Mungo Park Akademi vil sikre et højt kvalificeret fagligt tilbud til unge, som giver muligheden for talentudvikling og dynamisk input til vækstlaget.

Mungo Park Akademi vil på den måde opfylde et stort eksisterende behov for udvikling og uddannelse til unge teatertalenter. Målet er at gøre Mungo Park Akademi til et fyrtårn og et centrum for talentudvikling i Danmark og bidrage væsentligt til at kvalificere teaterarbejdet i den enkelte deltagerkommune. Formålet er at skabe et tilbud af høj kvalitet for unge talenter inden for scenekunsten, hvor talentet kan afprøves, sibes til og udvikles, inden der søges ind på de professionelle teaterskoler eller videre i uddannelsessystemet. Mungo Park Akademi skal således udfylde det eksisterende hul i kæden af talentudvikling: Leddet mellem gymnasiets dramaundervisning eller ungdomsskolens musical – og teaterskolerne og karrieren. Det betyder at de unge, som har interesse og talent for en bestemt kunstform eller for en kreativ bestemt funktion, vil have få muligheden for at møde andre unge med samme, eller komplimentære, interesser; i et professionelt berigende miljø, hvor talentet kan udfoldes og udfordres.

Ved at hæve overfliggeren for de bedste unge teatertalenter bliver det desuden muligt tilsvarende at hæve bredden. En årlige Teaterbattale i kommunerne vil skabe synlighed, motivation og begejstring omkring kvalificeret talentudvikling på teaterområdet – i kontrast til tv-stationernes talentshows. I tillæg til at kvalificere talentmassen vil Mungo Park Akademi desuden bidrage til at hæve det generelle niveau for innovation og iværksætteri blandt fremtidens entreprenører.

Med Mungo Park Akademi etableres et teaterakademi, der bliver teaterets MGK (Musikalsk Grundkursus). Teaterakademiet optager talentfulde unge i alderen 16 – 23 år og eleverne undervises af nogle af Danmarks og Skandinavien absolut bedste undervisere inden for scenekunstområdet. Mungo Park Akademi vil sideløbende facilitere workshops målrettet deltagerkommunernes forskellige vækstlag og give professionel sparring til kulturskoler o.l. I 2009 afviklede Mungo Park Teaterbattale i samarbejde med tre kommuner i nordsjælland med deltagelse af unge 36 teatergrupper fra hele Danmark. Dette projekt videreføres i regi af Mungo Park Akademi, som en årligt tilbagevendende event, i samarbejde med andre kulturinstitutioner og scener i hovedstadsregionen. Teaterbattale giver elever fra skoler og unge teatergrupper mulighed for at deltage med en kort forestilling og få professionel feedback fra en kompetent faglærer.

Projektet behøver væsentlig fundering ud over basisindsatset for at blive realiseret i fuld skala. I 2012 startes teaterbattale op. Samtidig søges yderligere eksterne midler til realiseringen af selve akademiet.

De deltagende kommuner skal ud over basisindsatset bidrage til projektudviklingen og påregne medarbejdersressourcer til udvikling, planlægning og afholdelse af teaterbattale.

Projekt-space

Projekt-space omdrejningspunkt er projektrådgivning til unge. Projektet kan betragtes som en koordineret afbureaukratisering i kommunerne, så de unge bliver mødt med relevante værktøjer, og kan blive henvist til andre unge og relevante sparringspartnere. Målet er, at unge i enhver kommune i kulturregionen, uanset størrelse og eksisterende ressourcer og kompetencer i unge-samarbejdet, bliver mødt med en ligeværdig målrettet og relevant tilgang.

Projekt-space består af følgende elementer:

Virtual projektrådgivning

Den virtuelle rådgivning opbygges sammen med unge kulturentreprenører og på baggrund af eksisterende erfaringer fra virtuelle platforme for unge. Ideen er at gøre de gode værktøjer og erfaringer tilgængelige, og at de tilsammen udgør en samlet indgang til relevante informationer om projektarbejde. Den virtuelle projektrådgivning vil indeholde en chat-funktion, hvor de unge, uanset geografisk placering, kan hente hjælp og vejledning hos andre unge kulturentreprenører. Desuden vil der være en kobling til eksisterende platforme, hvor unge færdes virtuelt, som eksempelvis Facebook.

Projektværksteder

Den personlige kontakt og det fysiske mødested er en vigtig del af arbejdet med de unge. Derfor indeholder projektet lokale projektværksteder, som tjener et fagligt og socialt formål. Det er de enkelte kommuner, der bemandes og driver projektværkstederne, hvor det praktiske arbejde vil finde sted. Dermed er det også den enkelte kommunes selv, der skalerer værkstedernes størrelse og arbejdets omfang.

Uddannelse af unge kulturpiloter

En videreudvikling af projektværkstederne vil bestå i mindre uddannelsesmoduler for unge med henblik på at kvalificere de unges kulturentreprenørskab og give dem papir på deres færdigheder. Kommunerne betaler et deltagergebyr pr. deltager. Uddannede kulturpiloter tænkes at indgå som rådgivere i forhold til andre unge, og de kan også turnere mellem de lokale projektværksteder.

Større fælles events

Med afsæt i den virtuelle projektrådgivning og uddannelsesmodulene afholdes en række samarbejdsprojekter i form af større events, gerne med internationalt potentiale. Formålet er at styrke de unges position som aktive medborgere og kulturelle innovatorer i regionen.

Netværk for medarbejdere

Fælles for alle projektets elementer er metoden og tilgangen til arbejdet med unge. Det handler om at understøtte og initiere reelt ungdomsaktiviteter og arrangementer. Et netværk for medarbejdere skal dele erfaringer og arbejde med udvikle metoderne ungeinddragelse.

Projektet skal som minimum have ti tilmeldte kommuner, hvorved projektet kan gennemføres for kommunernes basistilskud samt kommunernes individuelle deltagerbetalning for uddannelsesmodulene. I 2012 skal der desuden findes eksternt finansiering til dækning af udgifterne til etablering af virtuel platform samt fysiske rådgivningselementer, der skal turnere mellem kommunerne.

De deltagende kommuner skal bidrage til projektdækningen, samt tage aktiv del i netværk og videredeling i form af medarbejdersressourcer. Til de regionale aktiviteter skal de deltagende kommuner påregne medarbejdersressourcer i størrelsesordenen 2,5-50 timer årligt. Desuden vil der være arbejde forbundet med at formidle og forankre projektspace lokalt, rekruttering af lokale unge, samt arbejde med at bidrage til udviklingen af de fælles events.

Der er en forventning om, at minimum 10 af kommunerne i aftaleområdet deltager i projektet for at sikre projektet volumen og økonomi. Udover grundfinansieringen kan der forventes yderligere finansiering af aktiviteter.

Kreative børn

Børns møde med kultur er en afgørende faktor i deres vej til at forme identitet og selvforståelse. Kulturelle oplevelser inspirerer og pirrer forestillingssevne, fantasi og lyst til at skabe og udfolde sig. Derfor er børns første møde med kultur en væsentlig faktor i en region, der ønsker at fremme børns kreative, innovative og sociale kompetencer gennem kunst, kultur og idræt.

Værdien af kunst, æstetik og kreativitet som kilde til vækst og innovation i det moderne samfund betyder, at selv om der har været stærkt fokus på børnekultur gennem de seneste år, bliver det stadig nødvendigt at udvikle modeller og finde nye regionale veje i fællesskab.

Udfordringen er at fastholde og skærpe kvaliteten i forhold til at understøtte og fremme børns kreative, innova-

tive og sociale kompetencer, samt stadig at foretage nye kvantespring.

Med projektet Kreative Børn ønsker vi, at regionen bliver førende når det gælder modeludvikling og forskning på kunst og kultur for og med børn. At alle børn i regionen sikres adgang til - og møde med - et mangfoldigt kulturtilbud af høj kvalitet, der kan styrke og fremme deres kreative, innovative og sociale kompetencer. For at løfte den ambition sigter kulturafaleprojektet på at gennemføre fem initiativer, der vil give børnene, der deltager, en unik mulighed for at arbejde med en række komplementære æstetiske, kreative og bevægelsesorienterede genrer. Den samlede målgruppe er fra 0 år til folkeskolens afgangsklasser.

Der vil blive arbejdet med at styrke den næde tråd i ud-

viklingen af børns kreative kompetencer på tværs af områderne uddannelse, skoler, kunst- og kulturinstitutioner. Gennem udviklingsforløb med professionelle kunstnere vil der blive arbejdet med udviklingen af kreative læringsrum i skolerne, på kulturinstitutionerne og på andre relevante lokaliteter, hvor det at stille spørgsmålstegn, tage stilling, bryde med vanetænkning - og frem for alt turde udtrykke sig er det centrale. Der sigtes mod et samarbejde med DPU/ Metropol/Fremtidens Skole. Som led i indsatsen vil der blive arbejdet med at skabe forløb indenfor kreativ dans og bevægelse, gennem en række workshopstilbud i skoler, dagtilbud, kunst og kulturinstitutioner.

Der vil gennem et samarbejde med Busters Medielab blive skræddersyet et forløb til skolerne, hvor børnene gennem konkret arbejde med at udvikle computerspil og film,

lærer at håndtere, skabe og forholde sig til de moderne medier og muligheder, der omgiver dem.

Der vil blive arbejdet med at skabe den bedst mulige indtroduktion til gode bevægelses-, sundheds- og idrætsvaner til familier med børn i 0 til 7 års alderen, gennem etableringen af "Børnernes Boldklub". En klub der sikrer, at alle børn hvert år modtager en bold, der ansponsorer til leg og bevægelse for aldersgruppen - og en koordineret kontakt til de fritids- og foreningstilbud der passer til børnene.

Som en overordnet ramme er det desuden målet, at etablere en kulturel handleplan for børnekulturen i kommunerne - og i regionen som helhed.

Det vurderes, at minimum 10 kommuner skal deltage i projektet for at sikre økonomien og den regionale relevans.

Grundfinansieringen ventes at kunne finansiere projektets aktiviteter i første afaleperiode.

Det aktive byrum

Byens rum, bygninger og pladser danner i stadig stigende grad ramme om kulturel udfoldelse og kunstneriske eksperimenter. Samtidig bruges eksempelvis parker og havne til selvorganiserede idrætsaktiviteter. Kort sagt er kultur og fritid i det offentlige rum med til at skabe et levende og inspirerende byliv. Et regionalt fokus kan skabe nye forståelser af det offentlige rums muligheder.

De eksisterende institutioner, faciliteter og tilbud har svært ved at nå alle potentielle brugere. Kultur og fritid i det offentlige rum kan være et af svarene på, hvordan kommuner kan øge tilgængeligheden. Der kan både skabes nye muligheder for at møde kulturen uden for de traditionelle institutioners rammer, og der kan skabes oplevelser, der gør de eksisterende kultur- og fritidstilbud synlige og vedkommende og derved øger interessen for disse. Aktiviteten af det offentlige rum er i mange kommuner et nyt felt, som kræver store ressourcer at udvikle. Her kan en regional kulturaftale være en måde at muliggøre eksperimenter og brede kulturen og fritiden ud i det offentlige rum.

Endelig oplever mange aktører, at det offentlige rum ikke kan bruges som et rum for udfoldelse. Det kan langt hen ad vejen have at gøre med en række mentale barrierer og indgroede forestillinger om, hvad man må og ikke må i det offentlige rum. At græsset ikke må betrædes, er udgangspunktet for mange borgere – og myndigheder. For at udfordre disse barrierer kan en række regionalt forankrede projekter – og eventuelt en regional vision for kultur og fritid i det offentlige rum – medvirke til at inspirere både borgere og myndigheder til i højere grad at se det offentlige rum som en mulighed for kulturel udfoldelse.

Der vil i første afaleperiode blive arbejdet med udviklingen af en mobilapplikation, mens tre andre projekter under første afaleperiode søges modnet med henblik på at indgå ved kulturaftalens midtvejsforhandling. Projektets overordnede formål er at afprøve forskellige koncepter for programmering af byrum – og samtidig undersøge, hvilke eksisterende offentlige steder som er populære og særlige kvaliteter.

Der udvikles således en mobilapplikation til kultur- og fritidstilbud for selvorganiserede unge, hvor de deler de 'fede' steder til skating, parkour, street-fodbold, street basketball, free ride, BMX, etc. Projektet undersøger grænserne for kontrol med selvorganiserede brugeres adfærd og præferencer og vurderes samtidig at være en god anledning til at opnå indblik heri. Ad den vej genererer app'en viden om, hvilke kvaliteter som kendetegner de gode, offentlige steder. Der arbejdes med fokusgrupper inden for de relevante genrer for at sikre relevans og funktionalitet i første afaleperiode.

I første afaleperiode arbejdes desuden med modningen af et projekt for mobile faciliteter til leg, bevægelse og kulturelle aktiviteter med henblik på afprøvning af nye tilbud i forskellige typer af offentlige rum – fx en 'åben hal', som anvendes til både koncerter, teater, marked, idræt etc.

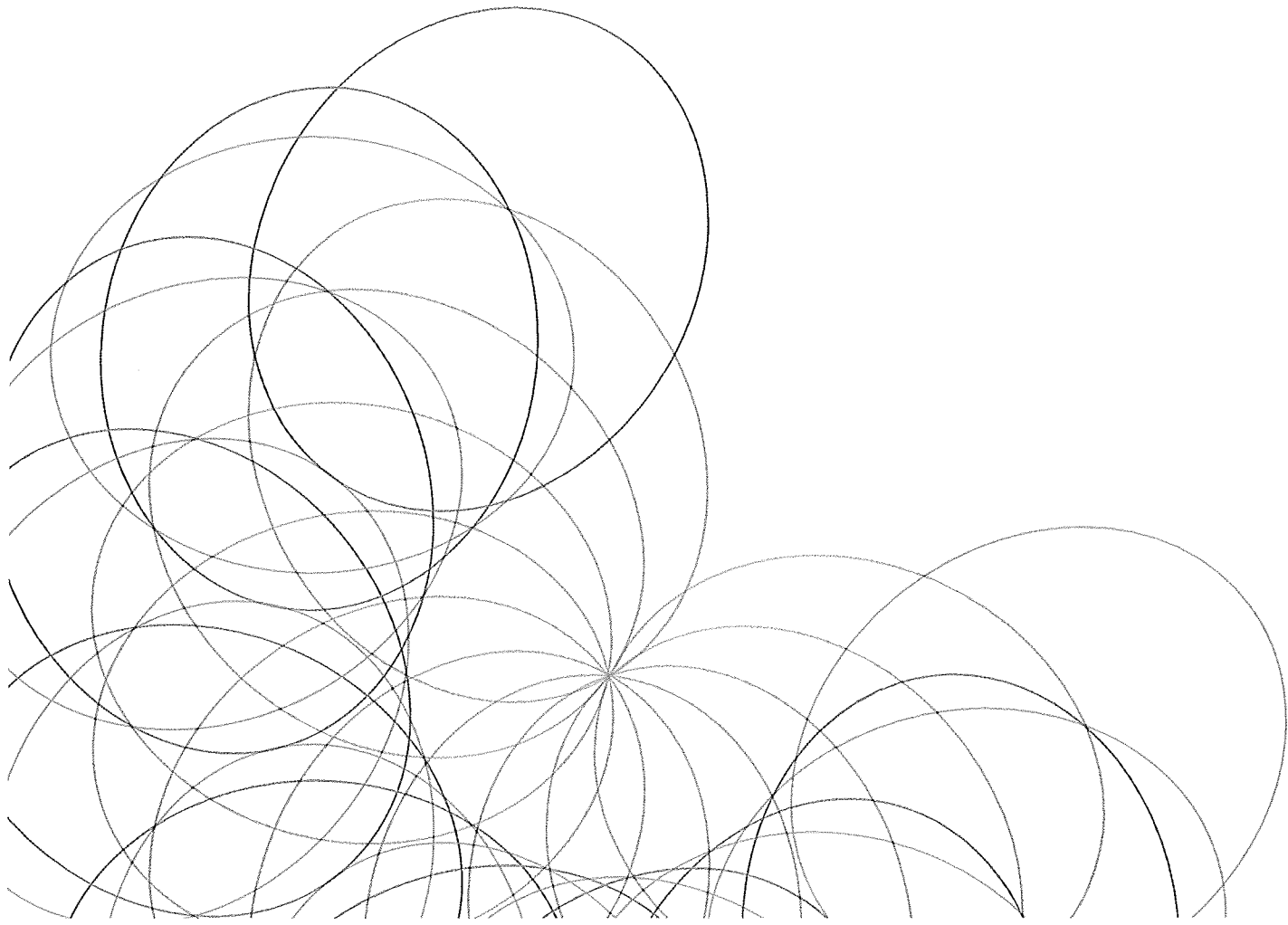
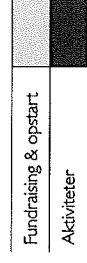
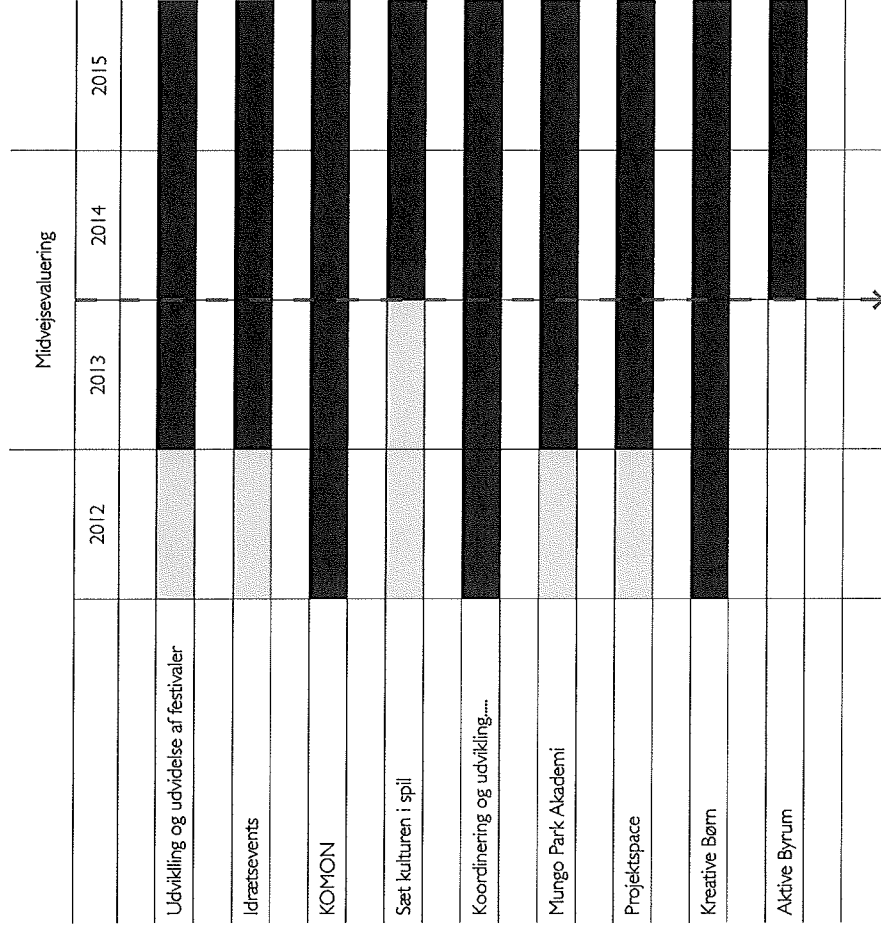
Dertil arbejdes med modningen af et projekt, der gennem typer af kunstnerisk indgriben afprøver og udfordrer de eksisterende muligheder og funktionaliteten i byens rum.

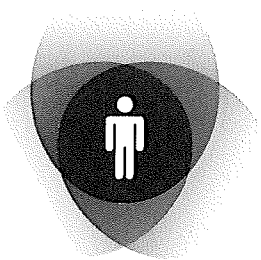
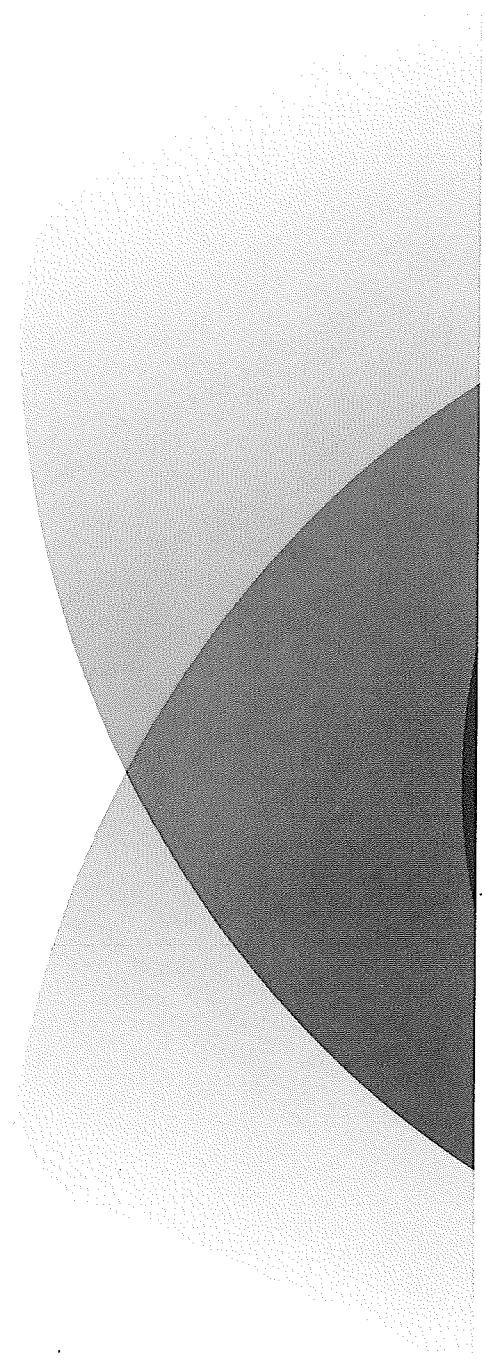
Fx gennem en samtidskunsthøjsfest, der spreder sig over forskellige offentlige steder og områder i regionen. Ligeledes kan det ses som en forberedelse til udbredelsen af den internationale kunstbiennale fra København til hele kulturregionen.

Endelig arbejdes der med samhandlingsrum i byrummet for borgere – og for pendlere – med udgangspunkt i steds DNA og sammen med borgerne. Særligt fokus vil være på gode mødesteder i forbindelse med passager for gående og cyklister – torve, pladser, stier, stationsnære områder og holdepladser.

Tidslinje

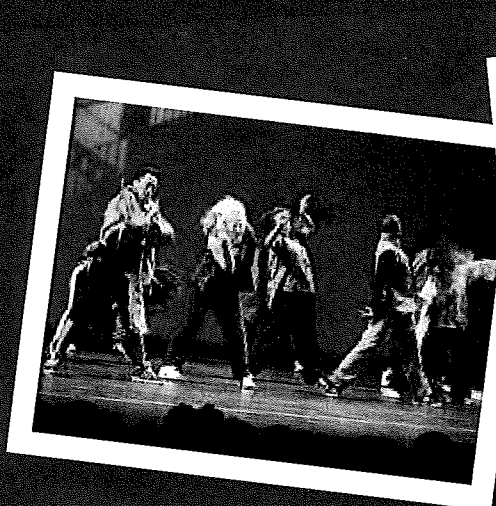

www.kulturregionh.dk

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

2011

Efterårsferie-aktiviteter

Velkommen til Lyngby-Taarbæk Kommunes efterårsferieaktiviteter 2011

Som noget nyt tilbyder Lyngby-Taarbæk Kommune efterårsferieaktiviteter for alle børn i skolealderen, som enten bor i kommunen eller går på en af kommunens folkeskoler eller privatskoler.

På de følgende sider kan du læse om de aktiviteter, som man kan tilmelde sig til. Der åbnes for tilmelding mandag d. 12. september kl. 12 og tilmeldingen lukker kl. 12 fredag d. 23. september. Tilmeldingen sker via link på www.ltk.dk, som først vil være synlig på kommunens hjemmeside kl. 12.00 d. 12. september. Vi skal gøre opmærksom på at tilmelding sker via LOFskolen.

Vi skal gøre opmærksom på at der ved onlinetilmelding gives en rabat på 20 kr. på alle hold

For yderligere information eller spørgsmål kontakt fritid@ltk.dk eller Kultur og Fritidsafdelingen på 45 97 30 08

RIGTIG GOD FORNØJELSE!

AKTIVITET	ALDER	VARIGHED	DELTAGERANTAL	DELTAGERPRIS
Madlavning på japansk	12 - 18 år	5 x 1 dag	5 hold á 15	125 kr.
Trampolin - kom og prøv	6 - 10 år	2 timer	1 hold á 20	40 kr.
Trampolin - kom og prøv	10 - 15 år	2 timer	1 hold á 20	40 kr.
Tegn og mal	12 - 16 år	5 dage	1 hold á 25	500 kr.
Rollespil	8 - 12 år	5 dage	1 hold á 50	500 kr.
Udspringssjov i Lyngby Svømmehal	8 - 15 år	1 dag	1 hold á 15	125 kr.
Gymnastik	8 - 12 år	2 dage	1 hold á 30	250 kr.
Vandaktiviteter i Lyngby Svømmehal	8 - 12 år	5 dage	1 hold á 30	500 kr.
Kidsvolley for drenge	8 - 10 år	5 dage	1 hold á 24	500 kr.
Dans - MGP, disco og show	6 - 8 år	1 dag	1 hold á 35	125 kr.
Dans - HipHop og Michael J.	6 - 8 år	1 dag	1 hold á 35	125 kr.
Dans - disco og HipHop	10 - 12 år	1 dag	1 hold á 35	125 kr.
Dans - HipHop og Michael J	8 - 10 år	1 dag	1 hold á 35	125 kr.
Dans - MGP, disco og show	8 - 10 år	1 dag	1 hold á 35	125 kr.

MADLAVNING PÅ JAPANSK v/Ungdomsskolen, Lily Ha

- **Aldersgruppe** 12 - 18 år
- **Tidspunkt** Den 17., 18., 19., 20. eller 21. oktober, kl. 9 - 15
- **Sted** Engelsborgskolen, Engelsborgvej 66, Kgs Lyngby
- **Varighed** 1 dag
- **Deltagerantal** 15 deltagere pr. dag
- **Deltagerbetaling** 125 kr.

Brug en eller flere fredage i din efterårsferie på at lære at lave japansk mad og få en forståelse af den æstetiske og historiske del af den japanske madlavningskunst og kultur. Der vil blive lavet forskellige retter hver fredag, så man kan sagtens tilmelde sig flere af dagene.

TRAMPOLIN v/Lundtofte Trampolinklub

- **Aldersgruppe** 6 - 10 år
- **Tidspunkt** Onsdag den 19. oktober kl. 12 - 14
- **Sted** Lundtoftehallen, Ravnholmvej 11, Lundtofte
- **Varighed** 1 dag / 2 timer
- **Deltagerantal** 20
- **Deltagerbetaling** 40 kr.

Kom og brug et par timer i din efterårsferie til at hoppe i trampolin sammen med en masse andre børn.

TRAMPOLIN v/Lundtofte Trampolinklub

- Aldersgruppe 10 - 15 år
- Tidspunkt Onsdag den 19. oktober kl. 14 - 16
- Sted Lundtoftehallen, Ravnholmvej 11, Lundtofte
- Varighed 1 dag / 2 timer
- Deltagerantal 20
- Deltagerbetaling 40 kr.

Kom og brug et par timer i din efterårsferie til at hoppe i trampolin sammen med en masse andre børn.

TEGN OG MAL v/Ungdomsskolen, Erik Rytter

- Aldersgruppe 12 - 16 år
- Tidspunkt Mandag den 17. oktober til fredag den 21. oktober, kl. 10 - 16
- Sted Kongevejens Skole, Kongsvænget 10, Virum Sorgenfri
- Varighed 5 dage
- Deltagerantal 25
- Deltagerbetaling 500 kr.

Vi lærer noget om tegneteknik. Tegner alt fra de helt **små** og til de kæmpe **store** ting, og også alt det **sjove**. Vi skal en tur på **kunstmuseum** for at blive inspireret. Hvis vejret er med os, så kigger vi også ind til skolens nabo **Frilandsmuseet**, og så slutter vi af, om fredagen, med ren **magi**.

ROLLESPIL v/Daniel Benjamin B. Clausen

- Aldersgruppe 8 - 12 år
- Tidspunkt Mandag den 17. oktober til fredag den 21. oktober, kl. 9 - 15
- Sted Lundtofte medborgerhus, Lundtofte Skolestræde 6, Lundtofte
- Varighed 5 dage
- Deltagerantal 50
- Deltagerbetaling 500 kr.

Er du interesseret i liverollespil - så er det her du skal være med. Her vil du deltage i våben og kostumeværkesteder og lære stunt og drama i løbet af ugen. Vi slutter af med et træningsrollespil om fredagen.

KIDSVOLLEY FOR DRENGE v/Lyngby Volley

- Aldersgruppe 8 - 10 år
- Tidspunkt Fra mandag den 17. oktober til fredag den 21. oktober, kl. 9 - 15.30
- Sted Lindegårdskolen, Lyngbygårdsvej 37-39, Kgs. Lyngby
- Varighed 5 dage
- Deltagerantal 24
- Deltagerbetaling 500 kr.

Er du en dreng mellem 8 og 10 år, kan du få den fedeste uge sammen med nogle superseje trænere der bare står og venter på dig. Alle 5 dage vil foregå i et højt tempo med masser af bold og sjov. Der vil blive lagt væk på træningen - men det sociale liv er et meget vigtig fokuspunkt. Så har du mod på at svede meget, have et smil på læben og få nye venner, skal du melde dig til KIDSVOLLEY ;-)

UDSPRINGSSJØV I LYNGBY SVØMMEHAL v/Lyngby Udspringsklub af 2002

- **Aldersgruppe** 8 - 15 år
- **Tidspunkt** Onsdag den 19. oktober, kl. 9 - 15
- **Sted** Lyngby Svømmehal, Lundtoftevej 53, Kgs. Lyngby
- **Varighed** 1 dag
- **Deltagerantal** 15
- **Deltagerbetaling** 125 kr.

Udspring er en sportsgren i familie med gymnastik og trampolinspring. En udspringstræning består derfor meget af gymnastikøvelser for smidighed, styrke, spændstighed og balance. Udspring styrker derfor motorik og koncentrationsevner.

Først og fremmest har vi det sjovt til udspring, så kom og få en sjov dag i Lyngby Svømmehal og få en introduktion til udspring.

Der er ikke krav om at kunne svømme, men du må ikke være bange for at få hovedet under vand.

VANDAKTIVITETER v/Lyngby Svømmeklub

- **Aldersgruppe** 8 - 12 år
- **Tidspunkt** Mandag den 17. oktober til fredag den 21. oktober, kl. 9 - 15
- **Sted** Trongårdskolen, Trongårdsvej 50, Kgs. Lyngby
- **Varighed** 5 dage
- **Deltagerantal** 30
- **Deltagerbetaling** 500 kr.

Vand kan bruges til mange ting. Vi vil i løbet af ugen lære deltagerne nye måder at bevæge sig i vand på. Dette inkluderer svømning både på vandoverfladen og under.

Livredningsøvelser indgår som en obligatorisk del på vores camps.

GYMNASTIK v/Lyngby Gymnasterne

- **Aldersgruppe** 8 - 12 år
- **Tidspunkt** Mandag den 17. og tirsdag den 18. oktober, kl. 10 - 15
- **Sted** Hummeltoftehallen, Grønnevej 218, Virum Sorgenfri
- **Varighed** 2 dage
- **Deltagerantal** 30
- **Deltagerbetaling** 250 kr.

I et sikkert og sjovt miljø vil vi lege med forskelle dele af springgymnastikken. Fordelt over 2 dage vil vi nå en masse sjove spring, som passer lige til det niveau du er på. Om du aldrig har sprunget før, eller har sprunget i mange år, skal vi nok finde udfordringer.

Vær opmærksom på at vi begynder dagen med opvarmning og herefter spring, man skal derfor gerne være der om morgenen for at få mest ud af dagen.

DANS – MGP, disco, show v/LYAF, Lyngby Dans

- **Aldersgruppe** 6 - 8 år
- **Tidspunkt** Mandag den 17. oktober, kl. 9 - 15
- **Sted** LYAF, Lyngby Dans, Lyngby Stadion, Lundtoftevej 53, Kgs. Lyngby
- **Varighed** 1 dag
- **Deltagerantal** 35
- **Deltagerbetaling** 125 kr.

Lyngby Dans tilbyder dans i efterårsferien. Denne dag er for alle danseglade børn mellem 6 - 8 år, som har lyst til at prøve at danse MGP, Disco og show. Børnene skal selv medbringe madpakker samt drikkevarer.

DANS – Hip Hop, Michael J. v/LYAF, Lyngby Dans

- **Aldersgruppe** 6 - 8 år
- **Tidspunkt** Tirsdag den 18. oktober, kl. 9 - 15
- **Sted** LYAF, Lyngby Dans, Lyngby Stadion, Lundtoftevej 53, Kgs. Lyngby
- **Varighed** 1 dag
- **Deltagerantal** 35
- **Deltagerbetaling** 125 kr.

Lyngby Dans tilbyder dans i efterårsferien. Denne dag er for alle danseglade børn mellem 6 - 8 år, som har lyst til at prøve at danse MGP, Disco og show. Børnene skal selv medbringe madpakker samt drikkevarer.

DANS – Disco, Hip Hop v/LYAF, Lyngby Dans

- **Aldersgruppe** 10 - 12 år
- **Tidspunkt** Onsdag den 19. oktober, kl. 9 - 15
- **Sted** LYAF, Lyngby Dans, Lyngby Stadion, Lundtoftevej 53, Kgs. Lyngby
- **Varighed** 1 dag
- **Deltagerantal** 35
- **Deltagerbetaling** 125 kr.

Lyngby Dans tilbyder dans i efterårsferien. Denne dag er for alle danseglade børn mellem 10 - 12 år, som har lyst til at prøve at danse MGP, Disco og show. Børnene skal selv medbringe madpakker samt drikkevarer.

DANS – Hip Hop, Michael J. v/LYAF, Lyngby Dans

- **Aldersgruppe** 8 - 10 år
- **Tidspunkt** Torsdag den 20. oktober, kl. 9 - 15
- **Sted** LYAF, Lyngby Dans, Lyngby Stadion, Lundtoftevej 53, Kgs. Lyngby
- **Varighed** 1 dag
- **Deltagerantal** 35
- **Deltagerbetaling** 125 kr.

Lyngby Dans tilbyder dans i efterårsferien. Denne dag er for alle danseglade børn mellem 8 - 10 år, som har lyst til at prøve at danse MGP, Disco og show. Børnene skal selv medbringe madpakker samt drikkevarer.

DANS - MGP, Disco, show v/LYAF, Lyngby Dans

- **Aldersgruppe** 8 - 10 år
- **Tidspunkt** Fredag den 21. oktober, kl. 9 - 15
- **Sted** LYAF, Lyngby Dans, Lyngby Stadion, Lundtoftevej 53, Kgs. Lyngby
- **Varighed** 1 dag
- **Deltagerantal** 35
- **Deltagerbetaling** 125 kr.

Lyngby Dans tilbyder dans i efterårsferien. Denne dag er for alle danseglatte børn mellem 8 - 10 år, som har lyst til at prøve at danse MGP, Disco og show. Børnene skal selv medbringe madpakker samt drikkevarer.